

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
EVANGELICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

Diplomová práce

Mediální prezentace sexuálního zneužívání dětí

Jana Hašková

Katedra teologické etiky
Vedoucí práce: PhDr. Bohumila Baštecká, Ph.D.
Studijní program: Teologie
Studijní obor: Křesťanská humanitární a pastorační práce - diakonika

Praha 2013

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci s názvem Mediální prezentace sexuálního zneužívání dětí napsala samostatně a výhradně s použitím uvedených pramenů.

Souhlasím s tím, aby práce byla zveřejněna pro účely výzkumu a soukromého studia.

V Praze dne 29. 4. 2013

Bc. Jana Hašková

Bibliografická citace

Mediální prezentace sexuálního zneužívání dětí [rukopis]: Diplomová práce / Jana Hašková; vedoucí práce: Bohumila Baštecká. -- Praha, 2013. – 222 s.

Anotace

Diplomová práce s názvem *Mediální prezentace sexuálního zneužívání dětí* si klade za cíl popsat, jakým způsobem média prezentují pachatele a oběti sexuálního zneužívání dětí, a zjištění vztáhnout k právním a etickým souvislostem ochrany obětí a pachatelů.

Teoretická část práce vymezuje sociokulturní regulativy a sexuální zneužívání se zaměřením na dětské oběti a dospělé pachatele včetně jejich zákonně vymezené ochrany. Představena jsou média a jejich funkce v souvislosti s pravidly, jež se týkají zveřejňování informací s aplikací na informace o sexuálním zneužívání.

V praktické části byla provedena obsahová analýza sexuálního zneužívání dětí v tištěných médiích. Analyzovány jsou pojmy použité k popisu pachatele, oběti a činu v článcích o sexuálním zneužívání dětí, jež byly vydány v průběhu měsíce v denících Blesk a Mladá Fronta Dnes. Analýza ukázala, že nedostatečně je chráněna identita obětí a pachatelů a u pachatelů v některých případech nejsou respektována jejich procesní práva. Použité pojmy ukazují čtenáři, jak pachatele, oběť a čin hodnotit. Objevuje se tendence stranit rodinným pachatelům sexuálního zneužívání a souhlasně s literaturou se projevují tendence k genderovým zkreslením. Práce potvrzuje otazníky nad implicitním a explicitním mediálním předáváním hodnot.

Klíčová slova

média – mediální prezentace – sexuální zneužívání dětí – oběti a pachatelé sexuálního zneužívání dětí – zákonná ochrana obětí a pachatelů sexuálního zneužívání

Summary

The name of this thesis is *Media presentation of sexual abuse of children* and it aims to describe in which way the media present offenders and victims of sexual abuse of children and apply these findings to legal and ethical context of offenders and victims protection.

The theoretical part of this thesis describes sociocultural regulations and specification of sexual abuse focusing on children victims and adult offenders and, later on, their protection by law. Media and its function related to the rules of publishing information applied to information about sexual abuse is introduced.

The practical part contains a content analysis of sexual abuse of children in the printed media. Such terms have been analyzed which are used for the description of the offender, the victim and the act in articles dealing with sexual abuse, which have been published in the Blesk and Mladá Fronta magazines during one month. The analysis has shown that the identity of the victims and offenders is not being protected enough and that in some cases the procedural rights of some of the offenders are not upheld. Used terms are affecting how readers evaluate offender, victim and the act. The tendency to take sides with the family-members sexual offenders emerges, same as exhibit of, agreeable with literature, the tendency of gender distortions. This thesis confirms question marks over implicit and explicit passing of values from media.

Keywords

media – media presentation – sexual abuse of children – victims and offenders of sexual abuse – legal protection of victims and offenders of sexual abus

Poděkování

Děkuji PhDr. Bohumile Baštecké, Ph. D za její vstřícnost, za čas, který mi věnovala a za cenné rady a připomínky, bez nichž by tato práce v předkládané podobě nemohla vzniknout. Děkuji Mgr. Barboře Nájemníkové za jazykovou korekturu textu. A v neposlední řadě děkuji svému manželovi a celé své rodině za podporu při studiu.

Obsah

ÚVOD.....	9
1 SOCIOKULTURNÍ REGULATIVY	11
1.1 Sociální normy	12
1.1.1 Mediální norma.....	12
1.1.2 Norma v sexuální oblasti	13
1.2 Zacházení s odchylkou od normy: sociální kontrola a sankce.....	16
1.2.1 Sociokulturní regulativy podle míry sankcí.....	18
2 SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ: DĚTSKÉ OBĚTI A DOSPĚLÍ PACHATELÉ.....	22
2.1 Dětství.....	22
2.2 Podoby sexuálního zneužívání dětí.....	22
2.3 Odhadovaný výskyt	24
2.4 Osudy obětí	26
2.4.1 Příběh s rodinným pachatelem.....	26
2.4.2 Příběh s pachatelem vně rodiny.....	31
2.5 Osudy pachatelů.....	35
2.5.1 Příběh pachatele.....	36
2.6 Sexuální zneužívání jako trestný čin: legislativní vymezení pojmů. 42	
2.6.1 Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti.....	42
2.6.2 Oběť v zákoně.....	46
2.6.3 Pachatel v zákoně	49
3 ZÁKONNÁ OCHRANA OBĚTÍ A PACHATELŮ SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ.....	52
3.1 Zákonná ochrana obětí.....	52
3.1.1 Ochrana dětí: zákon o SPOD.....	52
3.1.2 Výslech osoby mladší patnácti let	58
3.2 Zákonná ochrana pachatele.....	60
3.2.1 Odlišná právní situace: deviantní a nedevariantní chování	61
3.2.2 Procesní práva.....	63
3.2.3 Práva ve výkonu trestu.....	65
3.2.4 Práva ve výkonu ochranné léčby	69
4 MÉDIA A JEJICH PŮSOBENÍ	73
4.1 Vymezení a druhy médií.....	73
4.1.1 Horká média.....	74
4.1.2 Chladná média	75
4.1.3 Nová média.....	76
4.2 Funkce médií.....	79
4.3 Média a pravidla zveřejňování informací	82
4.3.1 Legislativa.....	83

4.3.2 Etika.....	86
4.3.3 Ochrana osobních údajů a ochrana osobnosti.....	88
5 SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ V MÉDIÍCH: PRÁVNÍ A ETICKÉ SOUVISLOSTI	91
5.1 Příklady ze světa	92
5.2 Situace u nás	97
6 VÝZKUMNÁ ČÁST: OBSAHOVÁ ANALÝZA TIŠTĚNÝCH MÉDIÍ	100
6.1 Výzkumný postup a výběr vzorku	100
6.1.1 Rozhovory.....	100
6.1.2 Obsahová analýza	101
6.1.3 Postup v krocích	104
6.2 Výsledky obsahové analýzy.....	104
6.2.1 Srovnání popisů podle zastoupení v denících Blesk a Mladá Fronta Dnes	105
6.2.1a Popis pachatele	106
6.2.1b Popis oběti	108
6.2.1c Popis činu	109
6.2.1d Srovnání titulků	111
6.2.2 Srovnání popisů podle genderového zastoupení.....	111
6.2.2a Pachatelé muži a ženy.....	111
6.2.2b Oběti chlapci a dívky.....	112
6.2.2c Čin	113
6.2.2d Srovnání titulků	115
6.2.3 Srovnání popisů podle zneužití v rodině a vně rodiny	116
6.2.3a Pachatelé v rámci rodiny a vně rodiny	116
6.2.3b Oběti v rámci rodiny a vně rodiny	117
6.2.3c Popis činu v rámci rodiny a vně rodiny.....	118
6.2.3d Srovnání titulků	119
6.2.4 Ochrana pachatele?.....	120
6.2.5 Ochrana oběti?.....	121
6.3 Interpretace výsledků	122
7 DISKUSE	126
7.1 Diskuse s teoretickými zdroji.....	126
7.1.1 Vzpomínky pachatele vs. mediální prezentace jeho činu.....	126
7.1.2 Mediální obraz pachatelů vs. reálná podoba jevu.....	128
7.1.3 Genderové odlišnosti v mediální prezentaci.....	130
7.1.4 Prodej špatné zprávy vs. společenská odpovědnost	131
7.1.5 Kdo je „dítě“?	133
7.1.6 Vymezení sexuálního zneužívání v zákonech vs. v odborné literatuře.....	133

7.2 Povaha údajů a možnosti zobecnění výsledků.....	134
ZÁVĚR.....	137
SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	139
SEZNAM TABULEK V TEXTU.....	148
SEZNAM PŘÍLOH.....	149
SEZNAM TABULEK V PŘÍLOHÁCH.....	150
PŘÍLOHY.....	151
TABULKY.....	206

ÚVOD

Jako téma této práce jsem zvolila problematiku mediální prezentace sexuálního zneužívání dětí. Téma je aktuální zvláště v dnešní době, ve které je člověk ze všech stran obklopen přemírou informací, a média jsou denně plná takzvaných senzací. Sexuální zneužívání dětí je jednou z takovýchto senzací, které „prodávají noviny“.

Fenomén sexuálního zneužívání dětí mě zajímá po celou dobu mého vysokoškolského studia. Svoji bakalářskou práci na téma *Pachatelé sexuálních deliktů na dětech* jsem úspěšně obhájila. Protože zmiňovaná problematika je rozsáhlá, rozhodla jsem se jí nadále věnovat z poněkud jiného úhlu, z hlediska mediální prezentace.

Při volbě tématu a cílů práce jsem předpokládala, že je určitá nerovnost v tom, jakým způsobem jsou mediálně prezentovány oběti a pachatelé. Vedlo mě k tomu přesvědčení, že nejen oběti, ale i pachatelé sexuálního zneužívání dětí jsou v médiích nedostatečně chráněni. Domnívala jsem se, že způsob, jakým média pachatele, oběti a čin prezentují, podporuje nesnášenlivost vůči pachatelům. Tento způsob umocňuje představu pachatele sexuálního zneužívání jako sadistického, deviantního násilníka a představu oběti jako bezbranného dítěte.

Na základě předporozumění jsem pro svoji práci zvolila tyto cíle: 1. Popsat, jakým způsobem média prezentují pachatele a oběti sexuálního zneužívání dětí. 2. Vztáhnout zjištění k souvislostem ochrany obětí a pachatelů.

Pro splnění uvedených cílů jsem se rozhodla zmapovat fenomén sexuálního zneužívání dětí v médiích se zaměřením na zákonnou ochranu obětí a pachatelů. Teoreticky se zorientuji v sociokulturních regulativech a v právních a etických souvislostech sexuálního zneužívání se zaměřením na dětské oběti a dospělé pachatele a jejich zákonnou ochranu. Zaměřím se též na

působení médií a na pravidla, jimiž je upravováno mediální zveřejňování informací s důrazem na oblast sexuálního zneužívání.

V praktické části provedu obsahovou analýzu tištěných médií. Časové období zvolím na základě rozhovorů, které provedu v kuřimské věznici s pachateli sexuálních deliktů na dětech. Za uvedené časové období vyhledám články o sexuálním zneužívání dětí a budu analyzovat prezentaci obětí a pachatelů. Výsledky analýzy budu interpretovat mimo jiné z pohledu ochrany obětí a pachatelů sexuálního zneužívání dětí.

1 SOCIOKULTURNÍ REGULATIVY

Každá společnost je nesena určitým relativně stálým, uznávaným souborem předpisů, norem, hodnot, pravidel a vzorů chování, který je členy daného společenství sdílen.¹

S pojmem norma úzce souvisí pojem sociální řád, který můžeme chápat jako soubor formálních nebo neformálních předpisů a pravidel chování a také jako soubor očekávání vůči lidskému chování. V této nejobecnější formě tedy podle Danicse a kol. (2009) sociální řád tvoří tzv. sociokulturní regulativy, čímž jsou myšlena všechna pravidla lidského chování a společenského života.²

Sociokulturní regulativy působí na volbu vhodných způsobů chování, spojují zájmy jednotlivců s potřebami společnosti a zpevňují tak vnitřní stabilitu dané kultury. Sociokulturní regulativy obsahují škálu různých příkazů, zákazu, trestů ale i odměn, pochval a ocenění. Pokud člověk překročí společensky uznávané normy, je potrestán jednotlivci nebo institucemi prostřednictvím sociálních sankcí různého druhu.³

Sociální norma je podle Danicse a kol. (2009) v sociologii považována za základní prvek sociálního řádu. V souhrnu tvoří sociální normy normativní řád společnosti. Tento řád podle autorů není něco neměnného, naopak, je neustále v pohybu, lidé o něm diskutují, obnovují ho a uvádějí ho v život.⁴

---

¹ Viz SOUKUP ed., VODÁKOVÁ ed., VODÁKOVÁ ed. (2000). *Sociální a kulturní antropologie*. s. 102–103

² Viz DANICS a kol. (2009). *Základy sociologie a politologie*, s. 63

³ Viz SOUKUP ed., VODÁKOVÁ ed., VODÁKOVÁ ed. (2000). *Sociální a kulturní antropologie*. s. 102–103

⁴ Viz DANICS a kol. (2009). *Základy sociologie a politologie*, s. 63–64

1.1 Sociální normy

Norma (podle Jandourek, 2001) označuje podobnost, kterou je možné pozorovat v chování většího množství lidí, dále hodnocení chování ze strany společnosti a konečně závazný požadavek týkající se nějakého chování.⁵

Baštecká (2001) rozděluje normy na statistickou, mediální, morální (ideální), sociokulturní, etickou a právní. **Sociokulturní** norma tvoří rámec pro ostatní normy. Bývá ztotožňována s tím, co lidé v dané kultuře považují za „přirozené“. Lze vnímat dvě složky sociokulturní normy, průřezovou a průběhovou. Průřezová znamená, že ve stejné době na různých místech, v různých kulturách mohou mít stejné jevy (například těhotenství velmi mladých dívek) různý význam a hodnotu⁶, nebo naopak lze předpokládat, že se věci dají snadno přenášet z jedné kultury do druhé⁷.

Průběhová složka sociokulturní normy se týká událostí a jevů, které se v dané zemi odehrály v minulosti. Postoje a hodnoty pozorovatelné v dané kultuře někdy nepochopíme bez znalosti kulturní historie.⁸

Členové dané kultury mají sklon považovat hodnoty, pravidla chování a normy vlastní kultury ve srovnání s jinými kulturami za ty správné. Tento jev se nazývá etnocentričnost.⁹

1.1.1 Mediální norma

V souvislosti s tématem práce je třeba uvést ještě normu mediální. Dalším důvodem je to, že žijeme v „mediální“ společnosti a média sociokulturní normu odrážejí a utvářejí.

---

⁵ Viz JANDOUREK (2001). *Sociologický slovník*, s. 171–172

⁶ BAŠTECKÁ in BAŠTECKÁ, GOLDMANN (2001). *Základy klinické psychologie*, s. 22–23

⁷ Naše kultura se cítí být spojena se západní společností, o čemž svědčí mj. fakt, že příští rok začne platit nový občanský zákoník, který je do značné míry přejet z Kanady.

⁸ BAŠTECKÁ in BAŠTECKÁ, GOLDMANN (2001). *Základy klinické psychologie*, s. 23

⁹ BAŠTECKÁ in BAŠTECKÁ, GOLDMANN (2001). *Základy klinické psychologie*, s. 23

Mediální norma vzniká tak, že média začnou, na základě výzkumů nebo tvrzení odborníků, zveřejňovat, že určitý jev je normální. Příkladem může být zveřejnění informace, že většina lidí provozuje orální sex. Tím se vytváří tlak na přizpůsobení. Ten, kdo přizná, že to nedělá, je postaven do pozice někoho „nenormálního“. Tak se stane, že se lidé přizpůsobují nově ustanovené normě. Když potom výzkumníci ověřují svoje (či cizí) tvrzení, dostane se jim pozitivního výsledku, protože lidé se nové normě přizpůsobí.¹⁰ Vágnerová (2004) uvádí, že média mohou např. negativně ovlivňovat postoj k násilí. Tím, že je násilí prezentováno jako něco běžného, stává se normou. Autorka hovoří o tom, že nejde jen o fiktivní akční filmy plné násilí, ale především o zpravodajství, ve kterém převažují informace o různých neštěstích a mohou tak vyvolávat dojem, že páchat násilí je něco normálního.¹¹

Vymětal (2009) uvádí: „*Děsivé zprávy a obrázky utrpení obecně přitahují více pozornosti publika a zvyšují prodejnost a sledovanost, pokud je však nějaká událost často mediálně připomínaná, je vytvářen falešný dojem, že se vyskytuje daleko častěji, než je tomu ve skutečnosti.*“¹²

Mediální norma souvisí s teorií učení se nápodobou. Když média začnou určité jednání a chování prezentovat jako normální, lidé se podle této normy naučí jednat.

1.1.2 Norma v sexuální oblasti

Kelly (1996) uvádí několik standardů, jež vycházejí z hodnot dnešní západní společnosti. Tyto zásady říkají lidem, jak by se v oblasti sexuality měli chovat. Jsou to heterosexuální standard, koitální standard, standard orgasmu, standard dvou osob, romantický standard a standard bezpečného sexu.¹³

---

¹⁰ Viz BAŠTECKÁ, GOLDMANN (2001). *Základy klinické psychologie*, s. 22

¹¹ Viz VÁGNEROVÁ (2004). *Psychopatologie pro pomáhající profese*. s. 24

¹² Viz VYMĚTAL (2009). *Krizová komunikace a komunikace rizika*. s. 44

¹³ Viz KELLY (1996). *Sexuality today: the human perspective*. s. 233–234

Podle **heterosexuálního standardu** by člověk měl být přitahován osobou opačného pohlaví a měl by tím pádem pociťovat potřebu vstupovat s takovou osobou do sexuálního kontaktu. **Koitalní standard** udává, že pohlavní styk mezi mužem a ženou, neboli koitus, by měl být vnímán jako základní sexuální akt. Většina ostatních forem sexuální aktivity mezi mužem a ženou se dnes označuje jako předehra, což poukazuje na to, že nebývá sama o sobě cílem, ale reprezentuje spíše kroky směrem k pohlavnímu aktu. Má tedy za úkol pár připravit na pohlavní styk. Dalším standardem, který Kelly (1996) uvádí, je **standard orgasmu**. Ten říká, že jako vyvrcholení sexuální interakce by osoba měla zažít orgasmus. Dříve se tento standard zaměřoval především na muže, v posledních letech je ale, dle autora, stále více patrný také u žen. **Standard dvou osob** pohlíží na sex jako na aktivitu pro dva. Přestože se masturbace stala přijatelnou, je na ni stále nahlíženo jako na náhradu pohlavního aktu dvou osob. Jakákoli sexuální aktivita zahrnující více než dvě osoby je dle tohoto standardu považována za výstřední. Dle **romantického standardu** by mělo být pojítko mezi láskou a sexem. Standard uvádí, že romantika a sex jsou neoddelitelně propleteny. Romantická láska bez sexu by byla nekompletní a sex bez lásky by byl emocionálně mělký a zneužívající. Posledním standardem, který Kelly (1996) uvádí, je **standard bezpečného sexu**. Dle autora tento standard naši kulturu teprve začal ovlivňovat. Říká, že když se dva lidé rozhodnou mít pohlavní styk, mají podniknout takové kroky, aby předešli nežádoucím následkům, jako je nechtěné těhotenství nebo přenos pohlavních nemocí. Tento standard se vyvinul především v důsledku zvýšené pozornosti vůči hrozbě HIV a AIDS, klade tedy důraz na využití kondomu při sexu a abstinenci od riskantního sexuálního chování.¹⁴ Weiss (2008) navíc zdůrazňuje dobrovolnost sexuální aktivity a to, že partneři by neměli být spřízněni v přímé pokrevní linii. Upozorňuje však, že uvedené poznámky se

---

¹⁴ Viz KELLY (1996). *Sexuality today: the human perspective*. s. 233–234

týkají jen vnějších, pozorovatelných charakteristik chování a poukazuje na to, že deviantní chování ještě neznamená, že je u dané osoby přítomna sexuální deviace¹⁵.¹⁶

Kelly (1996) uvádí, že tyto standardy jsou posilovány kulturními hodnotami a postoji společnosti, ve které žijeme. V průběhu času se však mění a posouvají. Dle autora není možné popřít fakt, že významná část lidské populace nežije sexuální životy podle výše uvedených standardů. Stupeň odklonění od společností přijímaného standardu lze vyjádřit pojmy deviace, parafilie a odlišnost. Autor poukazuje na to, že např. Spojené státy americké a Kanada jsou národy, ve kterých je v politice, náboženství, vzdělávání a výběru zaměstnání přijímána široká řada růzností a kulturních odlišností. Přesto je ale v obou uvedených zemích daleko užší spektrum sexuálních orientací, které jsou společností přijímané.¹⁷

V dnešní době stojí podle Kellyho (1996) společnost před zásadní otázkou, jak široká volnost v oblasti sexuálních hodnot má být povolena. Totéž platí o oblasti sexuálních preferencí a aktivit. Proto jsou aktuální debaty o tom, jaké chování a do jakého stupně bude tolerováno. Autor uvádí, že specifický obsah sexuálního chování záleží z velké části na kulturních významech, které byly určitému sexuálnímu chování připsány jako výsledek sociálních interakcí. Kultura tedy dává určité návody, jak by se lidé v oblasti sexuality měli cítit a jak by se měli chovat. Autor tvrdí, že sexualita může být relativně situační a proměnlivá a sexuální chování a potřeby se mohou vlivem každodenních okolností měnit.¹⁸

---

¹⁵ Viz také Kapitola 3.2.1

¹⁶ Viz WEISS (2008). *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. s. 29

¹⁷ Viz KELLY (1996). *Sexuality today: the human perspective*. s. 229

¹⁸ Viz KELLY (1996). *Sexuality today: the human perspective*. s. 401

Kelly (1996) poukazuje na to, že spektrum lidských sexuálních preferencí a lidského chování je opravdu široké a různé druhy sexuálních aktivit jsou objekty mnoha lékařských, právních i morálních soudů. Proto autor uvádí, že na definici sexuální deviace by mělo být vždy pohlíženo jako na relativní v závislosti na sociálních normách a měla by být viděna ve stavu neustálé proměnlivosti, protože „dnešní deviace dost možná může být zítřejší normou“.¹⁹

Podobně Weiss (2008) hovoří o normalitě sexuálního chování. Uvádí, že „jakýkoli jednostranný pohled – tedy aplikace kterékoli partikulární normy – má v této oblasti vždy jen relativní platnost. Přesto však lze konstatovat, že některé formy sexuálního chování vybočují i z těch nejtěsněji definovaných hranic normality.“²⁰ Dle autora je to především takové sexuální chování, které je spojené s nadměrnou agresí. Z toho tedy plyne, že je požadován souhlas osob, které se sexuální aktivity účastní, a že daná sexuální aktivita by neměla vést k poškození zúčastněných osob. Dále by sexuální chování mělo být alespoň v minimálním kontextu s dobou a kulturním prostředím, ve kterém se odehrává. Což v naší kultuře například znamená, že dospělí by se v žádném případě neměli účastnit sexuálních aktivit s dětmi.²¹

1.2 Zacházení s odchylkou od normy: sociální kontrola a sankce

Chování, které se odchyluje od normy, nazýváme deviantním. Deviaci Giddens (1999) definuje jako „jednání, které není konformní vůči některé normě či soustavě norem, kterou velké množství osob v dané komunitě nebo

---

¹⁹ Viz KELLY (1996). *Sexuality today: the human perspective*. s. 231

²⁰ WEISS (2008). *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. s. 28

²¹ Viz WEISS (2008). *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. s. 29

společnosti akceptuje.“²² Porušování norem je provázeno sankcemi, které mají podporovat konformitu členů dané společnosti.²³

Urban, Dubský (2008) uvádějí, že většina lidí považuje deviaci za zvláštní a neobvyklý jev, který zpravidla hodnotí negativně. Většinou si ho dle autorů spojují s osobou, která ve svém okolí vyvolává nepřátelskou reakci pro svoji zjevnou jinakost.²⁴ Zpravidla nikdo přesně nedodrží všechny normy, proto v každé společnosti existuje tzv. toleranční limit. Ten vymezuje, jak intenzivní odchylky budou uvnitř dané společnosti za určité situace tolerovány. To znamená, kolik jinakosti a svobody je připuštěno.²⁵

Dle Urbana a Dubského (2008) má deviantní chování většinou za následek určitou společenskou reakci. Daná reakce směřuje k 1. ochraně společnosti, 2. nápravě osoby, jež je nositelem deviantního chování či 3. varování každého, že odchylky, které přesáhnou určitou hranici, už daná společnost nebude tolerovat. Autoři poukazují na to, že společnost nepřistupuje ke všem odchylkám stejným způsobem. Uvádějí, že zásahy proti některým aktivně podporuje,²⁶ zatímco k jiným je značným způsobem tolerantní²⁷. Vždy totiž záleží na mnoha faktorech, jako je celkové společenské klima, sociokulturní, politické a ekonomické podmínky či dopady dané odchylky.²⁸

Urbanová (2006) uvádí, že existence sociálních deviací vyžaduje od společnosti kontrolu, regulaci a že se společnost snaží deviace eliminovat. Autorka se shoduje s Urbanem a Dubovským (2008) a stejně jako oni poukazuje na to, že vždy existuje určitá míra tolerance, protože žádná norma nikdy nemůže být dodržována všemi členy dané společnosti beze zbytku.²⁹

---

²² GIDDENS (1999). *Sociologie*. s. 185

²³ Viz GIDDENS (1999). *Sociologie*. s. 185 - 187

²⁴ Viz URBAN, DUBSKÝ (2008). *Sociální deviace*. s. 21

²⁵ Viz URBAN, DUBSKÝ (2008). *Sociální deviace*. s. 33

²⁶ Vraždám, krádežím, zneužívání dětí atd.

²⁷ Alkoholismus, rozvody atd.

²⁸ Viz URBAN, DUBSKÝ (2008). *Sociální deviace*. s. 49

²⁹ Viz URBANOVÁ (2006). *Systémy sociální kontroly a právo*. s. 84

Kelly (1996) uvádí, že společenství si musí stanovit sexuální normy³⁰ a rozhodnout, co udělá s lidmi, kteří tyto normy poruší. Mohou být léčeni různými způsoby od šamanů až po moderní medicínu v závislosti na kultuře. Mohou být společnostmi zavrženi nebo nuceni žít v určitém druhu speciálního sexuálního exilu. Také mohou být subjekty právních sankcí či dokonce uvěznění. Případně může být jejich odlišnost ignorována nebo tolerována.³¹

Sankce je „reakce společnosti na chování, která toto chování odměňuje (je-li v souladu s normou), nebo trestá (pokud je v rozporu s normou). K dispozici jsou sankce od pokárání až po trest smrti. Sankce formální znamená, že je jasné, kdo, na co a jakým způsobem reaguje, zatímco neformální sankce záleží na improvizaci těch, kdo jsou dotčeni narušením normy.“³² Sociokulturní regulativy tedy vystupují vůči jednotlivci jako „vnější síla, založená na normativním řádu dané kultury.“³³ A jsou součástí sociální kontroly jako souboru „formálních i neformálních mechanismů, které společnosti umožňují, aby si zachovala relativně vysokou míru soudržnosti.“³⁴ V úzkém slova smyslu je sociální kontrola „vnímána jako soubor pozitivních a negativních sankcí, které společnost užívá k tomu, aby přiměla své členy jednat konformně.“³⁵ Sociální sankce jsou tedy prostředek k udržení kontroly v určité společnosti.

1.2.1 Sociokulturní regulativy podle míry sankcí

Dodržování sociokulturních regulativů „podporuje lidská konformita a mechanismy sociální kontroly, jimiž každá společnost disponuje. Podle míry

---

³⁰ Viz Kapitola 1.2.2

³¹ Viz KELLY (1996). *Sexuality today: the human perspective*. s. 234

³² JANDOUREK (2012). *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. 198 - 199

³³ Viz SOUKUP ed., VODÁKOVÁ ed., VODÁKOVÁ ed. (2000). *Sociální a kulturní antropologie*. s. 103

³⁴ DANICS a kol. (2009). *Základy sociologie a politologie*, s. 64

³⁵ DANICS a kol. (2009) *Základy sociologie a politologie*, s. 64

sankcí při jejich porušení je možné sociokulturní regulativy klasifikovat na obyčeje, mravy, zákony a tabu.³⁶

Obyčeje a mravy

Normy a formy chování, které jsou založené na tradici a vymezují, co je v dané kultuře vnímáno jako slušné a neslušné, jsou nazývány obyčeje. Vymezují tedy především pravidla slušného chování nebo módní trendy. Porušení obyčejů je trestáno mírnějšími sociálními sankcemi jako např. posměchem či pohoršením.³⁷

Mravy vymezují to, co je v dané kultuře považováno za morální, či naopak nemorální. Jejich porušení vyvolává již tvrdší sankce než porušení obyčejů.³⁸

Zákony

Zákony jsou pak vyžadované a formálně předepsaná nařízení a předpisy. Nedodržování právních norem dané společnosti je trestáno institucionalizovanou cestou, trestem jsou různé pokuty a postihy až po odnětí svobody. V některých společnostech je trestem za velmi závažné porušení zákonů i trest smrti.³⁹

O právních normách neboli zákonech hovoří Hobbes (2009), který především uvádí, že zákon je příkaz, nikoli nějaké doporučení. Je to příkaz, který předem zavazuje člověk k jeho dodržování.⁴⁰ Přestože Thomas Hobbes žil v letech 1588–1679, jeho práce dodnes tvoří základ politické filosofie.⁴¹

---

³⁶ Viz SOUKUP ed., VODÁKOVÁ ed., VODÁKOVÁ ed. (2000). *Sociální a kulturní antropologie*. s. 103

³⁷ Viz SOUKUP ed., VODÁKOVÁ ed., VODÁKOVÁ ed. (2000). *Sociální a kulturní antropologie*. s. 103

³⁸ Viz SOUKUP ed., VODÁKOVÁ ed., VODÁKOVÁ ed. (2000). *Sociální a kulturní antropologie*. s. 103

³⁹ Viz SOUKUP ed., VODÁKOVÁ ed., VODÁKOVÁ ed. (2000). *Sociální a kulturní antropologie*. s. 103–104

⁴⁰ Viz HOBBS (2009). *Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického*. s. 184

⁴¹ Stanford encyclopedia of philosophy. *Thomas Hobbes*. [online]

Autor definuje politický zákon pro všechny lidi jako ta pravidla „ *která jim stát uložil ústně, písemně, nebo jiným dostatečným projevem své vůle, aby pomocí nich rozlišovali právo a bezpráví, to znamená, aby rozlišovali, co těmto pravidlům odporuje a co nikoli.*“⁴² Dále uvádí, že zákony jsou pravidla, která definují, co je a co není spravedlivé, a za nespravedlivé lze považovat pouze to, co odporuje nějakému zákonu. Podle autora také platí, že zákony může vydávat pouze stát, protože jemu jsme všichni jako občané podřízeni. Jedině zákonodárce totiž tvoří právo a jedině on také může zákony zrušit. Přičemž platí, že zrušit nějaký zákon lze pouze vydáním jiného zákona, který ruší jeho uplatňování.⁴³

Hobbes (2009) uvádí, že politické zákony se ve velkém rozsahu překrývají se zákony přírody, protože ty stojí především na spravedlnosti, vděčnosti a jiných morálních ctnostech. Jsou to vlastnosti, které člověka učí míru a poslušnosti a prostřednictvím státu se z nich stávají zákony. Aby totiž tyto vlastnosti nabyly závaznosti, je třeba, aby stát stanovil sankce pro ty, kteří je přestoupí. Autor také uvádí, že zákon se stane zákonem až svým zveřejněním, ze kterého musí být zřetelné, kdo zákon vydává a také to, že k tomu má potřebnou pravomoc.⁴⁴ V tomto pojetí zákonů, které uvádí Hobbes (2009) se zákony do značné míry překrývají s mravností. V Hobbesově době se zákony s mravy překrývaly, dnes ale zákony přestávají stačit a proto se na mravy upravují prostřednictvím etických kodexů.

Podobně jako Hobbes (2009) definuje právní normy Urbanová (2006), která uvádí, že od ostatních norem je odlišují určité specifické znaky. Těmi jsou

---

⁴² HOBBS (2009). *Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického*. s. 184

⁴³ Viz HOBBS (2009). *Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického*. s. 184

⁴⁴ Viz HOBBS (2009). *Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického*. s. 185 - 186

„všeobecná závaznost, státem stanovená a uznaná forma, sankce vynutitelná státní mocí.“⁴⁵

Výše uvedenému odpovídá i to, že v naší zemi se zákon stává platným až vydáním ve sbírce zákonů a každý zákon obsahuje kromě čísla a roku vydání také datum, kdy nabývá účinnosti. Je možné v něm také najít informaci, které zákony se vydáním tohoto zákona mění nebo ruší.

Tabu

Překročení tabu je považováno za něco zvlášť nepřirozeného či patologického. Typickým porušením tabu je např. nekrofilie nebo incest. Porušení tabu vyvolá ve společnosti nejvyšší stupeň pobouření, které může vést až k vyhoštění z komunity nebo likvidaci daného jedince.⁴⁶

---

⁴⁵ URBANOVÁ (2006). *Systémy sociální kontroly a právo*. s. 70

⁴⁶ Viz SOUKUP ed., VODÁKOVÁ ed., VODÁKOVÁ ed. (2000). *Sociální a kulturní antropologie*. s. 104

2 SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ: DĚTSKÉ OBĚTI A DOSPĚLÍ PACHATELÉ

V této kapitole uvádím definici dítěte, dělení sexuálního zneužívání dětí a některé výzkumy, které odhadují výskyt jevu. Přiblížím příběhy obětí a příběh pachatele. Dále uvedu klasifikaci trestných činů podle trestního zákoníku a legislativní vymezení oběti a pachatele.

2.1 Dětství

Za dítě je většinou považována, „každá lidská bytost mladší osmnácti let.“⁴⁷ Období dětství však tak snadno vymezit nelze, protože toto období obecně nebývá ostře ohraničeno. Průcha, Walterová, Mareš (2009) uvádějí, že období dětství začíná narozením a končí asi ve věku 14–15 let, kdy se dítě změní v adolescenta.⁴⁸

Dle mého názoru stojí za povšimnutí, že osoba je dítětem do osmnácti let, a v tomto smyslu o něm mluví Úmluva i zákon o SPOD⁴⁹, avšak trestně odpovědnou se osoba stává dovršením patnácti let. Stejně tak hranice pro legální sex je v naší zemi stanovena na patnáct let. V tomto vidím značný nesoulad.

2.2 Podoby sexuálního zneužívání dětí

Zdravotní komise Rady Evropy definovala v roce 1992 sexuální zneužívání takto. „*Sexuální zneužívání je nepatřičné vystavování dítěte pohlavnímu kontaktu, činnosti či chování. Zahrnuje jakékoliv pohlavní*

---

⁴⁷ Úmluva o právech dítěte [online]

⁴⁸ Viz PRŮCHA, WALTEROVÁ, MAREŠ (2009). *Pedagogický slovník*. s. 49

⁴⁹ Zákon č. 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí

*dotýkání, styk či vykořisťování kýmkoliv, komu bylo dítě svěřeno do péče, anebo kýmkoliv, kdo dítě zneužívá.*⁵⁰

Sexuální zneužívání dětí se dělí různým způsobem. Dle základního dělení rozlišujeme sexuální zneužívání dotykové, neboli kontaktní a nedotykové neboli bezkontaktní zneužívání. **Kontaktní** zneužívání definují Šulová, Fait, Weiss (2011), jako takové, při kterém dochází k pohlavnímu kontaktu, osahávání, pohlavnímu styku nebo orálnímu či análnímu sexu. **Bezkontaktní** zneužívání zahrnuje účast na sexuálních aktivitách⁵¹, při kterých nedochází k tělesnému kontaktu.⁵²

Obvyklé je také dělení podle formy na lehké, středně těžké a těžké. Toto dělení uvádí Čírtková in Kovář (2008). Za **lehčí** formy autorka považuje nekoitální praktiky, jako třeba obscénní hovory, obnažování genitálií nebo masturbace před dítětem či vystavování pornografickému materiálu. **Středně těžkou** formou zneužívání nazývá formy, při kterých dochází k přímému tělesnému kontaktu s dítětem. Tedy dotýkání se jeho těla a intimních partií. **Nejtěžší** formou zneužívání jsou genitální a orálně-genitální nebo análně-genitální kontakty mezi agresorem a dítětem.⁵³

Další formou sexuálního zneužívání je tzv. komerční sexuální zneužívání dětí, které definuje Dunovský in Weiss (2005) jako „*každé užití dítěte pro sexuální účely za finanční, či jinou odměnu. (...) Za nejzávažnější formy komerčního zneužívání dětí lze považovat obchod s dětmi, dětskou prostituci a dětskou pornografii.*“⁵⁴

Mimo výše uvedené lze sexuální zneužívání dělit podle toho, zda k němu dochází v rámci rodiny nebo mimo rodinu. V rámci rodiny může být

---

⁵⁰ ŠULOVÁ, FAIT, WEISS (2011). *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. s. 237

⁵¹ Např. nucení k pozorování sexuálních aktivit, vystavení pornografickým videozáznamům nebo setkání s exhibicionisty atd.

⁵² Viz ŠULOVÁ, FAIT, WEISS (2011). *Výchova k sexuálně reprodukčnímu zdraví*. s. 237

⁵³ Viz ČÍRTKOVÁ in KOVÁŘ a kol. (2008). *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. s. 73-74

⁵⁴ DUNOVSKÝ in WEISS (2005). *Sexuální zneužívání dětí*. s. 139

pachatelem např. rodič (vlastní či nevlastní), prarodič, strýc atd. Mimo rodinu se může jednat např. o rodinného známého, trenéra, vedoucího zájmového kroužku či učitele, ale pachatelem může být také úplně cizí člověk. Tuto formu dělení používám níže, kde přibližuji konkrétní příběhy obětí a pachatele.

2.3 Odhadovaný výskyt

Výsledky většiny statistických šetření sexuálního zneužívání dětí je třeba brát s určitou rezervou. Jen malé procento případů sexuálního zneužívání je totiž odhaleno a zdaleka ne ve všech případech, které jsou odhaleny, jsou pachatelé dopadeni a odsouzeni. V mnoha případech oběť své obvinění v průběhu šetření opět popře a pachatel tak unikne trestu.

Špeciánová (2003) poukazuje na několik studií zaměřených na sexuální zneužívání, které v České republice proběhly. V roce 1994 Dětské krizové centrum ve spolupráci s Ministerstvem práce a sociálních věcí vypracovalo dotazník, který v osmdesáti okresech zjišťoval údaje o výskytu a podobě případů týraných, zneužívaných a zanedbávaných dětí. Z počtu 250 000 dětí do 18 let bylo zjištěno 118 případů, což by znamenalo roční výskyt 0,047 %. Při analýze však bylo zjištěno, že velmi vysoký počet dotazníků byl špatně vyplněn, což výzkum značně zkreslilo.⁵⁵

Rozsáhlé výzkumy provedli, v roce 1993 a v roce 1998, Weiss a Zvěřina, jejichž výsledky následně porovnávali. Ve vzorku respondentů z roku 1998 došlo k sexuálnímu zneužití v dětství u 7,1 % mužů a 10,4 % žen, přičemž 2,6 % mužů a 3,9 % žen bylo zneužito opakovaně. Pachatelem zneužití byl v 44 % mužů a 48 % žen příbuzný a v 26 % mužů a 25 % žen se jednalo o známou osobu. Zneužití cizí osobou uvedlo 30 % mužů a 26 % žen. Z uvedeného vzorku 80 % mužů a 70 % žen zneužití nikdy nikomu

---

⁵⁵ Viz ŠPECIÁNOVÁ (2003). *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. s. 70–71

neoznámilo, 7 % mužů a 17 % žen jej oznámilo rodičům. Dále se 8 % obou pohlaví svěřilo kamarádům, 1 % pak ve škole. Pouhá 3 % mužů a 4 % žen zneužití oznámila na policii.⁵⁶

Špeciánová (2003) uvádí výzkum nadace Naše dítě z roku 1998. Studie byla zaměřena na pohlavní zneužívání dětí a byla provedena v dospělé populaci dotazníkem vypracovaným Britskou organizací NSPCC⁵⁷, což umožnilo získaná data porovnat s daty ze zahraničí. Zneužití v dětství (některou formu) uvedlo z celkového počtu respondentů 25,7 %. Autorka poukazuje na porovnání s Velkou Británií, z něhož vyplývá, že v ČR je vyšší výskyt daného jevu (ve Velké Británii uvedlo zneužití 16 % respondentů). Jako nejčastější formu sexuálního zneužívání uvedla obě pohlaví úmyslné odhalování pohlavních orgánů před dítětem. Tuto formu zneužití zažilo 12 % dotazovaných. Tělesnou penetraci jako formu zneužití uvedlo 28 osob, což činí 2,5 %.⁵⁸

*„Průměrné trvání u všech forem zneužití bylo 2,3 roky a u nejzávažnějších forem (zneužití s penetrací) zneužívání trvalo v průměru tři roky. Průměrný věk zneužitých při začátku zneužívání byl 11,4 let. V 81,7 % případech byl zneuživatel muž, ve 14,4 % případu žena a 3,9 % respondentů bylo zneužito mužem i ženou.“*⁵⁹ Výzkum uvádí, že 47 % zneužitých dětí bylo mladší 10 let. Dalším znepokojujícím údajem je, že v 68,9 % z celkového počtu případů se jednalo o kontaktní sexuální zneužití. Ve vztahu k dělení na zneužívání v rámci rodiny a zneužívání vně rodiny považují za důležité zmínit, že 65 % mužů, kteří se dopustili zneužívání, se v této studii nacházelo v pozici otců. V 39 % se jednalo o vlastní otce, 15 % nevlastní otce a v 11 % případů šlo o druhá matky

---

⁵⁶ Viz WEISS, ZVĚŘINA (2001). *Sexuální chování v ČR: situace a trendy*. s. 115 - 116

⁵⁷ National Society for Prevention of Cruelty on Children překl. Národní společnost pro prevenci týrání dětí

⁵⁸ Viz ŠPECIÁNOVÁ (2003). *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. s. 70–71

⁵⁹ ŠPECIÁNOVÁ (2003). *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. s. 71

dítěte. 56,7 % dětí, které někdo zneužíval, se v době zneužívání nikomu nesvěřilo.⁶⁰

2.4 Osudy obětí

V následujících řádcích vycházím z autentických příběhů obětí, které sexuální zneužívání zažily. Uvedu příběh dítěte, které bylo zneužíváno v rámci vlastní rodiny i příběh dítěte zneužívaného mimo rodinu. V obou případech se jedná o skutečné události, které jsou vyprávěny z pohledu dítěte tak, jak celou situaci vnímalo a prožívalo.

2.4.1 Příběh s rodinným pachatelem

O zneužívání rodinným pachatelem, svým otcem, vypráví Nathalie Schweighofferová (1994) v knize *Bylo mi dvanáct let...* Její zneužívání trvalo pět let, od dvanácti do sedmnácti. Dlouholeté zneužívání skončilo až v momentě, kdy Natálie s matkou, sestrou a bratrem od otce odešli. Poté o zneužívání autorka řekla své starší kamarádce, která ji donutila svěřit se matce. Podala na otce trestní oznámení, absolvovala několik výslechů a konfrontací s otcem, svědčila proti němu u soudu a dosáhla toho, že byl odsouzen ke dvanácti letům odnětí svobody. Autorka knihu píše brzy, asi rok a půl poté, co se od zneužívání osvobodila, a asi tři čtvrtě roku po konání soudního procesu. Považuji za důležité poukázat na to, že v tomto případě není pachatelem pedofil, ale jedná se o člověka, který má nad svojí obětí moc a zneužívá ji.

Schweighofferová (1994) začíná vyprávění vzpomínkami na otcovy noční návštěvy, které začaly, když jí bylo dvanáct let. Jednou v noci otec poprvé nezůstal u hlazení. „*Lehá si vedle mě, hladí mi vlasy, pokaždé začíná takhle, na*

---

⁶⁰ Viz ŠPECIÁNOVÁ (2003). *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. s. 71

*vlasech. (...) Jenže tentokrát zajde dál. Oblékla jsem si dlouhou noční košili, která mi sahá až po paty. Ale on šátrá vespod a chce mi stáhnout kalhotky.*⁶¹ Když se mu Natálie vzepřela a utekla na druhý konec pokoje. Její otec se rozzlobil a odvedl ji do koupelny, kde jí začal nadávat. Když mu řekla, že nechce, aby jí tohle dělal, rozzlobil se ještě více. Na to, jak tenkrát reagoval, si autorka pamatuje takto. Řekl, že *„odejde, půjde od nás pryč, jen kvůli mně. Ted' se obleče, sbalí si kufr, aby mi neotravoval život. Když „slečinka“ dělá fóry, když nemá tátu ráda, no prosím on klidně půjde! Všichni budou vědět, že odešel kvůli mně, že je to moje vina.*⁶² Schweighofferová (1994) popisuje svého otce jako člověka, který neměl rád odpor jakéhokoliv druhu. Páskem ji poprvé zbil, když zjistil, že ji přišel domů navštívit její kamarád. *„Svleč se, řekl jsem, sundej si všechno“ (...) Donutí mě, abych si klekla, vidím, jak se kožený pásek zvedá, potom dopadne. Uhodil mě přes prsa, A znovu, ted' má ve tváři radost. Bije mě, jako by ho to těšilo. Už neřve. Bez přestání a pravidelně mě bije.*⁶³ Důvodem bití bylo přesvědčení, že Natálie, přestože je jí dvanáct let, se svým kamarádem spala. Autorka si vzpomněla, že doktor může zjistit, jestli s někým měla pohlavní styk, proto požádá otce, aby ji k němu vzal. Chce, aby viděl, že mluví pravdu. *„Doktora k tomu nepotřebuju. To si můžu zjistit sám.“ (...) Hodí mě na bratrovu postýlku. Celá se skulím do malého klubíčka, aby se mě nedotýkal. (...) Hladí mě po hubených a roztřesených stehnech. (...) Něco do mě vklouzlo. Něco hnusného a špinavého.*⁶⁴

Schweighofferová (1994) vzpomíná, jak za ní za několik dní přišel, odvedl ji do koupelny, protože neposlouchala, tak ji zbil páskem a nakonec poprvé znásilnil. *„Přijde ke mně, popadne mě kolem pasu, zvedne mě a posadí mě na pračku. „Co mi chceš udělat?“ „Neboj se! Půjde to dobře. Uvidíš, bude se ti to*

---

⁶¹ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 14

⁶² SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 15

⁶³ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 18

⁶⁴ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 19–20

líbit.“⁶⁵ (...) Hladí mi kůži na těle, tak nějak melancholicky, rozněžněle si prohlíží moje prsa. A mě pálí kůže. Ted' si jemně hladí pohlaví. Usmívá se. Potom pohyb zrychlí, mele s tou odpornou věcí, kterou jsem nikdy předtím neviděla (...) „Lehni si!“ Mlčky se pološím. Hnusí se mi ještě víc, než když mě řezal. Třesu se, cítím to. Celé mé tělo se na plechu chvěje. Měla bych mu říct, ať jde do hajzlu. Ale stydím se, stydím se, div nepojdu. Přiblíží se, skloní se a vrazí mi tu hnusnou věc do břicha.“⁶⁶ Otec udržoval Natálii v trvalém strachu z bití, z toho, že pokud by se o zneužívání dozvěděla matka, otec by jí něco namluvil a ona mu věřila. Tak už se to stalo mnohokrát, když byly ve sporu. „Já měla strach, strach aby mě nezačal mlátit tím tlustým koženým opaskem. Pro něj to bylo snadné, když nechceš mít bolest, musíš to zaprvé mít ráda a zadruhé nikomu nic neříct. A ještě důležitější bylo, nedat před nikým najevo, že se děje něco podezřelého nebo, že mám nějaký problém.“⁶⁷ Autorka popisuje, jak musela předstírat, že se jí zneužívání vlastním otcem líbí. „S napjatými pažemi a sevřenými pěstmi jsem potlačovala vztek, bolest a nenávisť. Ale stejně mě svlékl. A sebe taky. Pěkně pomalu. Myslel si totiž, že tak budu ještě roztouženější, blbec jeden. Jako bych se nemohla dočkat... to teda. Položil mě na zem a začal s hlazením. Ted' teprve mi došlo, o co mu jde. Chtěl, abych dělala, jako že se mi to líbí. Ptal se: „Máš to ráda, co? Řekni to...“ Bylo to jasné. Jestli neposlechnu, dostanu výprask páskem. Musela jsem říct: „Jsem šťastná.“⁶⁸

Schweighofferová (1994) vypráví, jak si otec sex s ní občas něčím zpestřoval, vadilo mu, že se podle něj chová, jako by byla frigidní. Často jí opil, nutil ji kouřit drogy, chtěl ji donutit, aby měla sex s jeho kamarády (chtěl vědět, jestli sex s jinými muži ji bude uspokojovat), pouštěl jí různá

---

⁶⁵ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 28

⁶⁶ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 30

⁶⁷ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 34

⁶⁸ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 44

pornografická videa nebo ji fotil a nutil ji, aby ona fotila jeho. Když mu řekla, že nechce, rozčlil se. „*Přikazuji ti, abys mě vyfotila. Slyšíš?*“ „*Ne. Nechci.*“ *Pásek. Uhodí mě. „Zakazuji ti stavět se mi na odpor. Je to úplně normální. Když máš ráda tátu, budeš ho poslouchat. Chci, aby sis vyhnala z hlavy všechny ty voloviny, které si společnost vymyslela. Společnost je zkažená. Musíme ji změnit. Rozumíš? Incest nesmí být zakázán zákonem. Lidé jako ty a já mají právo být spolu šťastní. My jsme tím nejlepším dokladem.“*⁶⁹ Autorka vzpomíná na to, jak jí otec tuto filosofii vysvětloval, byl přesvědčen, že otec je jediná osoba, která má právo zasvětit mladou dívku do sexu.

Vypráví, že v té době se nenáviděla. Uvádí ale, že ještě víc nenáviděla otce, který ji zneužíval. „*Měla jsem v hlavě tu myšlenku. Zabít tátu. Ocitnout se těsně vedle něj, dostat se dovnitř s dlouhou a tenkou čepelí a obracet ji všemi směry. Nechat ho trpět tak, tak jak jsem trpěla já. Vyrvat z něj všechno, jak mi on vyrval panenství, tělo, nevinnost, dětství. Poslouchat, jak řve bolestí a utrpením noc za nocí. Zavřít ho do sklepa a tam ho mučit, aby všichni slyšeli jeho nářek, když ten můj neslyšel nikdo.*“⁷⁰

Schweighofferová (1994) vzpomíná na chvíle, kdy už otcovy výbuchy vzteku byly nesnesitelné a celá rodina se ho bála. Chvíle, kdy už nikdo z nich nedokázal snášet jeho rozkazy a nadávky. Tenkrát se Natálie a její matka rozhodly, že spolu se dvěma mladšími dětmi od otce utečou. Poprvé jim v tom zabránil, ale s pomocí kamarádky útěk pečlivě naplánovaly a napodruhé se zdařil. Autorka popisuje pocity, které prožívala, když se sourozenci a matkou opouštěli domov. „*Nikdy jsem podobné štěstí nezažila. Nikdy. Každý metr téhle cesty bych chtěla políbit. On ještě nic neví, neví, že jsme pryč, je ve své dílně, dělá tam haura a netuší, jaká ho doma čeká facka. Večer se vrátí a najde dům prázdný. Nebude vědět, kde jsme. Pukne vzteky.*“⁷¹

---

⁶⁹ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 89

⁷⁰ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 116

⁷¹ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 127

Autorka vypráví, jak se otec spojil s matčinou kamarádkou, protože věděl, že ona jistě ví, kde se skrývají. Donutil ji, aby Natálii vyřídila, že pokud mu ihned nezavolá nebo se nevrátí domů, všechno matce řekne. Natálie se pod tlakem zhroutila a řekla o zneužívání matčině kamarádce. „*Máma to ví?*“ „*Ne. Nesmí se to dozvědět. Zavolám toho hajzla, udělám, co bude chtít, ale ona se to nesmí dovědět.*“⁷² Ta jí ale nedovolila otci zavolat a naopak ji přesvědčila, aby se matce svěčila. Natálie toho nebyla schopna, tak matčina kamarádka její matce o zneužívání řekla sama. „*Zneužíval tvou dceru Natálii celých pět let. To není možné! Darebák jeden! Prase! Ale to mi zaplatí ... neřád jeden!*“⁷³

Schweighofferová (1994) vzpomíná na to, jak se celá věc vyvíjela dál. Podala trestní oznámení, probíhalo vyšetřování. Vypráví, jak neustále musela opakovat „svoji verzi“, protože otec vše popíral a sváděl vinu na matku, že Natálii navedla proto, aby rozvod dopadl v její prospěch. Během vyšetřování se Natálie také musela setkat s otcem. „*Ve dvě odpoledne se mám setkat s tím netvorem. Co mu mám říct? Nechci!*“ „*Musíte!*“ kapitán na to. „*Je to předpis. Zákon! Pěkně sviňský zákon! Kdybych tak mohla zmizet na druhý konec světa.*“⁷⁴ Vzpomíná na to, jak setkání s otcem prožívala. „*I mezi četníky mi nahání strach. Nesmím povolit. Nesnesu na sobě jeho hnusný pohled. (...) Měla jsem sto chutí rozmáčknout ho na zdi jako švába.*“⁷⁵ Autorka vzpomíná na to, že se s otcem v rámci procesu musela setkat ještě dvakrát a pak znovu u soudu. U soudu její matka vysvětlovala, jak je možné, že během pěti let zneužívání neodhalila. „*Měl na mě v tomto směru takové požadavky, že mě ani na okamžik nenapadlo, že by mohl vyžadovat něco podobného ještě od dcery!*“⁷⁶ Na závěr svědecké výpovědi u soudu se Natálie zeptali: „*Co si dnes myslíte o svém otci?*“ „*Chci, aby chcípnul!*“ *Upřeně se na něj dívám. Snáším jeho pohled, to*

⁷² SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 131

⁷³ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 132

⁷⁴ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 136

⁷⁵ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 136–137

⁷⁶ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 146

je jediná odpověď, která mi připadá důležitá. Chtěla jsem mu to říct přede všemi.“⁷⁷ Soud uznal Natáliina otce vinným a byl odsouzen ke dvanácti letům odnětí svobody.

2.4.2 Příběh s pachatelem vně rodiny

Sarah Prestonová (2007) vypráví svůj životní příběh v knize nazvané *Děvčátko*. V dětství byla čtyři roky zneužívaná rodinným známým. Zneužívání trvalo od jedenácti let a v době, kdy bylo autorce čtrnáct, pachateli zneužívání bylo jednašedesát. Na čas se ke zneužívání přidal také její otec a zneužít se jí pokusil i soused, kterému občas hlídala děti. V tomto případě sexuálního zneužívání tedy figuruje jak pachatel vně rodiny, tak okrajově i rodinný pachatel. Myslím, že ani jeden z pachatelů (rodinný přítel, otec) není pedofil, dle mého názoru se pravděpodobně jedná o případ sexuálního zneužití dítěte jako náhradního objektu. Otec měl dceru jako náhradu za manželku a Bill neměl úspěch u dospělých žen nebo z jiného důvodu nebyl schopen s nimi navázat sexuální vztah. Proto navázal sexuální styk s jedenáctiletou dívkou. Autorka svůj příběh vypráví asi s třicetiletým odstupem od doby, kdy ke zneužívání docházelo. Jazyk, jakým svůj příběh vypráví Prestonová (2007), je rozdílný proti jazyku Schweighofferové (1994), jejíž příběh jsem uvedla v předchozí kapitole.

Prestonová (2007) vzpomíná, že se s Billem seznámili na bingu, které její matka chodila hrát. „*Když se bingo stalo máminou životní vášní, začala do herny chodit pravidelně. Já jsem ji dál doprovázela a stále jsem musela Billovi pomáhat se sendviči. Začal se mě častěji vyptávat na věci, které mi byly nepříjemné. „Jsi moc hezká“ začínal, „mělas už nějakého chlapce? Vsadil bych se, že jo.“ Vzpomínám si na svou odpověď: „Neblázněte, jsem na chlapce ještě moc malá.“ Snažila jsem se zoufale jeho otázkám uniknout, ale nedal se*

---

⁷⁷ SCHWEIGHOFFEROVÁ (1994). *Bylo mi dvanáct let...* s. 146

odbyt. Připadalo mi, že stále slídí a snaží se ulovit odpověď na otázky, na jaké neměl právo. „Kolik je ti?“ „Jedenáct,“ řekla jsem hrdě. „Vypadáš na jedenáct velmi vyspělá. Myslel jsem, že je ti přinejmenším čtrnáct,“ odpověděl se skelným leskem v očích. Ten pohled jsem se naučila nenávidět. Ted' už ho znám a rozumím mu. Je to pohled obstarožního muže, který sprádá plán, jak zneužít dítě.“⁷⁸

Autorka dále popisuje den, kdy ji Bill poprvé ve svém bytě, kam ji pod záminkou odvezl, zneužil. „Odvedl mě do ložnice a vyzval, ať si sednu vedle něj. Počítala jsem v duchu do deseti a zoufale přemýšlela, jak se odtud dostat, ale nohy mi ztuhly. „Myslím, že bychom už měli jet,“ špitla jsem, „máma bude mít starost, kde jsem.“ Vůbec si toho nevšiml. Náhle mi rukou zajel po noze výš až pod kalhotky a zároveň mi sukni vyhrnul do pasu. Měl dlouhé nehty, škrábaly mě. „Na jedenáct let jsi hodně vyspělá,“ poznamenal. Dotkl se chloupků, které mi začaly rašit. Hlasitě jsem vyjekla, ale jen v duchu. Měla jsem pocit, že se mě zmocnilo tornádo, sevřelo mě a nedovolilo mi ani se hnout.(...) V hlavě se mi rozburácel křik: „Já to nechci, co děláte. Nepřeju si, aby na mě nějak mužský sahal. Chci domů.“ Ale slova zůstala uvězněná v mé hlavě. Byla jsem příliš vystrašená, než abych vydala hlásek.“⁷⁹

Následně Prestonová (2007) popisuje cestu domů, jak se rozhodla, že vše řekne matce, ale vzpomíná na Billova slova, která ji v jejím rozhodnutí zabránila. „Když jsme jeli k nám, rozhodla jsem se, že hned mámě řeknu, co se stalo. V tom se ozval: „Nic o tom mámě neříkej. Nevěřila by ti.“ (...) Zopakoval své varování: „Nikdo ti neuvěří.“ Každé slovo, které vyřkl, jsem slyšela znovu a znovu, rozléhala se mi v hlavě jako temné údery bubnu. Opakovala se stále hlasitěji, až k nevydržení. Vrátili jsme se domů ve čtvrt na sedm, právě se stmívalo. Podívala jsem se na mámu a ona mi pohled oplatila.

---

⁷⁸ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 22

⁷⁹ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 27–28

*Myslela jsem si, že mi musí to hluboké zoufalství vyčíst z očí. Ale ani slůvkem se nezeptala, jestli jsem v pořádku.*⁸⁰ Autorka popisuje, jak o všem přemýšlela, sledovala, jak se Bill baví s její matkou, a došla k názoru, že by jí opravdu nikdo neuvěřil.

Dále popisuje den, kdy s ní Bill poprvé souložil. To jí bylo stále ještě jedenáct let. *„Jednou odpoledne mi řekl, že mi chce předvést penis. „Chci, abys poznala, jaké to je mít ho uvnitř,“ řekl. Napřed jsem nevěděla, co tím myslí, ale poznala jsem to, když si sundal kalhoty a svlékl spodky. (...) Blížil se ke mně stále víc a říkal, že chce do mne „vniknout“. Plakala jsem a prosila ho, aby přestal, ale ani na můj křik nedbal. „Jsem přesvědčený, že se k sobě hodíme,“ odbyl mě.*⁸¹

Autorka vzpomíná na období, kdy se její rodiče na pár měsíců rozešli. V té době jí bylo dvanáct. V tomto období ji dvakrát zneužil i její otec. *„Když se zavrtal do postele vedle mě a stáhl si spodky, rychle jsem pochopila. (...) Dotýkal se mě a já tiše plakala. Zaúpěla jsem a prudce vdechla, když se mě zmocnil, ale byla jsem už dost probuzená, abych si všimla jeho překvapení. Nevykřikla jsem, takže táta zřejmě poznal, že nejsem panna. Pokračoval, a otázkou, kdo jeho dceru připravil o panenství, si zřejmě nelámal hlavu.*⁸²

Zneužívání ze strany Billa v následujících měsících autorka popisuje takto: *„Bill všechno řídil s neúprosnou rutinou. Přijel pro mne, přátelsky promluvil s rodiči, odvezl mě k sobě, umyl mě, odbyl si své, orální sex a soulož, a pak po použití a zneužití mě laskavě odvezl domů.*⁸³

Ve čtrnácti letech se Prestonová pokusila o sebevraždu. Spolykala otcovy prášky proti depresím a paracetamol. *„Nechtěla jsem se dál účastnit života, v němž jsem představovala jen bezmocnou loutku. Všichni ostatní kontrolovali,*

---

⁸⁰ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 28–29

⁸¹ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 31–32

⁸² PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 50

⁸³ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 86

co se mnou bude – máma, táta, Bill. Všichni o mně rozhodovali, nikdo se nezajímal, co řeknu já. Můj hlas byl oslyšen, neplatil nic, rovnal se hlasu němého. Všichni se ptali, proč jsem spolykala prášky, ale nikdy jsem jim to neřekla. Důvody pokusu o sebevraždu jsem si nechala pro sebe. Tak to bylo nejlepší. Koneckonců měli dost možností změnit mi život, ale nevyužili je.⁸⁴

Popisuje své tiché modlitby v té době. „Žádala jsem o pomoc každou noc, než jsem zavřela oči. Nakonec jsem poznala, že mi nikdo nepomůže.“⁸⁵

Autorka popisuje, jak po nevydařené sebevraždě konečně pochopila, že jí na pomoc nikdo nepřijde, začala plánovat, jak by si mohla pomoci sama. Trvalo to ještě několik měsíců, ale svému zneužívateli se nakonec vzepřela. „Už nechci, abyste to dělal... nikdy.“ Mluvila jsem o překot, ale snažila jsem se přitom ovládnout. „Už si to nepřeju. Vedu život, který životem není. Měla bych být veselá, stýkat se a bavit s přáteli a s kamarádkami. Je mi čtrnáct, ne čtyřicet. Chci zase být sama sebou, ne vaší hračkou.“ (...) „Myslel jsem, že se ti to líbilo,“ dodal šeptem. Jak by se mi mohlo líbit být zneužívaná starým nudným, scvrklým mužem? Jak si mohl myslet, že by se mi líbilo být zneužívaná jakýmkoli mužem? V jakém chorém, zvráceném světě žil? Jak si mohl myslet, že bych se chtěla stát součástí takového světa? Chvíli jsem přemýšlela, než jsem mu odpověděla: „Nechci tu zůstat. Nelíbí se mi to. Nenávidím to a nenávidím vás. Všechno na vás nenávidím a už dávno, od samého začátku. Pokaždé, když jste se mě dotkl, každou vteřinu, kdy jste se mě dotýkal, jsem si připadala jako bláto, po kterém kdekdo může šlapat. (...) Ozval se a tentokrát jsem vycítila, jak mu jed otrávil hlas. „Myslím, že jsi nespravedlivá nevděčnice. Chtěl jsem tě vytáhnout ze života v obecním baráku a ukázat ti, že na světě existují lepší možnosti.“ Tím obviněním mě omráčil. To si opravdu myslel, že mu budu vděčná za to, že mě zneužíval? „Lepší možnosti? Jediné lepší možnosti, které

---

⁸⁴ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 81

⁸⁵ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 86

jste mi ukázal, jsou čtyři stěny tady toto zapadáku. Chci, abyste mi dal pokoj. Jsem dítě, které teprve dospívá. Nejsem dospělá. Já chci, abyste se mě už ani nedotkl, Bille.“ „Jak mě zastavíš?“ „Půjdu na policii a všechno jim řeknu. Ještě dnes.“ „Nebud' hloupá. Neuvěří ti,“ „Myslím, že mi uvěří. Víte, kolikrát nás zahlédla paní, co bydlí pod vámi, jak mě sem vedete?“⁸⁶ Toho dne, ani žádný další den už ji Bill nezneužil.

V závěru autorka popisuje, jaký byl její život poté, co její zneužívání přestalo. *„Pokoušela jsem se žít se zbytky minulosti, vymanit se z poddanství smutku a slz a nahradit je pohodou a smíchem. Pomalu jsem se zbavovala všeho špatného, co jsem dosud snášela, ale nešlo to snadno.“⁸⁷ V roce 1977, ve svých patnácti letech otěhotněla se svým přítelem Paulem. S Paulem se jim narodili čtyři synové a vzali se. Jejich manželství ale nebylo příliš šťastné a po sedmi letech se rozvedli. Se svým současným manželem je devatenáct let a mají spolu dalšího, pátého syna. Prestonová po mnoha letech ke svému zneužívání říká. *„Zneužívání, které mi poznamenalo dětství, ve mě velmi podpořilo smysl pro ochranu mých dětí. Když byly hodně malé, nikdy jsem je nenechala hrát si na ulici a dělala jsem všechno možné, abych je uchránila před nebezpečím. Vždycky jsem je hlídala.“⁸⁸**

2.5 Osudy pachatelů

V předchozích odstavcích jsem se snažila na základě skutečných příběhů přiblížit sexuální zneužívání z pohledu obětí. O totéž, avšak z pohledu pachatele sexuálního zneužívání, se pokusím na následujících řádcích.

Přestože uvádím příběh pedofilního pachatele, považuji za důležité říci, že právě pedofilie není nejčastějším motivem sexuálního zneužívání. Výše

---

⁸⁶ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 121–123

⁸⁷ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 126

⁸⁸ PRESTON (2007). *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. s. 131

uvedené zneužívání dítěte jako „náhradního objektu“ nebo zneužití moci, kterou pachatel nad dítětem má, jsou častějším motivem.

2.5.1 Příběh pachatele

Pro ilustraci příběhu pachatele použiji knihu *Žil jsem jako pedofil*, ve které Janek Alexa (2002) přibližuje prožitky člověka, který se narodil jako pedofil a byl třikrát odsouzen za pohlavní zneužití. Budu-li se držet rozdělení, které jsem použila z hlediska obětí, jedná se o pachatele vně rodiny, který pohlavně zneužil své svěřence v oddíle, kde působil jako vedoucí. Existuje velmi málo podobných autobiografií pachatelů sexuálního zneužívání na dětech a autobiografii rodinného pachatele jsem nenalezla žádnou.

Alexa (2002) vzpomíná na své dětství, kdy ještě nevěděl o své odlišné sexuální orientaci nebo si ji zatím nebyl ochoten přiznat. „*Už ve věku blížícím se pubertě – kolem jedenácti let – jsem pociťoval něco, co jsem tehdy mohl těžko pochopit. Líbili se mi spolužáci a chlapci menšího, drobnějšího vzrůstu a pobyt v jejich přítomnosti mi způsoboval zvláštní příjemný pocit jakéhosi vzrušení.*“⁸⁹ Později zvolil školu s pedagogickým zaměřením a založil zálesácký oddíl, ve kterém si svoji pedofilní orientaci stále nepřiznal, přestože si své svěřence představoval při masturbaci. Tenkrát bylo autorovi devatenáct let. „*Nikdo z nich netušil, že doma večer si představuji jejich tváře i postavy a prožívám přitom erotické vzrušení, tentokrát se sebeukájením. (...) Dotýkal jsem se jich stále častěji a těšil se jejich náklonnosti.*“⁹⁰

Alexa (2002) vypráví, jak při jednom výletě na hory své svěřence poprvé zneužil. Spal s dětmi v jednom pokoji, vedle něj spal chlapec jménem Milan. „*Pak jsem ho pohladil po vlasech a lehce i po obličejí. Vůbec na to nereagoval. Začal jsem pociťovat stoupající vzrušení. Byl to zvláštní, ale*

---

⁸⁹ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 35

⁹⁰ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 41–42

příjemný pocit, když jsem mu opatrně vsunul ruku do spacího pytle a pod tričko, lehce ho hladil na břichu a směřoval stále blíže k jeho přirození. Prsty se mi chvěly, když jsem je ucítil pod jeho trenýrkami. (...) Ale moje vzrušení bylo příliš silné. Nestačilo mi to, jak jsem se ho dotýkal přes látku, a začal jsem mu pohlaví zlehka třít. (...) Když u Milana došlo k erekci, vůbec jsem nebyl schopen se ovládat a svoje počínání přerušit. Svou druhou rukou jsem začal ukájet sám sebe.⁹¹ Během nocí strávených na horách takto zneužil ještě několik dalších chlapců. Všichni byli ve věku deset až dvanáct let. „Pomalou jsem sunul ruku do jeho spacáku stále hlouběji. Domníval jsem se, že spí stejně tvrdě jako včera Milan. Moje počínání bylo obdobné jako včera. Když došlo u Káji k erekci, byl jsem ve stavu stejného vzrušení jako předchozí noci a přestal jsem se ovládat. Nestačilo mi to, obrátil jsem se ještě směrem k Pepíkovi a také jemu jsem po chvíli hlazení třel přirození, které se mu však neztupořilo. Byl jsem trochu zklamán, ale pokračoval jsem. Moje vzrušení bylo velmi silné, cítil jsem, že u mne dojde k samovolnému výronu, ale předešel jsem ho sebeukájením.“⁹²

Alexa (2002) vypráví o dalším výletě, kde zneužil další čtyři chlapce, ti se však tentokrát probudili a po návratu řekli o incidentu svým rodičům. Ti podali hromadné trestní oznámení. Začalo vyšetřování, v rámci něhož se autor musel podrobit sexuologickému vyšetření. „Podrobně mě vyšetřovali dva lékaři, kteří potvrdili mou deviaci a stanovili diagnózu: homosexuální pedofilie. Ted' už jsem si nemohl nic namlouvat, bylo to úředně potvrzeno. Jsem úchylák, jsem na chlapečky a tato sexuální orientace je celoživotní.“⁹³ Autor vzpomíná na soud a trest, jenž byl stanoven jen díky dobrému právníkovi na pět let podmíněčně a na stejnou dobu zákaz činnosti s mládeží. Asi po třech letech byla vyhlášena amnestie, která autorovi zrušila zbytek trestu.

---

⁹¹ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 45–46

⁹² ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 45–46

⁹³ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 56

Ve třidvaceti začal trénovat žákovský oddíl juda. „*Neuposlechl jsem otcova varování, abych se do toho nepouštěl – jako bych zapomněl na možné nebezpečí, které tady hrozilo. Vůbec jsem si nepřipouštěl možnost jakékoli recidivy.*“⁹⁴ Na výletě, které autor organizoval mimo pravidelné týdenní tréninky, své svěřence zneužil. „*Puzení jsem podlehl během noclehu v jedné horské ubytovně, kde jsme měli málo místa a spali doslova namačkaní jeden na druhém. (...) Stejně jako předtím – navzdory mému rozhodnutí, že už se „to“ nikdy nebude opakovat. Se stejným následným pocitem strachu a provinění, protože jsem postupně zneužil několik svých svěřenců. Stejně jako před několika lety se zdálo, že spí a o ničem nevědí.*“⁹⁵ Stejně jako před lety se ale na zneužívání brzy přišlo. Tentokrát autor skončil v cele předběžného zadržení a poté byl převezen do vazební věznice, kde strávil několik měsíců. Po propuštění dobrovolně nastoupil ambulantní sexuologickou léčbu. Vypráví, že díky dobře odvedené práci právníka mu i tentokrát soud uložil stejný trest – pět let podmíněně a pětiletý zákaz činnosti s mládeží. Navíc mu byla ambulantně uložena sexuologická léčba, kterou započal už během soudního procesu.

Alexa (2002) dále popisuje období adaptace, kdy se na radu sexuologa snažil téměř třicet let žít s dospělými ženami. Dokonané soulože se ženou však nebyl schopen a při masturbaci si představoval chlapce. „*Sexuální představy a myšlenky mi zůstaly stejné jako kdysi – občasné sebeukájení probíhalo tím, že jsem si představoval postavu malého kluka, například když se koupe, nikoli však při nějakém pohlavním kontaktu.*“⁹⁶ V padesáti letech autor začal opět pracovat s dětmi. Stal se vedoucím zálesáckého oddílu. Svěřené chlapce učil poznávat a chránit přírodu, připravoval dobrodružné hry a do činností skupiny zapojil také křesťanství. „*Dbal jsem na to, aby v oddíle nechyběla ani*

---

⁹⁴ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 60

⁹⁵ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 61

⁹⁶ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 61

*křesťanská myšlenka. Sám jsem od narození vyrůstal v rodině, kde oba rodiče byli věřící, celý život jsem praktikujícím evangelíkem.*⁹⁷

Činnosti oddílu probíhala bez problémů až do autorových sedmapadesáti let, kdy na letním táboře své svěřence, tentokrát ve věku devět a deset let, opět zneužil. *„Pomalou jsem vsunul dlaň pod deku, pohladil Lukášovo břicho a pak už jsem se nedokázal ovládnout. Víím, že to bylo zlé. Ano, po tolika letech adaptace, jen s občasnými sexuálními představami kluků při masturbaci. Po dlouhé době jsem se dotkl chlapeckého penisu. (...) Neudržel jsem se. Jak je to možné? Jsem takový slaboch, že jsem podlehl svému puzení? Já víím, už dříve jsem pociťoval příjemné vzrušení, když jsem byl v houfu těch kluků, mohl někoho pohladit, nebo když si mi v přeplněném vlaku nebo autobusu někdo z nich sedl na klín. Proč jsem se s tím nespokojil?“*⁹⁸

Alexa (2002) vzpomíná, jak tenkrát zneužívání přece jen zašlo o něco dál než kdy dříve. V té době trpěl bolestmi zad a Lukáš, jeden z chlapců, mu nabídnul, že mu je promasíruje, jako to dělá doma rodičům. *„Bylo to velmi příjemné a zároveň erotizující. Ještě nikdo z mých svěřenců se mě takhle nedotýkal. Bolest po chvíli jako by trochu pominula a já jsem pociťoval vzrušení, kterého jsem se nechtěl zbavit. Obrátil jsem se na záda a stiskl jsem v ruce svůj penis. Celý jsem se chvěl.“*⁹⁹ Poté autor navrhl, že namasíruje také on Lukáše a zeptal se, jestli může i na břiše. *„Chlapec nedával najevo žádný nesouhlas a obrátil se na záda. Pak přišla osudná chvíle s dotekem na jeho přirození. Cítil jsem, že u hochy dochází k erekci. „Smím i tady?“ Chlapec neodpovídal, jen rychleji oddechoval. Vsunul jsem ruku pod trenýrky a hladil mu penis na holém těle. „Takhle?“ zašeptal jsem. Odpovědi jsem se dočkal až po chvílce. „Už dost, to stačí.“ Pak se stalo něco, při čem jsem úplně ztratil hlavu. Vzal jsem Lukášovu dlaň a položil jsem ji na své břicho. Pak jsem mu*

⁹⁷ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 108

⁹⁸ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 113–114

⁹⁹ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 116

posunul ruku a naznačil, aby mě hladil. Nevzpíral se, ani když jsem mu posunul ruku ještě níž. Snažil jsem se nedat najevo své vzrušení. Jakýsi zbytek zábran postačil k tomu, abych se otočil na bok, protože jsem nechtěl, aby chlapec byl svědkem mého vyvrcholení.¹⁰⁰ Autor popisuje, jak ihned poté dostal strach a ozvaly se výčitky svědomí, což vedlo k tomu, že chlapce požádal, aby o tom nemluvil. „Luky, víš co? Nebudeme mluvit o tom, jak jsme se masírovali a kde všude jsem tě hladil. Necháme si to jen pro sebe. Souhlasíš?“¹⁰¹

Během tábora zneužil autor ještě jednoho chlapce. Ani jeden z nich o tom nikomu neřekl a činnost oddílu pokračovala. Alexa (2002) podobným způsobem během následujícího roku na společných výpravách zneužil další tři chlapce. Popisuje, že než vše vyšlo najevo, byl rozhodnutý působení v oddíle ukončit. „Příštího dne jsem si tvrdě a otevřeně popovídal sám se sebou a rozhodl se, že „to“ musí skončit. Za každou cenu! Byl jsem rozhodnutý připravit poslední tábor a předtím požádat některého bývalého člena oddílu, se kterým jsme spolupracovali, aby oddíl převzal.“¹⁰² Než tak učinil, pravda o zneužívání vyšla najevo. Své pocity v té chvíli autor popisuje následovně: „S oddílem je konec. To, co jsem léta budoval, je v troskách. Některý z chlapců promluvil. Ale – musel jsem s tím přece počítat. Proč, proboha, jsem ve svém zhoubném počínání pokračoval, když jsem musel předpokládat, že se to jednou provalí?“¹⁰³

Autor popisuje, jak se v nejkratším možném čase vydal do psychiatrické léčebny, kde chtěl dobrovolně podstoupit sexuologickou léčbu. „Chápu, nejste první, kdo přišel na poslední okamžik, než bude zatčen,“ řekl primář otevřeně. „Volná místa máme, v tom není problém. Záleží na vás, zda svou snahu

---

¹⁰⁰ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 116–117

¹⁰¹ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 117

¹⁰² ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 126

¹⁰³ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 128

o vyléčení míníte upřímně.“¹⁰⁴ Vzpomíná, že jen díky tomu, že započal ústavní léčbu a byl tedy „zavřený“ v léčebně, vyhnul se pobytu ve vazební věznici. Popisuje průběh léčby a život v léčebně, přípravu na soudní přelíčení. Vypráví o evangelickém faráři a přátelích, kteří ho povzbuzovali a pomáhali mu. Po několika měsících se konal soud, který mu uložil pět let odnětí svobody a deset let zákazu práce s dětmi. Alexa (2002) podal odvolání a další měsíce strávil v léčebně. Tehdy se rozhodl pro kastraci. *„Třeba bude odvolací soud milosrdnější... Pocit méněcennosti, coby vykastrovaného muže, mi nevadí. Vlastní děti už nikdy mít nebudu, ale o tom uvažovat ve věku více než šedesáti let by stejně byl nerozum. Mohu očekávat změnu povahy, snad i odvápnění kostí nebo přibývání na váze. Optický handicap to nebude, při moderním zákroku zvaném testikulární pulpektomie se obaly operovaných varlat zašijí zpět do šourku.“*¹⁰⁵ Kastrace výrazným způsobem urychlila léčbu. V době konání odvolacího soudu byl autor v nejvyšší léčebné skupině a mohl v nejbližší době zažádat soud o přeměnu ústavní léčby za ambulantní. Rozsudek odvolacího soudu trest opravdu zmírnil. Místo pěti let tři roky odnětí svobody, zákaz činnosti s dětmi zůstal na stejnou dobu, na deset let.

Autorovi se podařilo o tři měsíce odložit nástup do výkonu trestu a mezitím docílil přeměny léčby z ústavní na ambulantní. Velký podíl na tom měla kastrace, díky níž u něj došlo k desexualizaci. *„Sexuální myšlenky a představy úplně mizely, a pokud jsem chtěl vyvolat nějakou představu chlapce v inkriminovaném věku, nepociťoval jsem vzrušení.“*¹⁰⁶

Alexa (2002) v knize varuje, aby lidé nenechávali své děti jen tak, „bez otázek“ s cizími lidmi. *„V podstatě lze říci, že každá vysoká příchyllost člověka k dětem, které nejsou jeho vlastní, by měla přinejmenším vzbuzovat pozornost jejich rodičů a blízkého okolí. Většinou se tak neděje, rodiče bývají*

---

¹⁰⁴ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 132

¹⁰⁵ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 29

¹⁰⁶ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 158

*zpočátku vděční pedofilnímu člověku, který se věnuje jejich dětem ve volném čase.*¹⁰⁷ Autor uzavírá svoji knihu a vyprávění o životě se sexuální deviací a sexuálním zneužívání ještě před nástupem do výkonu trestu. „*Pedofilové to ve vězení nemají jednoduché, ostatní vězni i dozorcí jimi opovrhují, často dochází k šikaně a fyzickému napadení. Mám vytyčený cíl: vydržet a přežít.*“¹⁰⁸

2.6 Sexuální zneužívání jako trestný čin: legislativní vymezení pojmů

V této části práce vymezuji na základě trestního zákoníku trestné činy, které s tématem sexuálního zneužívání souvisejí. Dále analyzuji postavení oběti (poškozeného) a pachatele (obviněného) v zákoně. Jejich ochraně, již ve vztahu k sexuálnímu zneužívání, se věnuji v následující kapitole.

2.6.1 Trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti

Zákon č. 440/2009 Sb., trestní zákoník, který nabyt účinnosti 1. ledna 2009, uvádí ve III. hlavě trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti. Jsou to trestné činy znásilnění, sexuální nátlak, pohlavní zneužití, soulož mezi příbuznými a trestné činy komerčního sexuálního násilí. Mezi ty patří trestné činy kuplířství, prostituce ohrožující mravní vývoj dětí, šíření pornografie, výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií a zneužití dítěte k výrobě pornografie. Následující hlava IV., ve které jsou uvedeny trestné činy proti rodině a dětem, uvádí trestný čin svádění k pohlavnímu styku. Tento čin sice není v rámci trestního zákoníku zařazen mezi trestné činy proti lidské důstojnosti v sexuální oblasti, lze zde však, podle mého názoru, vidět úzkou souvislost se sexuálním zneužíváním dětí.

---

¹⁰⁷ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 102

¹⁰⁸ ALEXA (2002). *Žil jsem jako pedofil*. s. 188

Za **znásilnění** se podle § 185 považuje čin, při kterém někdo druhého člověka násilím, pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy donutil k pohlavnímu styku.¹⁰⁹ Při spáchání tohoto trestného činu se za přitěžující okolnost považuje, pokud byl tento čin spáchán na dítěti, a za zvlášť přitěžující, pokud se jednalo o dítě mladší patnácti let. Původní výše trestu odnětí svobody se z šesti měsíců až pěti let zvyšuje na pět až dvanáct let. Šámal a kol. (2012) uvádějí, že za pohlavní styk se považuje jakýkoli způsob ukájení pohlavního pudu na těle jiné osoby¹¹⁰. Autoři poukazují na skutečnost, že v případě spáchání trestného činu na dítěti není třeba, aby pachatel znal věk dítěte. Stačí, že se zřetelem na okolnosti, jako je fyzická vyspělost, vzhled, způsob chování a vyjadřování, měl a mohl vědět, že poškozený je mladší patnácti let. Stejně tak tomu je v případě spáchání znásilnění u dítěte mladšího osmnácti let.¹¹¹

Trestným činem nazvaným v § 186 **Sexuální nátlak** se rozumí donucení násilím, pohrůzkou násilí nebo jiné těžké újmy k pohlavnímu sebeukájení, obnažování nebo dalšímu srovnatelnému chování.¹¹² Šámal a kol. (2012) poukazují na to, že zde jsou mimo zákon postaveny i sexuální útoky, při kterých nedochází k fyzickému pohlavnímu kontaktu s pachatelem. Objektem tohoto trestného činu je tedy svoboda rozhodování v pohlavních vztazích. Dále uvádějí, že sexuální nátlak na dítě a zejména dítě mladšího patnácti let je (stejně jako u výše uvedeného trestného činu znásilnění) považováno za zvlášť přitěžující okolnost.¹¹³

Trestný čin **Pohlavní zneužití** klasifikuje § 187. Skutkovou podstatou tohoto trestného činu je *vykonání soulože* s dítětem mladším patnácti let nebo

---

¹⁰⁹ Viz Přílohu 1

¹¹⁰ Např. také orální pohlavní styk, anální pohlavní styk, ale i osahávání ženy na prsou nebo ohmatávání genitálií.

¹¹¹ Viz ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník II: komentář*. s 1835–1842.

¹¹² Viz Přílohu 2

¹¹³ Viz ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník II: komentář*. s 1851–1856.

jiné pohlavní zneužití takového dítěte.¹¹⁴ Klasifikace tohoto trestného činu se zaměřuje na ochranu dětí. Šámal a kol. (2012) v komentáři k tomuto trestnému činu vyloženě uvádějí, že za jiný způsob pohlavního zneužití se považuje tak *intenzivní zásah do pohlavní sféry dítěte*, že ho lze považovat za pohlavní styk. Jako příklad uvádějí orální pohlavní styk, ohmatávání pohlavních orgánů nebo prsou nebo líbání přirození, které směřuje k sexuálnímu vzrušení pachatele. Důležité je, že se nemusí jednat jen o aktivní jednání ze strany pachatele, ale i ze strany oběti¹¹⁵. I v případě, že aktivní jednání bylo na straně dítěte, nemůže být považováno za viníka nebo spoluviníka. Důležitá je zde ochrana dítěte, které není vždy schopno rozpoznat nebezpečnost dané situace. Uvedení autoři poukazují na fakt, že někdy jsou za trestný čin pohlavního zneužití nesprávně považovány i jednorázové letmé dotyky přes oděv, které však nemohou splňovat uvedené formální znaky pohlavního zneužití. Šámal a kol. (2012) dále uvádějí, že ochrana dětí mladších patnácti let se samozřejmě týká chlapců i děvčat a není rozhodující ani významná jejich fyzická či psychická pohlavní dospělost.¹¹⁶

Následující řádky se věnují vymezení trestných činů komerčního sexuálního násilí. Vedle trestných činů **kuplířství**¹¹⁷ a **prostituce ohrožující mravní vývoj dětí**¹¹⁸ sem patří trestný čin **šíření pornografie**¹¹⁹. Podstatou tohoto trestného činu, který je uveden pod § 191, není přímo ochrana dětí. Šámal a kol. (2012) uvádějí, že objektem trestného činu je ochrana mravopočestnosti dospělých před útoky určitého druhu. Zejména se jedná o obtěžování prostřednictvím tzv. tvrdé pornografie. Předmětem je také zájem na ochraně mravního rozvoje a výchovy mládeže proti negativnímu působení

---

¹¹⁴ Viz Přílohu 3

¹¹⁵ Např. dítě ohmatává pachatelův pohlavní úd.

¹¹⁶ Viz ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník II: komentář*. s 1860–1864.

¹¹⁷ Viz Přílohu 4

¹¹⁸ Viz Přílohu 5

¹¹⁹ Viz Přílohu 6

pornografie.¹²⁰ Další dva trestné činy § 192 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií¹²¹ a § 193 Zneužití dítěte k výrobě dětské pornografie¹²² se již konkrétně zaměřují na ochranu dětí ve vztahu k pornografii.

V komentáři k trestnému činu **Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií** poukazují Šámal a kol. (2012) na to, že předmětem ochrany je zde nejen ochrana mravního vývoje dětí, ale i ochrana před jejich sexuálním zneužitím. Vysvětlují také, že za dětskou pornografii trestní zákoník považuje takové pornografické dílo, které zobrazuje¹²³ dítě či osobu, která se jeví být dítětem. Vykládají také slovní spojení „osoba, jež se jeví být dítětem“, které zákon užívá. Autoři uvádějí, že se může jednat buď o osobu starší osmnácti let, která však má vzhled dítěte, nebo o neexistující dítě, které je však realisticky vyobrazeno.¹²⁴

Posledním trestným činem komerčního sexuálního násilí, kterým se v této práci zabývám, je § 193 **Zneužití dítěte k výrobě pornografie**. V komentáři Šámal a kol. (2012) uvádějí, že objektem tohoto činu je především zájem společnosti na ochraně dětí před sexuálním zneužíváním, ale i zájem na jejich řádném mravním a citovém vývoji. V neposlední řadě se jedná též o ochranu svobody rozhodování. Nejde jen o zjednání, najmutí, zlákáání, svedení nebo zneužití dítěte k výrobě pornografického díla, ale potrestán bude také ten, kdo bude z účasti dítěte na pornografickém díle kořistit. Autoři v tomto kontextu rozebírají pojem kořistění. Jedná se o získání jakéhokoli majetkového prospěchu z účasti dítěte. Jako příklad lze uvést řidiče, který dítě přiveze na

---

¹²⁰ Viz ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník II: komentář*. s 1881–1882.

¹²¹ Viz Přílohu 7

¹²² Viz Přílohu 8

¹²³ Např. Snímky obnažených dětí v polohách vyzývavě předvádějících pohlavní orgány za účelem sexuálního uspokojení, snímky dětí, které zachycují skutečný nebo předstíraný sexuální styk, atd.

¹²⁴ Viz ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník II: komentář*. s 1891–1892.

místo, kde se dané dílo vyrábí, nebo vizážistu, který dítě pro pornografické dílo upravuje.¹²⁵

Jak jsem uvedla výše, trestný čin **Svádění k pohlavnímu styku**¹²⁶ uvedený v § 202 není v rámci trestního zákoníku zařazen mezi trestné činy proti lidské důstojnosti, v sexuální oblasti s pohlavním zneužitím však úzce souvisí. Podle Šámala a kol. (2012) je předmětem ochrany zájem na řádné výchově dětí, zejména jejich ochrana před útoky spočívajícími ve svádění k prostituci. Prostituce a zvláště pak prostituce dětská, je v rozporu s morálkou občanské společnosti. Autoři uvádějí, že podstatou trestného činu svádění k pohlavnímu styku je jednání, při kterém pachatel nabídne buď přímo dítěti, nebo jiné osobě odměnu za pohlavní styk s dítětem, jeho sebeukájení nebo obnažování či další srovnatelné jednání.¹²⁷

2.6.2 Oběť v zákoně

Oběť definuje zákon č. 209/1997 Sb. o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně některých zákonů. Tento zákon uvádí, že obětí „*se rozumí fyzická osoba, které v důsledku trestného činu vznikla škoda na zdraví.*“¹²⁸ Dále je obětí také „*osoba pozůstalá po oběti, která v důsledku trestného činu zemřela, byla-li rodičem, manželem nebo dítětem zemřelého a současně v době jeho smrti s ním žila v domácnosti, nebo osoba, které zemřelý poskytoval nebo byl povinen poskytovat výživu.*“¹²⁹

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním, nazývaný trestní řád, definuje pojem **poškozený**. Tento zákon označuje jako poškozeného toho, „*komu bylo trestným činem ublíženo na zdraví, způsobena majetková, morální*

¹²⁵ Viz ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník II: komentář*. s 1898–1899.

¹²⁶ Viz Přílohu 9

¹²⁷ Viz ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník II: komentář*. s. 1964

¹²⁸ Zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti [online] § 2

¹²⁹ Zákon č. 209/1997 Sb., o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti [online] § 2

nebo jiná škoda“.¹³⁰ V § 43 uvedeného zákona je stanoveno, že poškozený „má právo činit návrhy na doplnění dokazování, nahlížet do spisu, zúčastnit se hlavního líčení a veřejného zasedání konaného o odvolání a před skončením řízení se k věci vyjádřit.“¹³¹ Šámal a kol. (2008) k tomu uvádějí, že za morální škodu lze například považovat trestné činy proti lidské důstojnosti. Ty se sexuálního zneužívání týkají především a podrobně se o nich zmiňuji výše.¹³²

V mezinárodním měřítku se na oběti zaměřuje především Směrnice Evropského parlamentu a Rady EU ze dne 25. října 2012, kterou se zavádí minimální pravidla pro práva, podporu a ochranu obětí trestného činu, a Doporučení Rec(2006)8 Výboru ministrů členským státům ohledně pomoci obětem trestných činů.

Uvedená směrnice Evropského parlamentu a Rady EU definuje, že obětí je „fyzická osoba, která utrpěla újmu včetně fyzické, duševní či citové újmy či hmotnou ztrátu, které byly přímo způsobeny trestným činem“¹³³. Obětí je ale také „rodinný příslušník osoby, jejíž smrt byla přímo způsobena trestným činem, a který v důsledku smrti této osoby utrpěl újmu“.¹³⁴ Definice je tedy velmi podobná našemu legislativnímu vymezení, které jsem uvedla výše. Cílem směrnice je „zajistit, aby se obětem trestného činu dostalo vhodných informací, podpory a ochrany a mohly se účastnit trestního řízení“¹³⁵

Mimo jiné tato směrnice vymezuje právo na vzájemně srozumitelnou komunikaci, na informace od prvního kontaktu s příslušnými orgány, právo na tlumočení, překlad a přístup ke službám podpory pro oběti. V rámci již probíhající trestního řízení se pak jedná především o právo na slyšení, kde se uvádí, že v případě, že má být vyslechnuta dětská oběť, je třeba dbát na to, aby

---

¹³⁰ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 43

¹³¹ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 43

¹³² ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 309

¹³³ *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU* [online]

¹³⁴ *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU* [online]

¹³⁵ *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU* [online]

byl řádně zohledněn věk a vyspělost dítěte. Oběť má také podle směrnice Evropského parlamentu a Rady EU právo rozhodnout se zastavit trestní stíhání. Dále má právo na ochranu před sekundární viktimizací¹³⁶, zastrašováním nebo odvetou ze strany pachatele. Služby restorativní justice¹³⁷ jsou založeny na principu svobodného informovaného souhlasu, který může oběť kdykoli odvolat. Právo oběti na zamezení kontaktu mezi obětí a pachatelem, právo na ochranu soukromí a právo na ochranu obětí s potřebami zvláštní ochrany během trestního řízení se dle mého názoru nejvíce týkají obětí sexuálního zneužívání. Přímou je zde uvedeno, že výslech může probíhat v prostorách, k tomu účelu speciálně upravených, všechny výslechy obětí sexuálního násilí by měly být vedeny osobu stejného pohlaví a že veškeré výpovědi dětských obětí by měly být audiovizuálně zaznamenány, aby mohly být během trestního řízení použity jako důkaz.¹³⁸

Doporučení Rec(2006)8 Výboru ministrů členským státům ohledně pomoci obětem trestných činů definuje oběť velmi podobně jako výše uvedená směrnice, proto už ji zde s ohledem na rozsah práce neuvádím. Doporučení v podobném smyslu také definuje práva obětí. Oproti směrnici vymezuje, že stát by měl oběti násilných činů, včetně sexuálního násilí, odškodnit, a uvádí, že státy by měly zvyšovat informovanost o důsledcích trestných činů.¹³⁹

---

¹³⁶ Proces, ve kterém se oběť stává obětí znovu, např. v souvislosti s nešetrným zacházením ze strany orgánů činných v trestním řízení (třeba necitlivým nebo opakovaným výslechem) či „propíráním“ kauzy v médiích.

¹³⁷ Chápe zločin jako škodu, která vznikla oběti, a jde především o to, aby tato škoda a její následky byly odstraněny, oběť byla odškodněna a pachatel přijal odpovědnost za svůj čin. Jedná se o „narovnání“ mezi obětí a pachatelem.

¹³⁸ Viz *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU* [online]

¹³⁹ Rada Evropy. *Doporučení Rec(2006)8 Výboru ministrů členským státům ohledně pomoci obětem trestných činů*. [online]

2.6.3 Pachatel v zákoně

Pachatel je definován v trestním zákoníku jako ten, kdo „svým jednáním naplnil znaky skutkové podstaty trestného činu nebo jeho pokusu či přípravy, je-li trestná. Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení trestného činu užil jiné osoby, která není trestně odpovědná pro nedostatek věku, nepřičetnosti, omyl, anebo proto, že jednala v nutné obraně, krajní nouzi či za jiné okolnosti vylučující protiprávnost, anebo sama nejednala nebo nejednala zaviněně. Pachatelem trestného činu je i ten, kdo k provedení činu užil takové osoby, která nejednala ve zvláštním úmyslu či z pohnutky předpokládané zákonem; v těchto případech není vyloučena trestní odpovědnost takové osoby za jiný trestný čin, který tímto jednáním spáchala.“¹⁴⁰

Šámal a kol. (2012) zdůrazňují, že osoba musí být trestně odpovědná, má-li být považována za pachatele. Trestní odpovědnost je dána tím, že osoba dovršila věk patnácti let a v době spáchání trestného činu byla přičetná.¹⁴¹

Pokud je proti člověku zahájeno trestní stíhání, dostává se do role **obviněného**. Před zahájením trestního stíhání ho nelze považovat za obviněného, protože *trestní řád*¹⁴² v § 32 uvádí, že „*toho, kdo je podezřelý ze spáchání trestného činu, lze považovat za obviněného a použít proti němu prostředků daných tímto zákonem teprve tehdy, bylo-li proti němu zahájeno trestní stíhání.*“¹⁴³ O zahájení trestního stíhání mluví § 160, ve kterém je uvedeno, že v případě, kdy byly zjištěny odůvodněné skutečnosti, že byl spáchán trestný čin, a lze dojít k závěru, že jej spáchala určitá osoba, pak rozhodne policejní orgán o tom, že proti této osobě bude zahájeno trestní stíhání.¹⁴⁴

¹⁴⁰ ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník I: komentář*. s 256–257.

¹⁴¹ ŠÁMAL a kol. (2012). *Trestní zákoník I: komentář*. s 258

¹⁴² Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (*trestní řád*) [online]

¹⁴³ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (*trestní řád*) [online] § 32

¹⁴⁴ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl*. s. 1277

Přestože je proti někomu vedeno trestní stíhání a je označen za obviněného, má určitá práva, o kterých hovoří § 33. Odstavec 1 uvádí, že *„obviněný má právo vyjádřit se ke všem skutečnostem, které se mu kladou za vinu, a k důkazům o nich, není však povinen vypovídat. Může uvádět okolnosti a důkazy sloužící k jeho obhajobě, činit návrhy a podávat žádosti a opravné prostředky. Má právo zvolit si obhájce a s ním se radit i během úkonů prováděných orgánem činným v trestním řízení. S obhájcem se však v průběhu svého výslechu nemůže radit o tom, jak odpovědět na již položenou otázku. Může žádat, aby byl vyslýchán za účasti svého obhájce a aby se obhájce účastnil i jiných orgánů přípravného řízení. Je-li ve vazbě nebo ve výkonu trestu odnětí svobody, může s obhájcem mluvit bez přítomnosti třetí osoby. Uvedená práva přísluší obviněnému i tehdy, je-li zbaven způsobilosti k právním úkonům, nebo je-li jeho způsobilost k právním úkonům omezena.“*¹⁴⁵ Šámal a kol. (2008) poukazují na to, že výše uvedené v podstatě stanovuje právo obviněného na obhajobu a je v souladu s ustanoveními Listiny základních práv a svobod a Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Autoři připomínají, že obviněný má nejen právo k obvinění se vyjádřit, ale také učinit tak ve svém mateřském jazyce a má právo na tlumočníka.¹⁴⁶ Uvádí také, že má právo předkládat důkazy a upozorňovat na okolnosti, které vyvracejí nebo zeslabují obvinění, jež proti němu byla vznesena, a to kdykoli během trestního stíhání. Orgány činné v trestním řízení mají povinnost seznámit ho s jeho právy.¹⁴⁷

„Osvědčí-li obviněný, že nemá dostatek prostředků, aby si hradil náklady obhajoby, rozhodne předseda senátu a v přípravném řízení soudce, že má právo na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou odměnu. Vyplývá-li ze shromážděných důkazů, že obviněný nemá dostatek prostředků na náhrady

¹⁴⁵ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 33

¹⁴⁶ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 2, § 28

¹⁴⁷ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 247–250

*nákladů obhajoby, může, je-li to třeba k ochraně práv obviněného, rozhodnout předseda senátu a v přípravném řízení na návrh státního zástupce soudce o nároku na obhajobu bezplatnou nebo za sníženou obměnu i bez návrhu obviněného. V případech uvedených ve větě první a druhé náklady obhajoby zcela nebo zčásti hradí stát.*¹⁴⁸ Stát je povinen zajistit, aby právo na obhajobu nebylo ukráceno ani v případě, že obviněný nemá dostatečné finanční prostředky, aby si mohl sám zajistit obhájce.

Poslední odstavec téhož § uvádí, že „*Všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny vždy obviněného o jeho právech poučit a poskytnout mu plnou možnost jejich uplatnění.*“¹⁴⁹ Šámal a kol. (2008) připomínají, že je třeba obviněného o právech poučit ve všech stádiích řízení (před zahájením trestního stíhání, v rámci trestního stíhání, zkráceného přípravného řízení, předběžného projednání obžaloby, hlavního líčení, veřejného zasedání o odvolání, vykonávacího řízení atd.) a poučení je třeba vždy zaměřit především na práva, která se vztahují k nejbližšímu období řízení.¹⁵⁰

---

¹⁴⁸ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 33

¹⁴⁹ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 33

¹⁵⁰ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 257

3 ZÁKONNÁ OCHRANA OBĚTÍ A PACHATELŮ SEXUÁLNÍHO ZNEUŽÍVÁNÍ

Tato kapitola navazuje na předchozí, vymezují se v ní zákonné prostředky ochrany obětí i pachatelů sexuálního zneužívání dětí.

3.1 Zákonná ochrana obětí

Zákonná ochrana obětí sexuálního zneužívání dětí je zakotvena především v zákoně *o sociálně-právní ochraně dětí* (dále pouze SPOD). Dalším důležitým prvkem ochrany dětí, zejména před sekundární viktimizací, jsou pravidla ohledně výslechu osob mladších patnácti let. Zákonným úpravám těchto dvou hlavních právních prostředků ochrany budu věnovat následující řádky.

3.1.1 Ochrana dětí: zákon o SPOD

Postavení dětí ve společnosti prošlo dlouhým vývojem. Špeciánová (2007) tvrdí, že násilí na dětech jakožto méněcenných bytostech bylo pácháno již od pradávna. Zásadním způsobem se postavení dětí ve společnosti zlepšilo v 16. století, kdy osvícenství změnilo dosavadní pohled na rodinu a dětství. Začátkem 19. století se zase poměrně zhoršilo díky hromadnému zneužívání dětí pro dětskou práci. Koncem 19. století se ale společnosti podařilo zareagovat a dětská práce byla zakázána. V 19. století byla ve Velké Británii založena organizace NSPCC¹⁵¹ působící dodnes.¹⁵²

V posledních sto letech se ochranou dětí a mládeže začaly aktivně zabývat různé mezinárodní organizace. Jejich snaha dát ochraně dětí plošná pravidla,

---

¹⁵¹ National Society for the Prevention of Cruelty to Children (překl. autorky: Národní společnost pro prevenci krutostí páchané na dětech)

¹⁵² ŠPECIÁNOVÁ (2007). *Sociálně-právní ochrana dětí*. s. 5–6

vedla ke vzniku tzv. ženevské Deklarace práv dětí, kterou přijala Liga národů v roce 1924.

V roce 1945 nahradila Ligu národů Organizace spojených národů, která na Valném shromáždění 20. listopadu 1959 přijala Deklaraci práv dítěte. Cílem deklarace bylo, aby byla dodržována práva a svobody dětí, a děti tak mohly mít šťastné dětství. Na Deklaraci práv dítěte navazuje Úmluva o právech dítěte¹⁵³, která byla přijata Valným shromážděním OSN 20. listopadu 1989. Úmluva byla ratifikována Českou a Slovenskou Federativní Republikou dne 7. ledna 1991. Ratifikace přešla ke dni vzniku, tedy 1. ledna 1993, na Českou republiku. Jak již bylo uvedeno, v Úmluvě je dítě definováno jako každá lidská bytost mladší 18 let. Je zde ale také definováno právo dítěte vyrůstat v rodině a právo, aby bylo vždy respektováno a rozhodováno v jeho nejlepším zájmu.¹⁵⁴

K Úmluvě byly přijaty dva opční protokoly¹⁵⁵. První se týká zapojování dětí do ozbrojených konfliktů. Druhý je zaměřen na prodej dětí, dětskou prostituci a dětskou pornografii, ten však Česká republika dosud neratifikovala.¹⁵⁶ Podle vyjádření ministerstva vnitra je důvodem, „že v našem právním řádu není dostatečným způsobem upravena odpovědnost právnických osob.“¹⁵⁷

Deset let po vzniku Úmluvy, tedy v roce 1999, byl v České republice vydán zákon o sociálně-právní ochraně dětí. V tomto zákoně je definováno, že za sociálně-právní ochranu dětí je zodpovědný stát. Ten má dbát na nejlepší zájem, prospěch a blaho dítěte. Sociálně-právní ochrana dětí je poskytována všem dětem bez jakékoli diskriminace. Orgány činné v sociálně-právní ochraně dětí pracují na základě principu preventivního působení na rodinu.¹⁵⁸

---

¹⁵³ Dále jen Úmluva

¹⁵⁴ Viz VANÍČKOVÁ (2009). *Významné dny: Deklarace práv dítěte*. [online].

¹⁵⁵ Opční neboli dodatkové protokoly. Tento pojem se používá v mezinárodním právu pro dodatečná ujednání, jejichž přijetí je pro jednotlivé státy volitelné.

¹⁵⁶ Viz VANÍČKOVÁ (2009). *Významné dny: Deklarace práv dítěte*. [online].

¹⁵⁷ MVČR (2010). *Bezpečnostní politika: Komerční sexuální zneužívání dětí - Dokumenty*. [online].

¹⁵⁸ Viz Zákon č. 359/1999 Sb., *o sociálně-právní ochraně dětí* [online]

Významným způsobem přispěl ke společenskému vývoji v oblasti ochrany dětí i rozvoj médií, kdy je společnost více informována o jednotlivých případech ohrožených dětí.¹⁵⁹ Média začala upozorňovat na případy týraných a zanedbávaných dětí, které ještě před pár desítkami let zůstávaly utajeny.

V současnosti je pozornost v oblasti legislativy věnována především snaze najít rovnováhu mezi ochranou dětí a ochranou rodičovských práv. S tím souvisí snaha o vymezení kompetencí státních institucí v oblasti intervence do soukromí rodiny a dítěte. Dalšími důležitými tématy jsou prevence, tresty a evidence ohrožených dětí, případně osob podezřelých z nevhodného zacházení s dětmi.¹⁶⁰

Sociálně-právní ochrana dětí je podle zákona 359/1999 Sb. o sociálně-právní ochraně dětí, zejména „a) ochrana práva dítěte na příznivý vývoj a řádnou výchovu, b) ochrana oprávněných zájmů dítěte, včetně ochrany jeho jmění, c) působení směřující k obnově narušených funkcí rodiny.“¹⁶¹ Novotná, Burdová (2007) poukazují na to, že sociálně-právní ochrana dětí zahrnuje také ochranu dětí před zneužíváním, vykořisťováním nebo tělesným či duševním násilím. Zákon zároveň respektuje soukromí rodiny a zásahy do tohoto soukromí jsou možné jen tehdy, pokud o to rodiče (či osoby pečující o dítě) požádají nebo pokud nemohou nebo se nechtějí o dítě starat.¹⁶²

V § 6 uvedeného zákona jsou vyjmenovány děti, kterých se sociálně-právní ochrana týká především. Mimo jiné se jedná o děti, „na kterých byl spáchán trestný čin ohrožující život, zdraví, jejich lidskou důstojnost, mravní vývoj nebo jmění, nebo je podezření ze spáchání takového činu.“¹⁶³ Tento odstavec se přímo týká dětí, které jsou sexuálně zneužívané nebo týrané,

---

¹⁵⁹ Viz PEMOVÁ, PTÁČEK (2012). *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*, s. 21

¹⁶⁰ Viz PEMOVÁ, PTÁČEK (2012). *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. s. 13–14

¹⁶¹ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí [online] § 1

¹⁶² Viz NOVOTNÁ, BURDOVÁ (2007). *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí: komentář*. s. 19

¹⁶³ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí [online] § 6

příčemž zákon jasně uvádí, že je třeba děti chránit již při podezření na spáchání výše charakterizovaného činu.

*„Každý je oprávněn upozornit orgán sociálně-právní ochrany na porušení povinností nebo zneužití práv vyplývajících z rodičovské zodpovědnosti, (...).“*¹⁶⁴ Novotná, Burdová (2007) poukazují na to, že v situaci, kdy je třeba upozornit orgány sociálně-právní ochrany dětí na porušování či zneužívání rodičovských práv nebo na další skutečnosti, které mohou děti ohrozit, jsou zájmy rodičů a dětí v konfliktu. Je tedy třeba zamezit porušování práv dětí, protože zejména děti útlého věku nemají možnost se samy bránit. Dle autorek je tedy účelem chránit děti, kterým je nějakým způsobem ubližováno zejména v prostředí, jež je před zraky veřejnosti ukryto. Novotná, Burdová (2007) uvádějí, že zneužívání, týrání a zanedbávání bývá dlouho skryto právě z toho důvodu, že osoby, které se o těchto skutečnostech dozví, se obávají tato zjištění komukoli sdělit. Důvodem bývá strach z útoku osob, které dětem ubližují, z výslechů či z případného soudního procesu.¹⁶⁵

*„Dítě má právo požádat orgány sociálně-právní ochrany, zařízení sociálně-právní ochrany dětí, státní orgány, kterým podle zvláštních právních předpisů přísluší též ochrana práv a oprávněných zájmů dítěte, pověřené osoby, školy, školská zařízení a zdravotnická zařízení o pomoc při ochraně svého života a dalších svých práv; tyto orgány, právnické a fyzické osoby a pověřené osoby jsou povinny poskytnout dítěti odpovídající pomoc. Dítě má právo požádat o pomoc i bez vědomí rodičů nebo jiných osob odpovědných za výchovu dítěte.“*¹⁶⁶ Novotná, Burdová (2007) upozorňují na to, že pokud se dítě na uvedené orgány obrátí, jsou povinny poskytnout mu pomoc, je-li to v jejich

---

¹⁶⁴ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí [online] § 7

¹⁶⁵ Viz NOVOTNÁ, BURDOVÁ (2007). Zákon o sociálně-právní ochraně dětí: komentář. s. 29

¹⁶⁶ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí [online] § 8

možnostech, nebo alespoň na tuto situaci upozornit orgány sociálně-právní ochrany.¹⁶⁷

Sexuálního zneužívání se týká také § 16 zákona o sociálně-právní ochraně dětí, který uvádí: „*Ocitlo-li se dítě bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy nebo narušeny, je obecní úřad obce s rozšířenou působností povinen podat neprodleně návrh soudu na vydání předběžného opatření podle zvláštního právního předpisu.*“¹⁶⁸ V případě sexuálního zneužívání se jedná o vážné ohrožení života a příznivého vývoje dítěte a je nutné ho bezodkladně ochránit předběžným opatřením. Novotná, Burdová (2007) uvádějí, že občanský soudní řád upravuje zvláštní druh předběžného opatření, o kterém musí soud neprodleně (nejpozději do 24 hodin) rozhodnout. Obecní úřad obce s rozšířenou působností, ve kterém má dítě trvalé bydliště, tedy soudu navrhne buď svěřit dítě do péče jiné fyzické osoby, do zařízení pro výkon ústavní výchovy nebo do zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.¹⁶⁹

Zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc je jedním ze zařízení sociálně-právní ochrany. Tato zařízení „*poskytují ochranu a pomoc dítěti, které se ocitlo bez jakékoliv péče nebo jsou-li jeho život nebo příznivý vývoj vážně ohroženy, jde-li o dítě tělesně nebo duševně týrané nebo zneužívané anebo o dítě, které se ocitlo v prostředí nebo situaci, kdy jsou závažným způsobem ohrožena jeho základní práva. Ochrana a pomoc takovému dítěti spočívá v uspokojování základních životních potřeb, včetně ubytování, a v zajištění lékařské péče zdravotnickým zařízením, psychologické a jiné obdobné nutné péče.*“¹⁷⁰ Výše cituji § 8 stejného zákona, ve kterém je uvedeno, že dítě může

---

¹⁶⁷ Viz NOVOTNÁ, BURDOVÁ (2007). *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí: komentář*. s. 30

¹⁶⁸ Zákon č. 359/1999 Sb., *o sociálně-právní ochraně dětí* [online] § 16

¹⁶⁹ Viz NOVOTNÁ, BURDOVÁ (2007). *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí: komentář*. s. 54

¹⁷⁰ Zákon č. 359/1999 Sb., *o sociálně-právní ochraně dětí* [online] § 42 (1)

požádat mimo jiné zařízení sociálně-právní ochrany¹⁷¹ o pomoc, a ta jsou povinna mu ji zajistit. V souvislosti se sexuálním zneužíváním považují za důležité ještě jednou zdůraznit, že o pomoc mohou požádat i bez vědomí rodičů. K pobytu dítěte v takovém zařízení nemusí být vyžadován souhlas rodičů¹⁷² a děti sem mohou být umístěny v zájmu jejich ochrany i proti vůli rodičů. „V zařízení se poskytuje ochrana a pomoc dítěti (...) po dobu, než rozhodne soud o návrhu obecního úřadu obce s rozšířenou působností na nařízení předběžného opatření.“¹⁷³

Na začátku roku 2013 vešla v platnost novela zákona o sociálně-právní ochraně dětí, která upravuje tzv. pěstounství na přechodnou dobu. Soud může svěřit dítě do péče profesionálním pěstounům na dobu maximálně jednoho roku, přičemž každé tři měsíce bude soud přezkoumávat, zda trvají důvody pobytu dítěte v pěstounské péči. Doba pobytu v pěstounské péči má sloužit k vyřešení krize v přirozené rodině dítěte.¹⁷⁴ Tato novela by mohla pomoci pružnější reakci na situaci dítěte a mohla by být prostředkem, jak situaci dítěte řešit opravdu individuálním způsobem.

Ke zvýšení ochrany dítěte vede také povinnost informovat orgány činné v trestním řízení. „Orgán sociálně-právní ochrany dětí je povinen orgánu činnému v trestním řízení oznamovat skutečnosti nasvědčující tomu, že byl spáchán na dítěti trestný čin, nebo že dítě bylo použito ke spáchání trestného činu anebo že dochází k násilí mezi rodiči, jinými osobami zodpovědnými za výchovu dítěte a dalšími fyzickými osobami v domácnosti obývané dítětem.“¹⁷⁵

Novotná, Burdová (2007) poukazují na to, že uvedený § 51 koresponduje s § 6, který mimo jiné uvádí, že sociálně-právní ochrana se zaměřuje na děti, na kterých byl spáchán trestný čin. Autorky uvádějí, že smyslem tohoto

¹⁷¹ Tedy i zařízení pro děti vyžadující okamžitou pomoc.

¹⁷² Např. pokud ho nelze získat, nebo je potřeba dítě ochránit právě před rodiči.

¹⁷³ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí [online] § 42 (2)

¹⁷⁴ MPSV (2012). *Sbírka předpisů České republiky*. [online].

¹⁷⁵ Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně-právní ochraně dětí [online] § 51 (5) b)

ustanovení je, aby orgány sociálně-právní ochrany dětí včas upozornily na situaci, která dítě ohrožuje. Podání trestního oznámení a zahájení trestního řízení je pak již věcí orgánů činných v trestním řízení. Klasifikaci jednotlivých trestných činů, které se sexuálním zneužíváním dětí souvisejí, uvádím v předchozí kapitole.

3.1.2 Výslech osoby mladší patnácti let

Čírtková (2010) poukazuje na to, že při jakémkoli rozhovoru vedeném za účelem získat informace o nějaké události, kterou dítě prožilo, je třeba pamatovat na to, že vnímání dítěte a především jeho porozumění je jiné než u dospělého člověka. Autorka uvádí jako příklad čtyř až pětileté dítě, které těžko rozumí větám v trpném rodě.¹⁷⁶ Dítě může větě „*dívka byla svlečena svým strýcem*“¹⁷⁷ porozumět tak, že dívka svlékla strýce. Podobně mladší děti, lehce ovlivnitelné ve snaze, aby vyslychajícímu odpověděly „správně“, říkají to, co si myslí, že chce slyšet. Čírtková (2010) ilustruje ovlivnitelnost dítěte následně.¹⁷⁸ „*Příkladem může být výpověď pětileté dívky, která pod dojmem, že se od ní očekávají ještě další jména, rozšířila obvinění ze sexuálního zneužívání na všechny příbuzné a nakonec i na vyslychající státní zástupkyni.*“¹⁷⁹

Trestní řád věnuje § 102 výslechu dítěte. „*Je-li jako svědek vyslychána osoba mladší než patnáct let o okolnostech, jejichž ožívování v paměti by vzhledem k věku mohlo nepříznivě ovlivňovat její duševní a mravní vývoj, je třeba výslech provádět zvláště šetrně*¹⁸⁰ a po obsahové stránce tak, aby výslech v dalším řízení zpravidla už nebylo třeba opakovat; k výslechu se přibere pedagog nebo jiná osoba mající zkušenosti s výchovou mládeže, která by se zřetelem na předmět výslechu a stupeň duševního vývoje vyslychané osoby

¹⁷⁶ Viz ČÍRTKOVÁ (3/2010). *Výslech dítěte a jeho úskalí*. Právo a rodina s. 9–12

¹⁷⁷ ČÍRTKOVÁ (3/2010). *Výslech dítěte a jeho úskalí*. Právo a rodina s. 11

¹⁷⁸ Viz ČÍRTKOVÁ (3/2010). *Výslech dítěte a jeho úskalí*. Právo a rodina s. 9–12

¹⁷⁹ ČÍRTKOVÁ (3/2010). *Výslech dítěte a jeho úskalí*. Právo a rodina s. 11

¹⁸⁰ Výslech může být přesunut do specializovaného centra viz Přílohu 10 a Přílohu 11

přispěla ke správnému vedení výslechu. Může-li to přispět ke správnému provedení výslechu, mohou být přizváni i rodiče. Osoby, které byly takto přibrány, mohou navrhnout odložení úkonu na pozdější dobu a v průběhu provádění takového úkonu navrhnout jeho přerušování nebo ukončení, pokud by provedení úkonu nebo pokračování v něm mělo nepříznivý vliv na psychický stav vyslychané osoby. Nehrozí-li nebezpečí z prodlení, orgán činný v trestním řízení takovému návrhu vyhoví.“¹⁸¹

Následující odstavce zdůrazňuje, že opakování výslechu je přípustné pouze v nutných případech a v řízení před soudem je možné použít jako důkaz přečtení protokolu.¹⁸²

Šámal a kol. (2008) k výše citovanému uvádějí, že tento princip výslechu neplatí pro každý výslech osoby mladší patnácti let, ale pouze pro takové výslechy, které by mohly mít nepříznivý vliv na duševní a mravní vývoj vyslychaných osob. Autoři poukazují na to, že charakter výslechu musí být přizpůsoben zejména věku dítěte, výslech musí být prováděn zvláště šetrným způsobem¹⁸³ a po obsahové stránce vyčerpávajícím způsobem, právě proto, aby dítě už nemuselo být opakovaně vyslycháno.¹⁸⁴

Autoři zdůrazňují, že přítomnost rodičů u výslechu nemůže nahradit přítomnost pedagoga a jejich přítomnost je možná, pouze pokud to přispěje ke správnému provedení výslechu. Není tedy možné přibrat rodiče jen na základě jejich žádosti. V případech, kdy jsou rodiče v případě zainteresování, není možné přibrat je k výslechu, a pokud jsou v případě sami stíhání, je nemyslitelné, aby se výslechu účastnili.¹⁸⁵

---

¹⁸¹ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 102

¹⁸² Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 901

¹⁸³ Další osoby, jež se výslechu účastní, mohou být odděleny prostřednictvím jednocestného zrcadla – viz Přílohu 12

¹⁸⁴ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 901–902

¹⁸⁵ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 902

V rámci výslechu dětí v souvislosti se sexuálním zneužíváním bývají dětem k dispozici loutky. Za pomoci těchto loutek mohou děti demonstrovat, jakým způsobem zneužívání probíhalo. Jak uvádí Špeciánová (2003), tyto loutky se nazývají „Jája a Pája“¹⁸⁶ a jsou opatřeny anatomickými otvory. Pomáhají dětem, když se jim nedostává slov nebo nedokáží přesně popsat, jakým způsobem zneužívání probíhalo.¹⁸⁷

§ 104a trestního řádu uvádí, že pokud v závažných okolnostech nesouhlasí výpověď svědka s výpovědí obviněného, je možné provést konfrontaci těchto osob tváří v tvář.¹⁸⁸ Avšak „osobu mladší než patnáct let lze postavit tváří v tvář jen zcela výjimečně, jestliže to je pro objasnění věci nezbytně nutné.“¹⁸⁹ Šámal a kol. (2008) poukazují na to, že v případě konfrontace osoby mladší patnácti let, tedy tehdy, pokud je to opravdu nezbytně nutné, je třeba dodržovat všechny zásady výslechu dítěte uvedené v § 102. Zejména by vyslyšající měl dbát na šetrnost výslechu a obsahovou stránku, aby se konfrontace nemusela opakovat.¹⁹⁰

3.2 Zákonná ochrana pachatele

Zákonným prostředkům ochrany oběti jsem se věnovala výše, následující řádky zaměřím na pachatele a jejich zákonnou ochranu. Pro vysvětlení uvedu rozdílnost mezi případy, kdy je pachatelem deviantní osoba, a případy, kdy se deliktu dopustila osoba, jež deviací netrpí. Uvedu, jaká mají podezřelí procesní práva, vymezím práva osob ve výkonu trestu odnětí svobody a práva ve výkonu ochranného léčení.

---

¹⁸⁶ Přílohu 13

¹⁸⁷ Viz ŠPECIÁNOVÁ (2003). *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. s. 110

¹⁸⁸ Viz Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)* [online] § 104a

¹⁸⁹ Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)* [online] § 104a

¹⁹⁰ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl*. s. 919

3.2.1 Odlišná právní situace: deviantní a nedevidantní chování

Jak jsem již naznačila ve druhé kapitole, je důležité si uvědomit, že ne každý člověk, který sexuálně zneužije dítě, je automaticky pedofil¹⁹¹, a ne každý pedofil automaticky zneužije dítě.

Když někdo **spáchá delikt**, stává se **delikventem**. Ten, kdo žádný delikt nespáchal, by neměl být označen za delikventa, protože jím není. Ten, kdo má **odlišnou sexuální orientaci** (v tomto případě – je sexuálně orientován na děti), bývá označován pojmem **deviant**. Pokud vzájemně kombinujeme tyto pojmy, vzniknou čtyři možné způsoby označení osoby: 1. deviantní delikvent, 2. nedevidantní delikvent¹⁹², 3. osoba deviantní, která nespáchala delikt, 4. osoba, která netrpí deviací a nespáchala delikt. První dvě označení vymezuje Špeciánová (2003) níže. Ve třetí skupině jsou osoby, které jsou sexuálně přitahovány dětmi, avšak nikdy se žádného deliktu nedopustily. Řada z nich jsou dětmi nejlépe hodnocení táborev vedoucí a nejoblíbenější učitelé.¹⁹³ Poslední skupinu osob tvoří většinová populace, ti, které děti sexuálně nepřitahují a nedopustili se na nich žádného deliktu.

Podobně Weiss (2008) upozorňuje, že sexuálně delikventní chování ještě nemusí souviset s přítomností sexuální deviace¹⁹⁴ u dané osoby.¹⁹⁵ „*Sexuálně deviantně se mohou chovat v určitých situacích asi i lidé sexuálně normální a naopak – zdaleka ne každý deviantní jedinec se nutně musí projevovat deviantně. Mnoho z nich během svého života nikdy žádný sexuální delikt*

---

¹⁹¹ Pedofil: Je eroticky orientován na osoby v prepubertálním věku, fyzicky nezralé, bez přítomnosti sekundárních pohlavních znaků. Nejčastěji se zaměřuje na děti ve věku 5–12 let. Rozlišujeme heterosexuální, homosexuální (viz též Kapitola 2.5.1) a bisexuální pedofily. Je vyšší podíl pedofilů, kteří se podílí na deliktech spáchaných vně rodiny než těch v rámci rodiny, a vyšší podíl pedofilů mezi pachateli homosexuálních deliktů ve srovnání s heterosexuálními. Pedofilové také většinou zneužijí více obětí než jednu. (Viz Weiss (2008) s. 74–77)

¹⁹² Nedevidantní delikvent je nejpočetnějším pachatelem sexuálního zneužívání, nejčastěji se zneužívání odehrává v rodině.

¹⁹³ Viz také Kapitola 1.5.1

¹⁹⁴ Viz také Kapitola 1.2.2

¹⁹⁵ Viz WEISS (2008). *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. s. 211

nespáchá a své deviantní potřeby uspokojuje náhradním a sociálně přijatelnějším způsobem (například masturbací s preferovanými fantaziemi).“¹⁹⁶

Špeciánová (2003) uvádí¹⁹⁷ dělení pedofilních delikventů na situační pachatele a preferenční pedofily. Do skupiny **situačních pachatelů** lze zařadit osoby, které nejsou sexuálně orientovány na děti, do interakce s dětmi se dostanou z různých jiných důvodů. Autorka uvádí, že těmito pachateli jsou tzv. regredovaní, tzn. osoby, které se např. vlivem stresových faktorů vrátily do dřívějšího vývojového stádia, ve kterém jako děti preferovaly osoby stejného věku. Dítě je pro ně náhradním objektem¹⁹⁸, protože nejsou schopni navázat přiměřený vztah s dospělou osobou. Další skupinou jsou dle autorky osoby morálně narušené, které mají normální sexuální orientaci, avšak využívají bezbrannosti dětí. Dále se jedná o osoby sexuálně nevyzrálé, jejichž pud není jednoznačně vymezen určitým směrem. Poslední skupinou situačních pachatelů, kterou autorka definuje, jsou osoby inadekvátní. Tyto osoby si děti často vybírají náhodně a zneužití může vyústit až v mučení či smrt. Nejčastější příčinou takového chování je závažná duševní porucha.¹⁹⁹

Preferenční pedofily k dětem táhne jejich abnormálně strukturovaný sexuální pud. Špeciánová (2003) tvrdí, že v případě zneužití dítěte skutečným pedofilem nikdy nedochází k penetraci, protože pedofil dítě miluje a praktiky, které jsou pro ně bolestivé, ho odrazují. Autorka uvádí, že v případě, kdy se pedofil dopustí bolestivých praktik, nejedná se pouze o pedofilii, ale o tzv. pedofilní sadismus. Pedofilové mívají preferovaný věk a pohlaví dítěte.²⁰⁰

---

¹⁹⁶ WEISS (2008). *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. s. 211

¹⁹⁷ Podobně také např. Weiss (2008)

¹⁹⁸ Tento typ delikventa se objevuje v kapitole 2.3.2 Příběh s pachatelem vně rodiny.

¹⁹⁹ Viz ŠPECIÁNOVÁ (2003). *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. s. 67–68

²⁰⁰ Viz ŠPECIÁNOVÁ (2003). *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. s. 68

Nelze tedy říci, že každý delikvent je deviant, i když to tak dle mého názoru média často prezentují. Vlastně to platí spíše v menším počtu případů. Dojde-li k vyšetřování sexuálního zneužívání, je pachatel podroben odborným posudkům²⁰¹, které zjišťují, zda je jedinec deviantní či ne. Pokud posudky prokáží, že pachatel trpí určitou sexuální deviací, je mu soudem vedle trestu nařízena také ochranná sexuologická léčba. Léčbu pachatel nastoupí poté, co si odpyká trest odnětí svobody (pokud mu byl uložen). Případně může požádat, aby byl umístěn do věznice Kuřim, která je v České republice v současnosti jedinou věznicí, kde je možné začít sexuologickou léčbu již během výkonu trestu odnětí svobody.

3.2.2 Procesní práva

Procesní práva jsou zakotvena v § 2 trestního řádu, který je nazvaný *Základní zásady trestního řízení*. Stanovuje, že obviněného lze stíhat pouze ze zákonem stanovených důvodů a způsobem, jež stanovuje uvedený zákon.²⁰² Šámal a kol. (2008) poukazují na návaznost zmiňovaného odstavce na Listinu základních práv a svobod. Jde o vyjádření zásady řádného a zákonného procesu, což je základní zásada soudního řízení. Dle autorů vylučuje tato zásada bezdůvodné stíhání občanů a občanům, kteří stíhání již jsou, zaručuje, že do jejich práv nebude zasahováno víc, než je nezbytně nutné.²⁰³

Odstavec následující uvádí, že „*dokud pravomocným odsuzujícím rozsudkem není vina vyslovena, nelze na toho, proti němuž se vede trestní řízení, hledět jako by byl vinen.*“²⁰⁴ Šámal a kol. (2008) připomínají, že zmíněný odstavec opět navazuje na Listinu základních práv a svobod

²⁰¹ Lze si toho všimnout i v kapitole 2.4.1, kde Janek Alexa popisuje, že právě při vyšetřování mu psychologové potvrdili jeho deviaci a stanovili diagnózu homosexuální pedofilie.

²⁰² Viz Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)* [online] § 2

²⁰³ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 14–15

²⁰⁴ Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)* [online] § 2

a vyjadřuje zásadu presumpce nevinoty. Autoři uvádějí, že z toho vyplývá také požadavek na nestrannost a nezájatost orgánů činných v trestním řízení. Poukazují také na dvě důležitá pravidla, jež ze zásady **presumpce nevinoty** vyplývají: pravidlo, které říká, že pokud po skončení dokazování zůstanou důvodné pochybnosti, musí být rozhodnuto ve prospěch obžalovaného. Druhé pravidlo uvádí, že obviněný není povinen dokazovat svoji nevinu, protože vina mu musí být prokázána, aby mohlo dojít k odsouzení.²⁰⁵

Dle uvedeného zákona musejí být trestní věci projednány co nejrychleji a bez zbytečných průtahů. Při jejich projednávání je nutné dodržovat práva a svobody, jež zaručuje Listina základních práv a svobod a mezinárodní smlouvy, kterými je Česká republika vázána. Do těchto práv lze v rámci trestního řízení zasahovat pouze v odůvodněných případech a na základě zákona.²⁰⁶ „*Trestní stíhání před soudy je možné jen na základě obžaloby, návrhu na potrestání nebo návrhu na schválení dohody o prohlášení viny a přijetí trestu, které podává státní zástupce.*“²⁰⁷ Šámal a kol. uvádějí, že zmiňovaný odstavec vyjadřuje zásadu obžalovací. Připomínají, že procesní postavení žalobce (zpravidla státního zástupce) na jedné straně a na druhé straně obžalovaného s jeho obhájcem je rovné.²⁰⁸

„*Ten, proti němuž se trestní řízení vede, musí být v každém období řízení poučen o právech umožňujících mu plně uplatnění obhajoby a o tom, že si též může zvolit obhájce; všechny orgány činné v trestním řízení jsou povinny umožnit mu uplatnění jeho práv.*“²⁰⁹ Šámal a kol. (2008) uvádějí, že v souladu s Listinou základních práv a svobod zajišťuje uvedený odstavec podezřelému právo na obhajobu. Poukazují na podstatu této zásady zajistit osobě, proti níž je trestní řízení vedeno, ochranu jejích zákonných zájmů a práv. Autoři tvrdí, že

²⁰⁵ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 16

²⁰⁶ Viz Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)* [online] § 2

²⁰⁷ Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)* [online] § 2

²⁰⁸ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl.* s. 32

²⁰⁹ Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)* [online] § 2

smyslem uvedené zásady je objasnit všechny okolnosti, které svědčí ve prospěch stíhané osoby a zajistit tak, že žádná nevinná osoba nebude odsouzena. Avšak pachateli, který trestný čin spáchal, bude uložen spravedlivý trest.²¹⁰

3.2.3 Práva ve výkonu trestu

Práva osob ve výkonu trestu stanovuje zákon *o výkonu trestu odnětí svobody*. Již zásady, kterými se výkon trestu má řídit, jsou zaměřeny na zachování zdraví a důstojnosti osob. „*Trest může být vykonán jen takovým způsobem, který respektuje důstojnost osobnosti odsouzeného a omezuje škodlivé účinky zbavení svobody; tím však nesmí být ohrožena potřeba ochrany společnosti. S odsouzenými ve výkonu trestu se musí jednat tak, aby bylo zachováno jejich zdraví, a pokud to doba výkonu trestu umožní, podporovaly se takové postoje a dovednosti, které odsouzeným pomohou k návratu do společnosti a umožní vést po propuštění soběstačný život v souladu se zákonem.*“²¹¹

Hlava II, díl 2 zákona o výkonu trestu odnětí svobody je přímo nazvána *práva odsouzených*. V úvodu stanovuje, že všem osobám ve výkonu trestu odnětí svobody náleží stejná práva.²¹² Kalvodová (2012) upozorňuje, že práva jsou sice všem odsouzeným rovná, nelze však říci, že všichni odsouzení mají stejná práva a svobody. V různých typech²¹³ věznic jsou totiž práva a svobody

---

²¹⁰ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. I. díl*. s. 40

²¹¹ Zákon č. 169/1999 Sb., *o výkonu trestu odnětí svobody* [online] § 2

²¹² Viz Zákon č. 169/1999 Sb., *o výkonu trestu odnětí svobody* [online] § 15

²¹³ Věznice s dohledem, s dozorem, s ostrahou, se zvýšenou ostrahou.

odlišně omezeny.²¹⁴ Umístění do daného typu věznice je odstupňováno podle závažnosti spáchaného trestného činu.²¹⁵

Odsouzeným náleží právo na pravidelnou stravu, při jejímž poskytování se přihlíží k jejich věku, zdravotnímu stavu a je-li to provozně možné, tak i k jejich kultuře a náboženství. Odsouzený má právo na lůžko a prostor, do kterého si může uložit své osobní věci.²¹⁶

Dále musí mít zabezpečenou osmihodinovou dobu ke spánku, má právo na nejméně hodinovou vycházku a osobní volno. Pokud není odsouzený zařazen do práce a nemá žádné příjmy, poskytuje mu věznice sociální kapesné²¹⁷. Objevili-li se u odsouzeného závažné onemocnění nebo dojde-li k úrazu, musí o tom věznice vyrozumět jeho rodinné příslušníky.²¹⁸ Kalvodová (2012) uvádí, že kapesné poskytuje věznice z toho důvodu, že často není možné vytvořit dostatek pracovních míst pro všechny odsouzené. Věznice takto zajišťují, aby všichni odsouzení měli alespoň minimální příjem na nákup potravin a věcí osobní potřeby.²¹⁹

Korespondenci má právo odsouzený přijímat a odesílat (na svůj náklad), avšak vězeňská služba může provádět kontrolu obsahu korespondence a v případě, že nastane podezření, že je páchán (nebo připravován) trestný čin,

---

²¹⁴ Viz KALVODOVÁ (2012). *Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody: komentář*. s. 43

²¹⁵ Jak jsem se dozvěděla při rozhovorech, které jsem v kuřimské věznici s odsouzenými vedla, umístění do určitého typu věznice může jít někdy proti přání odsouzeného. Podá-li odsouzený žádost o umístění do věznice Kuřim, aby mohl započít ochranné léčení již během výkonu trestu odnětí svobody, může být jeho žádost zamítnuta z toho důvodu, že soud rozhodl o umístění dané osoby do věznice jiného typu (např. věznice s dohledem). Pachatelé sexuálních deliktů na dětech, se kterými jsem se v kuřimské věznici setkala, zdůrazňovali, že pro ně bylo důležité, aby byli umístěni právě na specializované oddělení pro sexuální delikventy. Důvodem bylo to, že mezi pachateli sexuálních deliktů na dětech panuje obava z umístění na „normální oddělení“. Mezi odsouzenými totiž existuje určitá vězeňská hierarchie, v rámci které jsou pachatelé sexuálního zneužívání dětí nejnižší.

²¹⁶ Viz Zákon č. 169/1999 Sb., *o výkonu trestu odnětí svobody* [online] § 16

²¹⁷ alespoň 100 Kč na jeden kalendářní měsíc

²¹⁸ Viz Zákon č. 169/1999 Sb., *o výkonu trestu odnětí svobody* [online] § 16

²¹⁹ Viz KALVODOVÁ (2012). *Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody: komentář*. s. 48 - 52

pak korespondenci zadrží a předá ji orgánům činným v trestním řízení. Kontrole nepodléhá korespondence, kterou si odsouzený vyměňuje se svým advokátem, státními orgány a zákonem vymezenými organizacemi²²⁰. V odůvodněných případech může odsouzený kontaktovat blízkou (či jinou) osobu prostřednictvím telefonu. S jehož obsahem se může vězeňská služba seznámit formou odposlechu.²²¹ Kalvodová (2012) poukazuje na to, že korespondence a stejně tak používání telefonu ke kontaktu s blízkou osobou jsou prostředky, kterými se udržují a posilují vazby odsouzeného s jeho blízkými a vnějším světem.²²²

Přijímat návštěvy může odsouzený v místnostech, které jsou k tomu určeny, v časech²²³, jež určuje ředitel věznice. Zpravidla mohou odsouzeného navštívit maximálně čtyři osoby, přičemž děti mladší 15 let jedině v přítomnosti plnoleté osoby.²²⁴ Návštěvy považuje Kalvodová (2012) za nejvýznamnější prostředek posilování sociálních vazeb s osobami mimo věznici.²²⁵

Odsouzený má právo na využití duchovních služeb a věznice umožňuje²²⁶ konání společných náboženských obřadů. Odsouzený má právo využívat bezplatně vězeňskou knihovnu. Další knihy, denní tisk či časopisy si může objednat na vlastní náklady, avšak vězeňská služba má právo věc mu odebrat, pokud narušuje účel výkonu trestu. Osoba ve výkonu trestu odnětí svobody si může také půjčovat společenské hry, které má věznice k dispozici. Pokud to není v rozporu s účelem trestu, nenarušilo by to pořádek a neomezovalo ostatní

---

²²⁰ Diplomatická mise, konzulátní úřad cizího státu, mezinárodní organizace, která je podle mezinárodní úmluvy, jíž je Česká republika vázána, příslušná k projednání podnětů týkajících se ochrany lidských práv.

²²¹ Viz Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody [online] § 17–18

²²² Viz KALVODOVÁ (2012). *Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody: komentář*. s. 53–57

²²³ V rámci kalendářního měsíce až 3 hodiny.

²²⁴ Viz Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody [online] § 19

²²⁵ Viz KALVODOVÁ (2012). *Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody: komentář*. s. 60–62

²²⁶ Zpravidla ve dnech pracovního klidu.

odsouzené, je možné v odůvodněných případech umožnit zakoupení a používání dalších věcí.²²⁷

Věznice zřizuje pro odsouzené prodejny, ve kterých mohou nakupovat potraviny a další věci osobní potřeby. Platba za zboží je většinou prováděna bezhotovostně z části peněz, které má odsouzený k dispozici²²⁸ a ředitel věznice určuje maximální částku, kterou může na jeden nákup odsouzený použít. Odsouzený může přijímat balíčky, které obsahují oděv, potřeby k realizaci programu zacházení²²⁹ a zájmových činností. Balíčky obsahující potraviny a věci osobní potřeby má právo přijímat dvakrát ročně, přičemž nesmí vážit více než pět kilogramů.

Odsouzený má právo podávat stížnosti či žádosti orgánům příslušným k jejich vyřízení. Ředitel musí vytvořit ve věznici takové podmínky, aby bylo vyloučeno, že se stížnostmi a žádostmi budou manipulovat neoprávněné osoby. Požádá-li odsouzený o rozmluvu se státním zástupcem, soudcem či orgánem, který provádí kontrolu věznice, musí zaměstnanci ihned informovat ředitele věznice a věznice mu rozhovor umožní. Odsouzený má právo vést korespondenci nebo bez přítomnosti třetí osoby hovořit se svým advokátem. Zaměstnanci věznice jsou povinni dbát na to, aby byla zachována všechna práva odsouzených.²³⁰

---

²²⁷ Viz Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody [online] § 20 - 22

²²⁸ S penězi smí odsouzený nakládat, pouze pokud má v úschově vyšší částku, než je cena jízdného z věznice do místa bydliště a předpokládaná cena stravného na jeden den v době propuštění, a pokud uhradil všechny pohledávky vůči soudu, poškozeným, vězeňské službě atd. Do věznice však mohou být odsouzenému peníze zaslány, v takovém případě jsou připsány na jeho účet.

²²⁹ Program zacházení slouží k dosažení účelu výkonu trestu a je dle zákona o výkonu trestu odnětí svobody souhrnem konkrétních činností, kterých je odsouzený se povinen účastnit nebo které může vykonávat. Aktivita jsou zaměřeny na vytvoření reálného náhledu na trestnou činnost, které se odsouzený v minulosti dopustil, na osvojení účinnějších forem řešení problémových situací a na lepší připravenost a motivovanost k vedení řádného života.

²³⁰ Viz Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody [online] § 26

3.2.4 Práva ve výkonu ochranné léčby

Ochrannou léčbu upravuje především zákon *o specifických zdravotních službách*, právy pacientů se zabývá zákon *o zdravotních službách*. O ukončení (propuštění) z ochranného léčení se zmiňuje také *trestní řád*. Uvedeným předpisům v souvislosti s právy ve výkonu ochranného léčení budu věnovat následující řádky.

Zákon o specifických zdravotních službách v § 83 uvádí, že ochranné léčení se provádí na základě rozhodnutí soudu (který léčení uloží) buď ve formě²³¹ ústavní, nebo ambulantní. Dále uvádí, že v rámci ochranné léčby dochází pouze k zákonem vymezenému omezení lidských práv, nezbytných k tomu, aby bylo dosaženo účelu léčení.²³²

Podobně jako jsem uvedla výše v souvislosti s právy ve výkonu trestu odnětí svobody, mají i pacienti v rámci ochranného léčení právo odesílat a přijímat korespondenci, telefonovat a přijímat návštěvy. Tato práva jim mohou být v odůvodněných případech omezena, zejména tehdy, pokud by narušovala individuální léčebný postup. Avšak omezit korespondenci s opatrovníkem či státním zástupcem pacienta není možné. Dále musí mít pacient za každých okolností umožněnu korespondenci s orgány veřejné moci, veřejným ochráncem práv, diplomatickou misí atd. Provozovatel zařízení, ve kterém se ochranné léčení vykonává, je povinen seznámit pacienta s jeho právy a povinnostmi, předpokládanou dobou léčení a též ho informovat o možnostech změny formy ochranného léčení z ústavní na ambulantní. Pacient musí být seznámen i s individuálním léčebným postupem a vnitřním řádem, kterým se dané zdravotnické zařízení řídí.²³³

---

²³¹ Ochranné léčení lze vykonávat také v rámci výkonu trestu odnětí svobody, jak uvádím výše, pokud podmínky léčení neovlivní podmínky výkonu trestu odnětí svobody.

²³² Viz Zákon č. 373/2011 Sb. *o specifických zdravotních službách* [online] § 83

²³³ Viz Zákon č. 373/2011 Sb. *o specifických zdravotních službách* [online] § 85

Vykonává-li se ústavní ochranné léčení mimo výkon trestu odnětí svobody, může lékař pacientovi po posouzení jeho zdravotního stavu povolit krátkodobé opuštění zdravotnického zařízení. Může tak však učinit pouze tehdy, pokud je stav pacienta stabilizovaný a nelze předpokládat, že by se jeho stav změnil tak, aby došlo k chování, v jehož souvislosti byla léčba nařízena, dále není-li v rozporu s účelem léčby a nenaruší-li vycházka individuální léčebný postup.²³⁴

Pacient má právo vybírat si z možných alternativ léčby a zdravotní úkony mu mohou být prováděny pouze na základě svobodného a informovaného souhlasu pro jednotlivé zdravotní úkony. Toto právo je však omezeno u úkonů, které bezprostředně souvisejí s naplněním účelu ochranného léčení. Pacient se musí v odůvodněných případech podrobit osobní prohlídce, zejména proto, aby nebyl narušen vnitřní řád léčebného zařízení. Např. tím, že by u sebe měl nedovolenou věc, která by narušovala individuální léčebný postup. Osobní prohlídku však vždy musí vykonávat osoba stejného pohlaví, jako je pacient.²³⁵

Zákon o zdravotních službách stanovuje práva, která mají všichni pacienti. Jak jsem ale uvedla výše, v rámci ochranného léčení jsou některá tato práva omezena. V § 26 uvádí zákon o zdravotních službách, že „zdravotní služby lze pacientovi poskytovat pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li zákon jinak.“²³⁶ Případ ochranného léčení, resp. dosažení účelu léčby je právě oním důvodem, který umožňuje toto právo omezit.

Pacient má právo na to, aby mu byly poskytovány služby na náležité odborné úrovni, na důstojné zacházení, ohleduplnost a respekt k soukromí²³⁷. Pacient musí být informován o ceně poskytovaných služeb, pokud nejsou

---

²³⁴ Viz Zákon č. 373/2011 Sb. *o specifických zdravotních službách* [online] § 86

²³⁵ Viz Zákon č. 373/2011 Sb. *o specifických zdravotních službách* [online] § 88

²³⁶ Zákon č. 372/2011 Sb. *o zdravotních službách* [online] § 28

²³⁷ S ohledem na charakter zdravotnického zařízení. Právo na soukromí tedy může být ve snaze o naplnění účelu ochranného léčení omezeno.

hrazeny z veřejného zdravotního pojištění. Pacient také např. může odmítnout přítomnost osob, které se přímo neúčastní poskytování zdravotních služeb.²³⁸

Pacient má právo být ošetřujícím zdravotnickým pracovníkem informován o svém zdravotním stavu a individuálním léčebném postupu.²³⁹ Může také určit osoby, které budou o jeho zdravotním stavu a léčebném postupu informovány a může určit, aby tyto osoby byly oprávněny nahlížet do zdravotnické dokumentace, kterou o něm zařízení vede.²⁴⁰

Jedním z důvodů, na základě kterého lze pacienta bez souhlasu hospitalizovat, je podle § 38 nařízení ochranného léčení v ústavní formě, které nabylo platnosti pravomocným rozhodnutím soudu.²⁴¹ V případě, že pacient ohrožuje život, zdraví či bezpečnost, a to svoji nebo jiné osoby, lze použít omezovací prostředky²⁴², avšak jen po nezbytně nutnou dobu. Každé použití takových prostředků musí být zaznamenáno do zdravotnické dokumentace.²⁴³

Trestní řád v souvislosti s ochranným léčením hovoří pouze o závěrečné fázi, tedy o propuštění z ochranného léčení a o jeho ukončení. *„Jakmile bylo dosaženo účelu ochranného léčení, podá zdravotnické zařízení, ve kterém je ochranné léčení vykonáváno, návrh na propuštění z ochranného léčení okresnímu soudu, v jehož obvodu se ochranné léčení vykonává; návrh na ukončení ochranného léčení podle § 99 odst. 6 trestního zákoníku podá zdravotnické zařízení, jakmile zjistí, že jeho účelu nelze dosáhnout. Nebude-li ochranné léčení vykonáno tak, aby do dvou let od jeho započetí bylo rozhodnuto o propuštění z ochranného léčení nebo o jeho ukončení, podá zdravotnické zařízení nejméně dva měsíce před uplynutím lhůty dvou let od*

---

²³⁸ Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách [online] § 28

²³⁹ Viz Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách [online] § 31

²⁴⁰ Viz Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách [online] § 33

²⁴¹ Viz Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách [online] § 38

²⁴² Uchopení pacienta, ochranné pásy nebo kurty, umístění do síťového lůžka či místnosti určené k bezpečnému pobytu, ochranný kabátek určený k omezení pohybu horních končetin, případně psychofarmaka.

²⁴³ Viz Zákon č. 372/2011 Sb. o zdravotních službách [online] § 39

počátku výkonu ochranného léčení návrh na jeho prodloužení. V návrhu na propuštění z ochranného léčení zdravotnické zařízení popíše průběh a výsledky ochranného léčení a uvede důvody navrhovaného postupu včetně návrhu na případné uložení dohledu nad chováním osoby, na níž je vykonáváno ochranné léčení.“²⁴⁴

Druhý a třetí odstavec téhož paragrafu uvádějí, že o návrhu na **ukončení** ochranného léčení, **propuštění** nebo **prodloužení** rozhodne okresní soud, a to na návrh zdravotnického zařízení, osoby, která je léčena, nebo státního zástupce, přičemž proti rozhodnutí je možné podat stížnost, která odloží platnost rozhodnutí.²⁴⁵

Šámal a kol. (2008) k výše uvedenému uvádějí, že při řízení o propuštění je podstatný vždy pouze výsledek ochranného léčení, splnění jeho účelu. Pokud se ale jedná o ukončení ochranného léčení, je podstatná skutečnost, že účelu ochranného léčení nelze u dané osoby dosáhnout.²⁴⁶ V případě, že je ukončeno ochranné léčení, ale je nadále potřeba před danou osobou společnost ochránit²⁴⁷, může soud nařídit umístění do detenčního ústavu.²⁴⁸

---

²⁴⁴ Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 353

²⁴⁵ Viz Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 353

²⁴⁶ Viz ŠÁMAL a kol. (2008). *Trestní řád: komentář. II. díl.* s. 2559

²⁴⁷ Dále musí být splněno, že dané osobě za její trestný čin byl udělen trest odnětí svobody na dobu delší než pět let.

²⁴⁸ Zde je osoba umístěna po nezbytně nutnou dobu, dokud to ochrana společnosti vyžaduje. Soud však musí minimálně jednou za dvanáct měsíců (u mladistvých jednou za šest měsíců) přezkoumat, zda důvody pro umístění v detenčním ústavu trvají.

4 MÉDIA A JEJICH PŮSOBENÍ

V této kapitole vymezím média a upozorním na jejich funkce. Zaměřím se též na to, jaká jsou pravidla ohledně zveřejňování informací v médiích včetně souvislostí a pravidel při informování o sexuálním zneužívání.

4.1 Vymezení a druhy médií

Slovo médium pochází z latiny a znamená prostředek, prostředí, nebo to, co zprostředkovává děj. Reifová a kol. (2004) uvádějí několik dalších významů. Obecně je médium něco, co existuje uprostřed a spojuje dvě nebo více stran.²⁴⁹ „V mediálních studiích je médium důležitým článkem mezi komunikátorem²⁵⁰ a adresátem²⁵¹, je to prostředek komunikace, který přenáší informace v různých formách, za různým účelem.“²⁵²

Pojem médium může podle Reifové a kol. (2004) z hlediska různých významů představovat následující: fyzikální podmínky nebo obecně prostředí, které umožňuje komunikaci. Tím je například vzduch pro přenos elektromagnetického vlnění nebo internet pro přenos v rámci sítě www. Dalším významem, který autoři uvádějí, je médium jako typ technologie nosiče, na který je sdělení navázáno. Médium představuje také kód, ve kterém je sdělení zaznamenáno a technologicky zpracováno, např. „dvojková soustava pro šíření elementů sítě www v prostředí internetu vzniklých technologií převodu na znaky 1 nebo 0“²⁵³. Médium autoři vymezují také jako typ mediální komunikace, která je tvořena charakterem prostředí, technologií a komunikátorem. Tím je kupříkladu rozhlas. Dalším významem je médium

²⁴⁹ Viz REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 139

²⁵⁰ Původce mediálního sdělení, zpravidla se mu přisuzuje role iniciátora komunikačního chování.

²⁵¹ Příjemce mediálního sdělení nebo osoba či osoby, jimž je sdělení určeno.

²⁵² REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 139

²⁵³ REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 139

jako sociální instituce, jejíž výsledná povaha závisí na interakci s dalšími sociálními situacemi, zejména ekonomickými, politickými a technologickými. Jedná se např. o povinnost respektovat legislativní normy nebo mediální politiku vlády. Posledním významem, který autoři uvádějí, je médium jako konkrétní mediální organizace nebo její produkty. Jedná se tedy např. o Českou televizi nebo televizní zpravodajství.²⁵⁴

Reifová a kol. (2004) dělí pojem médium ještě z hlediska šíře významu. V širším významu je médium vše, co je schopno na sebe poutat význam, který je přenášen a obě strany zprostředkovaného styku mu rozumí. V tomto smyslu tedy není styk zprostředkovaný médiem primárně komunikační povahy. K záměrné komunikaci slouží médium v užším významu. Patří sem tedy řeč, verbální a neverbální komunikace nebo třeba umění a architektura. V nejužším pojetí jsou média prostředky masové nebo mediální komunikace.²⁵⁵

Z hlediska posledně zmiňovaného pojetí, tedy média jako prostředku masové nebo mediální komunikace, lze média dále členit. Za nejčastější považují členění na horká a chladná média. Zvláštní skupinou, které se budou také věnovat, jsou nová média.

Urban, Dubský, Murdza (2011) uvádějí, že členění na horká a chladná média vytvořil Marshall McLuhan v šedesátých letech dvacátého století. Jako třídící kritéria uvedl definici stavu naplněnosti daty a míru doplňování dat adresátem sdělení.²⁵⁶

4.1.1 Horká média

„Horká média se vyznačují vysokou naplněností daty, a nevyžadují tedy intenzivní participaci ze strany příjemce. Horká média člověka rychle

---

²⁵⁴ Viz REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 139

²⁵⁵ Viz REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 139–140

²⁵⁶ Viz URBAN, DUBSKÝ, MURDZA (2011). *Masová komunikace a veřejné mínění*. s. 49

*a sugestivně vtáhnout do sebe, tj. do svého světa mediální působnosti.*²⁵⁷

Jednotlivá média lze ale určit jako horká nebo naopak chladná pouze relativně, vždy ve srovnání jednoho média s jiným.

Srovnáme-li např. rozhlas s telefonem, je rozhlas médiem horkým, protože se rovnoměrně šíří všemi směry v daném akustickém prostředí. Telefon je médiem chladným, protože akustický signál šíří pouze jedním směrem – do ucha příjemce. Při telefonování musí člověk akustické signály doplňovat, avšak při poslechu rozhlasu stačí jen naslouchat. Pokud bychom ale srovnávali rozhlas s televizí, je chladným neboli nízkodefiničním médiem rozhlas a televize horkým neboli vysokodefiničním médiem. Televize totiž nabízí i obrazovou informaci. Je více naplněna daty (kromě akustických i vizuálními) a vyžaduje od příjemce méně participace.²⁵⁸

McLuhan (1964) vysvětluje, že horké médium je takové, které se vysokým rozlišením zaměřuje na jeden smysl. Vysokou diferencí nazývá, jak už jsem uvedla v definici, „stav dobré naplněnosti daty“. Pro vysvětlení uvádí, že fotografie je vizuálně vysokodiferenční, zatímco kreslený komiks (v Americe velmi oblíbený) je vizuálně nízkodiferenční, protože dává malé množství vizuálních informací.²⁵⁹

4.1.2 Chladná média

„Chladná média jsou zaměřena zejména na přenášení fakt a informací. Orientovaná jsou na racionální složku komunikátora (recipient, příjemce, ...). Zpravidla jsou dobře uchovatelná. Rytmus přijímání si volí komunikant sám. Jsou nízkodefiniční, tedy vyžadují participaci komunikantů (čtenářů, diváků,

---

²⁵⁷ REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 133

²⁵⁸ Viz REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 133

²⁵⁹ Viz MCLUHAN (1964). *Understanding media: the extensions of man*. s. 23–24

...). *Jejich dokončující a doplňující aktivita pro zkonstruování konkrétních významů je nezbytná.*²⁶⁰

McLuhan (1964), který dělení médií na horká a chladná zavedl, uvádí ve své knize *Understanding media: the extensions of man*, že každé chladné médium má na příjemce velmi odlišný efekt. Chladné médium vyžaduje více účasti než médium horké. Autor to přirovnává k semináři, který vyžaduje od studentů vyšší míru participace než přednáška, stejně jako vedení dialogu potřebuje více zapojení než četba knihy. Za chladné médium označuje také řeč, protože je málo naplněná daty a vyžaduje doplnění posluchačem.²⁶¹

4.1.3 Nová média

Marshall McLuhan ve své práci také předpověděl, že technologie změní svět na „globální vesnici“.²⁶² Myslím, že právě v souvislosti s rozvojem nových médií, jejichž charakteristice věnuji následující řádky, se jeho předpověď splnila.

Levinson (1999) v článku *Millennial McLuhan: Clues for deciphering the digital age* připomíná, že v McLuhanově době počítače teprve začínaly a většinou svojí velikostí zabíraly celou místnost. Jeho úvahy o digitálních a elektronických médiích tedy skutečně předběhly svoji dobu. Je až zarážející, že McLuhan psal a pravděpodobně i myslel způsobem, jakým dnes lidé komunikují přes počítač.²⁶³

Nová média charakterizují Reifová a kol. (2004) jako „komunikační prostředky využívající k přenosu mediálního sdělení nebo uchování informací

---

²⁶⁰ URBAN, DUBSKÝ, MURDZA (2011). *Masová komunikace a veřejné mínění*. s. 49

²⁶¹ Viz MCLUHAN (1964). *Understanding media: the extensions of man*. s. 23–24

²⁶² Viz LEVINSON (1999). *Millennial McLuhan: Clues for deciphering the digital age*. s. B10–B11

²⁶³ Viz LEVINSON (1999). *Millennial McLuhan: Clues for deciphering the digital age*. s. B10–B11

počítačové technologie.“²⁶⁴ Pojem, ač poměrně nový, stihnul dle autorů již zásadním způsobem změnit svůj význam. Asi do poloviny dvacátého století se pojem nová média využíval jako označení pro komunikační prostředky, které se objevily jako novinky a měly úspěšný nástup, typickým příkladem byly televize, videorekordéry, videokamery nebo v menší míře počítačové hry.²⁶⁵

V devadesátých letech dvacátého století se význam pojmu mění v souvislosti s rychlým rozvojem technologií. Jedná se o média, která jsou založena na počítačových technologiích a sítích. Reifová a kol. (2004) uvádějí, že dnes lze používat pojem nová média jako synonymum počítačových (neboli digitálních) médií. Jedná se o velmi rozmanitou skupinu, do které patří mobilní telefony, počítačové hry, elektronická pošta, webové stránky nebo digitální televize.²⁶⁶

Nová média jsou charakteristická systémem dvojí reprezentace. Na vrchní úrovni je sdělení formulováno prostřednictvím srozumitelných a známých kódů, jako jsou texty, obrázky nebo zvuky. Na spodní úrovni jsou ale tyto kódy kódovány do sekvencí jedniček a nul binárního kódu. S tímto binárním kódem člověk neumí pracovat bez zařízení (např. počítače), který mu kód „přeloží“.²⁶⁷

Reifová a kol. (2004) považují ve srovnání s tradičními médii za nejvíc patrné změny především v oblasti reprodukce, archivace a distribuce informací. Informace v binárním kódu totiž lze libovolně množit s minimálními náklady. Díky elektronickým sítím lze také sdělení šířit nesmírnou rychlostí, přičemž náklady jsou opět minimální. Oproti tradičním médiím lze u nových médií automatizovat zpracování jejich obsahů.²⁶⁸

---

²⁶⁴ REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 134

²⁶⁵ Viz REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 134

²⁶⁶ Viz REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 134

²⁶⁷ Viz REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 134

²⁶⁸ Viz REIFOVÁ a kol. (2004). *Slovník mediální komunikace*. s. 134–135

Levinson (1999) uvádí, že internet se rychle stává médiem médií, protože do sebe rychle vstřebává obsah všech předchozích médií.²⁶⁹ Přestože článek byl napsán v roce 1999, myslím, že tato slova jsou stále aktuální. Dnes je možné stáhnout si z internetu hudbu, kterou dříve lidé slýchali z rozhlasu nebo si ji kupovali na nosičích, lidé mohou sledovat online televizní vysílání, prohlížet si fotografie, internetové zpravodajské servery pomalu ale jistě vytlačují tištěné noviny, vedle klasického telefonu existují také různé formy telefonování přes internet, které jsou dokonce oproti klasickému telefonování zdarma, a mohla bych uvést ještě mnoho dalších příkladů.

Internet a svým způsobem i sociální sítě vytvářejí kyberprostor, ve kterém se člověk s jistou nadsázkou může stát někým úplně jiným, než je ve skutečném životě. Právě tato „alternativní identita“ dělá atraktivními různé chaty, internetová fóra a online hry. V komunitě hráčů jedné online hry jsem se jeden čas sama pohybovala a působilo to na mě dojmem, že „nejzapálenější“ hráči jsou často lidé, kteří nejsou příliš úspěšní ve skutečném světě. Kyberprostor jim dává možnost stát se silným, bohatým, úspěšným, dává jim možnost „něco dokázat“ alespoň ve virtuálním světě, ve světě hráčů online her.

Kyberprostor se svými nabídkami může být i nebezpečný. V dnešní době sociálních sítí, chatů a seznamek je velmi snadné vydávat se za někoho jiného a neustále se objevují případy, kdy si např. pachatelé sexuálního zneužívání dětí (nebo jiného násilí) právě prostřednictvím internetu hledali své oběti. Na úskalí, která s sebou nová média přinášejí, na jedné straně reaguje mediální výchova, na straně druhé nové právní úpravy pro ochranu dětí a důstojnosti v digitálním prostředí.²⁷⁰

---

²⁶⁹ Viz LEVINSON (1999). *Millennial McLuhan: Clues for deciphering the digital age*. s. B10–B11

²⁷⁰ Obojí (jak mediální gramotnost, tak například ochranu nezletilých v oblasti nových médií) podporuje Evropská unie; viz přehledy právních předpisů EU v kapitole *Audiovizuální oblast a média* na <http://europa.eu>.

Článek *Teens' Use of Social Media: Positive or Negative?* uvádí, že devět z deseti teenagerů v Americe používá sociální média. Kvantitativní výzkum, kterého se zúčastnilo více než tisíc dětí mezi třinácti a sedmnácti lety ukázal, že 90 % dospívajících používá nějakou formu sociálních médií. Z toho v 75 % se jedná o nějaký druh sociální sítě (např. Twitter, Facebook) a více než polovina (51 %) z nich, svůj profil kontroluje alespoň jednou denně. Přestože většina z nich vnímá vliv sociálních médií na svůj život jako pozitivní, 43 % dotazovaných někdy pociťuje touhu po „odpojení“, 41 % dospívajících uvádí, že jsou „závislí“ na svém mobilním zařízení a 36 %, že by se někdy rádi vrátili do doby, kdy nebyl žádný Facebook. Nutkání odpojit se je nejsilnější u těch, kteří zažili nějakou špatnou zkušenost online. Více než třetina (32 %) uvedla, že se často setkávají s rasistickým nebo sexistickým digitálním obsahem. Přestože jsou sociální média v dnešní době velmi rozšířená, článek uvádí, že pro téměř polovinu (49 %) dotazovaných teenagerů je oblíbený způsob komunikace s přáteli kontakt tváří v tvář, dalších 33 % uvedlo, že jejich oblíbený kontakt je prostřednictvím SMS a kontakt prostřednictvím sociálních médií označilo jako oblíbený pouze 7 % zúčastněných.²⁷¹

4.2 Funkce médií

Jak už jsem naznačila výše²⁷², média mají ve společnosti několikery vliv. Prostřednictvím toho, **co** říkají a **jak** to říkají, učí lidi, co si mají myslet a jak mají jednat, ale také odrážejí (leckdy možná nereflektovaně) vlastní vnímání skutečnosti, neboť zprávy jsou tvořeny také jenom lidmi.

Hromadné sdělovací prostředky slouží k přenosu informací. Samotné informace však mají řadu funkcí. Podle Kopeckého in Baštecká a kol. (2013) mají sdělovací prostředky za úkol informovat, vzdělávat a bavit, přispívat ke

²⁷¹ Curriculum Review (2012). *Teens' Use of Social Media: Positive or Negative?* s. 10

²⁷² Viz Kapitulu 1.2.1.

kohezi společnosti a nabídnout lidem únik od reality všedního dne.²⁷³ „*Média sjednocují vkus společnosti a ruší tím sociální rozdíly, informují ve zhuštěné podobě, přinášejí informace a rady a udržují styl a kulturu.*“²⁷⁴

Hagen in Schulz (2004) uvádí veřejnou roli masových médií, která dle něj spočívá ve třech hlavních funkcích²⁷⁵:

1. **Funkce informativní:** umožnit lidem, aby se na základě dostatečných informací podíleli na politickém procesu;

2. **Funkce veřejného fóra:** umožnit skupinám i jednotlivcům dál šířit fakta a názory a zároveň umožnit vládě seznámit se s názory veřejnosti;

3. **Funkce kontrolní:** střežit a případně kritizovat ty, kteří vykonávají moc či ohrožují demokracii.

Podobně, avšak v rámci pěti funkcí, je uvádějí Urban, Dubovský, Murdza (2011). Dle nich mají média následující funkce: **informační, kontrolní, sociální, vzdělávací a zábavní.**²⁷⁶

Hagen in Schulz (2004) zároveň poukazuje na problémy, které s funkcemi médií souvisejí. Pokud je určité médium soukromým podnikem, mohou zájmy vlastníků a ekonomické zájmy být postaveny proti veřejné roli. Tlak na vyrábění zprávy, která zaujme velký počet lidí, může vést k dramtizaci a snaze o senzaci. Na druhou stranu pokud se jedná o státní médium, může mít sklony informovat způsobem, který vyhovuje současné vládě či vládnoucí straně.²⁷⁷

Vliv tržního prostředí na funkce médií přibližuje Vymětal (2009), když zdůrazňuje, že média mají mimo jiné „*plnit komerční závazky (vydělávat*

---

²⁷³ Viz KOPECKÝ in BAŠTECKÁ a kol. (2013). *Psychosociální krizová spolupráce.*

²⁷⁴ KOPECKÝ in BAŠTECKÁ a kol. (2013). *Psychosociální krizová spolupráce.*

²⁷⁵ Jednotliví autoři hovoří o stejných funkcích, pouze je nazývají různými termíny a některé z nich rozdělují do více dílčích funkcí.

²⁷⁶ Viz URBAN, DUBSKÝ, MURDZA (2011). *Masová komunikace a veřejné mínění.* s. 50

²⁷⁷ HAGEN in SCHULZ a kol. (2004). *Analýza obsahu mediálních sdělení.* s. 51

z prodeje), /.../ konkurovat dalším sdělovacím prostředkům“²⁷⁸ Poukazuje na to, že novináři vyhledávají takové případy a informace, které zvyšují obrat, sledovanost a zisk, případně odrážejí zájmy vlastníků daného média. V neposlední řadě dle autora jednotliví reportéři upřednostňují případy, které je mohou posunout v jejich kariéře.²⁷⁹

McQuail (1999) poukazuje na mediální tendenci potvrzovat stávající stav. Média věnují vysokou míru pozornosti konformnímu či vlasteneckému chování a zavedeným názorům. Na druhou stranu negativně nebo nerovným způsobem informují o neinstitucionálním či deviantním chování. Jsou dle autora zkrátka oddaná konsenzu a poukazují na taková řešení problémů, která jsou v souladu se zavedenými pravidly dané společnosti a kultury. Zmiňovaný jev autor nazývá **selektivní pozorností**. Další jev, o kterém McQuail (1999) hovoří, nazývá **opomíjení**. Uvádí, že média systematicky odvracejí pozornost od některých témat a určitých částí světa.²⁸⁰

Voutira in Baštecká (2005) výše uvedené aplikuje a poukazuje na to, že existuje jakási „soutěž“ jednotlivých krizí mezi sebou o to, která bude na titulní straně. Hromadné znásilňování v Bosně v tomto smyslu vítězí nad hladověním v Somálsku.²⁸¹

Dle McQuaila (1999) média přinášejí informace o tom, jaké zboží, myšlenky, hodnoty nebo technologie jsou nové a módní.²⁸² „Kromě toho zobrazují alternativní hodnotové soustavy, a tím potenciálně oslabují vztah k tradičním hodnotám.“²⁸³ Autor uvádí, že masová média mohou společenskou soudržnost podporovat, když skrze společné hodnoty, ideje a informace

---

²⁷⁸ VYMĚTAL (2009). *Krizová komunikace a komunikace rizika*. s. 43

²⁷⁹ Viz VYMĚTAL (2009). *Krizová komunikace a komunikace rizika*. s. 43

²⁸⁰ Viz MCQUAIL (1999). *Úvod do teorie masové komunikace*. s. 400

²⁸¹ Viz BAŠTECKÁ in BAŠTECKÁ a kol. (2005). *Terénní krizová práce*. s. 118–119

²⁸² Viz MCQUAIL (1999). *Úvod do teorie masové komunikace*. s. 94

²⁸³ MCQUAIL (1999). *Úvod do teorie masové komunikace*. s. 94

pomáhají integrovat nově příchozí do dané společnosti (a budovat jejich totožnost), ale také rozvracet.²⁸⁴

Některé druhy chování a skupiny lidí²⁸⁵ média definují jako deviantní a společensky nebezpečné, „často demonstrativně přehánějí skutečnou nebezpečnost a význam takových skupin a jejich aktivit a tíhnou k vyvolávání ‚morální paniky‘. Poskytují tak společnosti obětní beránky a terče pro rozhořčení. Odvádějí pozornost společnosti od skutečného zla, jehož kořeny tkví ve společenských institucích, a manifestují podporu silám zákona a pořádku.“²⁸⁶ Média často nesprávně spojují dohromady různé druhy chování, jež ohrožují společnost. Hall a kol. in McQuail (1999) poukazují na to, že mnohdy je v masovém tisku těžké odlišit například zločince od politického extrémisty, případně že lidé odkázáni na sociální dávky jsou často zahrnuti pod nálepku „společenských parazitů“.²⁸⁷

4.3 Média a pravidla zveřejňování informací

Dle Vymětal (2009) existují určité typy příběhů, které přitahují pozornost nejširších recipientů. Těmi jsou například katastrofy, nečekané či neobvyklé události, skandály, hrdinství, situace, kdy jde o peníze, situace, kdy jsou zasaženy děti a příběhy o padouších a obětech.²⁸⁸ Toto přesvědčení sdílí autor s řadou novinářů, kteří ho obvykle vyjadřují rčením „špatná zpráva prodává“.

V podobném duchu z vlastní praxe mluví Kopecký (2013). Uvádí, že jednotlivá média mezi sebou soupeří o recipienty (diváky, posluchače, čtenáře).

---

²⁸⁴ Viz MCQUAIL (1999). *Úvod do teorie masové komunikace*. s. 94

²⁸⁵ Např. narkomani, fotbalový výtržníci či sexuální devianti

²⁸⁶ MCQUAIL (1999). *Úvod do teorie masové komunikace*. s. 401

²⁸⁷ Viz MCQUAIL (1999). *Úvod do teorie masové komunikace*. s. 401

²⁸⁸ Viz VYMĚTAL (2009). *Krizová komunikace a komunikace rizika*. s. 44

Nejedná-li se totiž o veřejnoprávní média, která jsou placena z veřejných peněz, jsou na příjemcích svých zpráv existenčně závislí. Provozování médií je podnikání jako jakékoli jiné a jeho hlavním cílem je tvorba zisku, čím vyšší sledovanost nebo čím vyšší jsou prodeje (výtisků atd.), tím vyšší je příjem z reklam. Novinář se tedy snaží přitáhnout co nejvíce recipientů ke svému článku, pořadu či své reportáži a proto při výběru témat a způsobu, jakým téma zpracuje, vychází především právě z přání příjemců svého sdělení. A lze říci, že špatná zpráva většinou vydělává.²⁸⁹

Podle výše uvedeného by mohlo být sexuální zneužívání dětí mediálně oblíbeným tématem. V naší zemi však existují pravidla, jimiž se média při zveřejňování informací musí řídit, například zákonné úpravy pro vydávání periodického tisku a provozování rozhlasového a televizního vysílání. V souvislostech sexuálního zneužívání dětí přistupují zákonná opatření, která se týkají ochrany osobních údajů a ochrany osobnosti.

Existují též etická pravidla uváděná nejčastěji v podobě etických kodexů. Ta nejsou právně vymahatelná, avšak jsou citlivější než zákony, apelují na lidskou slušnost a morálku.

4.3.1 Legislativa

V předchozí kapitole jsem uvedla, že funkce mohou jednotlivá média naplňovat různým způsobem, a proto musí existovat alespoň základní legislativní pravidla, která regulují zveřejňování informací.

V České republice se regulací médií zabývají především zákon 46/2000 Sb., o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon), zákon 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, a odvozeně též

---

²⁸⁹ Viz KOPECKÝ in BAŠTECKÁ a kol. (2013). *Psychosociální krizová spolupráce*.

zákon č. 240/2000 Sb., o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon).

Krizový zákon udává, že „*provozovatel televizního nebo rozhlasového vysílání je povinen bez náhrady nákladů na základě žádosti orgánů krizového řízení neprodleně a bez úpravy obsahu a smyslu uveřejnit informace o vyhlášení krizových stavů a nařízených krizových opatřeních při krizových stavech.*“²⁹⁰ Prostřednictvím tohoto právního předpisu stát zajišťuje, že informace, které se musejí v případě krizového stavu dostat co nejrychleji k co největšímu počtu osob, zůstanou nezkreslené.

Souvislost tiskového zákona s mediální prezentací sexuálního zneužívání je především v § 10 a § 11. První uvedený se týká především obětí sexuálního zneužívání a druhý případných pachatelů a probíhajícího trestního řízení.

§ 10 uvádí: „*Jestliže bylo v periodickém tisku uveřejněno sdělení obsahující skutkové tvrzení, které se dotýká cti, důstojnosti nebo soukromí určité fyzické osoby, anebo jména nebo dobré pověsti určité právnické osoby, má tato osoba právo požadovat na vydavateli uveřejnění odpovědi. Vydavatel je povinen na žádost této osoby odpověď uveřejnit.*“²⁹¹ V podobném smyslu hovoří § 11. „*Jestliže bylo v periodickém tisku uveřejněno sdělení o trestním řízení nebo o řízení ve věcech přestupků vedeném proti fyzické nebo právnické osobě, kterou lze podle tohoto sdělení ztotožnit, a toto řízení nebylo ukončeno pravomocným rozhodnutím, má tato osoba právo požadovat na vydavateli uveřejnění informace o konečném výsledku řízení jako dodatečné sdělení. Vydavatel je povinen na žádost této osoby informaci o pravomocném rozhodnutí jako dodatečné sdělení uveřejnit.*“²⁹² § 5a a § 5b mluví ve stejném smyslu jen o uveřejnění v rozhlasovém a televizním vysílání. V prvním případě musí být žádost o uveřejnění odpovědi vydavateli doručena do 30 dnů od

---

²⁹⁰ Zákon č. 240/2000 Sb., *krizový zákon* [online] § 30

²⁹¹ Zákon č. 46/2000 Sb., *tiskový zákon* [online] § 10

²⁹² Zákon č. 46/2000 Sb., *tiskový zákon* [online] § 11

uveřejnění článku, na který daná osoba reaguje, v druhém pak do 30 dnů ode dne, kdy bylo řízení pravomocně ukončeno. Odpověď pak má umístěním a rozsahem odpovídat napadanému sdělení.²⁹³

Zákon 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů lze také dát do souvislosti s mediální prezentací sexuálního zneužívání dětí. V § 32 jsou uvedeny základní povinnosti provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání. Jednou z těchto povinností je „*bezduševně nezobrazovat osoby umírající nebo vystavené těžkému tělesnému nebo duševnímu utrpení způsobem snižujícím lidskou důstojnost.*“²⁹⁴ Hned v dalším bodě dává tento zákon provozovatelům za povinnost „*nezařazovat v době od 6:00 hodin do 22:00 hodin pořady a upoutávky, které by mohly ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých.*“²⁹⁵ Za porušení těchto povinností hrozí provozovateli pokuta a opakované porušení může vést až k odnětí licence. Dle tohoto zákona dostaly pokuty např. televize Prima, Nova a Česká televize, a to za opakované odvysílání obrázků týraných chlapců v tzv. kauze Kuřim.

Stejně jako tiskový zákon, i zákon o provozování rozhlasového a televizního vysílání upravuje právo na odpověď, která zahrnuje stejné případy, tedy soukromí, lidskou důstojnost a trestní či přestupkové řízení.²⁹⁶ Klíčové ale dle mého názoru je, aby médiím byla zachována možnost naplňovat právo lidí na informace a aby média právě v této oblasti plnila svoji funkci, zároveň ale aby byla chráněna osobnost a osobní údaje obětí i pachatelů. Tomuto tématu se věnuji dále.

---

²⁹³ Viz Zákon č. 46/2000 Sb., *tiskový zákon* [online] § 12–13

²⁹⁴ Zákon č. 231/2001 Sb., *o provozování rozhlasového a televizního vysílání* [online] § 32

²⁹⁵ Zákon č. 231/2001 Sb., *o provozování rozhlasového a televizního vysílání* [online] § 32

²⁹⁶ Viz Zákon č. 231/2001 Sb., *o provozování rozhlasového a televizního vysílání* [online] § 35–36

4.3.2 Etika

Kromě platných zákonů, které musejí dodržovat všichni novináři v České republice, existují také etické kodexy. „*Etický kodex je citlivější normou a měl by být pro konkrétní sdělovací prostředek a jeho pracovníky závazný.*“²⁹⁷ Kopecký (2013) poukazuje na to, že v Českém rozhlasu se zaměstnanci k dodržování etického kodexu zavazují v prohlášení, které stvrzují svým podpisem a nově příchozí zaměstnanci mají etický kodex dokonce jako součást smlouvy.²⁹⁸ „*Etické kodexy vycházejí z obecně závazných pravidel morálky, která vypovídají o tom, co je v dané situaci dobré a co zlé. Zpřesňují se podle konkrétního oboru a jeho důrazů, v žurnalistice hledají odpovědi na otázky týkající se soukromí osob, ochrany dětí, mravnosti, diskriminace, slušnosti atd.*“²⁹⁹ Autor upozorňuje také na důležitost toho, aby etické kodexy médií upravovaly používání skrytých kamer a mikrofonů.

V současnosti má svou práci etickým kodexem upravenou většina médií. Jednotlivá média si mohou vypracovat své vlastní kodexy nebo často přijímají Etický kodex novináře, který vypracoval Syndikát novinářů v roce 1998 a správní rada Syndikátu novinářů jej na návrh Komise pro etiku při Syndikátu novinářů v roce 25. 11. 1999 aktualizovala. Je závazný pro všechny členy Syndikátu a k jeho dodržování jsou vyzváni všichni novináři v České republice.³⁰⁰

Etický kodex novináře obsahuje tři hlavní principy, které jsou dále rozpracovány. Tyto principy jsou: 1. právo občanů na včasné, pravdivé a nezkreslené informace, 2. požadavek je také kladen na vysokou profesionalitu v žurnalistice a 3. důvěryhodnost, slušnost a serióznost zvyšující autoritu médií. Princip práva občanů na včasné, pravdivé a nezkreslené

---

²⁹⁷ KOPECKÝ in BAŠTECKÁ a kol. (2013). *Psychosociální krizová spolupráce.*

²⁹⁸ Viz KOPECKÝ in BAŠTECKÁ a kol. (2013). *Psychosociální krizová spolupráce.*

²⁹⁹ KOPECKÝ in BAŠTECKÁ a kol. (2013). *Psychosociální krizová spolupráce.*

³⁰⁰ Viz Syndikát novinářů ČR. *Etický kodex novináře* [online]

informace se odvolává na Listinu práv a svobod, která občanům zaručuje právo na informace. Poukazuje ale na to, že informace musí být ověřené a nesmí být ovlivněny osobním názorem novináře, ani nesmí být zamlčena žádná důležitá data. Požadavek na vysokou profesionalitu v žurnalistice apeluje na novinářskou nestrannost a uvědomění, že novinářská profese s sebou nese odpovědnost vůči veřejnosti. Poslední princip, nazvaný důvěryhodnost, slušnost a serióznost zvyšující autoritu medií se dle mého názoru nejvíce týká problematiky mediální prezentace sexuálního zneužívání dětí. Uvádí totiž nejen to, že zdroj informací musí zůstat utajen, pokud si to přeje, ale také vyzývá k respektování „*soukromí osob, zejména dětí a osob, které nejsou schopny pochopit následky svých výpovědí,*“³⁰¹ dále k přísnému dodržování presumpce nevinny a zakazuje identifikovat „*příbuzné obětí nebo delikventů bez jejich jasného svolení.*“³⁰² Etický kodex také uvádí, že pomluvu, neprokázané obvinění či přeručování pravdy by měli novináři brát jako nejzávažnější profesionální chybu.³⁰³

Kopecký (2013) uvádí, že v současnosti má etické kodexy většina médií v naší zemi. Shodují se především v oblasti ochrany dětí. Kodex Českého rozhlasu například uvádí, že „*pokud není nezletilý s ohledem na charakter pořadu nebo podmínky nahrávání schopen zcela posoudit všechny podstatné aspekty své účasti nebo o tom vyvstanou pochybnosti, musí si Český rozhlas vyžádat souhlas zákonného zástupce.*“³⁰⁴ Kodex České televize je Kodexu Českého rozhlasu velmi podobný, je v něm uvedeno, že „*jestliže s ohledem na charakter pořadu nebo podmínky natáčení není nezletilý schopen zcela posoudit všechny podstatné aspekty své účasti nebo o tom vyvstanou*

---

³⁰¹ Syndikát novinářů ČR. *Etický kodex novináře* [online]

³⁰² Syndikát novinářů ČR. *Etický kodex novináře* [online]

³⁰³ Viz Syndikát novinářů ČR. *Etický kodex novináře* [online]

³⁰⁴ Český rozhlas. *Kodex Českého rozhlasu* [online]

*pochybnosti, musí si Česká televize vyžádat souhlas zákonného zástupce.*³⁰⁵ Oba uvedené kodexy také mluví tom, že děti nesmí být vystaveny nátlaku ani jakékoli manipulaci. Naproti tomu etický kodex Mladé fronty DNES a serveru iDNES.cz sice apeluje na podobné principy jako Etický kodex novináře, ale z mého pohledu chrání především dobré jméno společnosti a např. o ochraně dětí se nezmiňuje.³⁰⁶

4.3.3 Ochrana osobních údajů a ochrana osobnosti

Osobní údaje a osobnost jsou v České republice chráněny zákonem. Ochranu soukromí a práva a povinnosti v souvislosti se zpracováním osobních údajů a podmínky případného předání osobních údajů do jiných zemí upravuje zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů.³⁰⁷ Ochrana osobnosti, kam kromě ochrany života, zdraví, lidské důstojnosti patří rovněž ochrana soukromí, jména a projevů osobní povahy, je upravena v rámci občanského zákoníku.³⁰⁸

Zákon o ochraně osobních údajů vymezuje jako osobní údaj každý údaj, na základě kterého lze osobu, které se tento údaj týká, přímo či nepřímo identifikovat. Citlivý údaj je, dle tohoto zákona, osobní údaj, který vypovídá o „národnostním, rasovém nebo etnickém původu, politických postojích, členství v odborových organizacích, náboženství a filosofickém přesvědčení, odsouzení za trestný čin, zdravotním stavu a sexuální životě“³⁰⁹ dané osoby, ale například také biometrický údaj. Správci údajů dává zákon za povinnost zpracovávat osobní a citlivé údaje pouze se souhlasem osoby, o jejíž údaje se jedná, a pouze za účelem, k němuž byl udělen souhlas.³¹⁰ Správce má dle

³⁰⁵ Česká televize. *Kodex České televize* [online]

³⁰⁶ Mladá fronta DNES. *Etický kodex* [online]

³⁰⁷ Viz Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. [online] § 1

³⁰⁸ Viz Zákon č. 40/1964 Sb., občanský zákoník. [online] § 11

³⁰⁹ Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. [online] § 4

³¹⁰ Viz Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů. [online] § 4–5

tohoto zákona také povinnost všechny osobní a citlivé údaje chránit proti ztrátě, neoprávněným vstupům, změně či jinému zneužití.³¹¹

Zmiňovaný občanský zákoník uvádí, že pokud se používají k jinému účelu než k úřednímu, pak „*písemnosti osobní povahy, podobizny, obrazové snímky a obrazové a zvukové záznamy týkající se fyzické osoby nebo jejích projevů osobní povahy smějí být pořizeny nebo použity jen s jejím svolením.*“³¹² Bez souhlasu, pokud to není v rozporu s oprávněnými zájmy dané osoby, je lze použít také přiměřeným způsobem pro vědecké a umělecké účely nebo pro zpravodajství. Pokud došlo k neoprávněnému zásahu do práva na ochranu osobnosti, má daná osoba právo vyžadovat odstranění následků takových zásahů a požadovat přiměřené zadostiučinění. Pokud by takové zadostiučinění nebylo dostatečné, protože „*byla ve značné míře snížena důstojnost fyzické osoby nebo její vážnost ve společnosti, má fyzická osoba též právo na náhradu nemajetkové újmy v penězích.*“³¹³ Výši náhrady pak na základě okolností určuje soud.³¹⁴

Výše zmiňovaná ochrana osobních údajů a ochrana osobnosti se týká jak obětí sexuálního zneužívání dětí, tak i jejich pachatelů. Je bezesporu nutné chránit oběti zneužívání před sekundární viktimizací, ke které může právě v souvislosti s nedodržováním nebo obcházením uvedených zákonů či nedostatečnou ochranou osobních údajů dojít. Např. jsou-li zveřejněny fotografie nebo videonahrávky, které oběť zachycují, může tím být snížena lidská důstojnost oběti. Právo na ochranu osobnosti a osobních údajů má každá osoba, tedy i pravomocně odsouzený pachatel sexuálního zneužívání. V souvislosti se zveřejňováním fotografie, jména či dokonce bydliště je možné pachatele snadno identifikovat a i jeho důstojnost a vážnost ve společnosti

---

³¹¹ Viz Zákon č. 101/2000 Sb., *o ochraně osobních údajů*. [online] § 13

³¹² Zákon č. 40/1964 Sb., *občanský zákoník*. [online] § 12

³¹³ Zákon č. 40/1964 Sb., *občanský zákoník*. [online] § 13

³¹⁴ Viz Zákon č. 40/1964 Sb., *občanský zákoník*. [online] § 12–13

může být tímto snížena. Tato situace by mohla mít např. za důsledek ztrátu zaměstnání a překážku při hledání nové práce nebo stav, kdy by se pachatel mohl stát obětí šikany.

5 SEXUÁLNÍ ZNEUŽÍVÁNÍ V MÉDIÍCH: PRÁVNÍ A ETICKÉ SOUVISLOSTI

Trestní řád uvádí, že v přípravném řízení nesmí být poskytnuty informace, které by umožnily zjištění totožnosti osoby, proti které je řízení vedeno, poškozeného ani svědka, zejména je nutné chránit osobní údaje a totožnost osoby mladší osmnácti let.³¹⁵ Chromý (2010) v souvislosti s tímto ustanovením upřesňuje, že orgány činné v trestním řízení musí médiím odepřít informace, pokud to vyžaduje ochrana osob mladších osmnácti let. Zejména je zakázáno zveřejňovat informace, které by umožnily zjistit totožnost poškozené osoby. Za takové informace lze považovat i fotografie a obrazové či zvukové záznamy. Přípustné jsou pouze informace, které nevedou k dostatečné identifikaci dítěte. Autor uvádí jako příklad zveřejnění pouze křestního jména, nikoli příjmení a poukazuje na to, že ani pravomocný rozsudek za použití jména a příjmení nebo dokonce bydliště dítěte nesmí být uveřejněn v médiích. Za porušení tohoto ustanovení může být příslušnému sdělovacímu prostředku uložena pokuta až do výše pěti milionů korun.³¹⁶

Před novelizací trestního řádu z roku 2009 byla dlouhodobě kritizována nedostatečnost ochrany soukromí dětí a mladistvých jakožto obětí trestných činů. Důvodem kritiky byla dle Chromého především skutečnost, že právní úprava nevyklučovala nešetrnou medializaci případů, ve kterých byla dětská oběť zraňována a zbytečně vystavována psychické zátěži. V novele nelze spatřovat blokaci veřejně prospěšné činnosti médií, jako je právo na informace a jejich šíření, ale naopak je zde vyzdvihnuta ochrana osobnosti a soukromého života zejména dětských obětí.³¹⁷

---

³¹⁵ Viz Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád) [online] § 8a

³¹⁶ Viz CHROMÝ (2010). *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. s. 191–192

³¹⁷ Viz CHROMÝ (2010). *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. s. 193

5.1 Příklady ze světa

Davidsonová (2008) poukazuje na značně medializované případy sexuálního násilí na dětech spojených s únosem a vraždou, které se staly ve Velké Británii a v USA. V těchto případech hrála média důležitou roli, jak při vyšetřování, tak i při následné debatě veřejnosti ohledně ochrany dětí před sexuálními násilníky.³¹⁸

V prvním případě byla obětí osmiletá Sarah Payne, která byla v červenci 2000 unesena, zneužita a zavražděna nedávno propuštěným sexuálním delikventem Royem Whitingem, který si ve vězení odpykal trest za sexuální zneužití dítěte. Již několik hodin po jejím zmizení byla spuštěna rozsáhlá policejní akce a policisté i rodina zmizelé dívky spolupracovali s médii, kde byly také zveřejňovány žádosti o jakékoli informace. Rodina Sarah měla v průběhu pátrání a vyšetřování četná emotivní mediální vystoupení, ve kterých žádali veřejnost o pomoc. Po sedmáct dní, než bylo tělo Sarah Payne nalezeno, byla média plná spekulací o případu. Podobný případ se stal i v USA. V červenci 1994 byla unesena, znásilněna a zavražděna Megan Kanka sousedem Jessem Timmendequasem, sexuálním delikventem, který byl předtím již dvakrát odsouzen za sexuální útok na pětileté dítě a později za stejný čin na sedmiletém dítěti. Případy obou dívek si byly velice podobné a obě kauzy několik měsíců plnily titulní strany tisku.³¹⁹

Po objasnění Meganina případu se její matka společně s mohutnou mediální kampaní vrhla do boje za zveřejňování adres sexuálních násilníků, kteří se již dopustili deliktu na dětech. Tzv. Meganin zákon byl přijat v květnu 1996.

---

³¹⁸ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 84

³¹⁹ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 84–86

Uvedený zákon nutí stát uveřejňovat informace o odsouzených sexuálních pachatelích veřejnosti. Způsob zveřejnění se v jednotlivých státech USA velmi liší. Mnoho z nich zveřejňuje informace pouze na internetových stránkách. Ale např. ve státě Louisiana má veřejnost přístup ke všem informacím držným policií o sexuálních delikventech a ve státě Oregon musejí již trestaní sexuální násilníci dokonce vyvěsit do okna cedulku, na které stojí, za co byli v minulosti trestáni. Davidsonová (2008) uvádí, že stanice *BBC* v televizním zpravodajství 12. prosince 2001 (právě v souvislosti s probíhajícím vyšetřování případu Sarah Payne) zpochybnila účinnost Meganina zákona. *BBC* uvedlo, že mnoho násilníků uvede špatnou adresu (resp. nenahlásí změnu adresy a brzy úřadům zmizí) nebo jednoduše páchají násilí na dětech mimo svoji komunitu.³²⁰

Po smrti Sarah Payne netrvalo dlouho a média začala žádat, aby byli pojmenováni a očerněni i britští sexuální delikventi. Mediální kampaň vyvíjela velký tlak, aby také ve Velké Británii vzniknul „zákon Sarah“. Deník *News of the World* se v souvislosti s případem rozhodl zveřejňovat adresy a fotografie známých sexuálních delikventů, kteří se dopustili deliktu na dítěti. Tento čin však vedl k násilným akcím sousedských hlídek, veřejným protestům a viktimizaci nevinných lidí, kteří byli podobní osobám zveřejněným na fotografiích. Mediální tlak na vládu se ještě zvýšil, když vyšlo najevo, že pachatel Roy Whiting byl v registru sexuálních útočníků již od roku 1995. „Zákon Sarah“ však nakonec přijat nebyl, z toho důvodu, že po zveřejnění fotografií v *News of the World* došla vláda k názoru, že podobný zákon by spíše uškodil, než aby pomohl ochránit děti. Vláda se dohodla s bulvárním *News of the World* o nezveřejňování fotografií, aby již nedocházelo k dalším nepokojům. Autorka poukazuje na to, že debata o zveřejňování informací

---

³²⁰ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 86

o delikventech v Británii pokračuje a mediální tlak na vládu ještě nikdy nebyl tak patrný jako v souvislosti se „zákonem Sarah“.³²¹

Další vlnu mediální kritiky rozdmýchal případ ze Sohamu, dva roky po smrti Sarah Payne. Desetileté dívky Holy Wells a Jessica Chapman byly uneseny, zneužity a zavražděny Ianem Huntleym, který pracoval jako vychovatel ve škole, kterou obě dívky navštěvovaly. Ian Huntley už byl třikrát obviněn ze sexuálního zneužití. O případ se ihned začala zajímat média a společně s veřejností se dotazovala na kompetenci ministerstva vnitra a policejních složek v oblasti monitorování známých sexuálních pachatelů. Média a veřejnost také kladla otázku, jak je možné, že člověk, který je policii známý v souvislosti se sexuálním zneužíváním dětí, pracoval ve škole jako vychovatel a měl tak k dětem prakticky neomezený přístup. Stanice *BBC* 19. prosince 2003 v televizním zpravodajství uvedla, že „historie pachatele měla rozeznět varovné zvony“. Když vyšla najevo předchozí obvinění Iana Huntleyho, byla vláda ve špatné situaci, média případ spojovala s případem Sarah Payne. Bulvární deník *The Sun* 28. června 2004 vydal článek, jehož titulky zněl „Policie mohla tomuto útoku zabránit“. 27. listopadu 2006 vydal deník *The Times* článek „Huntley: Historie násilí“. V článku bylo mimo jiné řečeno: „Pokud by byl odsouzen, byl by pod přísnou kontrolou, namísto toho mu bylo povoleno pracovat ve škole a tím mu bylo vlastně dovoleno zabít Holy Wells a Jessicu Chapman. Policie věděla, že měl řadu sexuálních vztahů s dívkami pod povolenou věkovou hranicí, a věděla, že byl devětkrát obviněn ze znásilnění a sexuálního napadení. Byl oficiálně identifikován jako sériový sexuální útočník.“³²²

---

³²¹ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 87–89

³²² Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 89–92

Autorka uvádí, že byl proveden audit spolupráce policejních složek se zaměřením na podobné případy. Na základě něj bylo doporučeno postavit národní policejní IT systém. Druhým doporučením bylo, že by mělo být zavedeno registrační schéma pro všechny, kteří chtějí pracovat s dětmi. Obě uvedená doporučení Velká Británie v následujících letech zrealizovala.³²³

V závěru kapitoly Davidsonová (2008) poukazuje na značnou mediální reakci u výše uvedených případů.

Předkládám tabulku četnosti článků, které informovaly o případu Sarah Payne³²⁴:

Deník	The Sun	Mirror	Daily Mail	Guardian	The Times
Počet článků	1632	90	1286	537	139

Tabulka I – Počty článků vydaných o případu Sarah Payne

Do tabulky jsem seřadila počet článků, jež informovaly o případu ze Sohamu³²⁵:

Deník	The Sun	Mirror	Daily Mail	Guardian	The Times
Počet článků	531	přes 100	194	868	522

Tabulka II – Počty článků vydaných o případu ze Sohamu

Autorka uvádí, že přestože seznam pohřešovaných dětí je obrovský, jen málo případů přitáhne takovou pozornost médií. Též poukazuje na to, že z Roye Whitinga a Iana Huntleyho se v médiích stalo doslova personifikované zlo. Bulvární deník *The Sun* nazval Whitinga 6. srpna 2002 „sexuální bestii“ a v jiném článku ze 13. prosince 2001 „monstrem“. Po jeho odsouzení zněl nadpis stejného deníku „Zapomeňte na práva zlých perverzáků, jako je Whiting“. Podobně tomu bylo v případě Iana Huntleyho, *The Sun* komentoval

³²³ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 92–93

³²⁴ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 93

³²⁵ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 93

jeho neprovedenou hladovku. Titulek zněl „Ďábelský Huntley nemá koule na to držet hladovku“. 29. listopadu 2004 zněl titulek *The Sun* „Budeme jásat, až oplzlý Huntley zemře ve své cele.“³²⁶

Greer, Jewkes (2005) in Davidsonová (2008) uvádějí, že takto intenzivní zaměření médií kolem izolovaného extrémního zločinu slouží k vytváření a posilování veřejného mínění o určitých skupinách pachatelů. Pozornost se zaměřuje na všechny zaznamenané sexuální pachatele, mnozí z nich však spáchali výrazně méně závažné zločiny. Autoři poukazují na to, že touto cestou se sexuální delikventi stávají demonizovanou skupinou. Ukazují na pokrytectví společnosti, která omlouvá sexualizaci malých dětí v televizi a časopisech, sexuální zneužívání dětí a mladých lidí však odsuzuje. Greer, Jewkes (2005) in Davidsonová (2008) vysvětlují tento jev tím, že společnost se možná snaží zmírnit pocit spoluviny skrze morální rozhořčení vyjádřené v médiích a skrze zavedení zvyšující se tvrdosti trestů pro sexuální delikventy odsouzené za zneužití dětí.³²⁷

Výše uvedené případy jsou velmi podobné případu devítileté Anny Janatkové, která byla před dvěma lety v Praze unesena, znásilněna a zavražděna. Její případ stejně jako zmiňované případy z Velké Británie a USA více než půl roku zajímal média a budil nebývalý zájem veřejnosti, přestože mnoho podobných případů, zdá se, média příliš nezaujalo. Lze jen spekulovat o tom, proč média některému případu věnují mnohonásobně více pozornosti než jinému.

I v naší zemi také již delší dobu probíhá debata, zda zavést jakýsi registr sexuálních delikventů. V současnosti však tato debata není příliš aktivní, proto

---

³²⁶ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 93–94

³²⁷ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 94

si nemyslím, že by byl podobný zákon, jako je Meganin zákon, v nejbližší době v ČR přijat.

5.2 Situace u nás

V návaznosti na předchozí kapitulu jsem se ptala Milana Kopeckého, redaktora Českého rozhlasu, jaká situace ohledně zobrazování sexuálního zneužívání v médiích panuje v naší zemi. Milan Kopecký zodpověděl dvě mé otázky. V té první jsem se ptala, zda jsou při zveřejňování nějaká speciální pravidla ohledně sexuálního zneužívání dětí.

„V podstatě se média drží etických kodexů, nepsaných zásad a pravidel (mají-li nějaká přijatá) a pochopitelně také zákonů, které jasně určují, co je a není dovoleno.³²⁸ Bohužel velmi často hraje roli konkurenční boj na mediálním poli a všechna nebo téměř všechna média se ženou za stejným cílem. Směr určují média typu TV NOVA, která pochopitelně žádná vyšší pravidla nepřijímají. Jen nevysílají obrázky obětí, za což už v minulosti dostala jisté sankce (kauza Kuřim apod.). Když se tedy nějaký případ objeví, editor většinou vybere redaktora či redaktorku, kteří jsou schopni o tom psát, vysílat. Dost často se stává, že to redaktor odmítne z osobních důvodů. Chápu třeba matku dětí, které se to přičí. Že by se ale případy vůbec nedostaly do médií, to v žádném případě ne. Dostávají se tam stejně jako jiné mimořádné události. U dítěte jde navíc o jakousi nesexuální intimitu, která je obecně pro novináře – a nejenom v ČR – přitažlivá. Osud dítěte je velmi citlivě vnímán, často se stává, že posluchači, čtenáři volají, ptají se, případy je zajímají. Novináři téměř pokaždé sledují případ až do samého závěru, k soudu.³²⁹ Příkladem budiž opět

---

³²⁸ Viz Kapitulu 4.3

³²⁹ Viz Kapitulu 5.1 O případech média informovala mnoho měsíců.

Kuřim³³⁰, kdy sdělovací prostředky velmi pozorně sledovaly osudy všech aktérů – děti ukázaly maximálně v zařízení Klokánek, dospělí ale byli v médiích velmi často. U takto rozsáhlých a mediálně preferovaných kauz novináři hledají další a další (sekundární) rozměry, hledají příběhy. Snaží se tak svého diváka/čtenáře/posluchače udržet stále v pozornosti a využívají k tomu případem vyvolané zděšení.“

„Později se znovu – jinak – k případu vrací, hledají souvislosti a srovnání s dalšími podobnými kauzami.³³¹ Například také sledují další osud odsouzených viníků, je-li to možné. Kauza Kuřim – média velmi podrobně sledovala příběh Barbory Škrlové, která nakonec skončila v ženské věznici ve Světlé nad Sázavou. Příběh byl nakonec tak složitý, že tomu přestávali rozumět i sami novináři. Další příkladem je Jakub Šimánek z Havlíčkova Brodu – devítiletý chlapec, kterého znásilnil a zabil slovenský deviant. Toho česká média příliš nesledují, protože svůj trest odpykává na Slovensku a to už je jaksi za přirozeným akčním rádiem českých sdělovacích prostředků. Stejně by se chovala média kdekoli na světě.“

Mou druhou otázkou bylo, zda jsou si média vědoma své úlohy v souvislosti se sexuálním zneužíváním dětí. Milan Kopecký odpověděl:

„Nevím, jestli jsou si média vědoma své úlohy, podle mého názoru to souvisí s rozvojem lidské společnosti jako takové, s rozvojem demokracie, symbolů svobody. S tím je velmi úzce spjatý i svět médií. Řekl bych, že v České republice zatím sdělovací prostředky nebere nikdo příliš vážně. Novinářům se tu a tam podaří ovlivnit veřejné mínění, odhalit nepravosti politiků a jiných veřejných činitelů, nicméně to není časté, spíš výjimečné. I přesto si zejména silné sdělovací prostředky uvědomují své postavení ve společnosti a považují se za hlasatele „mediální pravdy“. Současně jsou si – na druhé straně – vědoma

³³⁰ V Kuřimské kauze se nejednalo o sexuální zneužívání dětí, ale o týrání. Autor tento případ používá pro ilustraci a srovnání zobrazování dětských obětí a dospělých pachatelů.

³³¹ Viz Kapitulu 5.1 Média srovnávala případ ze Sohamu s případem Sarah Payne.

závažnosti slov. Zneužívání dětí se na veřejnost nedostává denně, velké případy přicházejí po letech a často v lidech vyvolávají zásadní reakce, které nejsou srovnatelné s jinými mimořádnými událostmi. Jde právě o tu intimitu dítěte, jeho zranitelnost a přirozenou potřebu dospělých dětí chránit a ne jim jakkoli ubližovat. Pokud jde o sexuální ubližování, je to ještě o řád horší.“

„Myslím, že se média poučila především v souvislosti s kauzami, kde se expost řešila určitá pochybení, např. kauza Kuřim, kde privátní televize dostaly pokutu za odhalení tváří a poraněných těl zneužívaných dětí. Šetření Rady pro rozhlasové a televizní vysílání nepřímo působilo také jako arbitr k určení jasných pravidel informování o těchto kauzách.³³² Přicházejí velmi zřídka, média nemají potřebné zkušenosti a chybí jakýsi nadhled. Příklady ze zahraničí nám ale jasně říkají, že se chybí i jinde. Např. britská BBC dostala vysokou pokutu za živé přenosy od okupované školy v ruském Beslanu (1.–4. září 2004). Do živého vysílání se jim dostaly obrázky, jak záchranáři ze školy vynášejí těla mrtvých dětí. Se sexuálním zneužíváním to sice primárně nesouvisí, souvisí to ale s politikou pracovníků sdělovacích prostředků, pokud se jedná o násilí páchané na dětech.“

---

³³² Viz Kapitulu 4.3.1

6 VÝZKUMNÁ ČÁST: OBSAHOVÁ ANALÝZA TIŠTĚNÝCH MÉDIÍ

V teoretické části práce jsem sexuální zneužívání dětí uvedla do souvislostí sociokulturního kontextu vyjádřeného zde normami právními a etickými, které zohledňují ochranu obětí i pachatelů. Právní a etický kontext jsem zvýraznila též u působení médií a pravidel pro zveřejňování informací v oblasti sexuálního zneužívání dětí.

V návaznosti na uvedené a ve vztahu k cílům práce provedu v praktické části obsahovou analýzu novinových článků o sexuálním zneužívání dětí.

6.1 Výzkumný postup a výběr vzorku

Výzkumný postup jsem volila s ohledem na cíle práce:

- Popsat, jakým způsobem média prezentují pachatele a oběti sexuálního zneužívání dětí.
- Vztáhnout zjištění k souvislostem ochrany obětí a pachatelů.

6.1.1 Rozhovory

Provedla jsem předvýzkum tím, že jsem v kuřimské věznici vedla rozhovory se čtyřmi pedofilními pachateli, kteří si ve věznici odpykávají trest odnětí svobody za sexuální zneužití dítěte a v rámci trestu se podrobují ochranné sexuologické léčbě. Těchto mužů jsem se ptala na jejich zkušenost s mediální prezentací jejich případů, rozhovor se tedy týkal trestného činu a subjektivního názoru na to, jakým způsobem o kauze informovala média. Pedofilní delikventy, přestože nejsou nejčastějšími pachateli sexuálního zneužívání dětí, jsem zvolila z důvodu dostupnosti. Dalším důvodem byla ochota psychologů z věznice Kuřim, kteří mi přístup do věznice a prostor pro rozhovor umožnili.

Rozhovory jsem zvolila pro orientaci v tématu a případnou ilustraci. Všichni čtyři dotazovaní byli prostřednictvím poučeného souhlasu a informačního listu³³³ seznámeni s tématem a průběhem rozhovoru, možností odmítnout odpověď atd. Byli také informováni, že diplomová práce bude zveřejněna. Všem dotazovaným jsem kladla stejné otázky.³³⁴

Z rozhovorů jsem zvolila kauzu vyhovující podmínkám výzkumu. Jeden³³⁵ dotazovaný byl odsouzen nejen za sexuální zneužití dítěte, ale za celou řadu dalších činů, což by mohlo analýzu nežádoucím způsobem ovlivnit. Druhý³³⁶ dotazovaný se nejvíce odkazoval na pořad *Soukromá dramata* odvysílaný televizí *Prima*. Vzhledem k tomu, že jsem se rozhodla pro analýzu **tištěných médií**, ani jeho případ jsem pro obsahovou analýzu nepoužila. Ze dvou zbývajících³³⁷ dotazovaných jsem zvolila novější kauzu, která se stala na Ostravsku v roce 2007. Soudní líčení probíhalo v roce 2008.

6.1.2 Obsahová analýza

Pro výzkum jsem jako nástroj zvolila obsahovou analýzu článků, které informují o případech sexuálního zneužívání dětí. Na základě předporozumění a cílů práce jsem se rozhodla analyzovat, jakými **pojmy** jsou **popisováni pachatelé** a jakými **oběti** a dále jaké pojmy jsou použity pro **popis činu** (sexuálního zneužití).

Jak jsem uvedla výše, rozhodla jsem se analýzu zúžit na tištěná média a nevycházím striktně ze vzpomínek odsouzených, protože paměť³³⁸, zejména pokud již od medializace případu uběhlo několik let, bývá zavádějící.

---

³³³ Viz Přílohu 14

³³⁴ Viz Přílohu 15

³³⁵ Rozhovor viz Přílohu 16

³³⁶ Rozhovor viz Přílohu 17

³³⁷ Rozhovory viz Přílohu 18 a Přílohu 19

³³⁸ Viz např. NEUSAR (2011). *Kdy se to jenom stalo?: (Ne)dokonalost paměti na osobní a veřejné události*

Pro analýzu jsem zvolila deníky **Blesk** a **Mladá fronta Dnes**, což jsou celostátní média, která vydávají regionální mutace pro různé části republiky. Tyto deníky jsem zvolila pro jejich předpokládanou odlišnost: Blesk je bulvární médium a Mladá Fronta Dnes reprezentuje střední proud.

Kauzy, k nimž se vztahují rozhovory z kuřimské věznice, jsem vyhledávala v online verzích nejznámějších deníků, abych zjistila, v jakém období se o případech psalo. V on-line verzích iDnes.cz a Blesk.cz jsem zmapovala časové období, kdy se o kauzy média zajímala. Na základě toho jsem zvolila časové období **od 1. ledna 2008 do 31. ledna 2008**, protože jsem zjistila, že v tomto období probíhalo jedno ze soudních líčení ve zvolené kauze. Bylo tedy možné předpokládat, že se ve vzorku objeví články o tomto případu. Ověřila jsem si, že za jeden měsíc je rozsah vyhledaných článků o sexuálním zneužívání dětí dostatečný.

Články jsem na základě klíčových slov vyhledávala v Národní knihovně za pomoci databáze **Anopress**. Zkoušela jsem různé kombinace klíčových slov s cílem nalézt takovou kombinaci, která za uvedené časové období vyhledá co nejvíce článků o sexuálním zneužívání. Základním pojmem, který jsem pro vyhledávání nakonec zvolila, byl pojem *zneužíval*, ten musely obsahovat všechny vyhledané články. Další pojmy, které jsem k vyhledávání použila, byly: *zneužil*, *dívky*, *dívku*, *chlapce*, *pedofil*, *sexuálně*, *pohlavně*. Vyhledané články vždy obsahovaly pojem *zneužíval*, a alespoň jeden z dalších, výše uvedených pojmů.

Nalezené články jsem prošla a vyřadila ty, které se netýkají sexuálního zneužívání dětí. V uvedeném časovém období totiž doznívala známá kauza kouřimského týrání. Články, které informují o tomto případu, jsem nepoužila. V kouřimské kauze se jednalo o týrání, nikoli sexuální zneužívání.

Abych zjistila spolehlivost vyhledávání, prošla jsem za uvedené období výtisky pražské regionální mutace obou zvolených deníků. Pražskou mutaci

jsem zvolila z toho důvodu, že je v současnosti jediná dostupná. Všechny regionální mutace jsou na objednání dostupné pouze v hostivařském depozitáři Národní knihovny, ten je však v současnosti až do odvolání pro veřejnost uzavřen. Za zvolené období jednoho měsíce mi na základě použitých klíčových slov ve všech regionálních mutacích databáze vyhledala 39 článků³³⁹. Sexuálního zneužívání dětí se týkalo 25 z nich, 2 články byly z důvodu vydání ve dvou regionálních mutacích zdvojené. V obou případech se jednalo o zcela totožný článek, pro obsahovou analýzu jsem ho proto použila pouze jednou. Počet článků selekcí duplicity klesl na 23, přičemž 7 z nich bylo publikováno v deníku Blesk a 16 v MF Dnes. Další články, které byly vydané ve dvou regionálních mutacích a byly velmi podobné, avšak mírně jiné, jsem použila oba.

Většina článků byla zveřejněna v regionálních mutacích, pokud bych pro vzorek použila pouze celostátní mutaci, zbylo by pouze 5 článků z MF Dnes. Blesk celostátní mutaci nemá, je to celostátní deník, který má pouze regionální mutace.

Pro kontrolu byly dostupné v případě Blesku tištěná mutace Střední Čechy a v případě MF Dnes tištěné Celostátní vydání, které je pro všechny kraje stejné, plus rubrika Praha. Zde jsem kontrolovala články, které Anopress pro tato vydání vyhledal. V případě Blesku měla regionální mutace Střední Čechy obsahovat 2 články z celkového počtu 7. Dostupná mutace MF Dnes (Celostátní vydání + Praha) měla obsahovat 5 článků z celkového počtu 16. Všechny tyto **články** jsem **v příslušných výtiscích** na uvedené straně **nalezla**.

Za zvolené období, v dostupné tištěné regionální mutaci jsem našla ještě **další 3 články** v případě deníku Blesk a **2 články** v případě MF Dnes.³⁴⁰ Tyto

---

³³⁹ Viz Tabulku 1 - uvádí články, které jsem vyřadila, a důvod vyřazení.

³⁴⁰ Viz Tabulku 2 - důvod, proč články na základě klíčových pojmů Anopress nevyhledal.

články jsem vyhledala v databázi Anopress zadáním titulku a přidala ke vzorku, jež používám pro obsahovou analýzu. Výsledně vznikl vzorek 28 článků o sexuálním zneužívání dětí vydaných v průběhu jednoho měsíce.

6.1.3 Postup v krocích

1. Předvýzkum – 4 rozhovory s pedofilními delikventy v kuřimské věznici
2. Na základě rozhovorů zvolena jedna kauza
3. Volba obsahů pro analýzu – popis pachatele, oběti a činu.
4. Vyhledávání kauzy v on-line zpravodajství jako základ pro určení vzorku
5. Volba deníků Blesk a MF Dnes
6. Volba časového období ve vztahu ke zvolené kauze – od 1. ledna 2008 do 31. ledna 2008
7. Hledání vhodných pojmů k vyhledávání článků v databázi Anopress
8. Vyhledání článků v databázi Anopress za použití klíčových pojmů
9. Třídění vyhledaných článků od těch, které se netýkají sexuálního zneužívání dětí
10. Kontrola vzorku v dostupné regionální mutaci
11. Doplnění vzorku o nalezené články
12. Provedení obsahové analýzy
13. Interpretace výsledků s přihlédnutím k ochraně obětí a pachatelů
14. Závěry

6.2 Výsledky obsahové analýzy

Pro analýzu jsem zvolila pojmy použité k popisu pachatele, oběti a činu. Dané pojmy používám pro srovnání obou analyzovaných deníků, srovnání podle genderového zastoupení, zneužívání v rodině a vně rodiny. Vzhledem

k cílům práce analyzuji použití uvedených pojmů ve vztahu k ochraně obětí a pachatelů.

Okrajově jsem se zabývala analýzou popisků fotografií a doplňujících informací, jež některé články uváděly. Obsahovalo je 32,1 % všech článků a ve většině případů se jednalo o popis pachatele, více než polovina popisků obsahovala i popis oběti a činu. Tyto popisky neinformují zásadně jiným způsobem než zbytek článku, jen ve dvou případech umocňují postavení obětí jako obětí prostřednictvím pojmů *bezbranná* a *nevinná*.³⁴¹

6.2.1 Srovnání popisů podle zastoupení v denících Blesk a Mladá Fronta Dnes

Pro toto srovnání vycházím z tabulek 6, 7 a 8, v nichž jsou uvedena přesná data. Poměr zastoupení článků v rámci analyzovaného vzorku je následující:

Deník	Počet článků	Počet článků v procentech
Blesk	10	35,7%
MF Dnes	18	64,3%
Celkem	28	100%

Tabulka III – Poměr zastoupení článků z jednotlivých deníků

Tabulka jasně ukazuje, že počet článků vydaných v MF Dnes (středně proudé médium) je téměř dvojnásobný oproti počtu článků vydaných v deníku Blesk (bulvární médium). Na to je třeba při analýze brát ohled a čísla vztahující se k deníku Blesk při porovnávání obou deníků vynásobit. Což také při interpretaci dat (uvádím-li, že některý deník používal daný pojem/pojmy více nebo méně) dělám.

³⁴¹ Viz Přílohu 20 a Tabulku 5

Poměr článků vydaných v jednotlivých denících, které informují o sexuálnímu zneužívání v rámci rodiny a vně rodiny je následující:

Zneužívání	Počet článků celkem	Počet článků v procentech	Počet článků v deníku Blesk	Počet článků v deníku Blesk v procentech	Počet článků v deníku MF Dnes	Počet článků v deníku MF Dnes v procentech
Vně rodiny	18	64,3%	8	28,6%	10	35,7%
V rodině	9	32,1%	2	7,1%	7	25%
V rodině i vně	1	3,6%	0	0%	1	3,6%

Tabulka IV – Poměr zastoupení v rodině a vně v jednotlivých denících

Dle tabulky je tedy evidentní, že v obou denících bylo vydáno více článků o zneužívání vně rodiny. Jak Blesk, tak MF Dnes informoval nejvíce o případech zneužití vně rodiny. MF Dnes pak ve více případech než deník Blesk uveřejnil články o zneužívání v rámci rodiny. Sexuálnímu zneužívání v a vně rodiny se blíže věnuji v samostatné kapitole analýzy.

6.2.1a Popis pachatele

Deník MF Dnes nejčastěji používal pro popis pachatele *příjmení* (či přezdívkou) a to buď samostatně, nebo v kombinaci se *jménem*, *věkem*, *bydlištěm*³⁴² či *povoláním*³⁴³. Stejně pojmy používal i deník Blesk. MF Dnes však uvedené pojmy používá častěji než Blesk.³⁴⁴

³⁴² Např. z *Náchoda*, z *Vizovicka* nebo z *Úpice na Trutnovsku*

³⁴³ Např. *(bývalý) celník, učitel* nebo *(bývalý) domovník*

³⁴⁴ Viz Tabulku 6

Oba deníky čteně používaly pojem *pedofil* (či pedofilové), vezmeme-li ale ohled na poměr článků, je evidentní, že deník Blesk daný pojem používá téměř dvakrát častěji.³⁴⁵

Za povšimnutí stojí, že deník Blesk používá oproti deníku MF Dnes (s ohledem na poměr počtu článků v jednotlivých denících) sedmkrát častěji k popisu pachatele (*bývalé*) *povolání*.^{346 347}

Deník MF Dnes na druhou stranu, na rozdíl od deníku Blesk, k popisu pachatele velmi čteně používá pojem *otec*³⁴⁸ (otčím, rodiče) či kombinaci daného pojmu s *věkem* a pojmy *obviněný* nebo *obžalovaný*. MF Dnes jednou k popisu pachatele použila pojem *tatínek*³⁴⁹, podobně pozitivně zabarvený pojem není v deníku Blesk pro popis pachatele použit.³⁵⁰

V Blesku se jen ve třech případech popisuje pachatel za pomoci *pohlaví* (*muž a žena*), ale v MF Dnes je tento pojem jedním z nejpoužívanějších. Deník Blesk (s ohledem na poměr počtu analyzovaných článků) používá ve větším množství případů než deník MF Dnes pojem *pachatel* (či *pachatelé*).³⁵¹

Deník Blesk i deník MF Dnes popsaly pachatele za pomoci pojmů, které druhý deník vůbec nepoužil. V případě deníku Blesk se jedná o *povolání*³⁵² v kombinaci se *jménem a počátečním písmenem příjmení* a v MF Dnes o pojmy: *neznámý (muž)*, *mladý muž*, *fantom*, *hledaný*, *zakřiknutě působící muž*, (*sexuální*) *deviant*, *sexuální násilník*, *zločinci*, (*pedofilní*) *gang*, *klient*, *podezřelý muž* a *skupina mužů*.³⁵³

---

³⁴⁵ Viz Tabulku 6

³⁴⁶ Např. (*bývalý*) *celník*, *učitel* nebo (*bývalý*) *domovník*

³⁴⁷ Viz Tabulku 6

³⁴⁸ Pojem *otec* byl k popisu pachatele použit samozřejmě pouze v případech o zneužívání v rodině

³⁴⁹ Viz Tabulku 4 článek: *Policisté vyšetřují zneužívání dítěte* (22. 1. 2008)

³⁵⁰ Viz Tabulku 6

³⁵¹ Viz Tabulku 6

³⁵² Např. (*bývalý*) *celník*, *učitel* nebo (*bývalý*) *domovník*

³⁵³ Viz Tabulku 6

S ohledem na poměr počtu vydaných článků použily oba deníky ve shodném počtu některý z těchto pojmů: *zvrhlý celník* (Blesk), *zvrhlík* či *sexuální zvrhlík*.³⁵⁴

6.2.1b Popis oběti

K popisu oběti oba deníky nejčastěji používaly pojmy *děvče*, *dívka*, *chlapec* (či *dívky*, *děvčata*, *chlapci*) a pojem *dítě* (či *děti*), nebo uvedené pojmy v kombinaci s *věkem* či *bydlištěm*³⁵⁵ (převážně MF Dnes). Avšak MF Dnes tyto pojmy³⁵⁶ použila téměř dvojnásobně často³⁵⁷ než Blesk.³⁵⁸

Stejně tak se v deníku MF Dnes v hojnějším počtu objevuje pojem *dcera* (případně v kombinaci s *věkem*), deník Blesk pojem *dcera* také používá, avšak méně často, což souvisí s tím, že počet článků o zneužívání v rodině je v Blesku zásadně nižší³⁵⁹ než v MF Dnes. Za povšimnutí též stojí, že v jednom případě se v Blesku uvedený pojem vyskytuje v kombinaci se *jménem*,³⁶⁰ v MF Dnes nikoli. Blesk v žádném dalším článku jméno oběti nepoužil, MF Dnes ho použila vícekrát a v několika dalších případech i v kombinaci s příjmením oběti.³⁶¹

Zajímavá je rozdílnost v použití pojmů *žák* či *žačka* a pojmů *školačka* či *školáci*, případně použití daných pojmů v souvislosti s *věkem* nebo *třídou*. Výrazy *žák* a *žačka* použil k popisu oběti výhradně deník Blesk, v MF Dnes se nevyskytly ani jednou. Naopak pojmy *školačka* či *školáci* byly použity jen

---

³⁵⁴ Viz Tabulku 6

³⁵⁵ Např. z *Náchoda*, z *Vizovicka* nebo z *Úpice na Trutnovsku*

³⁵⁶ Dítě, děvče, dívka, chlapec

³⁵⁷ I přesto, že bereme ohled na poměr článků vydaných v obou denících

³⁵⁸ Viz Tabulku 7

³⁵⁹ Blesk 2, MF Dnes 7

³⁶⁰ Viz Tabulku 3 článek: *Zneužíval vlastní dceru* (30. 1. 2008)

³⁶¹ Viz Tabulku 7

v deníku MF Dnes, přičemž jejich použití bylo o polovinu vyšší než použití pojmů *žák* a *žačka* v deníku Blesk.³⁶²

V obou denících byl (s ohledem na vzájemný poměr počtu článků) shodný počet použití pojmů *holčička*, *dívka* a *děvčátko* (případně v kombinaci s *věkem*).³⁶³

Deník MF Dnes násobně více používal pojmy *oběť* (*oběti*) či *poškozený*. Oba deníky použily k popisu oběti pojem *kamarádka syna* (případně v kombinaci s *věkem*). Daný pojem byl o něco málo častěji použit v deníku Blesk.³⁶⁴

V deníku Blesk byla oběť popisována za pomoci pojmů: *sboristky*, *členky Bambini di Praga*, *neúspěšné členky sboru* a *namyšlené necudy*. Žádný z uvedených pojmů nebyl v deníku MF Dnes použit. Ten však také popsal oběti pojmy, které se v deníku Blesk nevyskytovaly. Jsou jimi: *pacientka*, *nezletilý*, *zneužitý (a týrané) dítě*, *zneužitý* a *zoufalá dívka*.³⁶⁵

6.2.1c Popis činu

Pro popis činu byly v případě obou deníků nejpoužívanější pojmy *zneužití*, *zneužil*, *zneužíval*, avšak dané pojmy jsou (s ohledem na poměr článků vydaných v obou denících) dvakrát častěji použity v deníku MF Dnes. Stejně tak oba deníky hojně používaly pojem *pohlavní zneužití/zneužívání*, i v tomto případě ale uvedený pojem častěji použil deník MF Dnes.³⁶⁶

Převážně deník Blesk popisuje čin těmito pojmy: *sexuální zneužití/zneužívání*, *osahávání*, *otřesná kauza*, *zničil/zkazil život* a *pokus o znásilnění* (či *křičel, že ji znásilní*). Dále také za pomoci pojmů: (*restný čin*)

---

³⁶² Viz Tabulku 7

³⁶³ Viz Tabulku 7

³⁶⁴ Viz Tabulku 7

³⁶⁵ Viz Tabulku 7

³⁶⁶ Viz Tabulku 8

*ohrožování mravní výchovy mládeže, (trestný čin) vydírání a trestný čin pohlavní zneužití.*³⁶⁷

Převážně deník MF Dnes popisuje čin následujícími slovy: *(orální) sex, (osahával,) nahou ji fotil a požadoval (nutil) různé sexuální praktiky, pořizoval erotické fotografie, ubližoval/příkoří/utrpení/způsoboval bolest/nepříjemné věci, nevhodný vztah/(sexuální) poměr/láska vrstevníků* a pojmy: *opakovaný exces/závažný exces pohlavního zneužívání/závažné sexuální delikty/sexuálně motivované přeapadení.*³⁶⁸

Bereme-li ohled na poměr počtu článků obou deníků, pak byly pojmy *znásilnění (znásilňování), pouštěl pornografické snímky/nahrávky* a *vyhrožování (násilím)* použity v obou denících ve stejném počtu. Výhradně v Blesku byl čin popsán výrazy: *sexuální obtěžování, sexuální ukájení a soulož/údajně souložila.*³⁶⁹

Všechny ostatní pojmy, které jsem zatím neuvedla, byly použity pouze v deníku MF Dnes. Uvádím je zhruba podle případů: *týrání, pohlavní styk, sexuální násilí/týrání, útok/zaútočil/napadení, vrhl se na dceru, otěhotněla, fyzicky nezranil, orgie a pohlavní hrátky,*

osahával po celém těle (prsou) i přirození či zajížděl jí prsty do pohlaví, nebo začal se na ní uspokojovat, sloužila jako masturbační nástroj,

na dívku si nahý lehal, obnažoval se a ukájel se, svlékal jej a sál jeho pohlavní úd a sám se uspokojoval, (svlečenou na klíně) nutil k sexu nebo osahával a působil bolest na genitáliích,

nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil nebo zda nezneužíval, využíval bezbrannosti/příležitosti, unik ze stresu či zneužití důvěry, znásilňoval a mučil (unášel, vraždil), zneužíval k natáčení pedofilně a sadisticky zaměřených

---

³⁶⁷ Viz Tabulku 8

³⁶⁸ Viz Tabulku 8

³⁶⁹ Viz Tabulku 8

*pornografických filmů, zachycen na snímcích v intimní situaci s chlapci, zneužívali a snímky umísťovali na internet.*³⁷⁰

6.2.1d Srovnání titulků

Deník Blesk v jednom případě použil pro titulek jednoznačně negativní označení pachatele *Zvrhlý celník* a v jednom případě použil titulek, vyjadřující se negativně o oběti *Sboristky ho provokovaly!*

Titulky, které dle mého názoru budí ve čtenáři pocit strachu zněly: *Pedofilové dál běhají po Praze?* a *Dívkám hrozí nebezpečí*, použil srovnatelně Blesk a MF Dnes po jednom případě.

Za zmínku stojí, že všechny čtyři titulky, jež se odvolávají na *policii*, uvedl deník MF Dnes³⁷¹: *Pedofil, který rok unikal policii*, *Policie vyšetřuje zneužívání dítěte*, *Policie řeší další případ sexu s dětmi* a *Policisté vyšetřují zneužívání dítěte*.

6.2.2 Srovnání popisů podle genderového zastoupení

Vzorek nebyl vybírán s ohledem na genderové zastoupení, rozhodla jsem se ale na základě literatury toto kritérium do analýzy zařadit.

6.2.2a Pachatelé muži a ženy

Pachatel	Počet článků	Počet článků v procentech
Muž	27	96,4%
Žena	1	3,6%

³⁷⁰ Viz Tabulku 8

³⁷¹ Viz Tabulku 9

Tabulka V – Poměr zastoupení jednotlivých pohlaví mezi pachateli

Jak ukazuje tabulka, zastoupení jednotlivých pohlaví mezi pachateli je v zásadním nepoměru. Případ³⁷², ve kterém se v roli pachatele objevuje žena, je pouze jeden. Přesto ale chci poukázat na rozdílnost prezentace pachatele ženy a pachatele muže.

Pachatelka – žena je v daném článku popisována za pomoci pojmů: *osmatřicetiletá žena, pedagožka, učitelka* či pojem *učitelka* v kombinaci se *jménem a počátečním písmenem příjmení*.³⁷³ Přestože i v ostatních člancích je pachatel – muž často popisován za pomoci *povolání*³⁷⁴ či kombinace *věku a pohlaví*³⁷⁵, popis za pomoci křestního *jména*, bez použití celého *příjmení*, žádný další článek neobsahuje.³⁷⁶

Zatímco pachatelka je tedy popisována neutrálními pojmy, některé články popisující pachatele používají pojmy *zvrhlík, zvrhlý celník, sexuální zvrhlík* nebo další negativně vnímané pojmy.³⁷⁷

6.2.2b Oběti chlapci a dívky

Oběť	Počet článků	Počet článků v procentech
Chlapec	1	3,6%
Dívka	22	78,6%
Obě pohlaví	5	17,8%

Tabulka VI – Poměr zastoupení jednotlivých pohlaví mezi oběťmi

³⁷² Viz Tabulku 3 článek: *Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?* (16. 1. 2008)

³⁷³ Viz Tabulku 3

³⁷⁴ Např. *(bývalý) celník, učitel* nebo *(bývalý) domovník*

³⁷⁵ Viz Kapitolu 1.3.1a

³⁷⁶ Viz Tabulku 3 a Tabulku 4

³⁷⁷ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 6

Jak ukazuje tabulka výše, pouze jeden článek³⁷⁸ informuje o případě, kdy obětí byl chlapec, v dalších pěti článcích³⁷⁹ byli obětí buď chlapci i dívky, nebo zde byl použit pojem děti a nelze tak specifikovat, o jaké pohlaví se jedná. Všechny ostatní články³⁸⁰ informují o sexuálním zneužití dívek.

V článcích, které informují o případech, kdy byl obětí chlapec, obě pohlaví (nebo pohlaví nelze jednoznačně určit), jsou použity neutrální pojmy: *děti*, *malé děti*, *žák*, *nezletilá osoba* či *chlapci/děti* v kombinaci s *věkem*. Výhradně v případech, kde je obětí dívka, se vyskytují zdrobnělé pojmy *holčička*, *dívěnka*, *děvčátko* či citově zabarvený pojem *zoufalá dívka*. Na druhou stranu jeden článek popisuje oběti – dívky, za pomoci negativně zabarveného pojmu *namyšlené necudy*.³⁸¹

Hojně je v článcích využíván pojem *dcera*. Pojem syn se v článcích také vyskytuje, avšak je používán k vysvětlení vztahu pachatele a oběti, nikoli k popisu syna jakožto oběti: *synova kamarádka*, *kamarádku svého syna*.³⁸²

Jméno nebo dokonce *jméno a příjmení* oběti se vyskytuje v menším počtu článků, všechny však popisují dívky, z čehož plyne, že celé jméno chlapce neuvádí žádný analyzovaný článek.³⁸³

6.2.2c Čin

Článek o případě³⁸⁴, v němž vystupuje žena – pachatelka popisuje, že policie ženu obvinila z *trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže* a na jiných místech uvádí, že učitelka s žákem *údajně souložila*.

³⁷⁸ Viz Tabulku 3 článek: *Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?* (16. 1. 2008)

³⁷⁹ Viz Tabulku 3 a Tabulku 4 články: Blesk: *Pedofilové dál běhají po Praze?* (7. 1. 2008), *Pedofil zneužíval šestileté chlapce* (17. 1. 2008), MF Dnes: *Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci* (17. 1. 2008), *Muž, který vrátil pedofilovi tvář* (24. 1. 2008), *V Iránu popravili muže, který zneužíval školáky* (28. 1. 2008)

³⁸⁰ Viz Tabulku 3 a Tabulku 4

³⁸¹ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 7

³⁸² Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 7

³⁸³ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 7

Další články (o mužských pachatelích) také přiznávají nejistotu: *nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil* či (vyšetřují) *zda nezneužíval*, přesto na jiném místě s velkou jistotou čin popisují: *osahával a působil bolest na genitáliích, začal se na ní uspokojovat, osahával po celém těle, na prsou i přirození nebo nahý si na ni lehal*.³⁸⁵ Dále si všímám toho, že pojem *souložil*, *souložila* se vyskytuje jen v jednom dalším článku³⁸⁶

Sexuální zneužití je v případě, v němž figuruje pachatelka, označeno jako *nevhodný vztah mezi učitelem a žákem*. Podobné označení vztahu mezi obětí a pachatelem se v jiných článcích nevyskytuje. Pojem *vztah* žádný další článek nepoužívá. Jeden článek³⁸⁷ však popisuje případ, ve kterém je citován kriminalista, jenž označil sexuální zneužití jako *lásku vrstevníků*³⁸⁸, *kteřá měla budoucnost*.³⁸⁹ Stejný článek ale popisuje, že pachatel třináctiletou dívku *osahával po celém těle a zajížděl jí prsty do pohlaví*.³⁹⁰

Rozdílnost v popisu činu podle toho, zda byl obětí chlapec či dívka (obě pohlaví nebo pohlaví oběti nelze jednoznačně určit), není tak patrná. Při bližším zkoumání ji však lze pozorovat. Detailní popis činu uvádějí články, jež popisují zneužití chlapců i dívek, i ty, které informují pouze o zneužívání dívek, například: *svlékal jej, sál jeho pohlavní úd a sám se uspokojoval, obnažoval se a ukájel se, na dívku si nahý lehal* či *svlečenou na klíně ji nutil k sexu*. Jednoznačně negativně zabarvené pojmy jako *otřesná kauza*, *zničil/zkazil život* nebo *orgie* se objevují při popisu zneužití dívek i dětí, nikoli však chlapce³⁹¹.

---

³⁸⁴ Viz Tabulku 3 článek: *Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?* (16. 1. 2008)

³⁸⁵ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 8

³⁸⁶ Viz Tabulku 3 článek: *Sboristky ho provokovaly!* (30. 1. 2008)

³⁸⁷ Viz Tabulku 4 článek: *Policie řeší další případ sexu s dětmi* (22. 1. 2008)

³⁸⁸ Věkový rozdíl mezi pachatelem a obětí byl cca osm let, zásadní v tomto případě však je, že pokud by dívka bylo jen o pár měsíců více a dosáhla by zákonné hranice (15 let), kdy může mít pohlavní styk, byl by jejich vztah z hlediska zákona zcela v pořádku.

³⁸⁹ Viz Tabulku 8

³⁹⁰ Viz Přílohu 20

³⁹¹ Viz Tabulku 3 článek: *Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?* (16. 1. 2008)

Většina článků, jež hovoří o zneužívání dětí nebo chlapců i dívek, používá pojem *znásilnění* – konkrétně čtyři z pěti článků. Daný pojem nepoužívá článek hovořící o zneužití chlapce. V případě zneužití dívek pojem *znásilnění* používá sedm článků z dvaadvaceti.³⁹²

6.2.2d Srovnání titulků

Titulek případu, v němž figuruje pachatelka, zní: *Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?* Jediný další titulek obsahující otázku je: *Pedofilové dál běhají po Praze?* Pouze zmiňovaný titulek o učitelce uvádí článek s pochybností, zda k činu vůbec došlo. Všechny ostatní články informují o zneužití jako o „hotové věci“. Snad až na tři titulky, které poukazují na to, že *Policie řeší/vyšetřuje zneužívání dětí (či sex s dětmi)*. Jeden titulek pak evokuje spoluvinu obětí: *Sboristky ho provokovaly!*³⁹³

Dva články uvádí v titulku pojem *chlapci* (*Pedofil zneužíval šestileté chlapce a Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci*), přestože články popisují v jednom případě zneužití chlapců i dívek a v druhém zneužití chlapců a pokus o zneužití dívek. Naproti tomu o *dívce* hovoří pouze jeden titulek (*Dívčám hrozí nebezpečí*) a další obsahují pojmy *holčička* a *dívěnka* (*Holčičku znásilnil 484krát a Celník zneužíval šestiletou dívěnku*). Pojem *chlapeček* se v titulku (ani v žádném článku) nevyskytuje.³⁹⁴

Jak už jsem uvedla výše³⁹⁵, pětkrát je v titulcích (pouze v MF Dnes) použit pojem *muž*³⁹⁶ (*Muž, který nutil dítě k sexu, má jít za mřížce, Muž zneužíval tři školačky, hrozí mu osm let vězení, Muž pohlavně zneužíval školačky, Muž, který*

---

³⁹² Viz Tabulku 3 a Tabulku 4

³⁹³ Viz Tabulku 9

³⁹⁴ Viz Tabulku 9

³⁹⁵ Viz Kapitulu 1.3.1d

³⁹⁶ V jednom případě nepopisuje pachatele

vrátil pedofilovi tvář a V Iránu popravili muže, který zneužíval školáky), pojem žena však k titulku použit nebyl.³⁹⁷

6.2.3 Srovnání popisů podle zneužití v rodině a vně rodiny

Analyzované články pojednávaly o zneužívání v rodině i vně rodiny, poměr zastoupení je následující:

Zneužívání	Počet článků	Počet článků v procentech
Vně rodiny	18	64,3%
V rodině	9	32,1%
V rodině i vně	1	3,6%

Tabulka VII – Poměr zastoupení sexuálního zneužívání v rodině a vně

Z tabulky je patrné, že většina analyzovaných článků popisuje sexuální zneužívání vně rodiny.

6.2.3a Pachatelé v rámci rodiny a vně rodiny

Rozdílnost popisu pachatele podle toho, zda se dopustil zneužívání v rodině nebo vně je evidentní na první pohled. K popisu rodinného pachatele je nejčastěji použit pojem *otec*. Dále je popisován za pomoci *jména a příjmení* v kombinaci s *věkem* či *bydlištěm*³⁹⁸ a pojmů: *muž, obžalovaný, pachatel*. Dva články obsahují pojem *zakřiknutě působící muž* a v jednom článku jsou interpretovány slova čtyřleté oběti, jež použila pojem *tatínek*, jediný pozitivní pojem použitý v rámci vzorku k popisu pachatele.³⁹⁹

³⁹⁷ Viz Tabulku 9

³⁹⁸ Např. z *Náchoda*, z *Vizovicka* nebo z *Úpice na Trutnovsku*

³⁹⁹ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 6

Všechny negativní pojmy jako jsou *zvrhlý celník*, *zvrhlík*, *sexuální zvrhlík*, *sexuální násilník*, *zločinci* atd. byly použity k popisu pachatele vně rodiny. Avšak několik článků informovalo o pachateli sexuálního zneužívání vně rodiny výhradně za pomoci neutrálních pojmů.⁴⁰⁰

6.2.3b Oběti v rámci rodiny a vně rodiny

Ve všech případech, které informují o zneužití v rodině, byl pachatelem otec a obětí dcera. Nejčastějším pojmem použitým v daných článcích k popisu oběti je tedy *dcera*. Užily ho téměř všechny články, jež o zneužívání v rodině informují. Dalších pět článků obsahuje pojem *syn*, zde se však jedná o zneužití vně rodiny a syn nevystupuje v roli oběti, tou je *synova kamarádka*.⁴⁰¹

Další výrazy, použité k popisu oběti v rámci rodiny jsou: *dítě*, (*týrané a*) *zneužívané děti*, *holčička*, *děvčátko*, *dívka*, *oběť* případně dané pojmy v kombinaci s *věkem* či *bydlištěm*⁴⁰². Ve dvou případech je použito *křestní jméno* oběti a v jednom *zoufalá dívka*. Za povšimnutí stojí, že jeden článek⁴⁰³ o zneužití v rodině užil pojem *holčička* dokonce čtyřikrát a jednou pojem *děvčátko*. Tyto pojmy však obsahují i články pojednávající o zneužívání vně rodiny.⁴⁰⁴

Jediný článek⁴⁰⁵, který prezentuje oběti negativně, je o zneužívání vně rodiny. Používá pojem *namyšlené necudy* a *neúspěšné členky sboru*. Přičemž výraz *neúspěšné členky sboru* je v článku použit v kontextu toho, že tyto dívky

---

⁴⁰⁰ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 6

⁴⁰¹ Viz Tabulku 3 a Tabulku 4

⁴⁰² Např. z *Náchoda*, z *Vizovicka* nebo z *Úpice na Trutnovsku*

⁴⁰³ Viz Tabulku 4 článek: *Policisté vyšetřují zneužívání dítěte* (22. 1. 2008)

⁴⁰⁴ Viz Tabulku 3 a Tabulku 4

⁴⁰⁵ Viz Tabulku 3 *Sboristky ho provokovaly!* (30. 1. 2008)

na pachatele žárily. To dle mého názoru evokuje představu, že obvinění je ze strany dívek msta vůči pachateli.⁴⁰⁶

Pro popis oběti je v jednom článku⁴⁰⁷ použito *jméno a příjmení* oběti. Ten však informuje o vyřešeném případě unesených, zneužitých a zavražděných dívek, jež se stal v 90. letech v Belgii.⁴⁰⁸ Žádný další článek o zneužívání vně rodiny jméno oběti nepoužil, jak už jsem ale uvedla, vyskytuje se ve dvou článcích⁴⁰⁹ o zneužívání v **rámci rodiny**.⁴¹⁰

6.2.3c Popis činu v rámci rodiny a vně rodiny

I v popisu činu lze najít rozdíly podle toho, zda ke zneužití došlo v rodině nebo vně. Pojem *znásilnil (znásilnění)* se vyskytuje jen v jednom článku⁴¹¹ o zneužívání v rodině i vně a v dalších dvou⁴¹² o zneužívání v rámci rodiny informují pojmy *pokus o znásilnění* či *křičel, že ji znásilní*. V případech zneužívání vně rodiny je však pojem *znásilnil (znásilnění)* použit v polovině článků, zatímco výraz *pokus o znásilnění* je zde použit pouze jednou^{413 414}. Zatímco oba pojmy vyjadřující nejistotu, zda k činu došlo: *nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil* a *zda nezneužíval*, byly použity v článcích⁴¹⁵ o zneužívání v rodině, výrazy, které hodnotí vztah mezi obětí a pachatelem: *nevhodný vztah*,

⁴⁰⁶ Viz Tabulku 3, Tabulku 7 a Přílohu 20

⁴⁰⁷ Viz Tabulku 4 článek: *Pedofil, který rok unikal policii* (16. 1. 2008)

⁴⁰⁸ Viz Přílohu 20

⁴⁰⁹ Viz Tabulku 4 článek: *Policisté vyšetřují zneužívání dítěte* (22. 1. 2008), *Za týrání dcery 7 let* (30. 1. 2008)

⁴¹⁰ Viz Tabulku 3 a Tabulku 7

⁴¹¹ Viz Tabulku 4 článek: *Poslední potrestané případy sexuálního týrání* (30. 1. 2008)

⁴¹² Viz Tabulku 3 a Tabulku 4 články: *Blesk - Osahával dceru, napadl souseda* (26. 1. 2008), *MF Dnes - Otec zneužíval svou dceru. Skončil v cele* (26. 1. 2008)

⁴¹³ Viz Tabulku 3 článek: *Pedofilové dál běhají po Praze?* (7. 1. 2008)

⁴¹⁴ Viz Tabulku 3 a Tabulku 4

⁴¹⁵ Viz Tabulku 4 články: *Policie vyšetřuje zneužívání dítěte* (19. 1. 2008), *Za zneužívání dcery hrozí 12 let vězení* (29. 1. 2008), *Za zneužívání dcery hrozí 12 let* (29. 1. 2008), *Za týrání dcery 7 let* (30. 1. 2008)

(sexuální) poměr a láska vrstevníků byly použity pouze v člancích⁴¹⁶ o zneužívání vně rodiny.⁴¹⁷

Za zmínku stojí také to, že s ohledem na počet článků informujících o případech v rodině a vně, byly negativně zabarvené pojmy jako: *otřesná kauza, zničil/zkazil život, ubližoval, přikoří, utrpení, způsoboval bolest, nepříjemné věci, využíval bezbrannosti, zneužití důvěry, opakovaný exces, závažný exces pohlavního zneužívání, závažné sexuální delikty, sexuálně motivované přepadení orgie, sloužila jako masturbační nástroj* atd. použity ve větším počtu článků o **zneužívání v rodině** než vně rodiny.⁴¹⁸

6.2.3d Srovnání titulků

Rozdílnost v titulcích podle toho, jestli se zneužití odehrálo v rodině nebo vně, je dané především používáním pojmu *dcera* (*Osahával dceru, napadl souseda, Zneužíval vlastní dceru, Otec zneužíval svou dceru. Skončil v cele, Za zneužívání dcery hrozí 12 let vězení, Za zneužívání dcery hrozí 12 let, Zneužíval třináctiletou dceru. Dostal sedm let a Za týrání dcery 7 let*), který se vyskytuje ve většině titulků pojednávajících o zneužívání v rodině, na druhou stranu pojem *otec* (*Otec zneužíval svou dceru. Skončil v cele*) se vyskytuje pouze v jednom⁴¹⁹ titulků.⁴²⁰

Oba titulky, které se negativně vyjadřují jednou o pachateli a podruhé o obětech: *Zvrhlý celník* a *Sboristky ho provokovaly!* informují o sexuálním zneužívání vně rodiny.

---

⁴¹⁶ Viz Tabulku 3 a Tabulku 4 články: *Blesk - Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?* (16. 1. 2008), *MF Dnes – Policie řeší další případ sexu s dětmi* (22. 1. 2008), *Muž pohlavně zneužíval školačky* (22. 1. 2008)

⁴¹⁷ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 8

⁴¹⁸ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 8

⁴¹⁹ Viz Tabulku 9 článek: *Otec zneužíval svou dceru. Skončil v cele* (26. 1. 2008)

⁴²⁰ Viz Tabulku 9

Dva titulky evokující nebezpečí: *Pedofilové dál běhají po Praze a Dívkám hrozí nebezpečí* popisují rovněž případy zneužívání vně rodiny.⁴²¹

Zbytek titulků má relativně stejnou strukturu, obsahují buď *kdo (celník, otec, muž, pedofil), co udělal, či kolik let vězení za daný čin dostal/mu hrozí,* nebo informují o tom, že *policie prošetřuje/potrestala případ zneužívání.*⁴²²

6.2.4 Ochrana pachatele?

Z hlediska ochrany pachatele vidím problém především v častém uvádění *příjmení*. Bylo uvedeno ve více než 60 % všech analyzovaných článků⁴²³. A ve všech těchto člancích byl uveden ještě alespoň jeden údaj: *jméno, věk, bydliště*⁴²⁴ nebo *povolání*⁴²⁵, což umožňuje relativně přesnou identifikaci dané osoby.⁴²⁶

Dalším sporným bodem je dle mého názoru časté užívání negativních pojmů, jako je *zvrhlý celník, zvrhlík, sexuální zvrhlík, sexuální násilník, zločinci* atd. Navzdory četnému užívání zasahují tyto pojmy spíše do menšího počtu článků – 10,7 %. V jednom článku je ale pojem *zvrhlý celník* použit i pro titulky. Také pojem *pedofil*, který se v člancích i titulcích vyskytuje, vnímám jako problém. Přestože tento výraz společně s pojmy *deviant* a *sexuální deviant* vyjadřuje odlišnou sexuální orientaci, bývá mnohdy nesprávně užíván a negativně vnímán. Dané pojmy se objevují ve 28,6 % všech článků.⁴²⁷

---

⁴²¹ Viz Tabulku 9

⁴²² Viz Tabulku 9

⁴²³ V případě Blesku v 6 člancích z 10 což činí 60 % a v případě MF Dnes v 11 člancích z 18 což je 61,1 %

⁴²⁴ Např. z *Náchoda*, z *Vizovicka* nebo z *Úpice na Trutnovsku*

⁴²⁵ Např. *(bývalý) celník, učitel* nebo *(bývalý) domovník*

⁴²⁶ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 6

⁴²⁷ Viz Tabulku 3, Tabulku 4 a Tabulku 6

K popisu pachatele byl v jednom případě⁴²⁸ použit pozitivní pojem (*tatínek*), i zde jsou to však jen interpretovaná slova čtyřleté oběti, nikoli slova autora článku.⁴²⁹

Pachatele popsalo bez použití *příjmení* a zároveň výhradně za pomoci neutrálních pojmů jako jsou: *pachatel*, *obviněný* či *obžalovaný*, *neznámý*, *mladý muž*, *pohlaví*, *podezřelý muž* atd. 25 % z celkového počtu článků. Přičemž v rámci článků vydaných v deníku Blesk to bylo 30 % a v MF Dnes 22,2 %.⁴³⁰

Jako problematické vnímám také to, že některé články nerespektují procesní práva podezřelých osob, zejména presumpci neviny. Například článek *Policie řeší další případ sexu s dětmi z 22. 1. 2008* uvádí, že „*Tři školačky zneužíval dvaadvacetiletý muž z Vizovicka.*“ A jen o pár vět níže je napsáno, že „*Policie v současné době vede vyšetřování případu k závěru a v nejbližších dnech ho postoupí zlínskému okresnímu státnímu zastupitelství s návrhem na obžalobu podezřelého muže.*“ Anonymita tohoto muže sice zůstala zachována, ale daný článek informuje o jeho vině ještě v době, kdy mu nebyla prokázána a hlavně nebyl odsouzen.⁴³¹

6.2.5 Ochrana obětí?

I ochrana obětí má svá úskalí. Příjmení obětí byla použita jen v jednom článku, který informoval o vyřešeném případě unesených, zneužitých a zavražděných dívek, jež se stal v 90. letech v Belgii.⁴³² V několika případech bylo použito jméno oběti, což ale samo o sobě nemůže vést k jednoznačné identifikaci. Blesk však jednou⁴³³ použil jméno oběti v souvislosti s pojmem

---

⁴²⁸ Viz Tabulku článek: *Policisté vyšetřují zneužívání dítěte* (22. 1. 2008)

⁴²⁹ Viz Tabulku 6

⁴³⁰ Viz Tabulku 3 a Tabulku 4

⁴³¹ Viz Přílohu 20

⁴³² Viz Přílohu 20 a Tabulku 4 článek: *Pedofil, který rok unikal policii* (16. 1. 2008)

⁴³³ Viz Tabulku 7

dcera. Uvedený článek, pro popis oběti použil slovní spojení *dcera Adélka*. Článek však zároveň obsahuje *jméno, příjmení, věk a bydliště*⁴³⁴ pachatele. V tomto případě je identita oběti zcela odhalena, protože článek identifikuje pachatele a snadno si lze domyslet i identitu oběti – dát si dohromady otcovo příjmení s uveřejněným jménem oběti a místem bydliště. Z uvedeného vyplývá, že ve 3,6 % článků z analyzovaného vzorku lze oběť snadno identifikovat.⁴³⁵

Druhá věc, kterou spatřuji z hlediska ochrany oběti jako problematickou, je popisování oběti za pomoci negativního pojmu *namyšlené necudy*, jež byl použit v článku s titulkem *Sboristky ho provokovaly!* Přestože daný pojem použila spolupracovnice pachatele, myslím, že není korektní použít takové vyjádření do článku o sexuálním zneužívání dětí. Celý článek je laděný způsobem, který budí dojem, že dívky si vlastně zneužití způsobily samy, nebo si jej vymyslely z toho důvodu, že nebyly ve sboru úspěšné.⁴³⁶

6.3 Interpretace výsledků

Deník MF Dnes uveřejnil za dané časové období téměř dvojnásobný počet článků než deník Blesk. Oba deníky uveřejnily více případů o zneužívání vně rodiny, avšak MF Dnes více než Blesk informovala o sexuálním zneužívání v rodině.

Srovnání deníků

V rámci porovnání obou deníků stojí za povšimnutí, že přestože Blesk je bulvární deník, byl počet vydaných článků o sexuálním zneužívání zásadně nižší (10 článků, tj. 35,7 %) než v případě MF Dnes (18 článků, tj. 64,3 %). Blesk také použil v menším procentu případů příjmení pachatele a příjmení

---

⁴³⁴ Např. z *Náchoda*, z *Vizovicka* nebo z *Úpice na Trutnovsku*

⁴³⁵ Viz Přílohu 20 a Tabulku 3

⁴³⁶ Viz Přílohu 20 a Tabulku 7

oběti nepoužil vůbec. Na druhou stranu použil negativně zabarvené pojmy k popisu pachatele i v titulku (což deník MF Dnes neudělal) a také vydal článek, který se negativně vyjadřuje o obětech sexuálního zneužívání.

Srovnání v oblasti rodu

Článek o pachatelce byl vydán v Blesku. Zneužití v případě ženy bylo popisováno jako *nevhodný vztah*, identita pachatelky zůstává skryta a celý článek hovoří o tom, že se čin stal *údajně*.

Pouze jeden další článek, ve kterém je pachatelem muž, podobným způsobem čin popisuje jako *lásku vrstevníků*, zde je však citován kriminalista ve vztahu k předchozímu obvinění. I titulek týkající se zneužití žáka svojí učitelkou obsahuje otázku *Souložila se žákem?*, podobné titulky (s otazníkem) se v případě zneužití mužem neobjevují, ty naopak informují o zneužití jako „hotové věci“, např. *Muž pohlavně zneužíval školačky*.

Jediný článek, který hovoří o ženě v roli pachatelky (Blesk), ji prezentuje v zásadě pozitivně. Ze 27 článků, které prezentují muže v roli pachatele, ho jeden z nich prezentuje částečně pozitivně (MF Dnes). Jde pouze o zajímavost, protože poměr článků v jednotlivých denících není vyrovnaný. Uvedené však naznačuje tendenci považovat zneužití ženou za méně závažné než zneužití mužem.

Obrácený poměr najdeme v popisu obětí, i tam je ale patrná tendence ochraňovat před zneužíváním spíše dívky než chlapce. Velká většina článků popisuje případy, ve kterých je obětí dívka (či dívky). Pouze v případech, kde byly obětí dívky, jsou použity zdrobnělé pojmy *holčička*, *dívěnka* nebo *děvčátko*, které oba deníky používaly stejně četně. Zdrobněliny při popisu chlapců nejsou použity.

Srovnání vně rodiny a v rodině

Více než 64 % článků je o zneužívání vně rodiny. Ve skutečnosti je však tento poměr opačný než v analyzovaném vzorku – větší procento případů zneužívání dětí se odehrává v rodině.

Na základě analýzy se zdá, že články jsou při popisu **pachatele** vně rodiny přísnější než při popisu pachatele v rodině. Negativní pojmy jsou používány výhradně k popisu pachatele vně rodiny a jediný pozitivní pojem je použit k popisu pachatele v rodině. Žádný článek nehovoří o tom, že by otec zneužil svého syna, oběti v rodině tedy byly výhradně dívky. Při popisu činu byl častěji používán pojem *znásilnil* v případech zneužívání vně rodiny. Titulky vyjadřující se negativně o pachateli a obětech i ty, které navozují pocit ohrožení, byly použity v článcích o zneužívání vně rodiny.

V rozporu s výše zmíněnou tendencí (stranit pachateli z rodiny), je to popis **činu** (zneužívání) v rodině, který je častěji popisován negativními pojmy (*zničil život, utrpení* atd.). Za pomoci negativních pojmů čin častěji popisuje deník MF Dnes.

Ochrana

Oba analyzované deníky používaly k popisu pachatele pojmy *pedofil* či *pedofilové, deviant a sexuální deviant*, které sice vyjadřují sexuální orientaci dané osoby, jsou však často chybně užívány⁴³⁷ a dle mého názoru společensky negativně přijímány. Tyto pojmy používá častěji (s ohledem na poměr počtu analyzovaných článků v jednotlivých denících) deník Blesk.

Analýza prokázala, že oběti i pachatelé jsou nedostatečně chráněny. Příjmení pachatele a další identifikační údaje obsahovalo přes 60 % analyzovaných článků, často byly používány negativně vnímané pojmy a některé články nerespektovaly procesní práva podezřelých osob. Pouze 25 % článků popisovalo pachatele za užití anonymních a neutrálních pojmů.

---

⁴³⁷ Viz Kapitulu 3.2.1

Identitu oběti odhalovalo 7,1 % článků. Toto číslo sice není vysoké, vezmeme-li však v úvahu, že odhalením identity jsou oběti sekundárně traumatizovány a noviny tak tímto způsobem ubližují dítěti, které by mělo být zvýšeným způsobem chráněno, je patrné, že identita oběti by neměla být odhalena v žádném článku. Stejně tak by se články neměly negativně vyjadřovat o pachatelích ani o obětech. Novináři by v článcích měli nechat prostor pro to, aby si čtenář sám udělal o případu vlastní názor. Pokud článek nazve oběti *namyšlenými necudami*, jsou podobným způsobem jako v případě odhalení identity vystavovány traumatizaci a mohou nabýt dojmu, že jejich obvinění veřejnost nevěří. Případně pokud by si daný článek přečetly další oběti, které se se zneužíváním ještě nikomu nesvěřily, může se stát, že je článek odradí od přiznání.

7 DISKUSE

Nejprve vztáhnou výzkumná zjištění k teoretickým zdrojům a poté se zaměřím na povahu dat a na možnosti zobecnění výsledků.

7.1 Diskuse s teoretickými zdroji

Diskusi uvozuji porovnáním vzpomínek pachatele na mediální prezentaci jeho činu s výzkumně zachycenou podobou mediální prezentace tohoto činu.

V souladu s literaturou zjišťuji, že mediální obraz pachatelů zdůrazňuje méně častou podobu sexuálního zneužívání a že v podávání informací o tomto jevu se projevují genderová zkreslení (avšak v případě mého vzorku nejednoznačně).

Otázky si kladu, co znamená nepoměr zpráv o sexuálním zneužívání mezi deníky MF Dnes a Blesk, a též nad věkovou hranicí pro „dítě“ a nad rozporem mezi vymezením sexuálního zneužívání v odborné literatuře a v právní úpravě.

7.1.1 Vzpomínky pachatele vs. mediální prezentace jeho činu

Při rozhovoru⁴³⁸ v kouřimské věznici jsem se odsouzeného Milana⁴³⁹ ptala na medializaci „jeho“ případu. Vyprávěl mi, že do vězení se dostal za spáchání trestného činu výtržnictví (jednalo se o exhibicionismus), soud ale následně čin překvalifikoval na znásilnění. Obětí měly být dvě děti ve věku 6 a 7 či 7 a 8 let. Dotazovala jsem se Milana, zda k znásilnění došlo, odpověděl, že se před dětmi ukájel a u posledního došlo k felaci.⁴⁴⁰ Případ byl dle jeho názoru zveličován, média tvrdila, že zneužil desítky dětí a že je velmi nebezpečný.

---

⁴³⁸ Viz Přílohu 18

⁴³⁹ Jméno jsem změnila kvůli ochraně odsouzeného.

⁴⁴⁰ Druh orálního sexu, při němž je ústy stimulován penis.

Uznává, že deviace nebezpečná je, ale ptá se, proč o tom informovat tímto způsobem? Informace, které se o jeho případu objevily v médiích mu, dle jeho slov, způsobily mezi ostatními odsouzenými nepříjemnosti. Uvedl, že o něm v médiích nepadla jediná pozitivní zmínka, ani to, že sám požádal o léčbu. Na základě vlastní zkušenosti poukazuje na to, že se člověk s deviací potřebuje naučit žít, nikoli odsunout do ústraní a zavrhnout. Na závěr rozhovoru vyjádřil obavu, že pokud by tenkrát (čin se stal v roce 2007, soud proběhl v roce 2008) fungovaly detenční ústavy, soud by ho poslal tam.⁴⁴¹

V rámci analyzovaného vzorku se Milanova případu týkaly 2 články⁴⁴², jeden vyšel v deníku Blesk, druhý v MF Dnes. Oba deníky hovoří o více dětech než o dvou, které uvedl Milan v rozhovoru. Pozitivní zmínku (např. o tom, že požádal o sexuologickou léčbu) o pachateli článku neobsahují.

Milan oběti označil pojmy *děcka* a *děti*, oba deníky v článcích pro popis obětí použily kromě pojmu *děti* také pojmy *chlapci* a *dívky*. Zatímco Milan označil oběti pouze těmito pojmy (*děcka*, *děti*), deníky Blesk a MF Dnes je použily v kombinaci s dalšími výrazy: *malými chlapci*, *malých dětí*, *teprve šestiletých dětí*, které zdůrazňují, že děti jsou zde v pozici zranitelnosti. Jak se ukázalo při analýze, nejde pouze o to, co se stalo, ale také o to, jakým způsobem se informace podá veřejnosti⁴⁴³.

Deník Blesk uvedl, že se Milan sexuálně ukájel na šestiletých dětech (on v rozhovoru mluvil o dětech 6 a 7 či 7 a 8 let starých) a že děti znásilnil. Počet dětí, které měl znásilnit, deník neudává. Blesk poukazuje na to, že „*psychiatři ovšem nevylučují, že své sexuální pudy by časem ukájel i násilím.*“⁴⁴⁴, což opravdu (v souladu s rozhovorem) evokuje nebezpečnost daného pachatele.

---

⁴⁴¹ Viz Přílohu 18

⁴⁴² Viz Přílohu 20 články: Blesk – *Pedofil zneužíval šestileté chlapce* (17. 1. 2008), MF Dnes – *Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci* (17. 1. 2008)

⁴⁴³ Viz např. Kapitulu 6.2.2a

⁴⁴⁴ Viz Přílohu 20 článek: *Pedofil zneužíval šestileté chlapce* (17. 1. 2008)

Deník MF Dnes, stejně jako Milan v rozhovoru, hovoří o exhibicionismu, avšak nikoli v souvislosti s aktuální kauzou, ale jako o mravnostních zločinech z minulosti, což také podporuje představu Milana jakožto násilníka recidivisty. Deník uvádí, že se jednalo o znásilnění dvou šestiletých chlapců a pokus o zneužití dalších dětí (trojice dívek ve věku 4 až 9 let). Na jiném místě článek uvádí, že s jedním chlapcem odešel do mezipatra, kde jej znásilnil. Čin článek popisuje takto: „Svlékl jej, sál jeho pohlavní úd a sám se uspokojoval.“⁴⁴⁵, což je v souladu s Milanovým tvrzením (nikoli však předchozí výpověď o znásilnění dvou šestiletých chlapců).

Oba deníky odhalují *jméno, příjmení a věk* pachatele. MF Dnes uvádí navíc *bydliště*⁴⁴⁶ a Blesk dokonce fotografii pachatele. Z uvedeného plyne, že Milanovo vnímání zaujaté medializace jeho případu se (ve dvou článcích, které jsem v rámci analyzovaného vzorku měla k dispozici) více méně potvrdilo.

7.1.2 Mediální obraz pachatelů vs. reálná podoba jevu

V kapitole 2 uvádím příběhy obětí a pachatelů. V případě obětí seznamuji s jedním případem oběti sexuálně zneužívané v rodině⁴⁴⁷ a jedním případem oběti sexuálně zneužívané vně rodiny, rodinným známým⁴⁴⁸. Pro seznámení s příběhem pachatele⁴⁴⁹ jsem použila vyprávění deviantního pachatele vně rodiny, protože byl jediný dostupný.

Dostupnost literárně zachycených osudů obětí a pachatelů odráží zkreslení zkoumaného jevu podobně jako média. Oběti sexuálního zneužívání se nejčastěji setkávají s nedevariantními pachateli uvnitř rodiny (otec, otčím) či v její blízkosti (rodinný známý); zneužívání může být dlouhodobé, představuje

---

⁴⁴⁵ Viz Přílohu 20 článek: *Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci* (17. 1. 2008)

⁴⁴⁶ Např. z *Náchoda*, z *Vizovicka* nebo z *Úpice na Trutnovsku*

⁴⁴⁷ Viz Kapitulu 2.4.1

⁴⁴⁸ Viz Kapitulu 2.4.2

⁴⁴⁹ Viz Kapitulu 2.5.1

pravděpodobně závažnější důsledky pro další osudy oběti⁴⁵⁰. Svůj příběh však zveřejnil deviantní pachatel (homosexuální pedofil), který byl sice pro své oběti znám (skautský vedoucí), ale motivace jeho činu, jeho opakování vůči jednomu dítěti i kontext porušení důvěry se od rodinného zneužívání přece jen liší.

Podobně média důrazem na pedofilní trestné činy vně rodiny mohou vzbuzovat dojem, že zneužívání je věcí deviantů a že každý deviant je zároveň delikvent.⁴⁵¹

Landor a Eisenchlasová (2012) poukazují na rozšířený pohled, že pachatelé vně rodiny jsou největší hrozbou pro bezpečnost dětí. Tento stereotyp vede ke zkreslenému pohledu, který opomíjí rodinné pachatele jako hrozbu.⁴⁵²

V rámci mnou analyzovaného vzorku se sice větší počet článků skutečně týkal zneužívání vně rodiny, třetina článků však byla o zneužívání v rodině. Moje zjištění jsou v souladu s tím, co uvádějí Landor a Eisenchlasová (2012). Pachatel v rodině je popisován za použití daleko mírnějších (či úplně neutrálních) pojmů (nejčastěji *otec*) než pachatel vně rodiny, který byl nazván pojmy jako *zvrhlý celník*, *sexuální zvrhlík*, *sexuální násilník* atd. Zdá se tedy, že přestože zneužívání v rodině není veřejnosti skryto tak, jak se na první pohled zdá, jsou novináři (informují-li o zneužívání v rodině) „opatrnější“ při vynášení kategorických soudů než v případě zneužívání vně rodiny.

To odpovídá tvrzením McQuaila (1999), že média tímto způsobem poskytují společnosti obětní beránky a terče pro rozhořčení a odvádějí pozornost od skutečného zla. Lze spekulovat, zda neodvádějí pozornost též od

---

⁴⁵⁰ Viz Kapitulu 3.2.1

⁴⁵¹ Viz Kapitulu 1.2.1

⁴⁵² Viz LANDOR, EISENCHLAS (2012). "Coming Clean" on Duty of Care: Australian Print Media's Representation of Male Versus Female Sex Offenders in Institutional Contexts.

vlastních rodin. Novináři jsou také jen lidmi, možná i oni snáze nesou představu zla, které je „venku“.

7.1.3 Genderové odlišnosti v mediální prezentaci

Landor a Eisenchlasová (2012), kteří analyzovali fenomén sexuálního zneužívání dětí v australském tisku, se stejně jako já zaměřili na pojmy označující pachatele, oběť a (trestný) čin, jejich cílem však bylo zachytit genderové rozdíly v prezentaci pachatelů a pachatelek sexuálního zneužívání dětí a ve způsobu, jakým je popsán čin, pokud je pachatelem muž a pokud žena. Analýzu zúžili na sexuální zneužívání v institucionálním prostředí, kde pachatelé byli v roli učitele či vychovatele.

Citovaní autoři objevili v mediální prezentaci značná genderová zkreslení. Podle nich se jedná o předpojatou reprezentaci, jež odráží představu mužského monopolu na sexuální zneužívání dětí. Podobně z analýzy literárních zdrojů vyvodili, že literatura jen málo informuje o ženách jako pachatelkách a některé publikace ženu jako pachatelku dokonce ignorují a prezentují pouze mužské pachatele. Uvádějí, že sexuální zneužití ženou je zlehčováno, protože pokud žena agresivně iniciuje sexuální kontakt, je to vnímáno jako vítaná zkušenost nebo možnost mít náhodný sex. Sexuální zneužití ženou je tedy považováno za něco méně závažného a méně škodlivého než sexuální zneužití mužem.

Landor a Eisenchlasová (2012) zdůrazňují roli médií při tvorbě těchto stereotypů. Uvádějí, že články prezentují určité sympatie vůči nedovolenému vztahu starší ženy s výrazně mladším chlapcem nebo dívkou, avšak vůči podobnému vztahu staršího muže s mnohem mladší dívkou mají tendenci vyjadřovat výraznou nechuť či opovržení.⁴⁵³

V obsahové analýze, kterou jsem provedla na vzorku 28 článků, pojednával pouze jeden článek o případě, ve kterém figurovala v roli pachatele

---

⁴⁵³ Viz LANDOR, EISENCHLAS (2012). *"Coming Clean" on Duty of Care: Australian Print Media's Representation of Male Versus Female Sex Offenders in Institutional Contexts.*

žena. Ve zbývajících člancích byli pachateli muži. Uvedený článek vyšel 16. ledna 2008 v deníku Blesk a titulek zněl: *Učitelka půjde k soudu! Souložila s žákem?*⁴⁵⁴ Přestože vzorek je příliš malý pro vyvození závěrů, vykazují moje výsledky podobnou tendenci jako u Landora a Eisenchlasové (2012). Daný článek pachatelku nepopisoval za pomoci zásadně negativních pojmů, jako tomu bylo v případě některých dalších analyzovaných článků, kde figuroval jako pachatel muž. Čin byl v tomto případě nazván *nedovoleným vztahem*, přitom srovnatelné chování v případě pachatele bylo popsáno jako *znásilnění*.

Na druhou stranu se v mém vzorku objevila situace, kdy učitel (vedoucí sboru) zneužíval žákyně (sboristky). Ty skutečnost oznámily s odstupem let a deníkem Blesk za to byly napadeny ony, nikoli učitel. Byly označeny pojmem *namyšlené necudy*. Toto zjištění vyvolává otázky: Čím se žákyně provinily, že si takové označení vysloužily? Je problémem to, že „šly s pravdou ven“ až s odstupem několika let a jejich výpověď se tak stala méně důvěryhodnou? Nebo panuje představa, že dnešní dospívající dívky se vůči starším mužům, třeba i učitelům a vedoucím, chovají nevhodně a tím si o zneužití v podstatě samy říkají? Nebo prostě noviny hledají senzaci a výpověď pachatelovy kolegyně, která oběti takto negativně označila, takovou senzací je?

7.1.4 Prodej špatné zprávy vs. společenská odpovědnost

V rámci zkoumaného období bulvární deník Blesk uveřejnil téměř o polovinu méně zpráv o sexuálním zneužívání dětí než deník MF Dnes, který v mém výzkumu zastupuje více seriózní mainstreamová média (Blesk 10 článků, MF Dnes 18 článků).

---

⁴⁵⁴ Viz Tabulku 3

Vycházíme-li z předpokladu, že bulvár se prodává snáze (tento předpoklad pravděpodobně stojí i za současným trendem bulvarizace médií), nabízejí se otázky: platí skutečně, že „špatná zpráva prodává“⁴⁵⁵, jak jsou přesvědčeni novináři, anebo patří vůbec sexuální zneužívání ke komerčně zajímavým špatným zprávám?

MF Dnes možná naplňuje informacemi o sexuálním zneužívání dětí svou společenskou odpovědnost. Média by měla rozpoznávat eticky problematické situace a informovat o nich, vzdělávat veřejnost a angažovat ji v řešení společných problémů, patří to k jejich funkcím. V této souvislosti však ještě více vyniká skutečnost, že etický kodex deníku MF Dnes oblast ochrany dětí neupravuje⁴⁵⁶ a že v mém výzkumu uveřejnila MF Dnes v jednom článku celé jméno oběti.

Na druhou stranu lze říci, že i přes mnohá pochybení při používání emočně zabarvených pojmů a nedostatky v oblasti ochrany obětí a pachatelů se v celých člancích (a jejich emočním ladění) MF Dnes vyjadřuje o sexuálním zneužívání korektněji. Deník Blesk sice použil ve větším počtu článků k popisu pachatele neutrální a zároveň anonymní pojmy, což by svědčilo o opaku, avšak studium článků v celkovém kontextu (a jejich vzájemné porovnávání v rámci vzorku) ukazuje, že MF Dnes zneužívání opravdu prezentuje mírně korektněji. MF Dnes se např. na rozdíl od Blesku nevyjadřuje o obětech negativně v žádném článku a nepoužívá zvláště negativně laděné pojmy pro titulek (Blesk – *Zvrhlý celník*). Z hlediska ochrany je tomu však nečekaně obráceně, identitu obětí a pachatele lépe chrání bulvární deník Blesk, který v menším počtu případů používá *příjmení, jména* a další pojmy, na základě kterých lze oběti a pachatele identifikovat.

---

⁴⁵⁵ Viz Kapitulu 4.3

⁴⁵⁶ Viz Kapitulu 4.3.2

7.1.5 Kdo je „dítě“?

V kapitole 2.1 poukazují na nesoulad mezi tím, že na jedné straně zákon za dítě považuje osobu až do osmnácti let⁴⁵⁷ a jako takového ho ochraňuje, avšak na druhé straně věková hranice pro trestní odpovědnost a pro legální provozování pohlavního styku je stanovena na patnáct let. S tím může souviset zjištění Greera, Jewkese (2005) in Davidsonová (2008),⁴⁵⁸ kteří poukazují na to, že společnost se chová pokrytecky, když omlouvá sexualizaci malých dětí v televizi a časopisech, avšak sexuální zneužívání dětí odsuzuje. Vysvětlují tento jev tím, že společnost se skrze morální rozhořčení nad sexuálním zneužíváním dětí snaží zmírnit pocit spoluviny.⁴⁵⁹

7.1.6 Vymezení sexuálního zneužívání v zákonech vs. v odborné literatuře

Sexuální zneužívání se v odborné literatuře dělí mj. na kontaktní a bezkontaktní⁴⁶⁰, tomuto vymezení však neodpovídá naše právní úprava. O bezdotykové formě sexuálního zneužití nehovoří žádný z trestných činů, které se týkají sexuálního zneužívání dětí (kapitola 2.6.1). Pokud se například člověk obnažuje na veřejnosti před dětmi a masturbuje, bývá obviněn (a odsouzen) za trestný čin *výtržnictví*⁴⁶¹, jež je v rámci trestního zákoníku zařazen mezi *Trestné činy pořádku ve věcech veřejných*, konkrétně *Jiná rušení veřejného pořádku*.⁴⁶²

---

⁴⁵⁷ Viz Úmluvu o právech dítěte, zákon o sociálně-právní ochraně dětí.

⁴⁵⁸ Viz Kapitulu 5.1

⁴⁵⁹ Viz DAVIDSON (2008). *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. s. 94

⁴⁶⁰ Viz Kapitulu 2.2

⁴⁶¹ Viz Přílohu 21

⁴⁶² Zákon č. 440/2009 Sb., *trestní zákoník* [online] § 358

7.2 Povaha údajů a možnosti zobecnění výsledků

V praktické části práce jsem provedla obsahovou analýzu pojmů použitých k popisu oběti, pachatele a (trestného) činu v 28 článcích o sexuálním zneužívání dětí. Analýza odhaluje rozdíly ve způsobu prezentování pachatelů a obětí a nedostatky v jejich ochraně.

Předkládaná obsahová analýza tištěných médií má řadu omezení. Výzkumný vzorek je omezen na články, které vyšly za jeden měsíc ve dvou denících (Blesk a MF Dnes). Použila jsem všechny⁴⁶³ články o sexuálním zneužívání, jež jsem v uvedeném období za pomoci klíčových slov vyhledala v databázi Anopress. Přesto se nejednalo o všechny články o sexuálním zneužívání dětí, které v deníku Blesk a MF Dnes v tomto období vyšly. O tom svědčí fakt, že přestože články (vyhledané v Anopress), které bylo možné zkontrolovat v dostupné regionální mutaci⁴⁶⁴, za dané období odpovídaly, při ruční kontrole vytištěných deníků jsem našla dalších pět článků, jež jsem následně ke vzorku přidala. Lze tedy předpokládat, že pokud bych měla k dispozici všechny regionální mutace obou deníků, byl by konečný vzorek, použitý pro obsahovou analýzu, početnější.

Dalším omezením mohl být výběr klíčových pojmů pro vyhledávání článků v databázi Anopress. Zkoušela jsem kombinace různých klíčových slov, cílem bylo nalezení takové kombinace, která by v rámci zvoleného časového období vyhledala co největší počet článků o sexuálním zneužívání dětí. Výsledně jsem jako základ pro vyhledávání zvolila pojem *zneužíval* (musely jej obsahovat všechny články) a pojmy *zneužil*, *dívky*, *dívku*, *chlapce*, *pedofil*, *sexuálně*, *pohlavně*, přičemž článek musel obsahovat alespoň jeden z nich.

---

⁴⁶³ Pouze jsem selektovala články, které byly vydané ve dvou regionálních mutacích a ve vzorku se vyskytovaly dvakrát.

⁴⁶⁴ V případě deníku Blesk 2 ze 7 a v případě deníku MF Dnes 5 z 16.

S ohledem na rozsah práce zůstala řada obsahů, souvislostí a výsledků bez interpretace.

Omezení představuji také já jakožto výzkumník. K tématu práce jsem přistupovala s představou⁴⁶⁵, že ve způsobu mediální prezentace obětí a pachatelů sexuálního zneužívání dětí existuje určitá nerovnost a že obě skupiny (oběti i pachatelé) jsou v médiích nedostatečně chráněny. Způsob prezentace sexuálního zneužívání dětí v médiích podporuje nesnášenlivost vůči pachatelům, protože je prezentuje jako nebezpečné úchylné násilníky, zatímco v případě obětí je podporována představa bezbranného dítěte.

V souladu s tímto předporozuměním byla první věc, které jsem si při pročítání analyzovaných článků všimla, že překvapivě často obsahují celé jméno a příjmení nejen pachatelů, ale též soudců, státních zástupců nebo třeba učitelky. Celé jméno oběti obsahoval jeden článek (MF Dnes). Další článek, ve kterém byl pachatelem otec oběti, obsahoval celé jméno pachatele, včetně věku a města, ve kterém bydlí. Obsahoval také křestní jméno oběti (Blesk). Není těžké si spojit dohromady jméno oběti s příjmením otce a jménem města. Pisatelé si – zdá se – neuvědomují, že uveřejnění těchto údajů je neetické⁴⁶⁶ a že oběť i všichni další zúčastnění tím mohou být vystaveni ohrožení anebo morální újmě. V případě obětí a pachatelů jde dle mého názoru o porušení ochrany osobních údajů a ochrany osobnosti.⁴⁶⁷ V případě podezřelých a obviněných jsou uveřejněním údajů, které vedou k jejich identifikaci, navíc porušena jejich procesní práva, zejména presumpce nevin.⁴⁶⁸

Výsledky mé práce mě v původní představě utvrzovaly. Nacházela jsem zásadní nedostatky v ochraně obětí i pachatelů sexuálního zneužívání dětí při prezentaci v tištěných médiích: jde zejména o uveřejnění identity pachatelů

---

⁴⁶⁵ Viz Úvod

⁴⁶⁶ Viz Kapitulu 4.3.2

⁴⁶⁷ Viz Kapitulu 4.3.3

⁴⁶⁸ Viz Kapitulu 3.2.2

a v menším počtu také obětí a nedodržování presumpce nevinny. Potvrzovala jsem si též předpoklad o mediální podpoře stereotypů při prezentaci sexuálního zneužívání dětí. Média pachatele poměrně často prezentují za pomoci pojmů, které budí dojem, že se jedná o nebezpečného násilníka, a pojmy jako *zvrhlík*, *sexuální násilník* nebo *pedofil* nejsou výjimkou. Oběť byla na druhou stranu v několika případech prezentována za pomoci zdobnělin, které dle mého názoru zbytečně zdůrazňují její bezbrannost.

Mým původním záměrem bylo analyzovat také to, zda se v člancích objevuje hodnocení novináře. V průběhu analýzy jsem však zjistila, že články jsou osobou novináře ovlivněny pravděpodobně vždy a způsob, jakým se hodnocení novináře do článku promítá, často tkví ve volbě pojmů a výběru citací, které se pro článek rozhodne použít. Obtížně lze tedy oddělit to, co do článku přinesl sám novinář, od zbytku analyzovaného. Podobně jako to bylo těžké pro mě v průběhu analyzování článků.

V tomto uvědomění možná spočívá zobecnitelný přesah práce. Urban, Dubský a Murdza (2011) uvádějí⁴⁶⁹, že chladná média (kam bývá obvykle zařazován právě tisk) „jsou zaměřena zejména na přenášení fakt a informací. Orientovaná jsou na racionální složku komunikátora.“⁴⁷⁰ Domnívám se na základě cesty, kterou jsem díky práci prošla, že představa o sdělování fakt a informací v racionální složce není naplnitelná. Mediální sdělení představuje emocemi a hodnotami zprostředkovaný obraz světa, tedy i obraz toho, kdo ho předkládá. O to více je třeba zdůraznit společenskou odpovědnost jednotlivých novinářů i mediálních podnikatelů, aby na svoje hodnoty nahlíželi, a nás všech jako veřejnosti, abychom je k tomu vedli kritickým „čtením“ sdělovaných postojů.

---

⁴⁶⁹ Viz kapitulu 4.1.2

⁴⁷⁰ URBAN, DUBSKÝ, MURDZA (2011). *Masová komunikace a veřejné mínění*. s. 49

ZÁVĚR

Tato diplomová práce mapovala mediální prezentaci sexuálního zneužívání dětí. V teoretické části jsem ukotvila zvolené téma v sociokulturním kontextu, popsala jsem problematiku sexuálního zneužívání se zaměřením na dětské oběti a dospělé pachatele a jejich zákonnou ochranu. V závěru teoretické části jsem představila média a jejich funkce v kontextu pravidel zveřejňování informací a tyto souvislosti jsem aplikovala na informace o sexuálním zneužívání dětí.

V úvodu práce jsem si vytyčila tyto cíle: 1. Popsat, jakým způsobem média prezentují, zobrazují pachatele a oběti sexuálního zneužívání dětí. 2. Vztáhnout zjištění k souvislostem ochrany obětí a pachatelů. Oba cíle jsem ve své práci naplnila.

Ve výzkumné části jsem provedla obsahovou analýzu. V ní jsem se zaměřila na pojmy, kterými jsou v článcích, vydaných v průběhu jednoho měsíce v denících Blesk a Mladá Fronta Dnes, popisovány oběti, pachatelé a činy. Provedla jsem srovnání rozdílů mezi prezentací v obou denících, vč. genderové rozdílnosti a různosti prezentování zneužívání v rodině a vně rodiny. Ve své práci jsem akcentovala také otázky ochrany obětí i pachatelů sexuálního zneužívání dětí.

Provedená analýza ukázala, že identita obětí a pachatelů je nedostatečně chráněna a v některých případech nejsou respektována procesní práva pachatelů. Pojmy, které média používají k popisu obětí, pachatelů a činů, „navigují“ veřejnost, jak je má hodnotit. Objevuje se tendence stranit pachatelům zneužívání v rámci vlastní rodiny a v souladu s literaturou se projevuje také tendence k genderovému zkreslování. Pro potvrzení této teze by však bylo třeba hlubšího zkoumání. Do popředí vystupuje také otázka, nakolik

média, mimo explicitních vyjádření, využívají možnost skrytého ovlivňování veřejnosti prostřednictvím implicitního předávání hodnot.

Proces tvorby mé diplomové práce pro mě byl velmi přínosný, prohloubil mé znalosti a rozhled v dané oblasti a také mi rozšířil obzory v chápání celého kontextu dané problematiky. Uvědomila jsem si, že média ovlivňují názory veřejnosti a utváří její postoje k obětem i pachatelům sexuálního zneužívání dětí i skrze to, jakým způsobem o sexuálním zneužívání informují.

SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

Tištěné zdroje

- ALEXA, Janek. *Žil jsem jako pedofil*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2002, 190 s. ISBN 80-717-8675-6.
- BAŠTECKÁ, Bohumila a kol. *Psychosociální krizová spolupráce*. Praha: Grada, 2013, Rukopis v tisku
- BAŠTECKÁ, Bohumila; GOLDMANN, Petr. *Základy klinické psychologie*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001, 440 s. ISBN 80-717-8550-4.
- BAŠTECKÁ, Bohumila a kol. *Terénní krizová práce*. Vyd. 1. Grada Publishing, 2005, 299 s. ISBN 80-247-0708-X.
- BELLINGER, Gerhard J. *Sexualita v náboženstvích světa*. Vyd. 1. Praha: Academia, 1998, 390 s. ISBN 80-200-0642-7.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila in KOVÁŘ, Petr a kol. *Sexuální agrese: znásilnění z pohledu medicíny a práva*. Praha: Maxdorf, 2008, 292 s. ISBN 978-807-3451-615.
- ČÍRTKOVÁ, Ludmila. *Výslech dítěte a jeho úskalí*. Právo a rodina: Rodina, manželství, děti a mládež, dědictví. Praha: LINDE nakladatelství s.r.o., 2010, 12. roč., č. 3, s. 9 - 12. ISSN 1212-866X.
- DANICS, Štefan; DUBSKÝ, Josef; KAMÍN, Tomáš; URBAN, Lukáš. *Základy sociologie a politologie*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2009, 346 s. ISBN 978-807-3802-257.
- DAVIDSON, Julia C. *Child sexual abuse: media representations and government reactions*. Abingdon: Routledge, 2008, 178 s. ISBN 978-1-904385-68-4.
- DUNOVSKÝ, Jiří in WEISS, Petr. *Sexuální zneužívání dětí*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2005, 264 s. ISBN 80-247-0929-5.

- FIFKOVÁ, Hana a kol. *Sexuální výchova: vybraná témata : výchova ke zdraví : příručka pro učitele*. 1. vyd. Praha: MŠMT ve spolupráci s VÚP v Praze, 2009, 76 s. ISBN 978-80-87000-29-8.
- GIDDENS, Anthony. *Sociologie*. Vyd. 1. Praha: Argo, 1999, 597 s. ISBN 80-720-3124-4.
- HAGEN, Lutz in SCHULZ, Winfried a kol. *Analýza obsahu mediálních sdělení*. 2. Vyd. Praha: Univerzita Karlova v Praze, nakladatelství Karolinum, 2004, 149 s. ISBN 80-246-0827-8.
- HOBBS, Thomas. *Leviathan, aneb, Látka, forma a moc státu církevního a politického*. Vyd. 1. Překlad Karel Berka. Praha: Oikoymenh, 2009, 513 s. ISBN 978-807-2981-069.
- CHADIMA, Martin. *Dějiny erotiky a sexuality v náboženství*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2009, 315 s. ISBN 978-80-7041-682-2.
- CHROMÝ, Jakub. *Kriminalita páchaná na mládeži: aktuální jevy a nová právní úprava v České republice*. Praha: Linde, 2010, 239 s. ISBN 978-807-2018-253.
- JANDOUREK, Jan. *Slovník sociologických pojmů: 610 hesel*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 258 s. ISBN 978-802-4736-792.
- JANDOUREK, Jan. *Sociologický slovník*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001, 285 s. ISBN 80-717-8535-0.
- JANOŠOVÁ, Pavlína. *Dívčí a chlapecká identita: vývoj a úskalí*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2008, 285 s. ISBN 978-802-4722-849.
- KALVODOVÁ, Věra. *Zákon č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody: komentář*. Vyd. 1. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2012, 230 s. ISBN 978-807-3577-063.
- KELLY, Gary F. *Sexuality today: the human perspective*. 5. Vyd. New York: McGraw-Hill, 1996, 587 s. ISBN 0-697-26587-0.

- MCLUHAN, Marshall. *Understanding media: the extensions of man*. 1. vyd. New York: McGraw-Hill, 1964. 359 s.
- MCQUAIL, Denis. *Úvod do teorie masové komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 1999, 447 s. ISBN 80-717-8200-9.
- NEUSAR, Aleš. *Kdy se to jenom stalo?: (Ne)dokonalost paměti na osobní a veřejné události*. 1. Vyd. Brno: MSD, 2011, 213 s. ISBN 978-807-3921-552.
- NOVOTNÁ, Věra; BURDOVÁ Eva. *Zákon o sociálně-právní ochraně dětí: komentář*. 3. vyd. Praha: Linde, 2007, 471 s. ISBN 978-808-6131-726.
- PEMOVÁ, Terezie; PTÁČEK, Radek. *Sociálně-právní ochrana dětí pro praxi*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2012, 187 s. ISBN 978-80-247-4317-2.
- PRESTON, Sarah. *Děvčátko: pravdivý příběh o utrpení a naději*. Vyd. 1. Frýdek-Místek: Alpress, 2007, 141 s. Klokan (Alpress). ISBN 978-80-7362-457-6.
- PRŮCHA, Jan; WALTEROVÁ, Eliška; MAREŠ, Jiří. *Pedagogický slovník*. 6., rozš. a aktualiz. vyd. Praha: Portál, 2009, 400 s. ISBN 978-807-3676-476.
- REIFOVÁ, Irena a kol. *Slovník mediální komunikace*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2004, 327 s. ISBN 80-717-8926-7.
- SCHWEIGHOFFEROVÁ, Nathalie. *Bylo mi dvanáct let...* Praha: Svoboda, 1994, 148 s. ISBN 80-205-0395-1.
- SOUKUP, Václav, ed.; VODÁKOVÁ, Alena, ed; VODÁKOVÁ, Olga, ed. *Sociální a kulturní antropologie*. 2. vyd. Praha: Sociologické nakladatelství, 2000. 175 s. ISBN 80-85850-29-X.
- ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád: komentář. I. díl* 6. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, 1525 s. ISBN 978-80-7400-043-0.

- ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní řád: komentář. II. díl* 6. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008, 1518 s. ISBN 978-80-7400-043-0.
- ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník I: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, 1450 s. ISBN 978-807-4004-285.
- ŠÁMAL, Pavel a kol. *Trestní zákoník II: komentář*. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2012, 2135 s. ISBN 978-807-4004-285.
- ŠPECIÁNOVÁ, Šárka. *Ochrana týraného a zneužívaného dítěte*. Praha: Linde, 2003, 156 s. ISBN 80-86131-44-0.
- ŠPECIÁNOVÁ, Šárka. *Sociálně-právní ochrana dětí*. Praha: Vzdělávací institut ochrany dětí, 2007, 36 s. ISBN 978-80-86991-27-6.
- ŠULOVÁ, Lenka; FAIT, Tomáš; WEISS, Petr. *Výchova k sexuální reprodukčnímu zdraví*. Praha: Maxdorf, 2011, 439 s. ISBN 978-807-3452-384.
- URBAN, Lukáš; DUBSKÝ, Josef. *Sociální deviace*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2008, 167 s. ISBN 978-807-3801-335.
- URBANOVÁ, Martina. *Systémy sociální kontroly a právo*. Plzeň: Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2006, 191 s. ISBN 80-868-9894-6.
- URBAN, Lukáš; DUBSKÝ, Josef; MURDZA, Karol. *Masová komunikace a veřejné mínění*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2011, 230 s. ISBN 978-802-4735-634.
- UZEL, Radim; MITLÖHNER, Miroslav. *Vybrané otázky lidské sexuality: texty k sociální práci*. Vyd. 1. Hradec Králové: Gaudeamus, 2007, 93 s. Právo v sociální práci. ISBN 978-807-0416-099.
- VÁGNEROVÁ, Marie. *Psychopatologie pro pomáhající profese*. 3. Vyd. Praha: Portál, 2004, 870 s. ISBN 80-717-8802-3.

- VYMĚTAL, Štěpán. *Krizová komunikace a komunikace rizika*. Vyd. 1. Praha: Grada, 2009, 176 s. ISBN 978-80-247-2510-9.
- WEISS, Petr. *Sexuální deviace: klasifikace, diagnostika, léčba*. Vyd. 2. Praha: Portál, 2008, 351 s. ISBN 978-80-7367-419-9.
- WEISS, Petr; ZVĚŘINA, Jaroslav. *Sexuální chování v ČR: situace a trendy*. Vyd. 1. Praha: Portál, 2001, 159 s. ISBN 80-717-8558-X.

Elektronické zdroje

- Curriculum Review. *Teens' Use of Social Media: Positive or Negative?* S. 10 [online]. 10/2012 [cit. 2013-02-17]. URL: <http://search.proquest.com.ezproxy.is.cuni.cz/docview/1086333661>
- Česká televize. *Kodex České televize*. [online] [cit. 2013-02-04]. URL: <http://img7.ceskatelevize.cz/boss/image/contents/kodex-ct/pdf/kodex-ct.pdf>
- Český rozhlas. *Kodex Českého rozhlasu*. [online] [cit. 2013-02-04]. URL: <http://media.rozhlas.cz/binary/00730694.pdf>
- LANDOR, Roland V.; EISENCHLAS, Susana A. "Coming Clean" on Duty of Care: Australian Print Media's Representation of Male Versus Female Sex Offenders in Institutional Contexts. *Sexuality & Culture*. 2012, roč. 16, č. 4, s. 486-502. ISSN 1095-5143. DOI: 10.1007/s12119-012-9134-5. [online] [cit. 2013-03-28]. URL: <http://www.springerlink.com/index/10.1007/s12119-012-9134-5>
- LEVINSON, Paul. The Chronicle of Higher Education. *Millennial McLuhan: Clues for deciphering the digital age*. s. B10-B11. [online]. 10/1999 [cit. 2013-02-17]. URL: <http://search.proquest.com/docview/214710074?accountid=79889>
- Mladá fronta DNES. *Etický kodex*. [online] [cit. 2013-02-04]. URL: <http://epaper.mfdnes.cz/o-mf-dnes/eticky-kodex>
- MPSV. *Sbírka předpisů České republiky*. [online]. 2012 [cit. 2013-03-01]. Dostupné z: <http://www.mpsv.cz/files/clanky/14225/novela.pdf>
- MVČR. *Bezpečnostní politika: Komerční sexuální zneužívání dětí - Dokumenty*. [online]. 2010 [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/komercni-sexualni-zneuzivani-deti-dokumenty.aspx>

- MVČR. *Seznam speciálních výslechových místností*. [online]. 2011 [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/seznam-specialnich-vyslechovych-mistnosti.aspx>
- MVČR. *Standard vybavení speciální výslechové místnosti pro dětského účastníka trestního řízení*. [online]. 2011 [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://www.mvcr.cz/clanek/standard-vybaveni-specialni-vyslechove-mistnosti-pro-detskeho-ucastnika-trestniho-rizeni.aspx>
- PČR. *Otevření speciální výslechové místnosti*. [online]. 2012 [cit. 2013-02-28]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/otevreni-specialni-vyslechove-mistnosti.aspx>
- Rada Evropy. *Doporučení Rec(2006)8 Výboru ministrů členským státům ohledně pomoci obětem trestných činů*. [online]. 2006 [cit. 2013-02-16]. Dostupné z: [www.bkb.cz/files/uploaded/UserFiles/File/Rec\(2006\)8.doc](http://www.bkb.cz/files/uploaded/UserFiles/File/Rec(2006)8.doc)
- *Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/29/EU ze dne 25. října 2012*. [online]. 2012 [cit. 2013-02-15]. Dostupné z: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2012:315:0057:0073:CS:PDF>
- Stanford encyclopedia of philosophy. *Thomas Hobbes*. [online] [cit. 2013-03-20]. URL: <http://plato.stanford.edu/entries/hobbes/>
- Syndikát novinářů ČR. *Etický kodex novináře*. [online] [cit. 2013-02-04]. URL: <http://syndikat-novinaru.cz/1/5/36/etika/eticky-kodex>
- VANÍČKOVÁ, Eva. *Významné dny: Deklarace práv dítěte*. [online]. 2009 [cit. 2012-09-19]. Dostupné z: <http://icv.vlada.cz/cz/tema/deklarace-prav-ditete-63749/tmplid-560/>
- Zákon č. 104/1991 Sb. *Úmluva o právech dítěte* [online] [cit. 2012-09-13]. URL: <http://www.crdm.cz/download/umluva.pdf>

- Zákon č. 101/200 Sb., *o ochraně osobních údajů*. [online] [cit. 2013-02-05]. URL: <http://www.zakonycr.cz/seznamy/101-2000-sb-zakon-o-ochrane-osobnich-udaju-a-o-zmene-nekterych-zakonu.html>
- Zákon č. 141/1961 Sb., *o trestním řízení soudním (trestní řád)* [online] [cit. 2013-02-19]. URL: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1961-141>
- Zákon č. 169/1999 Sb., *o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů* [online] [cit. 2013-02-19]. URL: <http://www.epravo.cz/top/zakony/sbirka-zakonu/zakon-o-vykonu-trestu-odneti-svobody-a-o-zmene-nekterych-souvisejicich-zakonu-14039.html>
- Zákon č. 209/1997 Sb., *o poskytnutí peněžité pomoci obětem trestné činnosti a o změně některých zákonů* [online] [cit. 2013-02-15]. URL: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/1997-209>
- Zákon č. 231/2001 Sb., *o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů* [online] [cit. 2013-02-02]. URL: <http://www.rtv.cz/cz/static/cim-se-ridime/stavajici-pravni-predpisy/pdf/231-2001.pdf>
- Zákon č. 240/2000 Sb., *o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon)* [online] [cit. 2013-04-09]. URL: <http://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-240>
- Zákon č. 359/1999 Sb. *o sociálně-právní ochraně dětí* [online] [cit. 2012-09-19]. URL: http://www.mpsv.cz/files/clanky/7263/Zakon_o_socialne-pravni_ochrane_deti.pdf
- Zákon č. 372/2011 Sb. *o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách)* [online] [cit. 2013-03-01]. URL: http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/zdravotni-sluzby_6102_1786_11.html

- Zákon č. 373/2011 Sb. *o specifických zdravotních službách* [online] [cit. 2013-03-01]. URL: http://www.mzcr.cz/Legislativa/dokumenty/specificke-zdravotni-sluzby_6101_1786_11.html
- Zákon č. 40/1964 Sb., *občanský zákoník*. [online] [cit. 2013-02-05]. URL: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/obcanzak/cast1.aspx>
- Zákon č. 440/2009 Sb., *trestní zákoník*. [online] [cit. 2013-04-01]. URL: <http://business.center.cz/business/pravo/zakony/trestni-zakonik/>
- Zákon č. 46/2000 Sb., *o právech a povinnostech při vydávání periodického tisku a o změně některých dalších zákonů (tiskový zákon)* [online] [cit. 2013-02-01]. URL: <http://www.mkcr.cz/scripts/detail.php?id=535>

SEZNAM TABULEK V TEXTU

Tabulka I – Počty článků vydaných o případu Sarah Payne	95
Tabulka II – Počty článků vydaných o případu ze Sohamu	95
Tabulka III – Poměr zastoupení článků z jednotlivých deníků	105
Tabulka IV – Poměr zastoupení v rodině a vně v jednotlivých denících ..	106
Tabulka V – Poměr zastoupení jednotlivých pohlaví mezi pachateli.....	112
Tabulka VI – Poměr zastoupení jednotlivých pohlaví mezi oběťmi.....	112
Tabulka VII – Poměr zastoupení sexuálního zneužívání v rodině a vně...	116

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1 - § 185 Znásilnění.....	151
Příloha 2 - § 186 Sexuální nátlak.....	152
Příloha 3 - § 187 Pohlavní zneužití.....	153
Příloha 4 - § 189 Kuplířství	154
Příloha 5 - § 190 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí.....	155
Příloha 6 - § 191 Šíření pornografie	156
Příloha 7 - § 192 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií	157
Příloha 8 - § 193 Zneužití dítěte k výrobě pornografie	158
Příloha 9 - § 202 Svádění k pohlavnímu styku.....	159
Příloha 10 - Seznam speciálních výslechových místností PČR.....	160
Příloha 11 - Standard vybavení speciální výslechové místnosti pro dětského účastníka trestního řízení.	162
Příloha 12 - Jednocestné zrcadlo	164
Příloha 13 - Jája a Pája.....	165
Příloha 14 - Poučený souhlas, Informační list.....	166
Příloha 15 - Otázky k rozhovorům	168
Příloha 16 - Rozhovor Jan	169
Příloha 17 - Rozhovor Petr	171
Příloha 18 - Rozhovor Milan	176
Příloha 19 - Rozhovor Martin.....	178
Příloha 20 - Články pro obsahovou analýzu.....	180
Příloha 21 - § 358 Výtržnictví	205

SEZNAM TABULEK V PŘÍLOHÁCH

Tabulka 1 - Články vyřazené ze vzorku pro obsahovou analýzu	206
Tabulka 2 - Články doplněné do vzorku pro analýzu.....	208
Tabulka 3 - Články z deníku Blesk	209
Tabulka 4 - Články z deníku Mladá Fronta Dnes.....	211
Tabulka 5 - Popisky k fotografiím, doplňující informace	217
Tabulka 6 - Popis pachatele	218
Tabulka 7 - Popis oběti	219
Tabulka 8 - Popis činu	220
Tabulka 9 - Titulky článků	222

PŘÍLOHY

Příloha 1 - § 185 Znásilnění

(1) Kdo jiného násilím nebo pohrůžkou násilí nebo pohrůžkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu styku, nebo kdo k takovému činu zneužije jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) souloží nebo jiným pohlavním stykem provedeným způsobem srovnatelným se souloží,
- b) na dítěti, nebo
- c) se zbraní.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin na osobě ve výkonu vazby, tretu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo
- c) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem vedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

Příloha 2 - § 186 Sexuální nátlak

(1) Kdo jiného násilím, pohrůzkou násilí nebo pohrůzkou jiné těžké újmy donutí k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování, nebo kdo k takovému chování přiměje jiného zneužívaje jeho bezbrannosti, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta nebo zákazem činnosti.

(2) Stejně bude potrestán pachatel, který přiměje jiného k pohlavnímu styku, k pohlavnímu sebeukájení, k obnažování nebo jinému srovnatelnému chování zneužívaje jeho závislosti, nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

(3) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) na dítěti, nebo
- b) nejméně se dvěma osobami.

(4) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 se zbraní,
- b) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2 na osobě ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody, ochranného léčení, zabezpečovací detence, ochranné nebo ústavní výchovy anebo v jiném místě, kde je omezována osobní svoboda, nebo

- c) spáchá-li takový čin jako člen organizované skupiny.

(5) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let, nebo
- b) způsobí-li takovým činem těžkou újmu na zdraví.

(6) Odnětím svobody na deset až šestnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 nebo 2 smrt.

(7) Příprava je trestná.

Příloha 3 - § 187 Pohlavní zneužití

(1) Kdo vykoná soulož s dítětem mladším patnácti let nebo kdo je jiným způsobem pohlavně zneužije, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až osm let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až deset let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let svěřeném do dozoru, zneužije jeho závislosti nebo svého postavení a z něho vyplývající důvěryhodnosti nebo vlivu.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na deset až osmnáct let bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

(5) Příprava je trestná.

Příloha 4 - § 189 Kuplířství

(1) Kdo jiného přiměje, zjedná, najme, zláká nebo svede k provozování prostituce, nebo kdo kořistí z prostituce provozované jiným, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až čtyři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věcí nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch, nebo

b) jako člen organizované skupiny.

(3) Odnětím svobody na pět až dvanáct let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 těžkou újmu na zdraví.

(4) Odnětím svobody na osm až patnáct let nebo propadnutím majetku, bude pachatel potrestán, způsobí-li činem uvedeným v odstavci 1 smrt.

Příloha 5 - § 190 Prostituce ohrožující mravní vývoj dětí

(1) Kdo provozuje prostituci v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Kdo organizuje, střeží, nebo jiným způsobem zajišťuje provozování prostituce v blízkosti školy, školského nebo jiného obdobného zařízení nebo místa, které je vyhrazeno nebo určeno pro pobyt nebo návštěvu dětí, bude potrestán odnětím svobody až na tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věcí nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let, nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

- a) nejméně dvou takových místech, nebo
- b) opakovaně.

Příloha 6 - § 191 Šíření pornografie

(1) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, v němž se projevuje násilí či neúcta k člověku, nebo které popisuje, zobrazuje nebo jinak znázorňuje pohlavní styk se zvířetem, bude potrestán odnětím svobody až na jeden rok, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(2) Kdo písemné, fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo

a) nabízí, přenechává nebo zpřístupňuje dítěti, nebo

b) na místě, které je dětem přístupné, vystavuje nebo jinak zpřístupňuje, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na šest měsíců až tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny,

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na jeden rok až pět let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 nebo 2

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

Příloha 7 - § 192 Výroba a jiné nakládání s dětskou pornografií

(1) Kdo přechovává fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, bude potrestán odnětím svobody až na dva roky.

(2) Kdo vyrobí, doveze, vyveze, proveze, nabídne, činí veřejně přístupným, zprostředkuje, uvede do oběhu, prodá nebo jinak jinému opatří fotografické, filmové, počítačové, elektronické nebo jiné pornografické dílo, které zobrazuje nebo jinak využívá dítě nebo osobu, jež se jeví být dítětem, anebo kdo kořistí z takového pornografického díla, bude potrestán odnětím svobody na šest měsíců až tři léta, zákazem činnosti nebo propadnutím věci nebo jiné majetkové hodnoty.

(3) Odnětím svobody na dvě léta až šest let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2

a) jako člen organizované skupiny,

b) tiskem, filmem, rozhlasem, televizí, veřejně přístupnou počítačovou sítí nebo jiným obdobně účinným způsobem, nebo

c) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(4) Odnětím svobody na tři léta až osm let nebo propadnutím majetku bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 2

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

Příloha 8 - § 193 Zneužití dítěte k výrobě pornografie

(1) Kdo přiměje, zjedná, najme, zláká, svede nebo zneužije dítě k výrobě pornografického díla nebo kořistí z účasti dítěte na takovém pornografickém díle, bude potrestán odnětím svobody na jeden rok až pět let.

(2) Odnětím svobody na dvě léta až šest let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného značný prospěch.

(3) Odnětím svobody na tři léta až osm let bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

a) jako člen organizované skupiny působící ve více státech, nebo

b) v úmyslu získat pro sebe nebo pro jiného prospěch velkého rozsahu.

Příloha 9 - § 202 Svádění k pohlavnímu styku

(1) Kdo nabídne, slíbí nebo poskytne dítěti nebo jinému za pohlavní styk s dítětem, pohlavní sebeukájení dítěte, jeho obnažování nebo jiné srovnatelné chování za účelem pohlavního uspokojení úplatu, výhodu nebo prospěch, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta nebo peněžitým trestem.

(2) Odnětím svobody na šest měsíců až pět let bude pachatel potrestán,

- a) spáchá-li čin uvedený v odstavci 1 na dítěti mladším patnácti let,
- b) spáchá-li takový čin ze zavrženíhodné pohnutky,
- c) pokračuje-li v páchání takového činu po delší dobu, nebo
- d) spáchá-li takový čin opětovně.

Příloha 10 - Seznam speciálních výslechových místností PČR

Stav k 1. 4. 2011⁴⁷¹

Krajské ředitelství PČR hl.m.Prahy

- Krajské ředitelství (KŘ) policie hl.m.Prahy

Krajské ředitelství PČR Středočeského kraje

- územní odbor Policie ČR (ÚO) Beroun
- ÚO Mělník
- ÚO Kladno
- ÚO Příbram
- ÚO Kolín (není vybavení záznamovou technikou)

Krajské ředitelství PČR Jihočeského kraje

- Slabce u Lišova (poblíž Českých Budějovic); budova účelového zařízení PČR

Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

- Plzeň; areál FN Plzeň – Bory
- Klatovy; Nemocnice Klatovy a.s

Krajské ředitelství PČR Libereckého kraje

- KŘ policie Libereckého kraje v Liberci
- ÚO Česká Lípa
- ÚO Semily
- ÚO Jablonec n.Nisou a ÚO Liberec (není vybavení záznamovou technikou)

Krajské ředitelství PČR Ústeckého kraje

- ÚO Most

Krajské ředitelství PČR Královéhradeckého kraje

- ÚO Rychnov nad Kněžnou
- ÚO Trutnov

---

⁴⁷¹ MVČR (2011). *Seznam speciálních výslechových místností.*

- ÚO Hradec Králové
- ÚO Náchod
- KŘ policie Královéhradeckého kraje v Hradci Králové

Krajské ředitelství PČR Karlovarského kraje

- ÚO Cheb

Krajské ředitelství policie kraje Vysočina

- ÚO Třebíč

Krajské ředitelství PČR Jihomoravského kraje

- objekt dětského domova v Brně (vila Dagmar)
- KŘ policie Jihomoravského kraje v Brně
- Městské ředitelství PČR v Brně (ul. Cejl)
- ÚO Blansko
- ÚO Hodonín

Krajské ředitelství PČR Olomouckého kraje

- ÚO Jeseník
- Olomouc; budova Sdruženého zařízení pro péči o dítě

Krajské ředitelství PČR Moravskoslezského kraje

- Ostrava; dětský domov dětí do 3 let
- Frýdek-Místek; budova policie
- ÚO Opava
- Krnov; civilní budova

Příloha 11 - Standard vybavení speciální výslechové místnosti pro dětského účastníka trestního řízení.⁴⁷²

Interiér výslechové místnosti je přizpůsoben dětské klientele (např. vymalování místnosti vhodnými barvami, výzdoba, hračky, obrázky, vhodný nábytek, knihy, flipchart, dětská magnetická tabule, květiny ...) tak, aby co nejvíce navozoval pocit bezpečí a pohody. Vybavení místnosti však nesmí vést k nežádoucímu rozptýlení pozornosti dítěte a zároveň musí být využitelné nejen pro výslech velmi malých dětí, ale také pubescentů. Nezbytnou součástí vybavení jsou také demonstrační pomůcky - panenky (např. Jája a Pája) .

Technické vybavení výslechové místnosti

Minimálně 2 kamery - detailní zabírající vyslychajícího a zejména vyslychanou osobu tak, aby byla vidět její nonverbální komunikace, gesta a mimika, mikrofon(y) způsobilé zaznamenat i mnohdy velmi tichý a špatně artikulovaný hlasový projev vyslychané osoby (poškozené tr. činem, dítěte velmi nízkého věku ...) , prostředky komunikace mezi vyslychajícím a jeho kolegou v technické či monitorovací místnosti.

Monitorovací místnost slouží k on-line pozorování průběhu výslechu osobami, jejichž přítomnost u vyšetřovacího úkonu je dána právním předpisem. Nábytek tedy musí umožňovat pořizování písemných poznámek, studium spisového materiálu a potřebný komfort při sledování dění ve výslechové místnosti.

Technické vybavení monitorovací místnosti

Televizor či televizory (nebo velkoplošné monitory a reproduktory či reprodukcí soustava) jakožto výstupy obrazu z kamer umístěných ve výslechové místnosti, na kterých lze pozorovat dění ve výslechové místnosti. Není-li v technické místnosti k dispozici kvadrátor obrazu, je potřebné zajistit,

---

⁴⁷² MVČR (2011). *Standard vybavení speciální výslechové místnosti pro dětského účastníka trestního řízení.*

aby přihlížející osoby mohly sledovat současně obraz z detailní i přehledové kamery.

Zařízení umožňující komunikaci s vyslychajícím ve výslechové místnosti (zejména, není-li tato v bezprostředním sousedství monitorovací místnosti).

Pokud není výslechová či monitorovací místnost používána také např. k provádění rekognice utajeným svědkem, je zbytečné budovat v nich tzv. jednocestné zrcadlo pro pozorování dění ve vedlejší místnosti.

Technická místnost je vybavena technologií pro ovládání a příp. přepínání kamer, úpravy zvuku a pro pořízení obrazového a zvukového záznamu - např. počítač s možností zpracování pořízených záznamů, DVD rekordér. V odůvodněných případech je možné monitorovací a technickou místnost instalovat do jednoho prostoru.

Příloha 12 - Jednocestné zrcadlo

Pohled z výslechové místnosti⁴⁷³

Pohled z monitorovací do výslechové místnosti⁴⁷⁴

⁴⁷³ PČR (2012). *Otevření speciální výslechové místnosti.*

⁴⁷⁴ PČR (2012). *Otevření speciální výslechové místnosti.*

Příloha 13 - Jája a Pája⁴⁷⁵

---

⁴⁷⁵ PČR (2012). *Otevření speciální výslechové místnosti.*

Příloha 14 - Poučený souhlas, Informační list

Poučený souhlas

Prohlášení dotazovaného:

Já ,.....

stvrzuji svým podpisem, že jsem byl Janou Crhovou seznámen s informačním listem a měl jsem možnost si všechny v něm obsažené informace přečíst a ujasnit si je otázkami. Všechny otázky, které jsem položil, mi byly zodpovězeny k mé spokojenosti.

Dobrovolně a s vědomím, že ho mohu kdykoli ukončit, souhlasím s účastí na rozhovoru.

V Kuřimi dne 2012

Podpis dotazovaného.....

Prohlášení tazatelky:

Stvrzuji svým podpisem, že jsem dotazovaného přesně, a jak nejlépe dovedu, seznámila s informačním listem. Ujistila jsem se také, že dotazovaný rozumí postupu:

1. Tazatelka bude klást dotazovanému otázky.
2. Odpovědi si bude tazatelka zapisovat.
3. Pokud bude dotazovaný chtít, pošle mu tazatelka hotový přepis rozhovoru k autorizaci.
4. Tazatelka rozhovor zveřejní v diplomové práci.
5. Dotazovaný bude informován o tom, kde může nahlédnout do výsledků rozhovoru.

Potvrzuji, že dotazovaný měl možnost se ptát a všechny jeho dotazy jsem zodpověděla pravdivě, a jak nejlépe dovedu.

Potvrzuji, že dotazovaný nebyl k souhlasu donucen a souhlasil svobodně a dobrovolně.

Poučený souhlas včetně informačního listu je vyhotoven ve dvou výtiscích, přičemž jeden náleží tazatelce a druhý dotazovanému.

V Kuřimi dne 2012

Podpis tazatelky .....

Jana Crhová

Informační list

Jana Crhová⁴⁷⁶, studentka ETF Univerzity Karlovy, se mnou povede polostrukturovaný rozhovor. Tento rozhovor bude veden za účelem vypracování její diplomové práce s názvem Mediální prezentace sexuálního zneužívání dětí.

Cílem této práce je popsat, jakým způsobem média prezentují pachatele a oběti sexuálního zneužívání dětí.

V rozhovoru se tazatelka seznámí se zkušenostmi dotazovaného s mediální prezentací jeho případu. Případ se rovněž pokusí vyhledat v médiích. Rozhovor se tedy bude týkat minulosti dotazovaného se zaměřením na jeho subjektivní názor na věc.

Pokud bude dotazovaný chtít, zašle mu tazatelka hotový přepis rozhovoru k autorizaci.

Zápis tohoto rozhovoru bude zveřejněn v uvedené diplomové práci a nebude použit pro žádné jiné než studijní účely. Výsledky rozhovoru budou anonymizovány.

Hotová diplomová práce bude po obhájení zařazena do elektronické databáze Evangelické teologické fakulty Univerzity Karlovy a jeden výtisk bude také dostupný v knihovně k nahlédnutí. Hotová diplomová práce bude také dotazovanému zaslána dle dohody elektronicky nebo poštou.

Dotazovaný může během rozhovoru odmítnout odpovědět na jakoukoli otázku a rozhovor může kdykoli ukončit, i bez udání důvodu.

Na tazatelku Bc. Janu Crhovou nebo PhDr. Bohumilu Bašteckou, PhD., která je vedoucí její diplomové práce, se může dotazovaný obrátit s jakýmkoli dotazy, podmínkami a stížnostmi týkajícími se této diplomové práce a tohoto rozhovoru.

Tazatelka:

Vedoucí diplomové práce:

Bc. Jana Crhová
Žlíbek 13, Brno 62500
721 319 972
crhova.j@gmail.com

PhDr. Bohumila Baštecká, PhD.
P.O.Box 529, Černá 9, Praha-1 115 55
221 988 622
bastecka@etf.cuni.cz

---

⁴⁷⁶ Příjmení autorky za svobodna

Příloha 15 - Otázky k rozhovorům

1. Mohl byste mi prosím říct, co se tehdy stalo – popsat tu událost, která Vás přivedla až sem – za kterou jste trestán?
2. Vzpomenete si, jestli se o té události dozvěděla veřejnost – jestli byla někde zveřejněna?
3. Pokud ano, kde?
4. Jakým způsobem byl Váš případ popsán?
5. Shodovalo se to s tím, jak celou událost vnímáte Vy?
6. Pokud ne, v čem se lišilo mediální podání události od Vašeho vnímání?
7. Chcete mi k tomu ještě něco říci?

Příloha 16 - Rozhovor Jan⁴⁷⁷

1. Mohl byste mi prosím říct, co se tehdy stalo – popsat tu událost, která Vás přivedla až sem – za kterou jste trestán?
„Po návratu z minulého výkonu trestu a léčby, jsem se dozvěděl, že můj nejmladší bratr je díky nešetrnému zacházení Policie České republiky doživotně odsouzen k cizí pomoci a invalidnímu vozíku. Od té doby, co jsem se to dozvěděl, jsem každý den myslel jen na pomstu, a tu jsem také na přelomu června a července 2001 vykonal. Pomstil jsem se na policistovi, který za to mohl a na celé jeho rodině. U policisty se jednalo o trestné činy pokus o znásilnění, těžké ublížení na zdraví, vyhrožování smrtí, omezování osobní svobody a omámení omamnými a psychotropními látkami. U jeho manželky došlo z mé strany k plnému znásilnění a omezení osobní svobody. Jeho dva syny, kterým bylo 6 a 7 let, jsem pohlavně zneužil a znásilnil.“
2. Vzpomenete si, jestli se o té události dozvěděla veřejnost – jestli byla někde zveřejněna?
„Ano, byla to velká kauza“
3. Pokud byla událost zveřejněna, kde?
„Psali o tom veškeré noviny, bylo to ve všech zprávách, všude.“
4. Jakým způsobem byl Váš případ popsán?
„Zveřejnili veškerou mou trestnou činnost, která se týkala pohlavního zneužívání a znásilnění, ale vždy popisovali, jen trestnou činnost na osobách mladších 15 let. Trestnou činnost, kterou jsem spáchal na něm a na jeho ženě, zatajili.“
5. Shodovalo se to s tím, jak celou událost vnímáte Vy?
„Ne“
6. Pokud ne, v čem se lišilo mediální podání události od Vašeho vnímání?
„Zatajili trestnou činnost, kterou jsem spáchal na něm a jeho ženě, protože kdyby se to dostalo ven, muselo by dojít k inspekci Policie České republiky a důležití lidé by museli opustit svoje posty. Když se to (případ mého bratra), podařilo zamést v 90. letech, teď se to muselo podařit taky.“

---

⁴⁷⁷ Jméno jsem změnila kvůli ochraně odsouzeného.

Takže, o mě napsali jako o sexuálním delikventovi, ale úplně bez aspektu pomsty.“

7. Chcete mi k tomu ještě něco říci?

„V tomhle případě jsem měl komplice, Zdeňka Veselého. V některých případech byl aktivní spíš on, v některých spíš já. Ten už je venku, mě končí trest letos v srpnu, odseděl jsem si 11 let.“

Příloha 17 - Rozhovor Petr⁴⁷⁸

1. Mohl byste mi prosím říct, co se tehdy stalo – popsat tu událost, která Vás přivedla až sem – za kterou jste trestán?

„Jsem už několikrát trestaný, ale zastávám názor, že trestem si to člověk odsedí a začne znovu. V minulosti mě do kriminálu dostala moje manželka, když jsme se při rozvodu tahali o majetek. To jsem fotil nahý kluky, ale bylo to na její popud. Měla sestru, která to odvážela do Německa a prodávala. Kvůli ní jsem přišel o děti, a tak. To mi bylo 38 let.

Mezi výkonem trestu jsem pracoval 12 let jako přední pracovník v elektronické firmě. V té době jsem dostal nabídku, abych vedl v Domě dětí a mládeže, v Brně Lužánkách, kroužek. Dostal mě tam dnešní náměstek primátora. Měl jsem z toho strach, protože už jsem byl trestán, ale přesvědčovali mě, že to není problém. Začal jsem tam vést radioamatérský kroužek, jezdil jsem s dětma na tábor. Bral jsem to hodně vážně. Děti se mi svěřovaly, se svými problémama, já to pak řešil s rodičema. Byly tam většinou děti 12, 13 let, ze střední třídy, protože ten kroužek nebyl nejlevnější, někteří rodiče na ně neměli moc čas kvůli práci. Byl jsem hodně oblíbený vedoucí. Když jsem měl v 50ti letech infarkt, vystřídalý se u mě v nemocnici na návštěvu všechny děti. Chodily za mnou s rodičema, nebo i samy. Takhle to šlo několik let. Dva hoši měli velký problémy doma. Často jsme jezdili k nám na Pálavu, odkud pocházím, vysílat. Dělali jsme tam s manželkou pro ty děti takovou odkládací stanici. Manželka je těžce nemocná, ale tohle jí pomáhalo, zase měla chuť žít, měla se o koho starat. Stávalo se, že mi třeba kluk brečel na rameni, že se jeho rodiče rozvádí a já to s nima pak řešil. Potom se změnila situace v Domově dětí a mládeže v Lužánkách, stávalo se, že nám tam všechno rozkradli, materiál a tak. Situace byla taková, že jsem třeba svoji odměnu, kterou jsem za vedení kroužku dostával, dával zase na kroužek. Když pak ještě zdražili dětem kroužek, nakrkli jsme se. Vyšlo je to najednou o 50% draž. Už v té době chodili kluci k nám do firmy, jezdili s náma na různé prodejní akce a pomáhali nám tam. Přišli jsme na to, že máme ve firmě na Kolišti volnou místnost, tak jsme se rozhodli, že kroužek uděláme jako soukromou akci. Všichni se zapojili, rodiče sehnali nábytek a tak. Všechno bylo v pohodě. Jezdili jsme na tábory, všechno na moje riziko. Měl jsem obytnou Avii. Jezdili jsme společně jako komunita. Vybudovali jsme si svoje. Je pravda, že někteří pracovníci Lužánek mě

---

⁴⁷⁸ Jméno jsem změnila kvůli ochraně odsouzeného.

varovali, že jsem jim tam udělal finanční újmu, když jsem kluky odvedl, ale nějak jsem to nebral. Dneska je klukům 18 let. Jsem rád, že se ke mně hlásí, přes tohle všechno.

Byl tam jeden kluk, bylo mu 14 let, jeho máma hodně naháněla chlapy. Byl šikovnej, když jsem měl ten infarkt, zavolal jsem jemu a on všechno zařídil, třeba odvoz auta, který jsem měl zaparkovaný ve městě a tak. Šel na školu na informační technologie, ale vydržel tam asi rok a půl, pak se chytnul party, drog a ze školy ho vyrazili. Jeho máma za mnou přišla, jestli bych ho nevzal do firmy. Vymínil jsem si u nás na firmě, že bude mít ve smlouvě, že si u toho musí dodělat školu. Začal to ale zase lajdat a nakonec dal sám výpověď. Za půl roku přišel s prosíkem, jestli bych ho nevzal zpátky. A já blbec ho vzal. S tím, že už prošťuroval, co mohl. Když byl tak nadanej na počítače, měl nám dělat prodavače a k tomu v Brně pomocníka administrátorům. Dělal to dobře. V té době jsem začal pozorovat, že je na kluky a on mi to i přiznal. Řešil jsem to i s jeho maminkou. Nejdřív to pro ni bylo těžký, ale pak to vzala. Udělal jsem s ním takovej pohovor, ať si dá pozor, nejde s nikým pod 15 let, řekl jsem mu celej svůj příběh. Pak se ale přišlo na to, že v naší firmě dělal falešný storna. Za třičtvrtě roku udělal 350 tisíc. Šlo to, když dělal prodavače i administrátora. Nechtěl jsem ho kriminalizovat, tak jsem ho vzal před ředitele a děcka z obchodu, přiznal nám to. Domluvili jsme se, že nám podepíše směnky a bude nám to splácet. Vydělával tam kolem 20 tisíc, tak jsme se domluvili, že bude 10 tisíc měsíčně splácet, a když to splatí, nebudeme ho kriminalizovat. Ty peníze, který ukradl, padly na drogy. Dozvěděl jsem se, že ho matka odhlásila z domu, protože měl asi 5 dalších dluhů. Řešil jsem to s jeho matkou. Začal nám to splácet, splatil asi 2 splátky, pak jeden den neodvedl denní tržbu, vzal peníze a zdrhnul do Holandska. Tak jsme to nahlásili na policii. Pak byl soud, dostal podmínku. Tenkrát mi řekl, že se mi pomstí. Najednou v roce 2010, mi zavolala Policie České republiky, vyšetřovatelka Michaela Kučerová, že jsem obviněn z pohlavního zneužívání. První věc, kterou mi dala podepsat, bylo, že o tom nikde nebudu mluvit. Došel na mě anonym s přezdívkama kluků, které jsem měl v kroužku zneužívat. Ptala se na moji orientaci. Řekl jsem jí, že jsem na všechno a, že se tím netajím. Pak jsem odmítl dál vypovídat, když jsem musel podepsat, že o tom nesmím mluvit. Kluci se to samozřejmě dozvěděli. Víte, byl jsem pro ně ten, kdo jim vysvětloval, k čemu je to mezi nohama, když se třeba jejich rodiče styděli, prostě jsme neměli tajnosti. Dostal jsem přiděleného advokáta Lukáše Damce, byl to mladý muž, který byl úplně mimo obraz.

Firma mi sice nabízela našeho advokáta, ale já do toho nikoho nechtěl tahat.

Přitom jsem už v roce 2007 ukončil činnost kroužku. Zájem o něj byl, ale měl jsem zdravotní potíže s plícemi. Nejdřív mi řekli, že mám TBC a s tím jsem se začal léčit. Měl jsem hroznej strach, že jsem někoho nakazil. Pak byla diagnóza rakovina, ale naštěstí nezhoubná, tubera to tedy nebyla. Teď žiju na lécích, ale mám prognózu několik měsíců až let. Skončil jsem svůj život, tady v klidu umřu.

Na začátku roku 2011 se objevilo v Blesku, že jsem zneužíval děcka a, že jsem obviněný. Byly tam pikantnosti a tak dále. Napsala to maminka toho chlapce, řekla, že to ona napsala ten anonym. Od Blesku to přebraly všechny média. Skandalizovali to. Přitom jsem byl venku a ještě neproběhl ani soud. V té době se zhoršil můj zdravotní stav. Chtěl jsem skončit ve firmě a být jen takový koordinátor. Rád cestuju, tak by mi to nevadilo. Kontroloval bych obchody na Moravě a na Slovensku. Taky jsem kvůli té nemoci hrozně unavenej. V té době mi pořád telefonovali novináři, ani se nepředstavili, jen řekli, že se mnou chtějí mluvit, že jsem zneužíval děti. Pak se Jan Kroupa z Primy vydal se skrytou kamerou k nám do obchodu a vyptával se zaměstnanců.

Taky kluci z kroužku mi volali, že je chtějí k výslechu. Řekl jsem jim, ať jim řeknou, co chtějí, jen ať jim dají pokoj. Někteří měli před maturitou někteří zkouškový, vy to určitě znáte, prostě potřebovali dodělat školu. Kluci mě pak odvezli do Kroměříže do blázince, abych si nevezal život, věděli, že už jsem se o to jednou pokusil. Kroupa mezitím běhal u nás po vesnici a vyptával se lidí. Jedna sousedka mu třeba řekla, že když byli kluci u nás, tak dokonce chodili v trenýrkách. No a co? Snad, aby chytli nějaký sluníčko, ne? Všechno přitom točil na skrytou kameru. Manželčina dcera s manželem si u nás postavili dům, Kroupa tam naběhl a začal se jich vyptávat. Naháněl mě dokonce i v léčebně.

Tam v Kroměříží v blázinci, jsem se hodně spravil. Přijel za mnou advokát a dal mi něco podepsat, že bude jednat beze mě. V květnu nebo v červnu 2011 byl soud. Chtěl jsem tam jet, i když mi to psychologka nedoporučovala. V předvečer soudu o mě ale na Primě běžel program, Soukromá dramata. Byl jsem tak hrozně vzteklej, rozhodl jsem se, že tam nepojedu, když už jsem stejně odsouzenej dopředu. Veškerá presumpce nevinny byla ta tam. Odsoudili mě na 6 let. Všechna média byla u toho. Ten kluk, Drbánek se jmenoval, mi zavolal, že tady to mám. Pak už jsem o něm neslyšel. Proti rozsudku jsem podal odvolání. U soudu vypovídali 3 kluci proti mně, ten Drbánek, kterej byl hlavní aktér, jeden kluk co byl zneužívanej doma otcem a já mu domlouval

a řešil to s nima a ten poslední, byl kluk, kterej by jim řekl cokoli. Rodiče se o něj moc nestarali. Měl strach, řekli mu, co má říct a on to řekl. Další výpovědi byly v můj prospěch, ale o těch řekli, že jsou pod mým vlivem a, že se mě bojí. Ale přitom jsme byli pořád v kontaktu. Oni jsou špičky ve svých oborech a jsou mi vděční, že já jsem je k tomuhle přivedl.

Moje vize byla, abych hlavně tyhle novináře odvedl od firmy. Firma mi hodně pomohla, nechtěl jsem ji poškodit.

Když jsem pak byl doma z léčebny, pan Kroupa lítal kolem našeho domu a točil nás skrytou kamerou. Seděl v autě před naším domem celej den. Tak jsem šel k němu a říkám: „Pane Kroupa, když už mě chcete skandalizovat, aspoň si vypněte motor, nemůžeme kvůli vám větrat.“ Ten se ale leknul a odjel.

Když se o mě objevily zprávy na netu, tak tam byla diskuze a třičtvrtě lidí se mě zastávalo, že mě znají atd. Ta diskuze ale hned zmizela. Ta podpora mě potěšila. I radioamatérská komunita mě podpořila. Pan Kroupa o tom, řekl, že jsme divná komunita, co spolu komunikuje a, že se tam možná sdružují pedofilové.

Odvolací řízení bylo v létě 2011. Tam už mě nezastupoval můj advokát, protože když zjistil, že se o to zajímá Kroupa, dal od toho ruce pryč, ale někdo koho jsem ani neznal. Vůbec se mnou nejednal, všechno sepsal sám. Napsal jsem soudu, že tohoto advokáta neuznávám, že mu nevěřím, ale nereagovali. Pak už mi jen přišel nástup trestu. Všichni moji lékaři se zděsili, že je to můj rozsudek smrti. Nástup jsem měl 31. 10. 2011. V dopise psali, že si s sebou nemám nic brát, jen občanský průkaz, zdravotní kartičku a pantofle. Ale nebyla to pravda. Ted' mi to sem všechno musí pracně posílat. Nástup jsem měl v Bohunicích, tam jsem ale byl jen 12 dní. Do Kuřimi jsem se dostal tak, že jsem napsal do papírů, že bych se chtěl léčit. Zarážející ale je, že jsem nebyl ve vazbě, když měli být kluci pod mým vlivem.“

2. Vzpomenete si, jestli se o té události dozvěděla veřejnost – jestli byla někde zveřejněna?

„Ano, jak jsem řekl.“

3. Pokud byla událost zveřejněna, kde?

„Bulvárně hlavně Prima a Blesk. Taky o tom psaly Novinky a iDNES. Ale zajímaly se o to všechny média. Blesk si vůbec nebral servítky. Z Primy filmovali i moje vnoučata, tak jsme podali návrh na odškodnění.“

4. Jakým způsobem byl Váš případ popsán?
„Tak, jak jsem už řekl, hrozně, totálně to skandalizovali.“
5. Shodovalo se to s tím, jak celou událost vnímáte Vy?
„Absolutně se to neshodovalo.“
6. Pokud ne, v čem se lišilo mediální podání události od Vašeho vnímání?
*„Byla porušena presumpce neviny, byl jsem odsouzen dřív, než mě odsoudil soud. Pokud to tady přežiju, půjdu po Josefu Klímovi a televizi Prima jako slepice po flusu. Sám sebe už beru jako odepsanou záležitost. Vnímám to velice negativně. V tomhle státě hýbou světem novináři. Když máte média, máte moc.
Takže mě odsoudila neschopnost české justice a kauza pana Klímy a Kroupy.“*
7. Chcete mi k tomu ještě něco říci?
*„Byl jsem, byl na hraně, ale mrzí mě, že se ode mě všichni distancovali. Například z Domu dětí a mládeže v Lužánkách. Uráží mě to.
Zajímavý je, že třeba v září 2011 vyšel na iDNES o panu Kroupovi oslavný článek, jak je skvělej investigativní reportér. Třičtvrtě diskuze ale byla o tom, jak je to gauner a jak lidem ničí život. Do dvou hodin ten článek úplně zmizel.
Jinak od exmanželky za sebou mám asi 5 křivých obvinění. Anonym jsem nikdy neviděl ale je zvláštní, že byl ukázán v televizi. Myslím si, že pochází od mé první manželky, ale je to jen moje hypotéza, že to ona a její dcera dělaly pro peníze.
Ale jinak víte, já se nedivím, že se třeba někdo nechá schválně zavřít. Když jsem tady zavřenej, strhávají mi měsíčně 1500, za to bych venku nevyžil.“*

Příloha 18 - Rozhovor Milan⁴⁷⁹

1. Mohl byste mi prosím říct, co se tehdy stalo – popsat tu událost, která Vás přivedla až sem – za kterou jste trestán?
„Jsem tu za spáchání trestného činu výtržnictví, jednalo se o exhibicionismus. Byly to dvě děcka ve věku 6 a 7 nebo 7 a 8 let. Soud uznal, že ty děcka nebyly natolik psychicky zralý, aby rozpoznaly nebezpečí situace, tak mi to pak soud překvalifikoval na znásilnění. To bylo v roce 2007.“
2. Ke znásilnění došlo?
„Ne úplně. Jsem se před nima ukájel a u posledního došlo k felaci.“
3. Vzpomenete si, jestli se o té události dozvěděla veřejnost – jestli byla někde zveřejněna?
„Měl jsem veřejné soudní líčení, takže ano.“
4. Pokud byla událost zveřejněna, kde?
„Na návštěvě jsem se od rodičů dozvěděl, že jsem na internetu, Byl jsem i v televizi, určitě na ČT1, na Nově, na Primě nevím. Z novin jsem byl v Blesku, byl tam o mě článek. Možná to bylo i v Týdnu, nebo nějakým takovým časopise. Celej můj případ tady koloval po věznicí mezi muklama. Měl jsem z toho hodně velký nepříjemnosti, narážky, posměšky, urážky.“
5. Jakým způsobem byl Váš případ popsán?
„Na Nově popisovali, že jsem zneužil desítky dětí, a přitom to byly jen 2 děti. Hrozně to nafoukli, dělali z toho velký bum. Mluvili o tom, jak jsem hrozně nebezpečnej. Možná jsem, ale nepadla žádná pozitivní zmínka, třeba to, že jsem sám požádal o léčbu. O ostatních moc nevím.“
6. Shodovalo se to s tím, jak celou událost vnímáte Vy?
„Ne“
7. Pokud ne, v čem se lišilo mediální podání události od Vašeho vnímání?
„Jednalo se o dvě děti a oni to prezentovali, jako že jich byly desítky. Úplně mě v té době zdiskreditovali. Jako jo, deviace je nebezpečná, ale proč o tom informovat tímhle způsobem? Ten člověk se s tím potřebuje naučit žít a ne zavrhnout a odsunout do ústraní, že je nebezpečnej

---

⁴⁷⁹ Jméno jsem změnila kvůli ochraně odsouzeného.

*násilník atd. Kdyby tenkrát byla detence, tak mě tam pošlou hned.
Kdyby to bylo dneska, tak je to konec.“*

8. Chcete mi k tomu ještě něco říci?
„Asi ne.“

Příloha 19 - Rozhovor Martin⁴⁸⁰

9. Mohl byste mi prosím říct, co se tehdy stalo – popsat tu událost, která Vás přivedla až sem – za kterou jste trestán?
- „Když to hodně zjednoduším, tak jsem v 90. letech prodával a šířil pornografii dětí. V letech 1999, 2000 a 2003 jsem se třemi různými spolupachateli, točil dospívající, blížící se 15 a v jednom případě 16 letům. V jednom případě došlo z mé strany ke styku. Ale nikdy předtím a nikdy potom. Byla mi diagnostikována efebofilie. Takže mi nešlo jen o zisk, ale byla tam „přidaná hodnota“. Do trestního šetření to šlo v roce 2004, řešily to 3 různé soudy. V roce 2005 jsem byl odsouzen na 5 let.“*
10. Vzpomenete si, jestli se o té události dozvěděla veřejnost – jestli byla někde zveřejněna?
- „V médiích to prezentováno bylo. Jedním z našich osmi set odběratelů byl pražský soudce. Tento soudce paradoxně neměl zájem přímo o dětskou pornografii, ale o věci, který si mohl normálně sehnat v půjčovně“.*
11. Pokud byla událost zveřejněna, kde?
- „Zajímal se o to hlavně Blesk a MF Dnes, o těchto dvou vím. Možná bylo ještě něco v Týdnu nebo Reflexu. Taky možná v regionálním olomouckém deníku, ale nevím.“*
12. Jakým způsobem byl Váš případ popsán?
- „Neobjektivněji o tom informoval Blesk. MF Dnes to hodně spojovala se spolupachatelem. Tam psali, že jsme spolupracovali roky. Blesk psal o natáčení a šíření dětské pornografie, v pětiminutových pasážích.“*
13. Shodovalo se to s tím, jak celou událost vnímáte Vy?
- „Blesk psal z mého pohledu pravdu. Vycházel z tehdy dostupných informací. Mladá fronta Dnes vycházela ze spekulací.“*
14. Pokud ne, v čem se lišilo mediální podání události od Vašeho vnímání?
- „S tím jedním spolupachatelem to bylo tak, že po mně něco chtěl, ale neměl na zaplacení, tak mi nabídnul 2 chlapce na natáčení. MF Dnes o tom dokonce psala, že jsem měl být šéfem gangu, ale tady přece nejde*

---

⁴⁸⁰ Jméno jsem změnila kvůli ochraně odsouzeného.

mluvit o žádném gangu, když to byly úplně jiné časové situace a spolupachatelé se navzájem neznali. Někde ze mě dokonce udělali skautského vedoucího, přitom jsem ani skaut nikdy nebyl.“

15. Chcete mi k tomu ještě něco říci?

„Nikde se v médiích nedočtete, že vrchní soud pak rozsudek zrušil, o tom už se nemluví. Omluva v médiích moc není, přitom v usnesení vrchního soudu je to krásně objektivně napsáno. Ale že bych to bral nějak osobně, nebo tak, to ne. Páchal jsem to, a pak jsem byl medializován. Ale neměli by psát o něčem, co ještě není hotová věc a nebo, se pak omluvit.“

Příloha 20 - Články pro obsahovou analýzu

Název: Pedofilové dál běhají po Praze?
Zdroj: Blesk
Datum: 07.01.2008
Str.: 6
Mutace: STŘEDNÍ ČECHY
Ročník: 17
Číslo: 5
Rubrika: Praha
Autor: (as)
Oblast: Celostátní deníky

Pedofilové dál běhají po Praze?

PRAHA - Dávejte pozor na své děti! Dva pedofilové, kteří se na přelomu předminulého a minulého roku dopustili pěti sexuálně motivovaných přepadení malých pražských dětí, dál beztrestně běhají na svobodě!

Uběhl rok, ale policii se nepodařilo ani jednoho z pedofilů, kteří mají na svědomí dva případy pohlavního zneužívání, pokusy o znásilnění a v jednom případě dokonce znásilnění, dopadnout. Otřesná kauza proto skončila v šuplíku. "To ale neznamená, že kdyby se objevily nové skutečnosti, svědectví nebo stopy, kauzu znovu neotevřeme. Pátrání po pachatelích pokračuje," vyjádřil se policista, který případ dokonale zná. Kriminalisté podle jeho slov dál hodnotí všechna oznámení o podezřelém chování některých jedinců, a nejen to. Prostřednictvím Interpolu hledají pedofily, kteří před rokem ubližovali malým dětem na pražském Proseku a v Kobylisích, nejen v Česku, ale i v Evropě, dokonce v zámoří.

Foto - Policie během šetření vydala čtyři možné podoby pachatelů

Název: Celník znásilňoval žačku první třídy
Zdroj: Blesk
Datum: 08.01.2008
Str.: 5
Ročník: 17
Číslo: 6
Rubrika: ČECHY
Autor: žig
Oblast: Celostátní deníky

Celník znásilňoval žačku první třídy

HRADEC KRÁLOVÉ (žig) - Zřejmě problémy v práci si vybíjel sexuálním ukájením na teprve sedmileté dívence někdejší pracovník Celního ředitelství v Praze Jaroslav Baldrych (39) z Náchoda. Včera to doznal u hradeckého krajského soudu.

"Lituju toho. Snad se to stalo, protože jsem byl pod tlakem v zaměstnání. Šlo o diskriminaci, až šikanu. Byl jsem ve stresu," tvrdil soudci Baldrych, který měl sexuálně zneužívat synovu kamarádku ze sousedství. V průběhu jednoho roku ji v bytě nebo ve sklepě osahával, nahou ji fotil a požadoval různé sexuální praktiky. Také jí pouštěl pornografické snímky. Hrozí mu až 12 let vězení.

Foto - Bývalý celník Jaroslav Baldrych (39)

Foto Blesk - Jitka Žigová

Název: Muž, který nutil dítě k sexu, má jít za mříže
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 10.01.2008
Str.: 2
Mutace: Kraj Hradecký
Ročník: 19
Číslo: 8
Rubrika: Kraj Hradecký
Autor: TOMÁŠ KUČERA
Oblast: Celostátní deníky

Muž, který nutil dítě k sexu, má jít za mříže

Hradec Králové - Zneužití důvěry dítěte dospělým je jedním z nejzákeřnějších činů. Právě toho se podle Krajského soudu v Hradci Králové dopustil devětatřicetiletý bývalý celník Jaroslav Baldrych, který v letech 2006 až 2007 v Náchodě osahával, fotil a k různým sexuálním praktikám nutil dnes osmiletou dívku, kamarádku svého syna. Soud poslal Baldrycha za znásilnění na sedm let za mříže. Kromě toho mu nařídil psychiatrické léčení.

"Podle soudních znalců bylo jeho chování jakýmsi ventilem jeho problémů v práci. Dívka mu sloužila jako masturbační nástroj. V jeho případě to byl určitý únik ze stresu, který prožíval," uvedla předsedkyně senátu Anna Bímová.

Obžaloba viní Baldrycha i z toho, že nezletilé dívce na svém počítači pouštěl fotografie a pornografické filmy a přitom ji měl svlečenou na klíně a nutil ji k sexu.

"Stupeň společenské nebezpečnosti je v případě obžalovaného značně vysoký," uvedla Bímová v reakci na závěry znalců. Podle nich obžalovaný nahrazoval dívce otce, a proto ho navštěvovala opakovaně, ačkoliv při návštěvách musela prožít nepříjemné věci. "Obžalovaný netrpí žádnou sexuální deviací," dodala Bímová.

Státní zástupkyni Haně Flídrové se sedm let vězení zdá málo, proto se proti rozsudku na místě odvolala. Za znásilnění hrozil obžalovanému trest od pěti do dvanácti let vězení. "Trest je nepřiměřeně mírný. Sedmiletou dívku sexuálně zneužíval zhruba jeden rok. Kromě toho jí pouštěl pornografické filmy a fotografie. Využíval její bezbrannosti. Navrhovala jsem minimálně osm a půl roku vězení," uvedla Flídrová. Dívka má podle soudních znalců od té doby vážné psychické problémy.

Baldrychův advokát Jiří Slezák, který si nechal lhůtu na odvolání, je jiného názoru. Požadoval, aby soud jeho klienta uznal vinným za pohlavní zneužívání, za které je nižší trestní sazba. "Ke znásilnění fakticky nedocházelo. Trestní sazba za pohlavní zneužívání je od dvou do osmi let," uvedl Slezák.

Ve prospěch obžalovaného při výměře trestu hrálo i to, že se přiznal, nebyl dosud trestaný a jeho náprava je podle soudních znalců pravděpodobná. "Lituji toho, co se stalo, nedokážu vysvětlit, proč k tomu došlo," řekl Baldrych.

Rozsudek není pravomocný, případem se bude zabývat Vrchní soud v Praze.

Název: Celník zneužíval šestiletou dívku
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 10.01.2008
Str.: 5
Mutace: Celostátní
Ročník: 19
Číslo: 8
Rubrika: Z domova
Autor: (ku)
Oblast: Celostátní deníky

Celník zneužíval šestiletou dívku

Hradec Králové - Devětatřicetiletý bývalý celník Jaroslav Baldrych v letech 2006 až 2007 v Náchodě osahával, fotil a nutil k různým sexuálním praktikám dnes osmiletou dívku, kamarádku svého syna. Soud poslal Baldrycha za znásilnění na sedm let za mříže. Kromě toho mu nařídil psychiatrické léčení.

Název: Zvrhlý celník
Zdroj: Blesk
Datum: 10.01.2008
Str.: 5
Ročník: 17
Číslo: 8
Podtitulek: EXPRES
Rubrika: Čechy
Autor: žig
Oblast: Celostátní deníky

Zvrhlý celník

HRADEC KRÁLOVÉ (žig) - Na sedm let poslal do vězení hradecký Krajský soud bývalého celníka Jaroslava Baldrycha (39) z Náchoda. Ztrestal ho za to, že sexuálně zneužíval kamarádku (7) svého syna.

Název: Dívkám hrozí nebezpečí
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 15.01.2008
Str.: 1
Mutace: Kraj Moravskoslezský
Ročník: 19
Číslo: 12
Rubrika: Kraj Moravskoslezský
Autor: IVANA LESKOVÁ
Oblast: Celostátní deníky

Dívkám hrozí nebezpečí

Policie pátrá po násilnících, kteří sexuálně zneužívají mladé ženy a dívky v Opavě a Frýdku-Místku

Opava - Mladým ženám a dívkám v Opavě a Frýdku-Místku hrozí nebezpečí sexuálního zneužití.

Policie totiž zatím marně pátrá po dvou mužích, patrně sexuálních deviantech, kteří v minulých dnech zaútočili na mladé ženy a dívky.

Jeden z násilníků přitom první oběť přepadl v Opavě už koncem listopadu. Napadená osmnáctiletá dívka z Ostravy tehdy ale útok nikomu neoznámila. Odhodlala se k tomu až poté, co minulý týden pravděpodobně stejný muž

napadl její kamarádku, a to takřka na stejném místě: u křižovatky ulic Joy Adamsonové a Riegrovy.

První oběť se ubránila "Stalo se to, když se dcera vracela před sedmou hodinou večer ze školy do podnájmu. Cizí chlap se na ni vrhl, roztrhl jí silonky i prádlo, ale dcera se naštěstí dokázala ubránit. Násilníka kopl a on utekl," líčí matka dívky, která se o útoku dozvěděla s velkým zpožděním. Dcera ji totiž nechtěla vyděsit.

"Násilník tehdy přistoupil k mladé ženě zezadu, podkopnul jí kolena a poté jí rukou zajel pod sukni a strhal z ní prádlo. Na holé tělo se ale nedostal, protože dívka se začala aktivně bránit fyzicky i slovně. Muž svého jednání nechal, zřejmě i proto, že ho vyrušilo parkující auto," podotkl mluvčí opavské policie René Černohorský s tím, že druhé napadení se odehrálo podobně, jen později. Uplynulé úterý před desátou hodinou večerní napadl neznámý muž na stejné opavské křižovatce devatenáctiletou ženu z Třince.

Druhá žena byla v šoku "Opět k ní šel zezadu, ale žena se stačila otočit. Muž si ji jednou rukou přitáhl k sobě, druhou rukou jí zajel pod kabát a přes oblečení jí začal osahávat," líčí Černohorský.

Napadená byla v takovém šoku, že se vůbec nebránila.

Měla ale štěstí. Muže totiž vyrušil člověk, který přicházel přilehlým parkem. Muž proto ženu pustil a utekl směrem k ulici Na Rybníčku, aniž jí způsobil jakékoli zranění.

Policie teď žádá veřejnost o spolupráci při pátrání po pachateli, kterému hrozí trest za omezování svobody obou žen. Podle popisu dívek jde pravděpodobně o stejného muže.

Pokračování na str. C2

Dívkám v kraji hrozí nebezpečí sexuálního zneužití

Pokračování ze str. C1

"Pátráme po muži, který měří asi 180 centimetrů, je neupravený, na tváři má strniště, nosí tmavé oblečení a na hlavě kulicha," líčí mluvčí opavské policie René Černohorský s tím, že lidé mohou poskytnout informace na tísňovou telefonní linku 158 nebo vyšetřovatelům případů na telefonní číslo 974 737 440.

Opavané ale zatím o sexuálních útocích muže, který působí téměř jako bezdomovec, příliš nevědí. "Vůbec jsem o tom neslyšela," uvedla osmnáctiletá středoškolačka.

Podobně reagovali také mluvčí opavské radnice Jan Šindler nebo ředitelka Základní školy T. G. Masaryka, v jejíž blízkosti k útokům došlo, Lenka Štichauerová.

"Zatím nemáme žádné takové informace, ale určitě se budeme zajímat o to, co se stalo," shodli se.

"Upozorníme naše školy, aby učitelé varovali dívky," uvedl Šindler. "Upozorníme děvčata na možné nebezpečí například v rodinné výchově," řekla Štichauerová.

Zvrhlík napadl školačku Zatímco v Opavě si muž vybíral mladé ženy, obětí sexuálního zvrhlíka, který zaútočil ve čtvrtek 10. ledna, se stala školačka.

Neznámý muž oslovil po jedné hodině odpolední před panelovým domem na frýdecko-míšeckém sídlišti Slezská desetiletou dívku. Poté společně s ní zašel do chodby domu, vyjel výtahem a vymyslel záminku, pod kterou ho dívka dobrovolně pustila do bytu svých rodičů.

Ačkoli muž dívku fyzicky nezranil, osahával ji, a tím se dopustil trestného činu pohlavního zneužití, za který mu hrozí až osm let vězení. "Mělo by jít o muže ve věku kolem 35 let, který měří asi 170 centimetrů, má silnější postavu a hnědé vlasy," uvedl mluvčí frýdecko-míšecké policie Ivan Žurovec. Jeho podoba by měla odpovídat kreslenému portrétu, který policie včera zveřejnila s prosbou, aby jí při pátrání po pachateli pomohla veřejnost.

"Žádáme také rodiče, aby děti opakovaně upozorňovali na to, že nemají do domu pouštět cizí lidi, navazovat s nimi hovory ani jezdit ve výtahu," řekl Žurovec.

Policisté netuší, jestli obětí sexuálních násilníků v kraji není víc.

"Dívky a ženy by měly vědět, že existují sexuální devianti, kteří je mohou ohrozit. Například ve Švýcarsku se proto už od školy učí sebeobraně," řekla psycholožka Ludmila Mrkvicová, podle které lze napadením předcházet. "Když už ale k útoku dojde, je třeba to vždy ihned ohlásit, aby policie mohla násilníkovi zabránit v dalších činech."

Název: Pedofil, který rok unikal policii

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 16.01.2008

Str.: 3

Mutace: Celostátní

Ročník: 19

Číslo: 13

Rubrika: Téma dnes

Autor: JOHANNA GROHOVÁ

Oblast: Celostátní deníky

Pedofil, který rok unikal policii

Belgii v 90. letech otrásl případ Dutroux. Gang znásilňoval a mučil děti

Brusel - U dálničního mostu v belgickém Valonsku se o jedné červnové sobotě 1995 ztratily dvě osmileté holčičky: Mélissa Russová a Julie Lejeunová. Pak zmizely další mladé dívky.

Policii trvalo celý rok, než zatkla Marka Dutrouxe. Případ, který začal "jen" jako zmizení dvou školaček, nakonec policisty dovedl k pedofilnímu gangu. Ten dívky unášel, znásilňoval, mučil a vraždil. Přitom na stopu zločincům se vyšetřovatelé dostali v podstatě náhodou. Podobně jako čeští policisté ke kuřimské kauze, které na stopu týrání dětí dovedly záběry z "chůvičky" zaznamenané sousedem. Policisté se vyptávali svědků poblíž bazénu, kde zmizela čtrnáctiletá Laetitia Delhezová. Jedna jeptiška si vzpomněla na podezřelou dodávku a pak jeden mládenec z paměti vydoloval počáteční písmena poznávací značky. Kusé informace policisty dovedly k Dutrouxovi, který byl v roce 1992 propuštěn z vězení. Tam si odpykal malou část ze třináctiletého trestu za předchozí pedofilní zločiny. Přitom policejní informátor už v letech 1993 a 1995 upozornil, že bývalý elektrikář zneužívá děti k natáčení pedofilně a sadisticky zaměřených pornografických filmů a týrá je hladem. Četníci v prosinci 1995, půl roku po zmizení holčiček od dálničního mostu, prohledali Dutrouxův dům v Marcinelle, kde nejspíše Mélissa a Julie ještě byly naživu. Velitel prý slyšel hlasy, ale pokládal je za hlasy dětí na chodníku.

Najevo vyšla i další odhalení: justice, "fungující jen v úředních hodinách", se vlastně nezajímala o nezvěstné děti. Policie a četnictvo si v rivalitě zatajovaly informace rozhodující o životě a smrti. Dutrouxovi se dokonce podařilo na několik hodin utéct z ostře hlídaného vězení.

Belgičané začali spekulovat, že je součástí veliké pedofilní sítě a těší se "ochraně shora". Některá svědectví měla dokonce vyprávět o orgiích za účasti vysoce postavených politiků. Podezření vyšetřovala parlamentní komise, nic z toho se však neprokázalo. Případ otřásl celou Belgií a vedl k hluboké reformě justice a policie.

* Marc Dutroux

Bývalý elektrikář Marc Dutroux v letech 1995 až 1996 unesl, znásilnil a mučil šest nevinných děvčátek. Dvě z nich zabil a dvě nechal zemřít hlady. Měl několik kompliců včetně své ženy Michelle Martinové. Po osmi letech vyšetřování byl 22. června 2004 odsouzen k doživotnímu vězení.

O autorovi: (Od naší zpravodajky)

Název: Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?

Zdroj: Blesk

Datum: 16.01.2008

Str.: 4
Mutace: PRAHA
Ročník: 17
Číslo: 13
Rubrika: Čechy - Morava
Autor: (mul)
Oblast: Celostátní deníky

Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?

KLADNO (mul) - Učitelka Petra B., která údajně na škole ve Vodárenské ulici v Kladně souložila s jedním ze žáků, čelí trestnímu oznámení. To na ni podala škola. Policie osmatřicetiletou ženu obvinila ze spáchání trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže. Případ se již dostal ke státnímu zástupci. Učitelka vyučovala na kladenské základce tělocvik a kurzy aerobiku. Měla být údajně přistižena se žákem při sexu v kabinetu. Vedení školy však tuto informaci od začátku popírá. Přesto už pedagožka ve škole nepracuje. Pracovní poměr ukončila sama po vzájemné dohodě. Informaci o obvinění potvrdila mluvčí kladenské policie Jana Šteinerová a dodala: "Trestní oznámení na pedagožku podala škola kvůli nevhodnému vztahu mezi učitelem a žákem. Vzhledem k tomu, že v případě Učitelka Petra B., která čelí obvinění ze spáchání figuruje nezletilá osoba, nebude policie podávat trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže žádné další informace.

Název: Pedofil zneužíval šestileté chlapce
Zdroj: Blesk
Datum: 17.01.2008
Str.: 5
Mutace: MORAVA
Ročník: 17
Číslo: 14
Podtitulek: 5,5 roku vězení a léčba
Rubrika: Čechy - Morava
Autor: (iža)
Oblast: Celostátní deníky

Pedofil zneužíval šestileté chlapce

OSTRAVA (iža) - Na teprve šestiletých dětech se sexuálně ukájel Roman Gaži (27). Včera ho za znásilnění dětí poslal krajský soud na 5,5 roku za mříže. Současně mu nařídil ústavní sexuologickou léčbu.

Děti hrající si venku pedofil lákal do chodby domu s tím, že jim něco zajímavého ukáže na mobilu. Pouštěl jim pak pornografickou nahrávku, v níž se Gaži sám sexuálně ukájel. V Ostravě takto oslovil několik chlapců i dívek. Některé zneužil, některé po zhlédnutí nechutné nahrávky stačily utéci. Pedofil se ke všemu přiznal. "Neumím si v určitý moment pomoci. Nemůžu za své sexuální pudy. Nemám v pořádku hormony. Dětem jsem ale neublížil," plakal Gaži. Psychiatři ovšem nevyklučují, že své sexuální pudy by časem ukájel i násilím. Roman Gaži vyfasoval 5,5 roku za znásilnění malých dětí.

Foto - Roman Gaži vyfasoval 5,5 roku za znásilnění dětí

Foto Blesk - Ivana Žáková

Název: Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 17.01.2008
Str.: 5
Mutace: Celostátní
Ročník: 19
Číslo: 14
Rubrika: Z domova
Autor: (ČTK)
Oblast: Celostátní deníky

Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci

Ostrava - Na pět a půl roku poslal soud za mříže Romana Gažiho z České Lípy. Sedmadvacetiletý muž znásilnil dva šestileté chlapce. Kromě toho předsedkyně senátu pedofilovi, který sám sebe označil za devianta, nařídila ochrannou sexuologickou léčbu v ústavu.

Gaži, který se ke všemu přiznal, byl už za mravnostní zločin dvakrát odsouzen. Během pobytu v Anglii se dostal do problémů se zákonem kvůli exhibicionismu. Obnažoval a ukájel se na veřejnosti i před dětmi.

Po vynesení rozsudku si včera ponechal lhůtu na rozmyšlenou. Stejně se zachovala státní zástupkyně.

Mladý muž loni v červenci v Ostravě oslovil dva šestileté chlapce a na mobilním telefonu jim pustil porno. Pak s jedním z nich odešel do mezipatra domu, kde jej znásilnil. "Svlékl jej, sál jeho pohlavní úd a sám se uspokojoval," popsala soudkyně. Podobně Gaži postupoval o měsíc později v jiném domě. Tentokrát jej však náhodný svědek vyrušil. Ve stejný den se ještě pokusil navázat kontakt s trojicí dívek ve věku čtyři až devět let. Také jim přehrál na telefonu porno. Děti pak utekly.

Název: Policie vyšetřuje zneužívání dítěte
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 19.01.2008
Str.: 4
Mutace: Celostátní
Ročník: 19
Číslo: 16
Rubrika: Z domova
Autor: (jp)
Oblast: Celostátní deníky

Policie vyšetřuje zneužívání dítěte

Nymburk - Policie vyšetřuje, zda otec nezneužíval čtyřletou dceru. Matka z Nymburska přivedla na dětské oddělení kolínské nemocnice svou dceru kvůli omrzlinám už na Štědrý den a lékaři dítě v nemocnici nechali. Po několika dnech se dítě rozmluvilo o tom, že ho otec osahával a působil mu bolest na genitáliích. Na kauzu upozornila Česká televize.

Název: Policie řeší další případ sexu s dětmi
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 22.01.2008
Str.: 3
Mutace: Východní Morava
Ročník: 19
Číslo: 18
Rubrika: Východní Morava
Autor: MILAN LIBIGER
Oblast: Celostátní deníky

Policie řeší další případ sexu s dětmi

ZNEUŽÍVÁNÍ DĚTÍ Policie loni řešila na Zlínsku šestadvacet případů, což je ve srovnání s rokem 2006 nárůst přes sto procent. "Ne všechny tyto trestné činy se přitom dostanou až k nám. O mnoha nevíme," říká mluvčí zlínské policie Jana Bartíková.

Zlín - Tři školačky pohlavně zneužíval dvaadvacetiletý muž z Vizovic. Dvěma dívkám bylo teprve třináct let, další jen o rok více. S první z nich měl pohlavní styk, se druhou orální sex, třetí osahával po těle i pohlaví. Za to mu

hrozí až osm let za mřížemi. Policie v současné době vede vyšetřování případu k závěru a v nejbližších dnech ho postoupí zlínskému okresnímu státnímu zastupitelství s návrhem na obžalobu podezřelého muže.

O mnoha případech se policie ani nedozví "Předpokládám, že bude nakonec odsouzen, protože se činu dopustil opakovaně. Přitom věděl, že je to trestné," uvedl zlínský kriminalista, který na případu pracoval, ale nechtěl do novin uvést své jméno.

Případů pohlavního zneužívání na Zlínsku přitom v poslední době stále přibývá. Alespoň podle policejních statistik, které evidují značný nárůst těchto závažných sexuálních deliktů. Loni se jich v regionu stalo šestadvacet. V roce 2006 pouze dvanáct.

"A to ještě musíme počítat s tím, že se zdaleka ne všechny tyto trestné činy dostanou až k nám. O mnoha se ani nedozvíme," prohlásila policejní mluvčí Jana Bartíková.

Případ muže z Vizovicka kriminalistům ale neutekl. Zadrželi ho už loni v červnu, když zjistili, že má sexuální poměr se čtrnáctiletou školačku. Byl obviněn, ale žalobce trestní stíhání zrušil. Důvodem bylo to, že mladý muž měl mít k dívce citové pouto a jejich věkový rozdíl zase nebyl tak značný.

"Byla to vlastně láska vrstevníků, která měla budoucnost," uvedl kriminalista. Už v červenci si ale muž našel třináctiletou dívku, s níž měl orální sex. A o měsíc později se seznámil s další školačkou stejného věku, kterou osahával po celém těle a zajížděl jí prsty do pohlaví. Obě chodily navštěvovat jeho sestru, s níž bydlí.

"Říkal, že neví, proč to dělal, že je na tom psychicky špatně. Ale dá se říci, že využíval příležitosti. Byl vytížený v práci a měl málo času na to, aby se seznámil se svými vrstevnicemi," řekl kriminalista.

Pachatelé hrozí za pohlavní zneužívání školaček až osm let ve vězení. A soud ho pravděpodobně nemine. Vyšetřovaný je na svobodě.

Velice podobný případ kriminalisté odhalili zhruba v půlce minulého roku. Dvaadvacetiletý muž z Uherskohradištska zneužíval čtrnáctiletou dívku a pak ji dokonce vydíral. Seznámili se spolu prostřednictvím internetu, domluvili si schůzku a po čase spolu začali chodit. "Muž měl s dívkou několikrát pohlavní styk, i když dobře věděl, kolik má roků," řekla Bartíková.

Požíval si také erotické fotografie dívky. Když se s ním pak chtěla rozejít, použil je k vydírání. Řekl, že je zveřejní. Pachatel se po svém zatčení ke všemu přiznal. A tvrdil, že má dívku rád.

"Pohlavní styk před patnáctým rokem dítěte je ale zakázaný, stejně jako pořizování erotických fotografií dívek do jejich osmnácti let," řekla Bartíková. Za pohlavní zneužívání jedenáctileté dívky byl na konci loňského roku odsouzen bývalý automobilový závodník Pavel Valoušek starší z Otrokovic.

Soud ho poslal na dva roky do vězení s dozorem a nařídil mu ochrannou sexuální léčbu.

U Valouška šlo o opakovaný exces. Podle zlínského soudce Radomíra Koudely by na něho měly dva roky za mřížemi zapůsobit tak, aby se už ničeho podobného nikdy nedopustil.

Policejní mluvčí Bartíková uvedla, že by rodiče měli více dbát na to, s kým se jejich děti stýkají či případně komunikují po internetu. U mnoha školaček jsou motivací k pohlavním hrátkám se staršími osobami peníze.

Bývají ale také obětí pedofilů, kteří je k pohlavnímu styku donutí.

* Pohlavní zneužívání

V regionu

Rok 2007 26 případů

Rok 2006 12 případů

O co jde?

Každý sexuální styk s chlapcem či dívkou, kteří ještě nemají patnáct let, je podle zákona trestný.

Kdo se takového činu dopustí, může být odsouzen až na osm let za mřížemi.

Zdroj - Policie ČR

Foto popis: Policie řešila za loňský rok šestadvacet útoků sexuálních deviantů na bezbranné školačky.

Název: Muž zneužíval tři školačky, hrozí mu osm let vězení

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 22.01.2008

Str.: 1

Mutace: Východní Morava

Ročník: 19

Číslo: 18

Rubrika: Východní Morava

Autor: (ill)

Oblast: Celostátní deníky

Muž zneužíval tři školačky, hrozí mu osm let vězení

Zlín - Tři školačky pohlavně zneužíval dvaadvacetiletý muž z Vizovicka. Se čtrnáctiletou dívkou měl pohlavní styk. Dvě třináctileté školačky osahával,

s jednou došlo i na orální sex. Policie ho už obvinila a hrozí mu až osm let vězení.

"Byl si vědom toho, že to je trestné. V tom je nebezpečný," uvedl zlínský kriminalista, který se případem zabývá.

Podobně závažných excesů pohlavního zneužívání nezletilých v poslední době na Zlínsku přibývá. Policejní statistiky ukazují, že v roce 2006 se těchto trestných činů stalo dvanáct, zatímco loni už šestadvacet. Ve skutečnosti jich ale mohlo být ještě daleko více.

Kriminalisté jsou ale na druhou stranu optimisté a říkají, že nárůst je způsobený z velké části i jejich dobrou prací.

"Více případů pohlavního zneužívání se nám daří vyřešit. Podařilo se nám k nim najít klíč. Jaký? To neprozradím," řekl kriminalista.

Název: Policisté vyšetřují zneužívání dítěte

Zdroj: Mladá fronta Dnes

Datum: 22.01.2008

Str.: 1

Mutace: Střední Čechy

Ročník: 19

Číslo: 18

Rubrika: Střední Čechy

Autor: MICHAL NOVOTNÝ

Oblast: Celostátní deníky

Policisté vyšetřují zneužívání dítěte

Čtyřletá holčička se svěřila lékařům kolínské nemocnice. Její výpověď posoudí znalec

Kolín, Nymburk - Podchlazenou čtyřletou holčičku s omrzlinami přivezla její matka do kolínské nemocnice. Z toho, s čím se děvčátko svěřilo, lékaři dětského oddělení usoudili, že ji otec možná sexuálně zneužíval. Okamžitě to oznámili policii. Na kauzu, která začala o Vánocích, jako první upozornila Česká televize.

Případ řeší nymburští policisté, protože dítě pochází z Křince na Nymbursku. "Dostali jsme oznámení od lékařů z kolínské nemocnice, kteří měli podezření, že na jedné z jejich pacientek mohl být spáchán trestný čin," potvrdil zástupce ředitele okresního ředitelství policie Nymburk Jaroslav Novák. Ilonka, která se ještě minulý týden v nemocnici léčila, se totiž lékařům svěřila, že jí její tatínek způsoboval bolest mezi nožičkami.

Výpověď dítěte posoudí znalec Jelikož jsou Ilonce pouhé čtyři roky, policisté se rozhodli najít si pro spolupráci a získání dalších informací soudního znalce

z oboru dětské psychologie. "Ten si přál, aby bylo dítě převezeno na jeho pracoviště, státní zástupce ale takové usnesení o trestním řízení minulý pátek zrušil," řekl Jaroslav Novák. Holčička tak byla převezena z Psychiatrické léčebny v Havlíčkově Brodě zpět do kolínské nemocnice.

Jaký bude další postup, policisté ani státní zástupkyně komentovat nechtějí. "Jsme v kontaktu s matkou, ale celá věc je samozřejmě předmětem vyšetřování, a tak prozatím nic sdělit nemohu," tvrdil Novák.

Vyslechnou personál nemocnice a rodinu Podle mluvčí okresní policie Nymburk Zuzany Tuzarové budou následovat výsledky personálu nemocnice a rodinných příslušníků, přizván bude také znalec z oboru dětské psychologie. Ani nymburská žalobkyně nechce o případu příliš mluvit. "Zatím je to syrová věc. Dosud jsme nemohli vyslechnout ani lékaře kolínské nemocnice, který trestný čin oznámil, protože byl na dovolené. Jediné, co mohu říci, je, že dnes ráno jsme utvořili s policií plán dalšího postupu, a věci by se tedy měly začít hýbat," uvedla okresní státní zástupkyně Milena Pinkasová.

Ilonka se však nejspíše bude brzy opět stěhovat. "Holčička je zatím v kolínské nemocnici. Brzy by ale měla být převezena do Dětského domova v Milovicích, kde se budeme snažit ve spolupráci se soudním znalcem zjistit, k čemu došlo," řekla Pinkasová.

Případů zneužívaných či týraných dětí řešili loni policisté v kraji víc. Mezi poslední patří kauza ani ne ročního kojence Marka z Brandýsa nad Labem, který zemřel na množství vnitřních zranění způsobených týráním. Matka a její druh, kteří policistům tvrdili, že dítě vdechlo hračku a zranilo se o postýlku, jsou ve vazbě.

Název: Muž pohlavně zneužíval školačky
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 22.01.2008
Str.: 4
Mutace: Celostátní
Ročník: 19
Číslo: 18
Rubrika: Z domova
Autor: (ill)
Oblast: Celostátní deníky

Muž pohlavně zneužíval školačky

Zlín - Zlínská policie obvinila dvaadvacetiletého muže z pohlavního zneužívání školaček. S dívkami se seznamoval, když chodily na návštěvu za jeho sestrou, s níž na Vizovicku bydlí. Loni v červenci si tak začal poměr se

čtrnáctiletou dívkou, se kterou měl pohlavní styk. Pak zneužil další dvě třináctileté školačky. Hrozí mu až osm let vězení.

Název: Muž, který vrátil pedofilovi tvář
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 24.01.2008
Str.: 2
Mutace: Celostátní
Ročník: 20
Číslo: 20
Rubrika: Události a politika
Autor: (jav)
Oblast: Celostátní deníky

Muž, který vrátil pedofilovi tvář

Praha - Na začátku vyšetřování měli detektivové Interpolu jen pár fotografií s rozmazaným obličejem neznámého muže. Postupně jich nastřádali téměř dvě stě. Motiv snímků se opakoval - neznámý byl na nich zachycen v intimní situaci s chlapci ve věku od 6 do 10 let.

Hon na pedofila trval tři roky a skončil loni na podzim. Tehdy se policistům konečně podařilo mužovu digitálně rozmazanou tvář "opravit" a podobenku poslali v říjnu do světových médií a na internet.

Za čtrnáct dnů fantoma dopadli policisté v Thajsku, kde se dvaatřicetiletý kanadský učitel Christian Paul Neil ukrýval.

"Nejtěžší bylo sestavit jeho podobu. Poté, co jsme snímek zveřejnili, to šlo už poměrně rychle," řekl detektiv Anders Persson, jeden z šéfů týmu, kterému se Neila podařilo vypátrat. "Pedofilové si díky internetu vyměňují fotografie i videa. V tomto případě k dopadení Neila pomohl právě internet. Od jeho uživatelů jsme dostali stovky informací, kdo hledaný je," dodal.

Persson je v těchto dnech zrovna v Česku. Je jedním z odborníků, kteří radí českým policistům, jak bojovat právě proti pedofilům. Podobný mezinárodní seminář se koná vůbec poprvé. "V pátrání po pedofilech rozhodují drobnosti. Stejně to bylo i v případě dvou set fotografií, které se podařilo získat kolegům v Kanadě. Byly to drsné snímky, na nichž skupina mužů zneužívala i několikaměsíční děti," řekl Persson.

Policistům při tomto pátrání pomohlo, že na jednom snímku našli nápis dokazující, že fotografie vznikly v Evropě. Na dalším našli malý ústřížek jízdenky, z něj vyčetli, že musí hledat ve španělském městě severně od Madridu. Díky dalším stopám pak policie vypátrala počítačový obchod, ve kterém pracovalo asi patnáct mužů.

"Kromě prodeje počítačů nabízeli místním rodinám i hlídání dětí. Ty potom zneužívali a snímky umisťovali na internet," dodal Persson.

Foto popis: Christian Paul Neil měl na pedofilních snímcích rozmazaný obličej, policisté mu však vrátili podobu

Název: Sedm let pedofilovi
Zdroj: Blesk
Datum: 24.01.2008
Str.: 4
Mutace: MORAVA
Ročník: 17
Číslo: 20
Podtitulek: EXPRES
Rubrika: Čechy/Morava
Autor: (mh)
Oblast: Celostátní deníky

Sedm let pedofilovi

BRNO - Z devíti na sedm let snížil Nejvyšší soud v Brně trest Jiřímu Mrázkovi (34). Ten pod jménem Straka pohlavně zneužíval dvě tehdy desetileté dívky.

Název: Holčičku znásilnil 484krát
Zdroj: Blesk
Datum: 25.01.2008
Str.: 24
Ročník: 17
Číslo: 21
Podtitulek: NĚMEC 68 PŘED SOUDEM
Rubrika: společnost
Autor: (INT)
Oblast: Celostátní deníky

Holčičku znásilnil 484krát

WUPPERTAL - Před německým soudem ve Wuppertalu začal včera proces s důchodcem (68), který měl 484krát pohlavně zneužít dívku. Stalo se to, když jí nebylo ještě ani pět let. Rodiče oběti dávali holčičku k bývalému domovníkovi a jeho manželce na hlídání pokaždé, když odjeli na dovolenou.

Při tom mělo docházet k opakovanému zneužití. Až teprve když dívka dosáhla plnoletosti, svěřila se přítelkyni. Dnes je jí 19 let.

Název: Otec zneužíval svou dceru. Skončil v cele
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 26.01.2008
Str.: 1
Mutace: Střední Čechy
Ročník: 19
Číslo: 22
Rubrika: Střední Čechy
Autor: (pš)
Oblast: Celostátní deníky

Otec zneužíval svou dceru. Skončil v cele

Sedlčany - Dospívání plné strachu zažila ani ne patnáctiletá dívka ze Sedlčanska. Její třiačtyřicetiletý otec ji několik let zneužíval. Vyhrožoval jí násilím, pokud se s tím někomu svěří. Po posledním pokusu o znásilnění, kterému zabránila matka dívky, ho příbramští policisté dopadli. Obvinili ho z trestného činu pohlavního zneužívání, vydírání a ohrožování mravní výchovy mládeže.

Naposledy se otec vrhl na dceru v neděli večer. "Rodina žije v malé domácnosti. Podle výpovědi mají k dispozici dvě místnosti. Když si šli manželé lehnout, čekal otec, až žena usne. Pak se s dcerou zamkl v sousední místnosti," řekla mluvčí policistů Monika Schindlová.

Manželka přivedla na pomoc souseda, který do pokoje násilím vnikl.

Pokračování na str. B2

Pokračování ze str. B1

"Otec dívky mu způsobil menší zranění v obličeji a utekl. Soused zavolal policii. Ta muže ještě ten večer dopadla," potvrdila Schindlová.

Dívka vypověděla, že z otce byl cítit alkohol. Přiznala také, že ji zneužíval již několik let. Nikomu nic neřekla, protože jí vyhrožoval. "Policie nikdy předtím v rodině zneužívání či domácí násilí nevyšetřovala. O všem dívka promluvila až nyní," řekla policejní mluvčí. Místo, kde se případ stal, policie tají. "Jde o malou vesnici," dodala. Muži, který je ve vazbě, hrozí dva až deset let vězení. Vedoucího Linky bezpečí Marina Kloudu případ nepřekvapil. "Pachatel často své oběti vyhrožuje a nebo ji utvrzuje v tom, že je to její vina. Když se vše odehraje na malé vesnici, kde se každý zná, bývá to ještě horší," uvedl Klouda.

Dívka podle něj může mít v budoucnosti potíže s partnerskými vztahy i se svými dětmi.

Případů zneužitých dětí řeší příbramští policisté kolem pěti ročně. Většinou se jedná o dlouhodobější zneužívání.

Název: Osahával dceru, napadl souseda
Zdroj: Blesk
Datum: 26.01.2008
Str.: 5
Mutace: STŘEDNÍ ČECHY
Ročník: 17
Číslo: 22
Rubrika: STŘEDNÍ ČECHY/PRAHA
Autor: (er)
Oblast: Celostátní deníky

Osahával dceru, napadl souseda

SEDLČANY (er) - Podnapilý otec přišel z hospody a osahával svou desetiletou dceru. Zamkl se s ní v jednom pokoji a křičel, že ji znásilní. Matka dívky doběhla k sousedovi pro pomoc. Muž (34) byl obviněn z ohrožování mravní výchovy mládeže.

Podle mluvčí příbramské policie Moniky Schindlové obviněný v neděli přišel z restaurace a začal osahávat svou dceru. Vyhrožoval jí při tom násilím. S dívkou se následně zavřel v jedné místnosti s tím, že ji znásilní. "Manželka doběhla k sousedovi pro pomoc. Ten vyrazil dveře a pachatel mu uštědřil několik ran pěstí a následně utekl. Policie ho zadržela a nyní je ve vazební věznici," uvedla Schindlová. Pachatel podle ní svou dceru zneužíval několik měsíců.

Název: V Íránu popravili muže, který zneužíval školáky
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 28.01.2008
Str.: 6
Mutace: Celostátní
Ročník: 19
Číslo: 23
Rubrika: Ze světa
Autor: (ČTK)
Oblast: Celostátní deníky

V Íránu popravili muže, který zneužíval školáky

Teherán - V íránské provincii Isfahán popravčí četa zastřelila muže, který znásilnil 17 dětí. Obětím bylo mezi sedmi a 11 lety. Muž školákům tvrdil, že je odvede domů, ale místo toho je vodil do zahrad, kde je sexuálně zneužíval. Potom je zanechal na ulici.

Název: Za zneužívání dcery hrozí 12 let vězení
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 29.01.2008
Str.: 2
Mutace: Kraj Pardubický
Ročník: 19
Číslo: 24
Rubrika: Kraj Pardubický
Autor: (ku)
Oblast: Celostátní deníky

Za zneužívání dcery hrozí 12 let vězení

Hradec Králové - Až dvanáct let za mřížemi hrozí čtyřiačtyřicetiletému Michalu Brožkovi, kterého obžaloba před krajským soudem viní z toho, že od počátku září 2006 zhruba rok v rodinném domě na Orlickoústecku pohlavně zneužíval vlastní dceru. Když se na ní začal uspokojovat, nebylo jí ještě ani čtrnáct let. Dívka má od té doby vážné psychické problémy.

"Otec nejprve dceru osahával po celém těle, na prsou i přirození. Pak přitvrdil a na dívku si i nahý lehal. Nepodařilo se zjistit, že by s ní souložil. Myslím si, že nám dívka všechno, co jí otec prováděl, neřekla," uvedla státní zástupkyně Hana Flídrová.

Dívka, které je nyní patnáct, byla ve velmi složité situaci. Podle spisu jí rodinné zázemí neumožňovalo, aby se někomu svěřila.

"Všichni členové rodiny, tedy dva sourozenci, matka i děda, odmítli vypovídat. Rodina žila na samotě, v okolí nebyli žádní sousedé a zřejmě neměla ani kamarádky. Stres se v ní hromadil, až se na jedné školní akci svěřila učitelce. Tak se to dozvěděla policie," řekla Flídrová.

Obžalovaný do policejního protokolu jako důvod svého jednání uvedl nedostatek manželského sexu, včera však přišel s novou verzí. "Ponoukal mě k tomu ďábel," řekl zakřiknutě působící muž.

Soudu také tvrdil, že v mládí měl problémy se sexem v důsledku opakované změny pohlaví.

Název: Za zneužívání dcery hrozí 12 let
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 29.01.2008
Str.: 1
Mutace: Kraj Hradecký
Ročník: 19
Číslo: 24
Rubrika: Kraj Hradecký
Autor: (ku)
Oblast: Celostátní deníky

Za zneužívání dcery hrozí 12 let

Hradec Králové - Až dvanáct let za mřížemi hrozí čtyřiačtyřicetiletému Michalu Brožkovi, kterého obžaloba před krajským soudem viní z toho, že od počátku září 2006 zhruba rok v rodinném domě na Ústeckoorlicku pohlavně zneužíval vlastní dceru. Když se na ní začal uspokojovat, nebylo jí ještě ani čtrnáct let. Dívka má od té doby vážné psychické problémy. "Otec nejprve dceru osahával po celém těle na prsou i přirození. Pak přitvrdil a na dívku si i nahý lehal. Nepodařilo se zjistit, že by s ní souložil. Myslím si, že nám dívka všechno, co jí otec prováděl, neřekla," uvedla státní zástupkyně Hana Flídrová. Rodina odmítla vypovídat Dívka, které je nyní patnáct, byla ve velmi složité situaci. Podle spisu jí rodinné zázemí neumožňovalo, aby se někomu svěřila. "Všichni členové rodiny, tedy dva sourozenci, matka i děda, odmítli vypovídat. Rodina žila na samotě, v okolí nebyli žádní sousedé a zřejmě neměla ani kamarádky. Stres se v ní hromadil, až se na jedné školní akci svěřila učitelce. Tak se to dozvěděla policie," řekla Flídrová. Obžalovaný do policejního protokolu jako důvod svého jednání uvedl nedostatek manželského sexu, včera však přišel s novou verzí. "Ponoukal mě k tomu ďábel," řekl zakřiknutě působící muž. Soudu také tvrdil, že v mládí měl problémy se sexem v důsledku opakované změny pohlaví. "Tato dnešní výpověď je pro mě nová. Nepochybně se k tomu vyjádří soudní znalec sexuolog. Ten však obžalovaného již jednou vyšetřoval," uvedla Flídrová. Rozsudek se očekává dnes.

Název: Zneužíval třináctiletou dceru. Dostal sedm let
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 30.01.2008
Str.: 1
Mutace: Kraj Pardubický
Ročník: 19

Číslo: 25
Rubrika: Kraj Pardubický
Autor: (ČTK)
Oblast: Celostátní deníky

Zneužíval třináctiletou dceru. Dostal sedm let

Hradec Králové - Na sedm let do vězení včera poslal Krajský soud v Hradci Králové čtyřiačtyřicetiletého Michala Brožka z Ústí nad Orlicí, kterého obžaloba viní z pohlavního zneužívání nezletilé dcery.

Rozsudek dosud není pravomocný, státní zástupkyně i obžalovaný si ponechali lhůtu na podání odvolání. Brožek svou tehdy třináctiletou dceru podle spisu zneužíval minimálně jeden rok do září loňského roku. Opakovaně ji v dětském pokoji v posteli osahával po celém těle, zejména na prsou a přirození. Později si na dívku lehal nahý. Dívka od té doby trpí stresovou poruchou a v budoucnu bude mít podle odborníků problémy s dospělou sexualitou. Obžalovanému hrozilo až 12 let vězení.

Název: Poslední potrestané případy sexuálního týrání
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 30.01.2008
Str.: 3
Mutace: Kraj Hradecký
Ročník: 19
Číslo: 25
Rubrika: Kraj Hradecký
Oblast: Celostátní deníky

Poslední potrestané případy sexuálního týrání

Leden 2008

Čtyřiačtyřicetiletý Michal Brožek má jít na sedm let do vězení za to, že v malé obci na Ústeckoorlicku zneužíval svoji vlastní dceru. Dívku začal osahávat, když jí bylo třináct let. Dívka od té doby trpí vážnou psychickou poruchou. Rozsudek není pravomocný.

Krajský soud v Hradci Králové poslal osmatřicetiletého Martina Bogapova na osm a půl roku do vězení za to, že v roce 1999 v bytě v Pardubicích znásilnil svoji devítiletou dceru, kterou pak do roku 2004 ještě v několika případech osahával.

Dnes šestnáctiletá dívka, o niž po rozvodu manželství nějaký čas pečoval, se dosud straní kolektivu a má psychické problémy. Rozsudek není pravomocný

Devětatřicetiletého bývalého celníka Jaroslava Baldrycha, který v letech 2006 až 2007 v Náchodě osahával, fotil a k různým sexuálním praktikám nutil dnes osmiletou kamarádku svého syna, Krajský soud v Hradci Králové poslal na sedm let do vězení. Soud potrestal Baldrycha za znásilnění a nařídil mu psychiatrické léčení. Rozsudek není pravomocný.

Listopad 2007 Devět let za mřížemi si má odpykat pětatřicetiletý Richard Fronk z Maršova u Úpice na Trutnovsku. Vloni v listopadu o tom rozhodl Krajský soud v Hradci Králové, který Fronkovi navíc nařídil ochranné sexuologické léčení, protože podle znalců trpí sexuální deviací a bez ochranného léčení by mohl být pro společnost nebezpečný. Fronk podle soudu několik měsíců znásilňoval své dvě nevlastní dcery. Mladší z nich v době prvního znásilnění bylo teprve dvanáct let. Později dívka se svým otčímem otěhotněla a v nemocnici podstoupila přerušování těhotenství. Tak se o případu dozvěděla policie. Jedna z poškozených má vážné psychické problémy. Rozsudek není pravomocný.

* Projevy týrání - strach z konkrétních osob - obranné a úhybné reakce - pasivita či naopak agresivita - stud za modřiny a jiná poranění (dítě se raději omluví z hodiny tělocviku, než by vysvětlovalo, jak přišlo k modřinám) - touha po pozornosti a citu jiných dospělých - strach jít domů, útky z domova - poruchy spánku, noční můry

Název: Za týrání dcery 7 let
Zdroj: Mladá fronta Dnes
Datum: 30.01.2008
Str.: 1
Mutace: Kraj Hradecký
Ročník: 19
Číslo: 25
Rubrika: Kraj Hradecký
Autor: TOMÁŠ KUČERA
Oblast: Celostátní deníky

Za týrání dcery 7 let

Krajský soud potrestal další případ sexuálního zneužívání dítěte Hradec Králové - Sedm let vězení vyměřil Krajský soud v Hradci Králové čtyřiačtyřicetiletému Michalu Brožkovi za to, že zničil život své patnáctileté dceři. Podle obžaloby ji od jejích třinácti let zneužíval. Hrozilo mu až dvanáct let vězení.

"Společenská nebezpečnost je v jeho případě velmi vysoká," uvedla předsedkyně senátu Anna Bímová.

Téma DNES

Podle spisu Brožek od září 2006 zhruba rok v rodinném domě v malé obci na Ústeckoorlicku svoji vlastní dceru nejprve osahával po celém těle, později si na dívku nahý lehal. Nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil. Dívka má od té doby vážné psychické problémy. "Předpokládám, že dívka ani všechno, co jí otec prováděl, neřekla," uvedla Flídrová. Obžalovaný se přiznal. Uvedl, že důvodem jeho chování byl nedostatek sexu s manželkou, s níž své tři děti společně vychovávali. "Dcera při tom nic nedělala, ani nenařkala, jen potichu plakala.

Postupně jsem začal mít pocit, že mě začala nenávidět.

Přesto jsem v tom pokračoval," odpověděl Brožek na otázku předsedkyně senátu, zda se mu dcera bránila.

Případ vyšel najevo, když se vloni zoufalá dívka svěřila učitelce. Doma se neměla komu svěřit, situace v rodině to neumožňovala. "Všichni členové rodiny, tedy její dva sourozenci, matka i děda, odmítli vypovídat," uvedla Flídrová. Podle ní se jedná o typický případ sexuálního násilí na dětech v rodině. Rozsudek není pravomocný, státní zástupkyně i obhájce si ponechali lhůtu na podání odvolání.

Kriminalisté na východě Čech řeší rok od roku stále víc případů zneužívaných dětí. Ročně jich bývá kolem stovky, ale o mnoha případech se policie ani nedozví.

Narůstající počet případů je podle odborníků alarmující. Mimo jiné je také dokladem toho, že se prolamuje pomyslná bariéra mlčení o sexuálním týrání dětí. Stále víc zneužitých má snahu o svých traumatech mluvit. Nechtějí se smířit s příkořím, kterého se na nich dopustili jiní, často i jejich vlastní rodiče.

"V polovině 90. let to byl problém více skrytý než nyní. Děti jsou dnes více informovány o tom, kam se v případě nouze obrátit," míní královéhradecká státní zástupkyně Hana Flídrová, která se již řadu let specializuje na kauzy s mravnostní tematikou.

Podle ní existuje pro oběti těchto zločinů jediná cesta, jak alespoň zmírnit psychické poruchy způsobené zneužíváním - vyhledat odbornou pomoc a se svým utrpením se někomu svěřit.

* Předpokládám, že zneužívaná dívka ani všechno, co jí otec prováděl, neřekla.
Hana Flídrová, státní zástupkyně

Název: Sboristky ho provokovaly!

Zdroj: Blesk

Datum: 30.01.2008

Str.: 5
Ročník: 17
Číslo: 25
Podtitulek: KAUZA KULÍNSKÝ - Učitelka z Bambini di Praga brání obviněného šéfa:
Rubrika: ČECHY
Autor: Jitka Žigová
Oblast: Celostátní deníky

Sboristky ho provokovaly!

HRADEC KRÁLOVÉ - Namyšlené necudy! Tak charakterizuje některé sboristky z Bambini di Praga jejich učitelka a spolupracovnice Bohumila Kulínského (48). Podle ní muže obviněného ze sexuálního obtěžování 49 dívek vlastně dívky sváděly!

Podle Heleny Sekvartové Kulínského obviňují neúspěšné členky sboru. "Je jasné, že na něj sboristky hrozně žárlily. Buď ho milovaly, nebo nenáviděly. Mně samotné vadilo, když po nějakém výkonu objal kolegyni stejně jako předtím mě. A dívky to vnímaly stejně," přiznala náklonnost ke svému někdejšímu šéfovi. Popsala i chování dívek na soustředění sboru: "Byly jako smyslů zbavené. Když viděly, že s Kulínským jdeme k sauně, vyběhly ven nahé a začaly poskakovat tak, aby bylo vidět to, co by vidět být nemělo. Bylo to hrozné. Já jako dítě bych se zabalila do osušky," tvrdila Helena Sekvartová. "Mít kolem sebe tolik děvčat znamená být jednou nohou v kriminále," bránil Bohumila Kulínského další spolupracovní sboru skladatel Jaromír Klempf. Podle obžaloby Kulínský s několika členkami Bambini di Praga souložil ještě než měly 15 let a další osahával či jinak zneužíval.

Foto - Helena Sekvartová
Foto - Bohumil Kulínský
Foto Blesk - autorka
Jitka Žigová

Název: Zneužíval vlastní dceru
Zdroj: Blesk
Datum: 30.01.2008
Str.: 5
Ročník: 17
Číslo: 25
Podtitulek: DOSTAL 7 LET
Rubrika: ČECHY

Autor: žig
Oblast: Celostátní deníky

Zneužíval vlastní dceru

HRADEC KRÁLOVÉ (žig) - Život zkazil své vlastní dceři Adélce Michal Brožek (44) z Orlickoústecka. Včera za to u hradeckého soudu dostal sedm let vězení. Jako třináctiletou ji začal sexuálně zneužívat, protože se mu prý po narození tří dětí nedostávalo manželského sexu. Podle znalců to zanechalo na dívce těžkou psychickou újmu. Nevyloučili, že v dospělosti bude mít problémy navázat sexuální styk.

Příloha 21 - § 358 Výtržnictví

(1) Kdo se dopustí veřejně nebo na místě veřejnosti přístupném hrubé neslušnosti nebo výtržnosti zejména tím, že napadne jiného, hanobí hrob, historickou nebo kulturní památku, anebo hrubým způsobem ruší přípravu nebo průběh organizovaného sportovního utkání, shromáždění nebo obřadu lidí, bude potrestán odnětím svobody až na dvě léta.

(2) Odnětím svobody až na tři léta bude pachatel potrestán, spáchá-li čin uvedený v odstavci 1

- a) opětovně, nebo
- b) jako člen organizované skupiny.

TABULKY

Tabulka 1 - Články vyřazené ze vzorku pro obsahovou analýzu

Datum	Deník	Regionální mutace	Titulek článku	Důvod vyřazení z vzorku pro analýzu
3.1.2008	MF Dnes	Severní Čechy	"Tonka už není moje dcera"	Článek je o vraždě dítěte, nikoli o sexuálním zneužívání.
3.1.2008	MF Dnes	Celostátní	Prošla polepšovnou, pak zabila syna	Článek je o vraždě dítěte, nikoli o sexuálním zneužívání.
8.1.2008	MF Dnes	Východní Morava	Hlavní problém? Přibývá loupeží	Článek je o kriminalitě na Zlínsku obecně, nikoli o sexuálním zneužívání.
9.1.2008	MF Dnes	Celostátní	Královna, která si jenom tak povídá	Článek je o Oprah Winfreyové, nikoli o sexuálním zneužívání.
10.1.2008	MF Dnes	Jižní Morava	"Není to žádný byznys"	Článek obsahuje rozhovor o podnikání v Brně, není o sexuálním zneužívání dětí.
10.1.2008	MF Dnes	Celostátní	Týrané děti žijí v Klokánku, odkud Škrlová utekla	Článek je o Kuřimské kauze, nikoli o sexuálním zneužívání.
10.1.2008	MF Dnes	Celostátní	Norská učitelka: Adam mluvil o zneužívání	Článek je o Kuřimské kauze, nikoli o sexuálním zneužívání.
10.1.2008	MF Dnes	Celostátní	Barbora Anička Adam	Článek je o Kuřimské kauze, nikoli o sexuálním zneužívání.
10.1.2008	Blesk	Střední Čechy	Zvrhlý celník	Zdvojený článek - ve stejné podobě zařazen v Celostátní mutaci.
11.1.2008	MF Dnes	Střední Morava	Kuřimská kauza sahá na Šumpersko	Článek je o Kuřimské kauze, nikoli o sexuálním zneužívání.
11.1.2008	MF Dnes	Celostátní	Otec a syn, strůjci týrání?	Článek je o Kuřimské kauze, nikoli o sexuálním zneužívání.

11.1.2008	MF Dnes	Celostátní	Příběh, který vzrušil Norsko	Článek je o Kuřimské kauze, nikoli o sexuálním zneužívání.
12.1.2008	MF Dnes	Celostátní	Mučili mě, řekla Škrlová	Článek je o Kuřimské kauze, nikoli o sexuálním zneužívání.
15.1.2008	Blesk	Střední Čechy	Fahrner: Kuřimská kauza má 1000 neznámých	Článek je o Kuřimské kauze, nikoli o sexuálním zneužívání.
24.1.2008	MF Dnes	Střední Morava	Muž, který vrátil pedofilovi tvář	Zdvojený článek - ve stejně podobě zařazen v Celostátní mutaci.
25.1.2008	MF Dnes	Kraj Moravskoslezský	U Bezručů připravují drama Prolomit vlny	Článek je o divadelní hře, nikoli o sexuálním zneužívání

Tabulka 2 - Články doplněné do vzorku pro analýzu

Datum	Deník	Titulek	Důvod proč Anopress na základě klíčových pojmů článek nevyhledal
7.1.2008	Blesk	Pedofilové dál běhají po Praze?	Článek neobsahuje pojem <i>zneužil</i> , který jsem použila jako základ pro vyhledávání. Obsahuje pojmy <i>zneužíván</i> , <i>znásilnění</i> a <i>otřesná kauza</i> .
16.1.2008	Blesk	Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?	Článek neobsahuje pojem <i>zneužil</i> , který jsem použila jako základ pro vyhledávání. Obsahuje pojmy <i>souložila</i> a <i>sex</i> .
17.1.2008	MF Dnes	Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci	Článek neobsahuje pojem <i>zneužil</i> , který jsem použila jako základ pro vyhledávání. Obsahuje pojmy <i>sex</i> a <i>znásilnění</i> .
19.1.2008	MF Dnes	Policie vyšetřuje zneužívání dítěte	Článek neobsahuje pojem <i>zneužil</i> , který jsem použila jako základ pro vyhledávání. Obsahuje pojem <i>zneužívání</i> .
25.1.2008	Blesk	Holčičku znásilnil 484krát	Článek neobsahuje pojem <i>zneužil</i> , který jsem použila jako základ pro vyhledávání. Obsahuje pojmy <i>znásilnil</i> a <i>zneužití</i> .

Tabulka 3 - Články z deníku Blesk

Datum	Titulek	Pojmy použité na popis pachatele	Pojmy použité na popis oběti	Pojmy použité na popis činu
7.1.2008	Pedofilové dál běhají po Praze?	pedofilové 2x; pedofilů; pachatelích; pedofily	děti; malých pražských dětí; malým dětem	sexuálně motivovaných přepadení; případy pohlavního zneužívání; pokusy o znásilnění; znásilnění; otrěsná kauza; ubližovali
8.1.2008	Celník znásilňoval žačku první třídy	celník; někdejší pracovník Celního ředitelství v Praze Jaroslav Baldrych (39) z Náchoda; Baldrych	žačku první třídy; teprve sedmileté dívence; synovu kamarádku ze sousedství	znásilňoval; sexuálním ukájením; sexuálně zneužívat; osahávání; osahával, nahou ji fotil a požadoval různé sexuální praktiky; pouštěl pornografické snímky
10.1.2008	Zvrhlý celník	zvrhlý celník; bývalého celníka Jaroslava Baldrycha (39) z Náchoda	kamarádku (7) svého syna	sexuálně zneužíval
16.1.2008	Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?	učitelka Petra B. 2x; osmatřicetiletou ženu; učitelka; pedagožka; pedagožku; učitelem	žákem 3x; žáků; nezletilá osoba	souložila; údajně souložila; trestného činu ohrožení mravní výchovy mládeže 2x; sexu v kabinetu; nevhodnému vztahu
17.1.2008	Pedofil zneužíval šestileté chlapce	pedofil 3x; Roman Gaži (27); Roman Gaži; Gaži 2x	šestileté chlapce; šestiletých dětech; dětí; děti; chlapců i dívek; dětem; malých dětí	zneužíval; sexuálně ukájel 2x; znásilnění 2x; pouštěl jim pak pornografickou nahrávku; zneužil

24.1.2008	Sedm let pedofilovi	pedofilovi; Jiřímu Mrázkovi (34); pod jménem Straka	desetileté dívky	pohlavně zneužíval
25.1.2008	Holčičku znásilnil 484krát	důchodcem (68); bývalému domovníkovi	holčičku 2x; dívku; oběti; dívka	znásilnil; pohlavně zneužít; opakovanému zneužití
26.1.2008	Osahával dceru, napadl souseda	podnapilý otec; muž (34); obviněný; pachatel 2x	dceru 3x; desetiletou dceru; dívky; dívkou	osahával 2x; křičel, že ji znásilní; ohrožování mravní výchovy mládeže; osahávat; vyhrožoval jí násilím; s tím, že ji znásilní; zneužíval
30.1.2008	Sboristky ho provokovaly!	Bohumila Kulínského (48); muže; Kulínského; někdejšímu šéfovi; Kulínským; Bohumila Kulínského; Kulínský	sboristky 3x; namyšlené necudy; dívky 2x; neúspěšné členky sboru; dívek; děvčat; členkami Bambini di Praga	sexuálního obtěžování; souložil; osahával či jinak zneužíval
30.1.2008	Zneužíval vlastní dceru	Michal Brožek (44) z Orlickoústecka	dceru; dceři Adélce; dívce	zneužíval; život zkazil; sexuálně zneužívat

Tabulka 4 - Články z deníku Mladá Fronta Dnes

Datum	Titulek	Pojmy použité na popis pachatele	Pojmy použité na popis oběti	Pojmy použité na popis činu
10.1.2008	Muž, který nutil dítě k sexu, má jít za mříže	muž; devětatřicetiletý bývalý celník Jaroslav Baldrych; Baldrycha 2x; obžalovaného 2x; obžalovaný 2x; obžalovanému; Baldrychův; klienta; Baldrych	dítě; dítěte; dnes osmiletou dívku, kamarádku svého syna; dívka 2x; dívce 2x; sedmiletou dívku	nutil k sexu; zneužití důvěry; osahával, fotil a k různým sexuálním praktikám nutil; znásilnění 3x; sloužila jako masturbační nástroj; únik ze stresu; pouštěl fotografie a pornografické filmy 2x; měl svlečenou na klíně a nutil ji k sexu; nepříjemné věci; sexuálně zneužíval; využíval její bezbrannosti; pohlavní zneužívání 2x
10.1.2008	Celník zneužíval šestiletou dívku	celník; devětatřicetiletý bývalý celník Jaroslav Baldrych; Baldrycha	šestiletou dívku; dnes osmiletou dívku, kamarádku svého syna	zneužíval; osahával, fotil a nutil k různým sexuálním praktikám; znásilnění
15.1.2008	Dívkám hrozí nebezpečí	zvrhlík; sexuálního zvrhlíka; neznámý muž; muž; muž ve věku kolem 35 let, který měří asi 170 centimetrů, má silnější postavu a hnědé vlasy; pachateli; sexuálních násilníků; sexuální devianti; násilníkovi	dívkám; školačku; školačka; desetiletou dívku; dívka; dívku; děti; obětí; dívky	napadl; zaútočil; fyzicky nezranil; osahával ji; trestného činu pohlavního zneužití; napadením; útoku

16.1.2008	Pedofil, který rok unikal policii	pedofil; Dutroux; gang; Marka Dutrouxe; Dutroux; pedofilnímu gangu; zločincům; Dutrouxovi 2x; bývalý elektrikář; Dutrouxův; pedofilní síť	děti 2x; osmileté holčičky; Mélissa Russová a Julie Lejeunová; mladé dívky; školaček; dívky; čtrnáctiletá Laetitia Delhezová; holčiček; Mélissa a Julie; nezvěstné děti	znásilňoval a mučil; unášel, znásilňoval, mučil a vraždil; zneužívá k natáčení pedofilně a sadisticky zaměřených pornografických filmů a týrá je hladem; orgiích
17.1.2008	Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci	Romana Gažiho z České Lípy; sedmadvacetiletý muž; pedofilovi; devianta; Gaži 2x; mladý muž	malými chlapci; šestileté chlapce 2x; dětem; trojice dívek; děti	sex; znásilnil 2x; obnažoval se a ukájel se; na mobilním telefonu jim pustil porno; svlékl jej, sál jeho pohlavní úd a sám se uspokojoval; přehrál na telefonu porno
19.1.2008	Policie vyšetřuje zneužívání dítěte	otec 2x	dítěte; čtyřletou dceru; dceru; dítě 2x	zneužívání; zda zneužíval; osahával a působil mu bolest na genitáliích

22.1.2008	Policie řeší další případ sexu s dětmi	dvaadvacetiletý muž z Vizovicka; podezřelého muže; muže z Vizovicka; mladý muž; muž 2x; pachateli; dvaadvacetiletý muž z Uherskohradištska; pachatel; bývalý automobilový závodník Pavel Valoušek starší z Otrokovic; Valouška; pedofilů	děťmi; dětí; školačky; dívkám; čtrnáctiletou školačku; dívce; třináctiletou dívku; školačku stejného věku; školaček; čtrnáctiletou dívkou; dívky; dívku; dítěte; dívek; jedenáctileté dívky; děti; školaček; obětí	sexu; zneužívání; trestné činy 2x; pohlavně zneužíval; pohlavní styk 3x; orální sex 2x; osahával po těle i pohlaví; činu; pohlavního zneužívání; závažných sexuálních deliktů; sexuální poměr; láska vrstevníků; osahával po celém těle a zajížděl jí prsty do pohlaví; využíval příležitosti; pohlavní zneužívání; zneužíval; pořizoval si erotické fotografie; pořizování erotických fotografií; pohlavní zneužívání; opakovaný exces; pohlavním hrátkám; pohlavnímu styku
22.1.2008	Muž zneužíval tři školačky, hrozí mu osm let vězení	muž; dvaadvacetiletý muž z Vizovicka	školačky 2x; čtrnáctiletou dívku; třináctileté školačky; nezletilých	zneužíval; pohlavně zneužíval; pohlavní styk; osahával; orální sex; závažných excesů pohlavního zneužívání; trestných činů; pohlavního zneužívání
22.1.2008	Policisté vyšetřují zneužívání dítěte	otec; tatínek	dítěte 2x; čtyřletá holčička; čtyřletou holčičku; děvčátko; dítě 2x; pacientek; Ilonka 2x; Ilonce; holčička 2x; týraných a zneužívaných dětí	zneužívání; sexuálně zneužíval; trestný čin 2x; způsoboval bolest mezi nožičkama; zneužívaných či týraných

22.1.2008	Muž pohlavně zneužíval školáčky	muž; dvaadvacetiletý ho muže	školačky; školáček; dívkami; čtrnáctiletou dívkou; třináctileté školáčky	pohlavně zneužíval; pohlavní zneužívání; poměr; pohlavní styk; zneužil
24.1.2008	Muž, který vrátil pedofilovi tvář	pedofilovi; neznámého muže; neznámý; pedofila; mužovu; fantoma; dvaatřicetiletý kanadský učitel Christian Paul Niel; Niela 2x; pedofilové; hledaný; pedofilům; pedofilech; skupina mužů; mužů	chlapci; několikaměsíční děti; dětí	byl zachycen na snímcích v intimní situaci s chlapci; zneužívala; zneužívali a snímky umisťovali na internet
26.1.2008	Otec zneužíval svou dceru. Skončil v cele	otec 4x; třiačtyřicetiletý otec; otce; muži; pachatel	dceru 2x; ani ne patnáctiletá dívka ze Sedlčanska; dívky 2x; dcerou; dívka 3x; oběti; zneužitých dětí	zneužíval 3x; vyhrožoval jí násilím; pokus o znásilnění; trestného činu pohlavního zneužívání, vydírání a ohrožování mravní výchovy mládeže; vrhl se na dceru; vyhrožoval; zneužívání; zneužitých; dlouhodobější zneužívání
28.1.2008	V Iránu popravili muže, který zneužíval školáčky	muže 2x; muž	školáky; děti; obětem; školákům	zneužíval; znásilnil; sexuálně zneužíval
29.1.2008	Za zneužívání dcery hrozí 12 let vězení	čtyřiačtyřicetiletému Michalu Brožkovi; otec 2x; obžalovaný; zakřiknutě působící muž	dcery; dceru 2x; dívka 3x; dívku	zneužívání; pohlavně zneužíval; na ní začal uspokojovat; osahával po celém těle, na prsou i přirození; na dívku si i nahý lehal; nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil

29.1.2008	Za zneužívání dcery hrozí 12 let	čtyřiačtyřicetiletému Michalu Brožkovi; otec 2x; obžalovaný; zakřiknutě působící muž; obžalovaného	dcery; dceru 2x; dívka 3x; dívku	zneužívání; pohlavně zneužíval; na ní začal uspokojovat; osahával po celém těle, na prsou i přirození; na dívku si i nahý lehal; nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil
30.1.2008	Zneužíval třináctiletou dceru. Dostal sedm let	čtyřiačtyřicetiletého Michala Brožka z Ústí nad Orlicí; obžalovaný; Brožek; obžalovanému	třináctiletou dceru; nezletilé dcery; tehdy třináctiletou dceru; dívku; dívka	zneužíval 2x; pohlavního zneužívání; osahávání po celém těle, zejména na prsou a přirození; na dívku lehal nahý
30.1.2008	Poslední potrestané případy sexuálního týrání	čtyřiačtyřicetiletý Michal Brožek; osmačtyřicetiletého Martina Bogapova; devětatřicetiletého bývalého celníka Jaroslava Baldrycha; Baldrycha; pětatřicetiletý Richard Fronk z Maršova u Úpice na Trutnovsku; Fronkovi; Fronk; otčímem	dcery; dívku; dívka 2x; devítiletou dceru; dnes šestnáctiletá dívka; osmiletou kamarádku svého syna; nevlastní dcery; poškozených	případy sexuálního týrání; zneužíval; osahávat; znásilnil; osahával; osahával, fotil a nutil k různým sexuálním praktikám; znásilňoval; znásilnění; otěhotněla
30.1.2008	Za týrání dcery 7 let	čtyřiačtyřicetiletému Michalu Brožkovi; Brožek 2x; otec; obžalovaný; vlastní rodiče	dcery; dítěte; patnáctileté dceři; dceru; dívku; dívka 2x; dcera 2x zoufalá dívka; dětech, dětí 2x; zneužitých; děti; oběti	týrání; sexuální zneužívání; zničil život; zneužíval; osahával po celém těle; na dívku si nahý lehal; nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil; sexuálního násilí; zneužívaných; sexuálním týrání; zneužitých; příkořím; zneužíváním; utrpením

30.1.2008	Poslední potrestané případy sexuálního týrání	čtyřiačtyřicetiletý Michal Brožek; osmačtyřicetiletého Martina Bogapova; devětatřicetiletého bývalého celníka Jaroslava Baldrycha; Baldrycha; pětatřicetiletý Richard Fronk z Maršova u Úpice na Trutnovsku; Fronkovi; Fronk; otčímem	dceru; dívku; dívka 2x; devítiletou dceru; dnes šestnáctiletá dívka; osmiletou kamarádku svého syna; nevlastní dcery; poškozených	případy sexuálního týrání; zneužíval; osahávat; znásilnil; osahával; osahával, fotil a nutil k různým sexuálním praktikám; znásilňoval; znásilnění; otěhotněla
30.1.2008	Za týrání dcery 7 let	čtyřiačtyřicetiletému Michalu Brožkovi; Brožek 2x; otec; obžalovaný; vlastní rodiče	dcery; dítěte; patnáctileté dceři; dceru; dívku; dívka 2x; dcera 2x zoufalá dívka; dětech, dětí 2x; zneužitých; děti; oběti	týrání; sexuální zneužívání; zničil život; zneužíval; osahával po celém těle; na dívku si nahý lehal; nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil; sexuálního násilí; zneužívaných; sexuálním týrání; zneužitých; příkořím; zneužíváním; utrpením

Tabulka 5 - Popisky k fotografiím, doplňující informace

Datum	Deník	Titulek článku	Pojmy použité na popis pachatele	Pojmy použité na popis oběti	Pojmy použité na popis činu
7.1.2008	Blesk	Pedofilové dál běhají po Praze?	pachatel		
8.1.2008	Blesk	Celník znásilňoval žačku první třídy	bývalý celník Jaroslav Baldrych (39)		
16.1.2008	MF Dnes	Pedofil, který rok unikal policii	Marc Dutroux; bývalý elektrikář Marc Dutroux	nevinná děvčátka	unesl, znásilnil a mučil; zabil; nechal zemřít hladu
17.1.2008	Blesk	Pedofil zneužíval šestileté chlapce	Roman Gaži	děti	znásilnění dětí
22.1.2008	MF Dnes	Policie řeší další případ sexu s dětmi	sexuální devianti	chlapec či dívka; bezbranné šolačky	pohlavní zneužívání; sexuální styk s chlapcem či dívkou; útoky
24.1.2008	MF Dnes	Muž, který vrátil pedofilovi tvář	Christian Paul Neil		
30.1.2008	MF Dnes	Poslední potrestané případy sexuálního týrání		dítě	týrání
30.1.2008	MF Dnes	Za týrání dcery 7 let	otec	zneužitá dívka	neřekla, co všechno jí prováděl
30.1.2008	Blesk	Sboristky ho provokovaly!	Bohumil Kulínský		

Tabulka 6 - Popis pachatele

Pojem/ pojmy	Počet v Blesku	Počet v MF Dnes	Počet celkem
pedofil, pedofilové	8	9	17
pachatel, pachatelé	3	4	7
obviněný, obžalovaný	1	11	12
pohlaví	1	12	13
věk/bydliště ⁴⁸¹ , pohlaví	2	3	5
věk, pohlaví, bydliště	0	3	3
(bývalé) povolání ⁴⁸² (věk)	7	2	9
povolání, jméno, počáteční písmeno příjmení	2	0	2
příjmení, přezdívka	7	21	28
jméno a příjmení	2	1	3
jméno, příjmení, věk/bydliště	3	6	9
jméno, příjmení, věk, místo bydliště	1	2	3
(bývalé) povolání, jméno, příjmení, věk nebo/a bydliště	2	5	7
(věk) otec, otčím, rodiče	1	16	17
tatínek	0	1	1
neznámý (muž), mladý muž, fantom, hledaný	0	7	7
zakřiknutě působící muž	0	2	2
zvrhlý celník, zvrhlík, sexuální zvrhlík	1	2	3
deviant, sexuální deviant	0	2	2
fyzický popis	0	1	1
sexuální násilník, zločinci	0	2	2
gang, pedofilní gang	0	2	2
klient, podezřelý muž, skupina mužů	0	3	3

⁴⁸¹ Např. z Náchoda, z Vizovicka nebo z Úpice na Trutnovsku

⁴⁸² Např. (bývalý) celník, učitel nebo (bývalý) domovník

Tabulka 7 - Popis oběti

Pojem/ pojmy	Počet v Blesku	Počet v MF Dnes	počet celkem
oběť, oběti, poškozený	1	6	7
pacientka, nezletilý	0	2	2
nezletilá osoba/dcera	1	1	2
dítě, (malé) děti	7	26	33
věk, dítě/chlapec/dívka	4	13	17
věk, dívka, bydliště ⁴⁸³	0	1	1
dívka, dívky, děvče, děvčata, chlapec, chlapci, chlapci i dívky	9	37	46
(věk) holčička, dívenka, děvčátko	4	8	11
(nevlastní) dcera	4	16	19
dcera, věk	1	5	5
dcera, jméno	1	0	1
jméno	0	5	5
jméno a příjmení (věk)	0	3	3
žák/žačka (první třídy)	5	0	5
(věk) školačka, školáci	0	16	16
kamarádka syna (věk)	2	3	5
sboristky, členky Bambini di Praga	4	0	4
neúspěšné členky sboru, namyšlené necudy	2	0	2
zneužitě (a týrané) dítě, zneužitý	0	3	3
zoufalá dívka	0	1	1

⁴⁸³ Např. z Náchoda, z Vizovicka nebo z Úpice na Trutnovsku

Tabulka 8 - Popis činu

Pojem/ pojmy	počet v Blesku	počet v MF Dnes	počet celkem
pohlavní zneužití, pohlavní zneužívání	3	12	15
sexuální zneužití, sexuální zneužívání	3	4	7
zneužití, zneužil, zneužíval	6	24	30
týrání	0	2	2
sexuální obtěžování	1	0	1
sexuálně ukájel	3	0	3
znásilnění, znásilňování	5	10	15
pokus o znásilnění, křičel, že ji znásilní	3	1	4
osahávání, osahával	5	4	10
osahával po celém těle (prsou) i přirození/ zajížděl jí prsty do pohlaví	0	6	6
(orální) sex	1	5	6
souložil, (údajně) souložila	3	0	3
pohlavní styk	0	6	6
(trestný čin) ohrožení mravní výchovy mládeže/vydírání/pohlavní zneužití	3	4	7
(trestný) čin, trestné činy	0	6	6
pouštěl pornografické snímky/ nahrávky	2	4	6
otřesná kauza, zkazil/zničil život	2	1	3
(osahával) nahou ji fotil a požadoval/nutil různé sexuální praktiky, pořizoval erotické fotografie	1	5	6
vyhrožoval (násilím)	1	2	3
ubližoval, příkoří, utrpení, způsoboval bolest, nepříjemné věci	1	4	5
nevhodný vztah, (sexuální) poměr, láska vrstevníků	1	3	4
nepodařilo se zjistit, zda s ní souložil, zda nezneužíval	0	4	4
na dívku si nahý lehal, obnažoval se a ukájel se, svlékl jej, sál jeho pohlavní úd a sám se uspokojoval, (svlečenou na klíně) nutil k sexu, osahával a působil bolest na genitáliích	0	9	9
sexuální násilí/týrání	0	3	3
na ní začal uspokojovat, sloužila jako masturbační nástroj	0	3	3

využíval bezbrannosti/příležitosti, únik ze stresu, zneužití důvěry	0	4	4
útok, zaútočil, napadení	0	4	4
opakovaný exces, závažný exces pohlavního zneužívání, závažné sexuální delikty, sexuálně motivované přepadení	1	3	4
znásilňoval a mučil (unášel, vraždil), zneužíval k natáčení pedofilně a sadisticky zaměřených pornografických filmů	0	3	3
vrhl se na dceru, otěhotněla	0	2	2
zachycen na snímcích v intimní situaci s chlapci, zneužívali a snímky umísťovali na internet	0	2	2
fyzicky nezranil	0	1	1
orgie, pohlavní hrátky	0	2	2

Tabulka 9 - Titulky článků

Datum	Deník	Titulek
7.1.2008	Blesk	Pedofilové dál běhají po Praze?
8.1.2008	Blesk	Celník znásilňoval žačku první třídy
10.1.2008	Blesk	Zvrhlý celník
16.1.2008	Blesk	Učitelka půjde k soudu! Souložila se žákem?
17.1.2008	Blesk	Pedofil zneužíval šestileté chlapce
24.1.2008	Blesk	Sedm let pedofilovi
25.1.2008	Blesk	Holčičku znásilnil 484krát
26.1.2008	Blesk	Osahával dceru, napadl souseda
30.1.2008	Blesk	Sboristky ho provokovaly!
30.1.2008	Blesk	Zneužíval vlastní dceru
10.1.2008	MF Dnes	Muž, který nutil dítě k sexu, má jít za mříže
10.1.2008	MF Dnes	Celník zneužíval šestiletou dívku
15.1.2008	MF Dnes	Dívkám hrozí nebezpečí
16.1.2008	MF Dnes	Pedofil, který rok unikal policii
17.1.2008	MF Dnes	Pět a půl roku vězení za sex s malými chlapci
19.1.2008	MF Dnes	Policie vyšetřuje zneužívání dítěte
22.1.2008	MF Dnes	Policie řeší další případ sexu s dětmi
22.1.2008	MF Dnes	Muž zneužíval tři školačky, hrozí mu osm let vězení
22.1.2008	MF Dnes	Policisté vyšetřují zneužívání dítěte
22.1.2008	MF Dnes	Muž pohlavně zneužíval školačky
24.1.2008	MF Dnes	Muž, který vrátil pedofilovi tvář
26.1.2008	MF Dnes	Otec zneužíval svou dceru. Skončil v cele
28.1.2008	MF Dnes	V Iránu popravili muže, který zneužíval školáky
29.1.2008	MF Dnes	Za zneužívání dcery hrozí 12 let vězení
29.1.2008	MF Dnes	Za zneužívání dcery hrozí 12 let
30.1.2008	MF Dnes	Zneužíval třináctiletou dceru. Dostal sedm let
30.1.2008	MF Dnes	Poslední potrestané případy sexuálního týrání
30.1.2008	MF Dnes	Za týrání dcery 7 let